

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027

Møteinnkalling Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027

Møtedato: 02.06.2026 kl. 09:30
Møtested: Bispedømmekontoret i Kristiansand
Arkivsak: 23/03635

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf 90941717 eller e-post mt588@kirken.no.
Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed fra møtesekretær.

SAKSLISTE		
Godkjenning av innkalling og saksliste		
10/26	23/03635-1	Innkalling og saksliste
Godkjenning av protokoll		
11/26	23/03635-84	Protokoll Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027 23.02.2026
Tilsettingssaker		
12/26	26/00820-22	Tilsetting av prost i Lister og Mandal prosti - Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 25 første ledd
Saker til behandling		
13/26	26/01349-1	Rekrutteringssituasjonen
14/26	25/02625-3	Økonomirapport pr. 30.04.26
15/26	25/01428-3	Justering av møtedato høst 2026
16/26	26/00933-1	Møtedatoer i bispedømmerådet 2027
17/26	22/04324-13	Oppnevning av vararepresentant til representantskapet i Kirkens bymisjon 2026
18/26	26/01231-2	Høringssvar rammeplaner kirkelig undervisning og læring
19/26	22/01085-47	Familievernkontorene i Agder og Telemark bispedømme
20/26	26/01323-1	Kirkens ungdomsprosjekt (KUP)
Orienteringssaker		
21/26	23/03959-49	Referatsaker 02.06.26
22/26	23/03959-50	Orienteringssaker 02.06.26

Kristiansand, 26.05.2026
Aslak Wegge
møtesekretær

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027

Møteprotokoll Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027

Møtedato: 23.02.2026 kl. 09:30

Møtested: Vennesla kirke

Arkivsak: 23/03635

Til stede: Andreas Holm (Frimodig kirke), Tore Thomassen (Nominasjonskomiteens liste), Erik Lunde (Nominasjonskomiteens liste), Stine Beate Mondal Ljostad (Åpen folkekirke), Geir Jørgen Bekkevold (Åpen folkekirke), Kathrine Tallaksen Skjerdal, Per Gunnar Pedersen, Stein Reinertsen,

Møtende varamedlemmer: Martin Birkedal (Bønnelista), Odd Inge Uleberg (Åpen folkekirke) deltok deler av møtet; «samråd»

Forfall: Terje Damman (Åpen folkekirke); Håkon Kolstad Varhaug (Bønnelista)

Andre: Personalsjef Lars Peder Holm, Stiftsdirektør Aslak Wegge

Protokollfører: Aslak Wegge

Siste del av Bispedømmerådsmøte ble det gjennomført Samråd med fellesråd/ menighetsråd i forkant av årets kirkemøte. Også dette skjedde som fysisk møte.

SAKSLISTE

Side

SAKSLISTE		Side
Godkjenning av innkalling og saksliste		
1/26	Saksliste Agder og Telemark bispedømmeråd 23.02.2026	2
Godkjenning av protokoll		
2/26	Protokoll Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027 13.11.2025	3
Saker til behandling		
3/26	Økonomirapport 2025 (regnskap) Agder og Telemark bispedømmeråd	3

4/26	Oppnevning av representanter til styrene for familievernkantorene i Vest-Agder og Aust-Agder	4
5/26	Åpne kirker i Agder og Telemark bispedømme	5
6/26	Høringsuttalelse omstilling Kristiansand kirkelige fellesråd	6
7/26	Samråd 2026 - forberedelse kirkemøtet	8
Orienteringssaker		
8/26	Referatsaker 23.02.26	9
9/26	Orienteringssaker 23.02.26	9

Vennesla, 24.02.2026

Aslak Wegge
Sekretær

Godkjenning av innkalling og saksliste

1/26 Saksliste Agder og Telemark bispedømmeråd 23.02.2026

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	23.02.2026	1/26

Møtebehandling i Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027 23.02.2026:

Møtebehandling

Votering

Vedtak enstemmig vedtatt

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027s vedtak

Innkalling og saksliste ble godkjent

Godkjenning av protokoll**2/26 Protokoll Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027
13.11.2025**

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	23.02.2026	2/26

Forslag til vedtak**Møtebehandling****Votering**

Vedtak enstemmig vedtatt

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027s vedtak

Protokoll fra 13.11.2025 ble godkjent

Saker til behandling**3/26 Økonomirapport 2025 (regnskap) Agder og Telemark
bispedømmeråd**

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	23.02.2026	3/26

Forslag til vedtak

Agder og Telemark bispedømmeråd tar økonomirapport (regnskap) 2025 til orientering.

Møtebehandling i Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027 23.02.2026:**Møtebehandling**

Votering

Ved votering ble forslag til vedtak enstemmig vedtatt

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027s vedtak

Agder og Telemark bispedømmeråd tar økonomirapport (regnskap) 2025 til orientering.

4/26 Oppnevning av representanter til styrene for familievernkontorene i Vest-Agder og Aust-Agder

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	23.02.2026	4/26

Forslag til vedtak

- Agder og Telemark bispedømmeråd oppnevner som representanter til styret i Vest-Agder familievernkontor for perioden 23.02.2026 – 31.12.2030:
 - Tore Gullaksen
 - Odd-Inge Rønning Uleberg
- Agder og Telemark bispedømmeråd oppnevner som vararepresentant til styret for familievernkontoret i Vest-Agder for perioden 23.02.26 – 23.03.2030
 - Aud Sunde Smemo
- Agder og Telemark bispedømmeråd oppnevner som representanter til styret for familievernkontoret i Aust-Agder for perioden 23.02.26 -23.02.2030
 - Trine Hilmer Syvertsen
 - Torunn Tørå
- Agder og Telemark bispedømmeråd oppnevner som vararepresentant til styret i Aust-Agder familievernkontor for perioden 23.02,2026 – 31.12.2030:
 -

Møtebehandling i Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027 23.02.2026:

Møtebehandling

Biskop Stein Reinertsen informerte om at hans kone jobber i familievernkontoret i Vest-Agder. Han ba derfor om at habiliteten ble vurdert. Bispedømmerådet vurderte han som habil.

Omforent forslag til vararepresentant fremsatt i møte, jfr. Pkt. 4, Andreas Holm.

Votering

Ved votering ble forslag til vedtak, med omforent forslag til vararepresentant fremsatt i møte, enstemmig vedtatt.

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027s vedtak

1. Agder og Telemark bispedømmeråd oppnevner som representanter til styret i Vest-Agder familievernkontor for perioden 23.02.2026 – 31.12.2030:
 - Tore Gullaksen
 - Odd-Inge Rønning Uleberg
2. Agder og Telemark bispedømmeråd oppnevner som vararepresentant til styret for familievernkontoret i Vest-Agder for perioden 23.02.26 – 23.03.2030
 - Aud Sunde Smemo
3. Agder og Telemark bispedømmeråd oppnevner som representanter til styret for familievernkontoret i Aust-Agder for perioden 23.02.26 -23.02.2030
 - Trine Hilmer Syvertsen
 - Torunn Tørrå
4. Agder og Telemark bispedømmeråd oppnevner som vararepresentant til styret i Aust-Agder familievernkontor for perioden 23.02.2026 – 31.12.2030:
 - Andreas Holm.

5/26 Åpne kirker i Agder og Telemark bispedømme

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	23.02.2026	5/26

Forslag til vedtak

Agder og Telemark bispedømmeråd tar saken om Åpne kirker til orientering.

Møtebehandling i Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027 23.02.2026:

Møtebehandling

Forslag til tillegg fremsatt av Erik Lunde:

, og ber administrasjonen fortsatt sikre god informasjon og veiledning om mulighetene som foreligger.

Votering

Ved votering ble forslag til vedtak med forslag til tillegg fremsatt av Erik Lunde enstemmig vedtatt.

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027s vedtak

Agder og Telemark bispedømmeråd tar saken om Åpne kirker til orientering, og ber administrasjonen fortsatt sikre god informasjon og veiledning om mulighetene som foreligger.

6/26 Høringsuttalelse omstilling Kristiansand kirkelige fellesråd

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	23.02.2026	6/26

Forslag til vedtak

- A.** Agder og Telemark bispedømmeråd vil anerkjenne viktigheten av, og gi honnør til, at Kristiansand kirkelige fellesråd har startet en prosess for å se på hvordan driften kan tilpasses økonomien litt fram i tid. Bispedømmerådet støtter at innsparing tas på administrative funksjoner så langt dette er mulig.
- B.** Bispedømmerådet har følgende innspill til høringsspørsmålene gjeldende omstillingsprosess i Kristiansand kirkelige fellesråd;
1. Sonemodellen
Bispedømmerådet er opptatt av å ivareta lokal identitet, og tydeliggjøring av rolle- og ansvarsfordeling for daglige leder og lokal prest, med forventningsavklaring av den enkeltes ansvarsforhold. Rådet er opptatt av at gradvis innføring av soner kan være en god løsning dersom man velger å gå videre med dette, alternativt at det vurderes å la daglig ledere være det for flere menigheter samtidig, uten at disse nødvendigvis slås sammen.
 2. Finansieringsmodellen
Bispedømmerådet er positiv til forslaget om en forenklet og mer samlet finansieringsmodell som er enklere å håndtere. Samtidig er det viktig å sikre at motivasjonen til lokal givertjeneste opprettholdes.
 3. Fellestjenester og oppgaveflytting
Bispedømmerådet støtter en profesjonalisering av økonomi-, drift- og vedlikeholdsoppgaver gjennom etablering av fellestjenester, samt utredning av turnusordninger for kirkelige handlinger. Rådet understreker samtidig at tiltakene må utformes slik at lokalt eierskap ivaretas. Det virker fornuftig at kirkefaglig kompetanse og funksjoner ikke ligger på fellesrådsnivå, men ute i menighetene/sonene.
 4. Utredning av avvikling av Justvik kirke
Bispedømmerådet tar forslaget om å utrede avvikling av Justvik kirke til orientering. Høringsuttalelsene som kommer inn i prosessen vil være

avgjørende for å kunne mene noe om veien videre. Det gjøres samtidig oppmerksom på at Biskopen må godkjenne en eventuell nedlegging/salg av kirke.

5. Andre innspill

Prestene har en sentral rolle i den lokale kirke. Bispedømmerådet understreker viktigheten at det gjøres gode forventningsavklaringer med prestene og domprosten. Det er viktig å sikre avklart ansvar mellom prestedtjenesten og daglige ledere.

Møtebehandling i Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027 23.02.2026:

Møtebehandling

Per Gunnar Pedersen fratradte under behandling av saken som inhabil på grunn av sitt arbeid som daglig leder i en menighet i Kristiansand.

Forslag til vedtak fremsatt av Andreas Holm;

A: Legge til: Bispedømmerådet mener det er viktig at eventuelle omorganiseringer har støtte lokalt i menighetene.

B: Endringsforslag:

1. Bispedømmerådet er opptatt av at lokal identitet og innflytelse ivaretas. Rådet er bekymret for at sonemodellen vil kunne svekke menighetsrådenes rolle og skape mindre engasjement lokalt, men mener at det er positivt å se på hvordan staber kan samarbeide mer. Hvis en slik omfattende endring som sonemodellen skal gjennomføres mener rådet at det er viktig at den har en bred støtte lokalt i menighetene.

Bispedømmerådet er videre opptatt av tydeliggjøring av rolle- og ansvarsfordeling for daglig leder og lokal prest, med forventningsavklaring av den enkeltes ansvarsforhold.

2. Bispedømmerådet mener det er viktig at en eventuell forenkling av finansieringsmodellen sikrer at motivasjon til lokal givertjeneste opprettholdes.
3. Ingen endringer.
4. Endre etter første setning: I notatet nevnes det at frigjorte midler fra et salg kan gi grunnlag for ny satsning og gradvis oppbygging av kirkelig arbeid i bydelen. En konkretisering av hva en slik satsning vil innebære sammen med høringsuttalelser som kommer inn i prosessen vil være avgjørende for videre uttalelser om veien videre. Det gjøres samtidig

oppmerksom på at biskopen må godkjenne en eventuell nedlegging/salg av kirke.

Forslag til nytt punkt B fremsatt av Erik Lunde;

Bispedømmerådet vil påpeke at det er viktig at man i prosessen lytter til menighetenes innspill for å sikre lokal forankring før ting besluttet. Saken tas for øvrig til orientering.

Votering

Det ble først votert over forslag fremsatt av Andreas Hom. Ved votering falt forslag til vedtak fremsatt av Andreas Holm med 2 stemmer (Holm og Birkedal) mot 6 stemmer.

Det ble deretter votert samlet over Stiftsdirektørs forslag pkt. A med forslag til nytt pkt. B fremsatt av fra Erik Lunde. Ved votering ble dette enstemmig vedtatt.

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027s vedtak

- A.** Agder og Telemark bispedømmeråd vil anerkjenne viktigheten av, og gi honnør til, at Kristiansand kirkelige felleråd har startet en prosess for å se på hvordan driften kan tilpasses økonomien litt fram i tid. Bispedømmerådet støtter at innsparing tas på administrative funksjoner så langt dette er mulig.
- B.** Bispedømmerådet vil påpeke at det er viktig at man i prosessen lytter til menighetenes innspill for å sikre lokal forankring før ting besluttet. Saken tas for øvrig til orientering.

7/26 Samråd 2026 - forberedelse kirkemøtet

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	23.02.2026	7/26

Forslag til vedtak

Møtebehandling i Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027 23.02.2026:

Møtebehandling

Votering

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027s vedtak

Rådet samtalte om sakene til kirkemøtet som forberedelse til påfølgende samråd.

Orienteringssaker**8/26 Referatsaker 23.02.26**

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	23.02.2026	8/26

Forslag til vedtak**Møtebehandling i Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027 23.02.2026:****Møtebehandling****Votering**

Ved votering ble forslag til vedtak enstemmig vedtatt

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027s vedtak

Sakene tas til orientering

9/26 Orienteringssaker 23.02.26

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	23.02.2026	9/26

Forslag til vedtak

Sakene tas til orientering

Møtebehandling i Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027 23.02.2026:**Møtebehandling****Votering**

Ved votering ble forslag til vedtak enstemmig vedtatt

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027s vedtak

Sakene tas til orientering

Dette punktet på sakslisten er unntatt offentlighet.

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Lars Peder Holm	300	26/01349-1	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
13/26	Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	02.06.2026

Rekrutteringssituasjonen

Saksorientering

Bakgrunn

Bispedømmerådet har tidligere bedt om en statusrapport i forhold til rekruttering til stillinger. Det er bakgrunn for denne orienteringssaken.

I perioden fra 2025 og frem til utgangen av mai 2026 har Agder og Telemark bispedømme lyst ut totalt 26 prestestillinger, fordelt på 14 i 2025 og 12 så langt i 2026. Stillingene omfatter sokneprester, kapellaner, prost, prostiprest og kombinert stilling som sokneprest/ungdomsprest.

Gjennomsnittlig søkertall i 2025 var 5,3 per stilling (75 søkere totalt, hvorav 22 kvinner og 53 menn). Så langt i 2026 er gjennomsnittlig søkertall 5,6 per stilling (68 søkere totalt, hvorav 27 kvinner og 41 menn). Til sammenligning var det i 2024 16 utlysninger og 76 søkere, med et gjennomsnitt på 4,7 søkere per stilling.

Bispedømmet har samlet sett god tilgang på kvalifiserte søkere. Den siste tiden har flere nyutdannede søkt jobb i bispedømmet. Med god tilgang på søkere med mer kompetanse og lengre erfaring, er disse foretrukket. For å ivareta nyutdannede har vi prioritert denne gruppen til kortere vikariater, fremfor pensjonister.

Det gis også aktiv veiledning til nyutdannede om å søke stillinger i bispedømmer med større rekrutteringsutfordringer, særlig i Nidaros, Sør-Hålogaland og Nord-Hålogaland. Rekrutteringssituasjonen i disse områdene må sees som en felles utfordring for Den norske kirke.

I bispedømmets kontaktmøte er det innledet dialog om tiltak som kan bidra til utjevning av rekrutteringsutfordringer, blant annet ved å legge til rette for lengre permisjoner for prester som ønsker å ta langtidsvikariater i andre bispedømmer. Bispedømmet har tilgang på pensjonerte prester som kan benyttes ved behov dersom slike ordninger etableres.

Bispedømmet legger til grunn at lønn ikke skal benyttes som virkemiddel i konkurranse med bispedømmer som har særskilte rekrutteringsutfordringer.

For å gi et bilde av fremtidig rekruttering legger vi ved noen tall vedr. VTV og stiftspraksis:

Veien til vigsling (VTV er Den norske kirkes program for vurdering, oppfølging og forberedelse av kandidater fram mot vigslet tjeneste):

- 2025: 12 deltakere på VTV1 (6 prester, 1 kantor og 5 diakoner)
9 deltakere på VTV2 (7 prester, 1 kantor og 1 kateket)
- 2026: 7 deltakere på VTV1 (6 prester og 1 kateket)
7 deltakere på VTV2 (2 prester, 1 kateket og 4 diakoner)

Stiftspraksis:

(Stiftspraksis er en avgrenset praksisperiode der teologistudenter får erfaring med prestedtjeneste i en menighet i et bispedømme.)

- 2025: 5 studenter
- 2026: 6 studenter
- 2027: 8 planlagte studenter

Vurdering

Rekrutteringssituasjonen i Agder og Telemark bispedømme vurderes per i dag som tilfredsstillende, med en stabil tilgang på søkere til utlyste prestestillinger.

Samtidig er det viktig å sikre god rekruttering på lengre sikt. Dette forutsetter at nyutdannede prester gis relevante arbeidsmuligheter og opparbeider seg nødvendig erfaring.

Bispedømmets praksis med å prioritere nyutdannede til vikariater vurderes som et viktig tiltak i denne sammenheng.

Det legges opp til en samtale i rådet.

Forslag til vedtak

Bispedømmerådet tar saken til orientering.

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Aslak Wegge	110	25/02625-3	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
16/26	Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	02.06.2026

Økonomirapport pr. 30.04.26

Vedlegg:

RegnskapAgder og Telemark bispedømmeråd pr 30.04.26 Drift

Saksorientering

1 OPPSUMMERING

Samlet for driften (budsjettgruppe 1) har Agder og Telemark bispedømme pr. 30.04.2026 et forbruk som er kr 1 705 000 lavere enn budsjettet (3,3 %).

Budsjettet er laget ut fra tildelt ramme for 2026 – jf oversikt av 30.04.2026.

Mindreforbruket i regnskapet pr 30.04.2026 er målt mot periodisert budsjett på samme tid. Dette medfører noen avvik som skyldes avvikende periodiseringer mellom regnskap og budsjett.

Årsaken til mindreforbruket er i hovedsak innsparing på lønnkostnader prester.

Kostnadene på budsjettgruppe 1 så langt i året fordeler seg på 90,6 % på prestatjenesten og 9,4 % til administrasjonen.

Pr. 30.04.26 samsvarer utbetalte tilskuddsmidler (budsjettgruppe 2) med budsjettet.

2 RAPPORTVEDLEGG

Vedlagt følger regnskapsrapporter pr 30.04.2026

- 250 Samlet driftsregnskap uten tilskudd
- 250 0000 Driftsregnskap administrasjonen
- 250 4000 Driftsregnskap prestatjenesten
- 250 5000 Tilskudd

3 ANALYSE AV DRIFTEN – budsjettgruppe 1

Nøkkeltall

Tall i hele tusen

Resultat pr. 30.04.2026:

Administrasjon	Prestetjenesten	Sum	Resultat i %
181	1 524	1 705	3,3 %

Utvikling i regnskapsresultatet i 2026:

	31.01	28.02	31.03	30.04
Administrasjon	111	251	262	181
Presteskapet	933	511	615	1 524
Totalt	1 044	762	877	1 705
Prosent av budsjett	8,1 %	2,9 %	2,2 %	3,3 %

Administrasjonen

Administrasjonsutgiftene er totalt på kr 4 776 000.

Det er benyttet kr 181 000 mindre enn budsjettet til administrasjonen.

Dette er 3,7 % lavere enn budsjettet.

Regnskapet viser utgifter til lønn som er kr 213 000 lavere enn budsjett. Dette er grunnet i at det ikke er engasjert vikarer ved refusjoner fra NAV.

Reisekostnadene for administrasjonen er 61 000 kr høyere enn budsjettet.

Det er mindre avvik på de andre kontoene for driftskostnader.

Prestetjenesten

Regnskapet for prestatjenesten er på kr 45 881 000.

Det er kr 1 524 000 lavere enn budsjettet (3,2 %).

Det er utbetalt kr 200 000 mindre enn budsjettet på tilleggslønn. Som følge av høytidsdager i april og mai, kommer det en større utbetaling av tilleggslønn i juni, og det er ventet at tilleggslønnen vil være nærmere i balanse ved utgangen av juni.

Beredskapsutbetalingene er kr 164 000 lavere enn budsjettet. Det er usikkert om dette skyldes en reell nedgang eller om det kommer av etterslep i innsendelse av krav.

Refusjon for frikjøp og samarbeidsstillinger var for lavt budsjettet for denne perioden, og refusjonen er 765 000 kr høyere enn budsjettet.

Resten av mindreforbruket på lønn (ca. 300 000) skyldes at vikarbruken er noe lavere enn NAV-refusjoner og innsparing grunnet ledige stillinger.

Det er brukt kr 315 000 mindre enn budsjettet til kurs og møter og 116 000 kr mindre enn budsjettet til kjøp av tjenester. De andre driftskontoene har mindre avvik. Samlet er det brukt kr 99 000 mindre enn budsjettet på andre driftskostnader.

4 TILSKUDD – budsjettgruppe 2

Tilskuddene betales ut etter hvert som rapportene for 2025 kommer inn.

Regnskapet samsvarer med budsjettet beløp pr. 30.04.2026.

5 DISPONIBLE MIDLER – EGENKAPITAL (Balansepost 2050)

Agder og Telemark bispedømmeråd har følgende midler som er balanseført fra tidligere år:

- Drift – budsjettgruppe 1 kr 1 437 000
- Tilskudd – budsjettgruppe 2 kr 2 180 000

Kirkerådet vedtok i KR-sak 52/21 en begrensning i bispedømmerådernes akkumulerte mindreforbruk, tilsvarende 3 % av siste års tildeling.

For Agder og Telemark tilsvarende denne 3 %-regelen kr 5 949 000 for 2026.

6 NØKKELTALL AGDER OG TELEMARK TABELLER PR. 30.04.2026

Alle tall i tabellene er i hele 1000 kr.

250 Agder og Telemark bispedømmeråd – budsjettgruppe 1

Agder og Telemark	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %	Årsbudsjett
Inntekter	-194	-166	28	-16,9 %	-689
Tilskudd					750
Lønn og godtgjørelser	46 960	48 590	1 630	3,4 %	134 391
Andre driftskostnader	3 892	3 939	47	1,2 %	10 438
Sum	50 658	52 363	1 705	3,3 %	144 890

250 0000 administrasjon

Agder og Telemark adm.	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %	Årsbudsjett
Inntekter	-44	-23	21	-91,3 %	-60
Lønn og godtgjørelser	3 736	3 949	213	5,4 %	10 391
Andre driftskostnader	1 084	1 031	-53	-5,1 %	3 210
Sum	4 776	4 957	181	3,7 %	13 541

250 4000 prester

Agder og Telemark prester	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %	Årsbudsjett
Inntekter	-150	-143	7	-4,9 %	-629
Tilskudd					750
Lønn og godtgjørelser	43 223	44 641	1 418	3,2 %	124 000
Andre driftskostnader	2 808	2 907	99	3,4 %	7 228
Sum	45 881	47 405	1 524	3,2 %	131 349

250 Tilskudd - budsjettgruppe 2

Agder og Telemark tilskudd	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %	Årsbudsjett
Kirkelig underv. og læring	18 686	18 686	0	0,0 %	46 076
Diakoni	2 319	2 319	0	0,0 %	7 187
Kirkemusikk i domkirken	0	0	0		142
Sum	21 005	21 005	0	0,0 %	53 405

7 PROGNOSE

Budsjettgruppe 1

Administrasjon

Det er ventet at regnskapet for administrasjonen vil gå i balanse i 2026.

Prestetjenesten

Lønnsutgiftene til prestene er 1 418 000 kr lavere enn budsjettet pr 30.04.2026. Kostnadene blir høyere fremover, men det ønskes å styre mot et mindreforbruk på 1 000 000 kr for å styrke balansen.

Disponible midler i balansen til drift er nå på 1 437 000 kr. En noe høyere egenkapital vil gi en større fleksibilitet i seinere år.

Det er usikkert om lønnsoppgjøret for 2026 vil medføre merkostnader for bispedømmet. Forhandlingene for kirken er ikke avsluttet, men frontfaget landet på 4,4 % - og vi har budsjettet med 4,0 % lønnsøkning. Lander oppgjøret for kirken i nærheten av 4,4 %, er det ikke sikkert det vil gi høyere lønnsøkning enn det som er budsjettet når en tar med virkningen av lønnsglidning og lønnsoverheng.

Budsjettgruppe 2

Det planlegges å bruke hele tildelingen til tilskuddsmidler i 2026.

8 ANNET/NESTE REGNSKAPSRAPPORT

Agder og Telemark er blitt tildelt 1,5 millioner til satsningen på Ung kirke» i Kristiansand. Beløpet er tenkt delt 50/50 med Kristiansand kirkelige fellesråd. Tildelingen er ikke synliggjort i denne regnskapsrapporten da beløpet enda ikke er overført fra Kirkerådet.

FØ leverer neste regnskapsrapport etter avsluttet regnskap pr. 31.08.2026.

Forslag til vedtak

Agder og Telemark bispedømmeråd tar regnskapsrapport pr. 30.04.26 til orientering

Rapport fra Felles økonomienhet (FØ)

250 Agder og Telemark bispedømmeråd ØKONOMIRAPPORT PR 30.04.2026

1 OPPSUMMERING

Samlet for driften (budsjettgruppe 1) har Agder og Telemark bispedømme pr. 30.04.2026 et forbruk som er kr 1 705 000 lavere enn budsjettet (3,3 %).

Budsjettet er laget ut fra tildelt ramme for 2026 – jf oversikt av 30.04.2026.

Mindreforbruket i regnskapet pr 30.04.2026 er målt mot periodisert budsjett på samme tid. Dette medfører noen avvik som skyldes avvikende periodiseringer mellom regnskap og budsjett.

Årsaken til mindreforbruket er i hovedsak innsparing på lønnskostnader prester.

Kostnadene på budsjettgruppe 1 så langt i året fordeler seg på 90,6 % på prestatjenesten og 9,4 % til administrasjonen.

Pr. 30.04.26 samsvarer utbetalte tilskuddsmidler (budsjettgruppe 2) med budsjettet.

2 RAPPORTVEDLEGG

Vedlagt følger regnskapsrapporter pr 30.04.2026

- 250 Samlet driftsregnskap uten tilskudd
- 250 0000 Driftsregnskap administrasjonen
- 250 4000 Driftsregnskap prestatjenesten
- 250 5000 Tilskudd

3 ANALYSE AV DRIFTEN – budsjettgruppe 1

Nøkkeltall

Tall i hele tusen

Resultat pr. 30.04.2026:

Administrasjon	Prestetjenesten	Sum	Resultat i %
181	1 524	1 705	3,3 %

Utvikling i regnskapsresultatet i 2026:

	31.01	28.02	31.03	30.04
Administrasjon	111	251	262	181
Presteskapet	933	511	615	1 524
Totalt	1 044	762	877	1 705
Prosent av budsjett	8,1 %	2,9 %	2,2 %	3,3 %

Administrasjonen

Administrasjonsutgiftene er totalt på kr 4 776 000.
Det er benyttet kr 181 000 mindre enn budsjettet til administrasjonen.
Dette er 3,7 % lavere enn budsjettet.

Regnskapet viser utgifter til lønn som er kr 213 000 lavere enn budsjett. Dette er grunnet i at det ikke er engasjert vikarer ved refusjoner fra NAV.

Reisekostnadene for administrasjonen er 61 000 kr høyere enn budsjettet.

Det er mindre avvik på de andre kontoene for driftskostnader.

Prestetjenesten

Regnskapet for prestatjenesten er på kr 45 881 000.
Det er kr 1 524 000 lavere enn budsjettet (3,2 %).

Det er utbetalt kr 200 000 mindre enn budsjettet på tilleggslønn. Som følge av høytidsdager i april og mai, kommer det en større utbetaling av tilleggslønn i juni, og det er ventet at tilleggslønnen vil være nærmere i balanse ved utgangen av juni.

Beredskapsutbetalingene er kr 164 000 lavere enn budsjettet. Det er usikkert om dette skyldes en reell nedgang eller om det kommer av etterslep i innsendelse av krav.

Refusjon for frikjøp og samarbeidsstillinger var for lavt budsjettet for denne perioden, og refusjonen er 765 000 kr høyere enn budsjettet.

Resten av mindreforbruket på lønn (ca. 300 000) skyldes at vikarbruken er noe lavere enn NAV-refusjoner og innsparing grunnet ledige stillinger.

Det er brukt kr 315 000 mindre enn budsjettet til kurs og møter og 116 000 kr mindre enn budsjettet til kjøp av tjenester. De andre driftskontoene har mindre avvik.
Samlet er det brukt kr 99 000 mindre enn budsjettet på andre driftskostnader.

4 TILSKUDD – budsjettgruppe 2

Tilskuddene betales ut etter hvert som rapportene for 2025 kommer inn.

Regnskapet samsvarer med budsjettet beløp pr. 30.04.2026.

5 DISPONIBLE MIDLER – EGENKAPITAL (Balansepost 2050)

Agder og Telemark bispedømmeråd har følgende midler som er balanseført fra tidligere år:

- Drift – budsjettgruppe 1 kr 1 437 000
- Tilskudd – budsjettgruppe 2 kr 2 180 000

Kirkerådet vedtok i KR-sak 52/21 en begrensning i bispedømmerådernes akkumulerte mindreforbruk, tilsvarende 3 % av siste års tildeling.

For Agder og Telemark tilsvarer denne 3 % -regelen kr 5 949 000 for 2026.

6 NØKKELTALL AGDER OG TELEMARK TABELLER PR. 30.04.2026

Alle tall i tabellene er i hele 1000 kr.

250 Agder og Telemark bispedømmeråd – budsjettgruppe 1

Agder og Telemark	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %	Årsbudsjett
Inntekter	-194	-166	28	-16,9 %	-689
Tilskudd					750
Lønn og godtgjørelser	46 960	48 590	1 630	3,4 %	134 391
Andre driftskostnader	3 892	3 939	47	1,2 %	10 438
Sum	50 658	52 363	1 705	3,3 %	144 890

250 0000 administrasjon

Agder og Telemark adm.	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %	Årsbudsjett
Inntekter	-44	-23	21	-91,3 %	-60
Lønn og godtgjørelser	3 736	3 949	213	5,4 %	10 391
Andre driftskostnader	1 084	1 031	-53	-5,1 %	3 210
Sum	4 776	4 957	181	3,7 %	13 541

250 4000 prester

Agder og Telemark prester	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %	Årsbudsjett
Inntekter	-150	-143	7	-4,9 %	-629
Tilskudd					750
Lønn og godtgjørelser	43 223	44 641	1 418	3,2 %	124 000
Andre driftskostnader	2 808	2 907	99	3,4 %	7 228
Sum	45 881	47 405	1 524	3,2 %	131 349

250 Tilskudd - budsjettgruppe 2

Agder og Telemark tilskudd	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %	Årsbudsjett
Kirkelig underv. og læring	18 686	18 686	0	0,0 %	46 076
Diakoni	2 319	2 319	0	0,0 %	7 187
Kirkemusikk i domkirken	0	0	0		142
Sum	21 005	21 005	0	0,0 %	53 405

7 PROGNOSE

Budsjettgruppe 1

Administrasjon

Det er ventet at regnskapet for administrasjonen vil gå i balanse i 2026.

Prestetjenesten

Lønnsutgiftene til prestene er 1 418 000 kr lavere enn budsjettet pr 30.04.2026. Kostnadene blir høyere fremover, men det ønskes å styre mot et mindreforbruk på 1 000 000 kr for å styrke balansen.

Disponible midler i balansen til drift er nå på 1 437 000 kr. En noe høyere egenkapital vil gi en større fleksibilitet i seinere år.

Det er usikkert om lønnsoppgjøret for 2026 vil medføre merkostnader for bispedømmet. Forhandlingene for kirken er ikke avsluttet, men frontfaget landet på 4,4 % - og vi har budsjettet med 4,0 % lønnsøkning. Lønder oppgjøret for kirken i nærheten av 4,4 %, er det ikke sikkert det vil gi høyere lønnsøkning enn det som er budsjettet når en tar med virkningen av lønnsglidning og lønnsoverheng.

Budsjettgruppe 2

Det planlegges å bruke hele tildelingen til tilskuddsmidler i 2026.

8 NESTE REGNSKAPSRAPPORT

FØ leverer neste regnskapsrapport etter avsluttet regnskap pr. 31.08.2026.

FØ, Molde 18.05.2026

Denne rapporten er utarbeidet av Controller Åshild Stige

250 – Agder og Telemark bispedømme - Budsjettgruppe 1 drift

250 - Agder og Telemark bispedømmeråd

Regnskap pr. 30.04.2026 - drift (budsjettgruppe 1)

Driftsrapport	Rekneskap	Budsjett	Avvik	Årsbudsjett
31xx - Salgsinntekt avgiftsfri	-176 400	-136 332	40 068	-609 000
34xx - Tilskudd og gaveinntekter	-10 000	-13 000	-3 000	-39 000
3xxx - Andre inntekter	-7 866	-17 000	-9 134	-41 000
Sum inntekter	-194 266	-166 332	27 934	-689 000
46xx - Tilskudd menigheter og fellesråd				750 000
Sum tilskudd mv	0	0	0	750 000
500x - Faste stillinger (inkl. feriepenger)	41 134 835	41 314 874	180 039	113 960 105
5006 - Beredskap	585 123	749 333	164 210	2 248 000
50xx - Tilleggslønn, overtid mm	997 735	1 176 667	178 932	3 280 000
51xx - Midlertidige stillinger, honorarer	2 455 088	42 592	-2 412 496	113 032
53xx - Annen oppgavepliktig godtgjørelse	116 754	164 874	48 120	483 166
540x - Arbeidsgiveravgift	5 941 087	5 869 734	-71 353	16 236 471
58xx - Refusjon syke- og fødselspenger	-2 691 876		2 691 876	
599x - Refusjon lønnskostnader	-1 650 125	-885 000	765 125	-2 295 000
59xx - Andre personalkostnader	71 352	156 960	85 608	364 900
Sum Lønn og godtgjørelser	46 959 973	48 590 034	1 630 061	134 390 674
63xx - Leie lokaler, strøm, renhold mm	870 363	880 448	10 085	2 641 328
64xx - Leie maskiner, inventar mm	30 486	15 000	-15 486	45 000
65xx - Inventar, datautstyr, programvare mm	29 104	40 000	10 896	120 000
66xx - Vedlikehold bygninger og utstyr	13 824	8 332	-5 492	25 000
679x - Tjenester og flytting	269 178	243 332	-25 846	735 000
6797 - Adm. bistand proster	1 118 500	1 078 000	-40 500	1 686 500
68xx - Kontorrekvisita, trykksaker, annonser	102 835	87 504	-15 331	262 498
68xx - Møter, kurs og seminarer mm	134 960	410 332	275 372	1 281 000
69xx - Telefon, porto mv	192	332	140	1 000
Sum andre driftskostnader (drift og mindre anskaffels)	2 569 442	2 763 280	193 838	6 797 326
71xx - Reiser	1 313 666	1 175 328	-138 338	3 641 000
74xx - Medlemskontingent og gaver	6 769		-6 769	
77xx - Annen kostnad	2 173		-2 173	
Sum andre driftskostnader (reise, reklame, forsikring)	1 322 608	1 175 328	-147 280	3 641 000
8xxx - Finansinntekter/kostnader	0	0	0	0
Sum Finanskostnader og overføringer	0	0	0	0
Sum	50 657 757	52 362 310	1 704 553	144 890 000

250 - Agder og Telemark bispedømmeråd

Regnskap pr. 30.04.2026 - administrasjon

Driftsrapport	Rekneskap	Budsjett	Avvik	Årsbudsjett
31xx - Salgsinntekt avgiftsfri	-34 000		34 000	
34xx - Tilskudd og gaveinntekter	-10 000	-6 332	3 668	-19 000
3xxx - Andre inntekter		-17 000	-17 000	-41 000
Sum inntekter	-44 000	-23 332	20 668	-60 000
500x - Faste stillinger (inkl. feriepenger)	3 423 128	3 287 374	-135 754	8 692 746
50xx - Tilleggslønn, overtid mm	1 464		-1 464	
51xx - Midlertidige stillinger, honorarer	42 588	42 592	4	113 032
53xx - Annen oppgavepliktig godtgjørelse	17 586	50 564	32 978	151 692
540x - Arbeidsgiveravgift	462 767	475 810	13 043	1 260 471
58xx - Refusjon syke- og fødselspenger	-257 143		257 143	
59xx - Andre personalkostnader	46 057	93 064	47 007	173 200
Sum Lønn og godtgjørelser	3 736 447	3 949 404	212 957	10 391 141
63xx - Leie lokaler, strøm, renhold mm	697 850	783 336	85 486	2 350 000
64xx - Leie maskiner, inventar mm	23 894	15 000	-8 894	45 000
65xx - Inventar, datautstyr, programvare mm	21 094	26 668	5 574	80 000
66xx - Vedlikehold bygninger og utstyr	13 824	8 332	-5 492	25 000
679x - Tjenester og flytting	43 107		-43 107	40 000
68xx - Kontorrekvisita, trykksaker, annonser	14 776	20 836	6 060	62 498
68xx - Møter, kurs og seminarer mm	73 557	47 332	-26 225	192 000
69xx - Telefon, porto mv	93	332	239	1 000
Sum andre driftskostnader (drift og mindre ansk:	888 195	901 836	13 641	2 795 498
71xx - Reiser	190 695	129 332	-61 363	415 000
74xx - Medlemskontingent og gaver	2 961		-2 961	
77xx - Annen kostnad	2 173		-2 173	
Sum andre driftskostnader (reise, reklame, forsil	195 829	129 332	-66 497	415 000
8xxx - Finansinntekter/kostnader, overføringer mv				
Sum Finanskostnader og overføringer	0	0	0	0
Sum	4 776 471	4 957 240	180 769	13 541 639

250 - Agder og Telemark bispedømmeråd

Regnskap pr. 30.04.2026 - prestatjenesten

Driftsrapport	Rekneskap	Budsjett	Avvik	Årsbudsjett
31xx - Salgsinntekt avgiftsfri	-142 400	-136 332	6 068	-609 000
34xx - Tilskudd og gaveinntekter		-6 668	-6 668	-20 000
3xxx - Andre inntekter	-7 866		7 866	
Sum inntekter	-150 266	-143 000	7 266	-629 000
46xx - Tilskudd menigheter og fellesråd	0	0	0	750 000
Sum tilskudd mv	0	0	0	750 000
500x - Faste stillinger (inkl. feriepenger)	37 711 707	38 027 500	315 793	105 267 360
5006 - Beredskap	585 123	749 333	164 210	2 248 000
50xx - Tilleggslønn, overtid mm	996 271	1 176 667	180 396	3 280 000
51xx - Midlertidige stillinger, honorarer	2 412 500		-2 412 500	
53xx - Annen oppgavepliktig godtgjørelse	99 168	114 310	15 142	331 474
540x - Arbeidsgiveravgift	5 478 320	5 393 923	-84 397	14 976 000
58xx - Refusjon syke- og fødselspenger	-2 434 733		2 434 733	
599x - Refusjon lønnskostnader	-1 650 125	-885 000	765 125	-2 295 000
59xx - Andre personalkostnader	25 296	63 896	38 601	191 700
Sum Lønn og godtgjørelser	43 223 527	44 640 629	1 417 102	123 999 534
63xx - Leie lokaler, strøm, renhold mm	172 513	97 112	-75 401	291 328
64xx - Leie maskiner, inventar mm	6 592		-6 592	
65xx - Inventar, datautstyr, programvare mm	8 010	13 332	5 322	40 000
679x - Tjenester og flytting	226 070	243 332	17 262	695 000
6797 - Adm. bistand proster	1 118 500	1 078 000	-40 500	1 686 500
68xx - Kontorrekvisita, trykksaker, annonser	88 059	66 668	-21 391	200 000
68xx - Møter, kurs og seminarer mm	61 404	363 000	301 596	1 089 000
69xx - Telefon, porto mv	99	0	-99	0
Sum andre driftskostnader (drift og mindre anskaffel:	1 681 247	1 861 444	180 197	4 001 828
71xx - Reiser	1 122 971	1 045 996	-76 975	3 226 000
74xx - Medlemskontingent og gaver	3 808		-3 808	
77xx - Annen kostnad	0		0	
Sum andre driftskostnader (reise, reklame, forsikring	1 126 779	1 045 996	-80 783	3 226 000
8xxx - Finansinntekter/kostnader	0	0	0	0
Sum Finanskostnader og overføringer	0	0	0	0
Sum	45 881 287	47 405 069	1 523 782	131 348 362

250 – Agder og Telemark bispedømme – Budsjettgruppe 2 tilskudd

250 - Agder og Telemark bispedømmeråd
Regnskap pr. 30.04.2026 - tilskudd (budsjettgruppe 2)

Konto*	Koststed	Regnskap	Budsjett	Avvik	Årsbudsjett
4600 - Tilskudd	2505110 - Tilskudd trosopplæring/undervisning	18 686 000	18 686 000	0	46 076 000
4600 - Tilskudd	2505120 - Tilskudd diakoni	2 319 000	2 319 000	0	7 187 000
4600 - Tilskudd	2505140 - Tilskudd kirkemusikk	0	0	0	142 000
		21 005 000	21 005 000	0	53 405 000

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Aslak Wegge	421	25/01428-3	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
15/26	Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	02.06.2026

Justering av møtedato høst 2026

Saksorientering

Bispedømmerådet har tidligere fastsatt møtedato 16.09.26. Det har kommet innspill på om det er mulig å flytte denne. Kirkerådet har varslet at der er forventet diverse høringsaker til bispedømmerådet med frist 25. september, dvs at møtet må være i tide før dette.

Konkret møtedato som foreslås er mandag 7. september.

Forslag til vedtak

Dato for bispedømmerådets møte i september endres til **7. september**, fra opprinnelig fastsatt 16. september.

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Aslak Wegge	421	26/00933-1	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
17/26	Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	02.06.2026

Møtedatoer i bispedømmerrådet 2027

Saksorientering

For administrasjon, biskop og råd er det gunstig å få på plass møtedatoene for 2027 for å kunne planlegge aktiviteter det kommende året. Det foreslås derfor å fastsette datoer allerede nå.

For at bispedømmerrådet skal være vedtaksdyktig må også biskopen være tilstede, og møteplan er derfor tilpasset biskopens kalender så langt denne er kjent. Planen er satt opp med utgangspunkt i frekvens for møtene i 2026.

Bispedømmerrådet har tidligere bedt om at det også legges opp til ett møte i Telemark, det er foreslått også i 2027.

Har også inntatt Kirkemøtet i oversikten. Og i tillegg kan det komme samrådsmøte i forkant i tråd med tidligere års praksis. Om tidsmessig mulig vil dette bli lagt i forbindelse med bispedømmerådsmøtet 9. februar.

I desember blir det trolig som tidligere år en todeling. Hvor ene delen er møte i bispedømmerrådet, mens det samme dag også blir konstituering av nytt bispedømmeråd etter valget høsten 2027, men med funksjonsperioden fra 01.01.28

Datoer som foreslås;

- Tirsdag 9. februar (Telemark?)
- (12.- 15. mars, Kirkemøtet)
- Tirsdag 1. juni

- Mandag 27. september
- Onsdag 1. desember

Forslag til vedtak

Som møtedatoer for Agder og Telemark bispedømmeråd 2027 fastsettes;

- Tirsdag 9. februar (Telemark?)
- (12.- 15. mars, Kirkemøtet)
- Tirsdag 1. juni

- Mandag 27. september
- Onsdag 1. desember

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Aslak Wegge	724	22/04324-13	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
17/26	Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	02.06.2026

Oppnevning av vararepresentant til representantskapet i Kirkens bymisjon 2026

Vedlegg:

Saksprotokoll

, 30042024, Sak 25/24, Oppnevning av representanter til representantskap Stiftelsen Kirkens Bymisjon

Oppnevning fra Agder og Telemark bispedømme til Representantskapet i Kirkens Bymisjon

Saksorientering

Bispedømmerådet er i epost av 24.03.26 bedt om å oppnevne ett varamedlem til representantskapet i Kirkens bymisjon.

Per Gunnar Disch er valgt som fast medlem for perioden 2024 – 2027 og sitter til og med maimøtet i representantskapet neste år.

Varamedlem Rannveig J. Lyngroth ble oppnevnt fra administrasjonen for perioden 2024 – 2026. Dette med bakgrunn i at Stiftsdirektør ble gitt fullmakt til å oppnevne vararepresentant.

Det foreslås å videreføre vararepresentant fra administrasjonen, jfr vedtak i bispedømmerådet i sak 25/24 30.04.24, for en ny 2 års periode.

Forslag til vedtak

Stiftsdirektør gis fullmakt til å oppnevne vararepresentant til representantskapet i Kirkens bymisjon for kommende 2-års periode.

Fra: "Kristin Reitan" <Kristin.Reitan@bymisjon.no>
Sendt: tirsdag 24. mars 2026 11:05:18
Til: "Aslak Wegge" <aw852@kirken.no>
Emne: Oppnevning fra Agder og Telemark bispedømme til Representantskapet i Kirkens Bymisjon

Til stiftsdirektør i Agder og Telemark bispedømme

Hei,

Ifølge våre vedtekter skal det oppnevnes medlemmer – et fast og et varamedlem – fra Agder og Telemark bispedømme til Representantskapet i Kirkens Bymisjon.

Per Gunnar Disch er valgt som fast medlem for perioden 2024 – 2027 og sitter til og med maimøtet i representantskapet neste år.

Varamedlem Rannveig Lyngroth ble valgt for perioden 2024 – 2026 og sitter til og med maimøte i år. Rannveig har sittet i en periode og kan gjenvelges for en ny toårsperiode, 2026 – 2028, dersom dere ønsker dette.

Har dere anledning til å foreta denne oppnevningen/reoppnevningen innen medio juni?

Ta bare kontakt om det er noe dere lurer på noe rundt dette.

Ser fram til å høre fra dere!

Med vennlig hilsen

Kristin Reitan
Seksjonsleder, Generalsekretariatet
Mobil 94207806

Kirkens Bymisjon
Tollbugata 3, 0152 Oslo
Sentralbord 22 36 55 00
kirkensbymisjon.no
Støtt vårt arbeid – vipps til 2101

DEN NORSKE KIRKE

SAKS PROTOKOLL

Arkivsak-dok. 22/04324
 Arkivkode
 Saksbehandler Aslak Wegge

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	30.04.2024	25/24

Oppnevning av representanter til representantskap Stiftelsen Kirkens Bymisjon

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027 har behandlet saken i møte 30.04.2024 sak 25/24

Møtebehandling

Forslag fremsatt av Odd Inge Uleberg;

- Som fast medlem oppnevnes Per Gunnar Disch.
- Stiftsdirektør får fullmakt til å oppnevne vararepresentant,

Votering

Ved votering ble forslag til vedtak fremsatt av Odd Inge Uleberg enstemmig vedtatt

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027s vedtak

Til representantskapet for Stiftelsen Kirkens Bymisjon oppnevnes fra Agder og Telemark bispedømmeråd;

- Som fast medlem oppnevnes Per Gunnar Disch.
- Stiftsdirektør får fullmakt til å oppnevne vararepresentant,

DEN NORSKE KYRKJA

Agder og Telemark bispedømmeråd

Sakshandsamar	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Mia Markussen	620	26/01231-2	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
18/26	Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	02.06.2026

Høringssvar rammeplaner

Vedlegg:

Høring - Rammeplaner for kirkelig undervisning og læring
 Høringsnotat
 Høringsspørsmål
 Rammeplaner for kirkelig undervisning og læring
 Veiledende lister over bibeltekster
 Veiledende lister over salmer
 Veiledende lister over praksisformer
 Høringsinstanser

Saksorientering

Høringsspørsmål rammeplaner og veiledende lister, mai 2026

Kirkerådet har sendt på høring rammeplaner for Kirkelig undervisning og læring. Høringen er omfattende, og det er bedt om tilbakemelding på 95 spørsmål. Saksfremlegget er bygget opp rundt behandling av hvert enkelt spørsmål med forslag til svar. Svar skal leveres digitalt i etterkant i egen portal. I svar løsningen er det lagt opp til ja/nei svar, samt et felt for fritekst. Der hvor det ikke fremkommer forslag under spørsmålene/fritekst har vi ikke foreslått å si noe. Dette fremkommer også nedenfor. Høringsfristen er satt til 15.sept 26.

Felles innledning til rammeplanene

1. Er sammenhengen mellom rammeplanene og Plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del tydelig fremstilt?
 Ja Nei
 Fritekst:
2. Mener høringsinstansen at rammeplanene gir en tydelig og hensiktsmessig retning for lokal planlegging av kirkelig undervisning og læring?
 Ja Nei

Fritekst:

Rammeplanene for kirkelig undervisning og læring har som funksjon å konkretisere innholdet og gi retning for utforming av lokale planer for forskjellige aldersgrupper. Målet er, med andre ord, at rammeplanene skal være et godt verktøy for menighetene lokalt. Slik

rammeplanene fremstår nå vurderes dette ikke å være tilfellet. Rammeplanene gir ikke en tydelig og hensiktsmessig retning for lokal planlegging av kirkelig undervisning og læring. Det trengs en god del arbeid før vi er i mål, for å sikre god kvalitet på rammeplanene.

Vi vil derfor komme med noen overordnede kommentarer, før vi svarer på resten av høringsspørsmålene.

Rammeplanen skal være et godt verktøy.

Rammeplanene skal være praksisnære, brukervennlige, og en faktisk hjelp for lokalmenighetene. Slik rammeplanene fremstår i dag er vår vurdering at det brukt et for akademisk språk, og dokumentet er for omfattende. Det er mye tekst. Det bør gjøres mer brukervennlig. Rammeplanene bør være leselig for en frivillig eller ansatt uten pedagogisk utdannelse. En rammeplan bør ikke være lengre enn én A4 side, maks 1,5 sider. Vi har laget et eksempel på dette; se eksempel på rammeplan for konfirmasjon, punkt 40.

Innspill fra ansatte i menighet.

Vi savner innspill og erfaring fra ansatte i lokale menigheter. Det står i høringsnotatet at *«Rammeplanene og listene er utarbeidet av en ekstern skrivegruppe av Kirkerådets direktør. ... Etter dette og i tråd med Kirkerådets vedtak KR 63/25 har Kirkerådets sekretariat involvert relevante grupper i prosessen med saksframlegg og høring. Bispemøtet, Samarbeidsrådet for barne- og ungdomsorganisasjoner, Den norske kirkes ungdomsutvalg, Salmebasegruppen og Rådet for personer med funksjonsnedsettelse har kommet med innspill på utvalgte deler av rammeplaner og lister».*

Undervisningsansatte har en nærhet til arbeidet som kunne vært en svært viktig erfaring og stemme inn i dette arbeidet. Kirken har gått glipp av den viktigste kompetansen, og det oppstår en avstand mellom rammeplanene og det faktiske arbeidet som skjer i lokalmenighetene. Her må det være en kontakt og sammenheng, og denne savner vi. Noe av dette kan imøtekommes gjennom denne høring.

Vi er kjent med at det ble opprettet referansegrupper. I oversendelsesbrevet fra skrivegruppen, som ligger ute fra Kirkerådets møte i 23.04.26, skriver de derimot at *«De korte tidsrammene har imidlertid gitt krevende arbeidsforhold også for referansegruppene. Vi frykter at den korte fristen skrivegruppen har fått for det helhetlige arbeidet, har gjort at medlemmer i referansegruppene opplever at deres innsats og innspill ikke er blitt tatt på alvor. Det har ikke vært vår intensjon. Vi legger til grunn at Kirkerådets sekretariat fortsetter prosessen med å hente innspill fra relevante aktører før et ferdig forslag legges fram for behandling og vedtak.»*

Samisk innhold.

Det er viet mye plass til det samiske. I felles innledning til rammeplanene står det at *«Lokal plan kan bidra til at samiske språk er i bruk også i menigheter som ikke har samisk som hovedspråk»* (s.2). Det samiske er også viet mye plass i rammeplanene for de ulike aldersgruppene. Det står bl.a at *«Samiske språk bør være med også der hvor samisk ikke er hovedspråk»* (s.3).

Kirken skal inkludere og tilrettelegge for samisk kirkeliv. Alle menigheter skal ha fokus på inkludering, vi skal være et mangfoldig fellesskap. Dette må alltid stå i fokus. Samtidig tror vi at det ikke vil oppleves inkluderende dersom det blir slik at det samiske skal være med i rammeplanene overalt i hele landet.

Når realiteten er den at det er få treffpunkt mellom kirken og de inviterte fra de ulike aldersgruppene, må vi gjøre noen prioriteringer. Da må kirken fokusere på kjernebudskapet og kjerneaktiviteter i menighetsarbeidet. Det er helt naturlig at det samiske inkluderes og tilrettelegges i områder av landet der samisk har en naturlig plass, men i områder av landet der dette ikke er tilfellet må kirkens ansatte og frivillige kunne prioritere annerledes. Det betyr ikke at det samiske ikke er viktig eller ikke skal inkluderes. Det betyr at vi som kirke må tilrettelegge ut ifra hvor vi er og hvem vi møter.

Det er et eget kapittel om samisk kirkeliv i Plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del; «Kap 5: Samisk kirkeliv: Språk, kultur og livsanskuelse». Her er det samiske kirkeliv godt beskrevet, og man kan henvise til dette kapittelet.

Innhold.

Vi ønsker et tydeligere innhold, med fokus på dåpen og livet i Kristus. Det står bl.a i innledningen til rammeplanene at «*Alle skal få kjennskap og kunnskap til kirken de tilhører, inkludert kirkens tradisjon og historie.*» (s.1). Det er ikke kirken alle skal få kjennskap og kunnskap til, men alle skal få opplæring i den kristne tro og livet i Kristus. Vi må ikke miste det mest sentrale.

3. Er eksempel på erfaringsmål nyttige i lokalt arbeid med læring og inkludering i kirkelig undervisning?
 Ja Nei

Fritekst:

Opplæring i den kristne tro handler ikke om å forstå den kristne tro. Vi ønsker ikke et fokus på erfaringsmål, eller på «*å forstå sammenhengen*», som det står i dette avsnittet. Ingen av oss kan forstå fullt ut. Det er heller ikke et mål vi skal sikte etter. Kirkelig undervisning og læring skal fortsatt ha sine mål, men fokuset på erfaringsmål blir veldig pedagogisk. Det likner et skole-språk. Vi må ikke miste kirkens språk.

4. Er forståelsen av tolkningskompetanse tydelig og relevant formulert?
 Ja Nei

Fritekst:

Det står at «*I kirkelig undervisning og læring forstår vi tolkningskompetanse som evnen til å forstå og bruke Bibelen som hellig og normativ tekst, kilde til kunnskap om kristendom og til å forstå eget liv, kirken og samfunnet*». Dette er vi uenige i. Dersom tolkningskompetanse handler om å forstå, er dette et begrep som ikke hører hjemme i kirkelig undervisning og læring. Fokuset bør ikke være på å ha evnen til å forstå og bruke Bibelen, men på å lære å bruke Bibelen. Det er en vesentlig forskjell.

I kirkelige sammenhenger handler det ikke om å forstå alt, men om å lære å bruke bibelen, bli kjent med liturgien, be Vår Far, syng, osv, - og på denne måten vekke og styrke troen på den treenige Gud. Vi kan ikke, og skal ikke, måle vår tolkningskompetanse. Dette er, igjen, et skole-språk.

5. Ut fra beskrivelsen i innledningen: Er samisk innhold i rammeplanene tilstrekkelig ivaretatt?
 Ja Nei

Fritekst: Se kommentar under punkt 2.

6. Er prinsippene for progresjon mellom aldersgruppene tydelige og hensiktsmessige?
 Ja Nei
 Fritekst:

7. Mener høringsinstansen at foresattes og fadderes rolle er tilstrekkelig beskrevet og ivaretatt?
 Ja Nei
 Fritekst:

Forpliktende innhold i rammeplanene

8. Rammeplanene bruker gjennomgående formuleringen "For at barna/konfirmanter/etc skal lære om Bibelen/kristen tro/etc, kan kirken invitere dem til å: (...)". Kirkerådet ønsker tilbakemelding på om det er for lite forpliktende innhold i de seks rammeplanene generelt, og i rammeplanen for konfirmasjonstiden spesielt.

Fritekst:

Vi ønsker at rammeplanene sier mer skal når det gjelder innhold og kjerneaktiviteter. Samtidig er det store forskjeller på menigheter og kapasitet, og derfor er det hensiktsmessig at rammeplanene ikke setter for store krav. Vi ønsker derfor at det skilles mellom hva menighetene skal og hva menighetene kan. Vårt forslag er at det i hver rammeplan står 3

stk skal, som handler om kjerneinnhold og kjernepraksiser. Resten kan være kan. Dette tvinger oss til å fokusere på det mest sentrale, nemlig dåpen og livet i Kristus.

Der vi mener at det er hensiktsmessig å gjøre om på rekkefølgen på kulepunktene, vil dette komme frem tydelig ved at vi lister opp de tre punktene vi mener kirken skal invitere til. Se punkt 15, 17, 18, 30, 32, 33, 59, 61, 62, 74, 75, 76, 88 og 90.

Veiledende lister- overordnet om kjernetekstene

9. Gir oversikten over kjernetekster hjelp til helhet og sammenheng i tekstutvalget for aldersgruppene 0-19 år?
 Ja Nei

Fritekst:

Ja og nei. En oversikt over kjernetekster vil være en god hjelp til helhet og sammenheng i tekstutvalget for de ulike aldersgruppene. Samtidig er det utvalget av kjernetekster som presenteres ikke et bredt og hensiktsmessig utvalg. Vi ønsker at bispemøtet blir utfordret på å ta ansvaret for å lage normative lister for bibeltekster.

Rammeplan for 0–5 år

10. Har høringsinstansen overordnede innspill på rammeplanen for 0–5 år?

Fritekst:

11. Har høringsinstansen overordnede innspill til rammeplanens innledning?

Fritekst:

I innledningen står det at «*Dåpens teologi er grunnleggende i kirken*». Det er ikke dåpens teologi som er grunnleggende eller utgangspunktet i kirken, men det er dåpen. Vi er døpt i den treenige Guds navn, til et liv i Kristus. Det er dåpen som er sentral, ikke teologien. Det bør stå at dåpen er utgangspunktet for all kirkelig undervisning og læring. Slik det står nå er det ikke samsvar mellom hvordan dåpen omtales i overordnet del og i rammeplanene.

Vi ønsker et fokus på den treenige Gud og dåpen, ikke på kirkens teologi. Her kan det med fordel hentes formuleringer fra «*Livstegnet – et hefte om dåpen*», som er en uttalelse av bispemøtet i 2020. Der står det: «*Helt siden Jesus ba oss om å døpe, har mennesker søkt dåp. Dåpen er et mysterium. Ord kan ikke fullt ut beskrive det som skjer. Vannet øses opp i Faderens, Sønnens og Den hellige ånds navn. Ved evangeliet, det levende Ordet, blir vannet en nådens kilde. Dåpen gir oss del i påskefortellingen om Jesus som døde og sto opp av graven.*

Tradisjonen vår er at barn blir båret til dåpen. Vi feirer det nye livet, og legger barnet i guds hender. Foreldre gjør mange valg for sine barn. Når et barn blir døpt, svarer foreldre og faddere ja på barnets vegne. Men det er aldri for sent å bli døpt. Når ungdom og voksne blir døpt, svarer de selv ja. Også da står faddere klar til å hjelpe den dømte til å leve i dåpen og troen på Jesus. Bibelfortellinger, bønn, nattverd og tilhørighet i kirken er en del av dåpens velsignelse. (Sitat hentet fra «*Livstegnet – et hefte om dåpen*», s 5, uttalelse om dåpen av bispemøtet 2020).

Alternativt kan det vises til overordnet del, innledningen s.10: «*Den norske kirkes undervisnings- og læringsoppdrag springer ut fra dåpsbefalingen. Det kristne fellesskapet skal gi videre det som er gitt, og formidle troens budskap. I dåpen får mennesker frelse og et nytt liv i Kristus. Gjennom å ta del i sakramentene – dåpen og nattverden – får den dømte tilhørighet til den lokale menigheten og til det verdensvide kristne fellesskapet. Dåp, læring og trospraksis hører sammen. Bibelen og trosbekjennelsen gir en klar referanseramme både til innholdet i den kristne tro og til hovedinnholdet i kirkelig undervisning og læring.*»

I det første avsnittet i innledningen står det at «*Både dømte og interesserte barn og deres foresatte bør oppleve seg omsluttet av Guds omsorg*» (s.3). Denne setningen bør endres

eller strykes. Vi mennesker er omsluttet av Guds omsorg, det er ikke slik at vi bør oppleve oss omsluttet av Guds omsorg.

Videre står det at: *«I begynnelsen av livet trenger barn god tilknytning til omsorgspersonene sine.»* Dette er unødvendig at står i en rammeplan for kirkelig undervisning og læring. Videre står det: *«Kirkelig undervisning og læring for 0–5-åringene skal bidra til å bygge tillit og tilknytning til de nærmeste og til Gud. Arbeidet skal bidra til å styrke relasjonen mellom barnet og deres foresatte. Kirken skal oppmuntre foresatte i deres omsorgs- og oppdragelsesrolle, som det også vises til i dåpsløftet.»* Kirkens oppgave er ikke å styrke forholdet mellom foresatte og barn. Dette er det andre instanser som tar seg av. Kirkelig undervisning og læring skal bidra til å bygge tilhørighet og tro på den treenige Gud. Som kirke må vi holde oss til våre kjerneoppgaver.

Det er ikke nødvendig å skrive her i denne innledningen hvordan barn lærer. Det viktige i denne sammenhengen er at troen formidles ved at fortellingene om Jesus fortelles, og ved at Den hellige ånd er til stede. Med dette mener vi at rammeplanene ikke skal lære oss pedagogikken, men vi må gjeninnføre det kristne språket.

Hele innledningen bør skrives om. Her bør dåpen og livet i Kristus komme tydeligere frem, da dette er vårt utgangspunkt for all kirkelig undervisning og læring.

12. Gir rammeplanen en god beskrivelse av hvordan kirkelig undervisning kan støtte barns tidlige relasjoner og trosutvikling?

Ja Nei

Fritekst: Se svar på forrige spørsmål.

13. Er vektleggingen av lek, relasjon og sanselig læring hensiktsmessig?

Ja Nei

Fritekst:

Både ja og nei. Lek, relasjon og sanselig læring er viktig og sentralt i denne sammenheng. Samtidig må ikke fokuset på lek bli så stort at vi «leker» gudstjeneste, eller vi «leker» fellesskap. Vi leker ikke trospraksiser, men vi gjør det. Vi deltar, både små og store. Samtidig er det gjennom lek at barn lærer og utforsker, men det er viktig å skille mellom det å delta i en trospraksis og det å leke for å lære/utforske.

14. Vurderer dere at aktivitetstilbudet for aldersgruppen er realistisk og gjennomførbart?

Ja Nei

Fritekst:

Det står at *«Alle døpte og interesserte barn og deres foresatte bør inviteres til minst tre forskjellige tilbud»*. Dette er ikke realistisk i alle menigheter. Det er ikke alle menigheter som har kapasitet og mulighet til å invitere til minst 3 forskjellige tilbud ila de 5 første årene til barnet. Her bør det isteden stå *«minst 2 forskjellige tilbud»*.

Det er bra at det står at *«Kirken skal invitere aktivt til dåp»*.

Det står at *«I andre typer aktiviteter, særlig i aldersgruppen 3-5, kan gruppedynamikken blant de jevnaldrende styrkes av at foresatte ikke er til stede. Da kan barn og voksne ha hver sin samling. Dette gjelder også søndagsskole under gudstjenesten»*. Dette er ikke vår erfaring. Barn i 3-4 årsalderen ønsker og trenger at en trygg voksen er i nærheten. Kanskje trenger ikke barnet å sitte på fanget hele tiden, men barnet trenger nærvær av en voksen de kjenner godt og er trygg på. De er for små til å gå alene. Disse tre setningene kan derfor strykes.

15. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» relevante for aldersgruppen?

Ja Nei

Fritekst:

Vi ønsker at det skilles mellom hva menighetene skal og hva menighetene kan. Vårt forslag er at det står at kirken skal invitere til de 3 første kulepunktene, og at kirken kan invitere til resten av kulepunktene. (Ref punkt 8).

16. Er det innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier?

Fritekst:

Det står «*Bibeltekster som kan tematisere trygghet og tilhørighet*». Stryk «*kan*», og skriv heller «*Bibeltekster som tematiserer trygghet og tilhørighet*».

Det står at «*Lignelser om etiske problemstillinger og dilemmaer*». Denne setningen kan strykes, da det er for tidlig for en 0-5 åring å snakke om etiske dilemmaer. Små barn har sterk rettferdighetssans, og er opptatt av om jeg kan ta Per sin leke eller ikke, men er det kirkens oppgave å fokusere på dette så tidlig? Det er hensiktsmessig for en litt eldre aldersgruppe. For 0-5åringer er dette litt tidlig, og det er ikke det viktigste. Trygghet og tilhørighet bør være fokuset for denne aldersgruppa.

Vi må ikke glemme barnet. Så små barn har ikke filosofiske samtaler så tidlig alder, eller skal lære om etiske dilemmaer av kirken. Barn må få lov til å være barn. Det er ikke realistisk at et barn på 3 år har filosofiske samtaler på dette nivået. Det er heller ikke kirkens kjerneoppgave å legge til rette for det.

17. Er erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon» relevante for aldersgruppen?

Ja Nei

Fritekst:

Vi ønsker at det skilles mellom hva menighetene skal og hva menighetene kan. Vårt forslag er at det står at kirken skal invitere til de 3 første kulepunktene, og at kirken kan invitere til resten av kulepunktene. (Ref punkt 8).

Hva menes med å «*sanse og leke fortellinger om gudstjenester, dåp, konf og bryllup*»? Hvorfor ikke høre og gjøre/delta i? (Ref svar på høringsspørsmål 13).

Det står «*Samtale om død, sorg og det å minnes de døde, og å delta i enkle minnepraksiser*». Dette er for tidlig for denne aldersgruppen. Dette bør komme inn i en eldre aldersgruppe.

18. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»?

Fritekst:

Vi ønsker at det skilles mellom hva menighetene skal og hva menighetene kan. Vårt forslag er at det står at kirken skal invitere til følgende 3 kulepunkter, og at kirken kan invitere til resten av kulepunktene:

For at barna skal lære om kristen tro i praksis, skal kirken invitere dem til å:

- Delta i gudstjenester ved å leke, synge, lytte, herme og bevege seg
- Delta i ulike former for bønn
- Synge, musisere og lytte til sang, joik og annen musikk i babysang, barnekor og liknende

For at barna skal lære om kristen tro i praksis, kan kirken invitere dem til å:

- Resten av kulepunktene

19. Er samarbeidet med foresatte og faddere tilstrekkelig ivaretatt?

Ja Nei

Fritekst:

Med utgangspunkt i våre kommentarer, og i innledning til rammeplan for 0-5 år, kommer vi her med et forslag på innledning til rammeplan 0-5 år:

Mål: Barna har sin naturlige plass i menighetens fellesskap. Barna lærer i takt med sin alder og utvikling at Jesus er vår frelser og venn.

De yngste barna bæres til dåpen av sine foreldre/foresatte. Dåpen gir oss del i påskefortellingen om Jesus som døde og sto opp av graven. Tradisjonen vår er at barn blir båret til dåpen. Vi feirer det nye livet, og legger barnet i guds hender. Foreldre og faddere står klare til å hjelpe den dømte til å leve i dåpen og troen på Jesus. Bibelfortellinger, bønn, nattverd og tilhørighet i kirken er en del av dåpens velsignelse. (Sitat hentet fra «*Livstegnet – et hefte om dåpen*», s 5, uttalelse om dåpen av bispemøtet 2020).

I dåpen understrekes barnets tilhørighet hos Gud, til menigheten og verden. Barna er viktige påminnere om at alle mennesker er Guds barn. For denne aldersgruppen bør oppmerksomheten rettes mot barnets foreldre/foresatte og vektlegge invitasjoner til ulike inkluderende fellesskap. I denne livsfasen handler det om at barnet og familien skal oppleve at kirka er et godt sted å være og hvor de opplever å høre til.

Alle dømte og interesserte barn og deres foresatte bør inviteres til minst to forskjellige tilbud mens barna er i denne aldersgruppen. Kirken skal invitere aktivt til dåp.

Fokus på tilrettelegging er en forutsetning for at barn med funksjonsnedsettelse skal kunne delta. Dette skal komme tydelig frem i alle invitasjoner og på ulike plattformer (lenke til egen ressurs).

For de litt større barna, for aldersgruppen 3-5 år, flyttes fokus gradvis mer over fra foreldre til barnet. Gjennom lek, sanger og bibelfortellinger blir barna kjent med Jesus. Bruk av alle sanser i formidlingen er viktig. Eksempler på gode verktøy kan være flanellograf eller aktiv bruk av kirkerommet. Barnet inviteres til gudstjeneste og mindre fellesskap, i følge med den barnet er trygg på. Her får barnet lære sanger og delta i ritualer. Gjentakelse og gode rammer er viktige i formidlingen.

Veiledende lister 0-5 år

20. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 0–5 år?

Fritekst:

Det er et godt utvalg og omfang av kjernetekster for 0-5 år. Eneste innspill her er at vi savner bibelfortellingen om Sakkeus (Luk 19,1–10) som kjernetekst for denne aldersgruppen.

21. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 0-5 år?

Fritekst:

Disse lignelsene kan med fordel flyttes og plasseres i aldersgruppa 6-12 år:

- Lignelsen om arbeiderne i vingården (Matt 20,1–16)
- Lignelsen om den rike bonden (Luk 12,16–21)
- Lignelsen om de to brødrene (Luk 15,11–32)

Disse lignelsene kan stå i aldersgruppen 0-5 år:

- Lignelsen om den barmhjertige samaritanen (Luk 10,25–37)

22. Har høringsinstansen innspill på listenes utforming med inndeling i kjerne- og eksempeltekster?

Fritekst:

Det er bra at vi som kirke har noen bibeltekster og fortellinger som vi ønsker å løfte frem som ekstra viktige. Vi må ha noen kjernetekster. Det er også bra med eksempeltekster.

23. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av salmer?

Fritekst:

Følgende salmer kan strykes av listen, da det er hensiktsmessig å konsentrere seg om det mest sentrale:

- 48 Deilig er jorden
- 239 Fader, du har skapt meg
- 558 Kom la oss samles ved Guds bord
- 758 Langt nord under Store Bjørnen
- 765 Gledens herre vær vår gjest

24. Har høringsinstansen innspill på praksisformer?

Fritekst:

Rammeplan for 6–12 år

25. Har høringsinstansen overordnede innspill til rammeplan for 6–12 år?

Fritekst:

26. Har høringsinstansen innspill på rammeplanens innledning?

Fritekst:

Avsnittet med samisk innhold kan strykes, ref svar på høringsspørsmål 2.

27. Mener dere at rammeplanen ivaretar barns behov for utforskning, undring og læring?

Ja Nei

Fritekst:

28. Er balansen mellom kunnskap, opplevelse og deltakelse hensiktsmessig?

Ja Nei

Fritekst:

29. Er forslagene til aktiviteter realistiske og relevante for menighetene?

Ja Nei

Fritekst:

Det står at «*Alle døpte og interesserte barn bør inviteres til et inkluderende opplegg...*» Hva menes med opplegg?

Videre står det «*... bør inviteres til et inkluderende opplegg på tvers av interesser og funksjonsevne minst annethvert år*». Vi mener at minst annethvert år er for ofte. Det er urealistisk med et så høyt aktivitetsnivå i mange menigheter.

Det er bra at det står at «*Aktiviteter som skjer ukentlig eller månedlig, bør være en grunnleggende del av tilbudet til aldersgruppen*».

I avsnitt to brukes begrepet «*enkeltprosjekter*». Menes det her aktiviteter? Det er uklart for oss hva det menes her. Vi må være konsekvente i begrepsbruken.

Det står «*Barne- og ungdomsorganisasjoner kan være viktige samarbeidspartnere...*» Stryk kan, skriv istedenfor at barne- og ungdomsorganisasjonene er viktige samarbeidspartnere.

30. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset aldersgruppen?

Ja Nei

Fritekst:

Vi ønsker at det skilles mellom hva menighetene skal og hva menighetene kan. Vårt forslag er at det står at kirken skal invitere til de 3 første kulepunktene, og at kirken kan invitere til resten av kulepunktene. (Ref punkt 8).

31. Er det innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier?

Ja Nei

Fritekst:

Det står at «*Samiske språk er en sentral del av språkmangfoldet som skal erfares*». Endre dette fra «skal erfares» til «kan erfares». Ref tidligere kommentar.

Sette inn *Lignelser om etiske problemstillinger og dilemmaer*, hentet fra rammeplaner 0-5 år.

32. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»?

Ja Nei

Fritekst:

Vi ønsker at det skilles mellom hva menighetene skal og hva menighetene kan. Vårt forslag er at det står at kirken skal invitere til de 3 første kulepunktene, og at kirken kan invitere til resten av kulepunktene. (Ref punkt 8).

33. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»?

Ja Nei

Fritekst:

Vi ønsker at det skilles mellom hva menighetene skal og hva menighetene kan. Vårt forslag er at det står at kirken skal invitere til de 3 første kulepunktene, og at kirken kan invitere til resten av kulepunktene. (Ref punkt 8).

34. Er foresattes og fadderens rolle tydelig og hensiktsmessig beskrevet?

Ja Nei

Fritekst:

Veiledende lister-6-12 år

35. Bibeltekster: Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 6 12 år?

Fritekst:

Vi ønsker at bispemøtet blir utfordret på å ta ansvaret for å lage normative lister for bibeltekster.

36. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 6-12 år?

Fritekst:

37. Har høringsinstansen innspill på listenes utforming med inndeling i kjerne- og eksempeltekster?

Fritekst:

38. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av salmer?

Fritekst:

Følgende salmer kan strykes:

- 33 Det hev ei rose sprunge
- 150 Se, nå kommer Jesus
- 292 Den prektigkledte sommerfugl
- 648 Han skapte skogen og han skapte vannet
- 768 Leat nahkkárat mu čalmmis / Nå lukker seg mitt øye
- Giefie lim (Hvem er denne mannen)
- Gud, skap i oss
- Lyset mitt er som en bønn

39. Har høringsinstansen innspill på praksisformer?

Fritekst:

Rammeplan for konfirmasjonstiden

40. Har høringsinstansen overordnede innspill til rammeplan for konfirmasjonstiden?

Fritekst:

Rammeplanene skal være praksisnære, lett tilgjengelige, og en hjelp for lokalmenighetene. Rammeplanen for konfirmasjon, slik den fremstår nå, er for omfattende. Det er mye tekst. En rammeplan bør ikke være lengre enn én A4 side, maks 1,5.

Vi ønsker mer fokus på at konfirmasjonstiden har som mål å vekke og styrke troen som ble gitt i dåpen. Vi har derfor laget et eksempel på rammeplan for konfirmasjonstiden, som viser våre innspill og hvordan vi ser det for oss:

Forslag på rammeplan for konfirmasjonstiden:

Mål for konfirmasjonstiden.

Konfirmasjonen er forankret i dåpens nåde og Guds løfter. Konfirmasjonstiden skal gi ungdommene mulighet til å utforske troen, ta del i menighetsfellesskapet og se sammenhengen mellom dåp, tro og liv. Den bygger på kirkens bekjennelse og formidler det kristne menneskesynet der hvert menneske er skapt i Guds bilde med ukrenkelig verdi, og er omsluttet av Guds kjærlighet. Konfirmasjonen er en forbønnshandling, ikke en bekreftelse av ungdommens tro, men av Guds trofasthet.

Rammer for konfirmasjonstiden.

Konfirmasjonstiden omfatter normalt 60 timer fordelt over åtte måneder, og avsluttes med en konfirmasjonsgudstjeneste. Det legges opp til at konfirmanten får anledning til å delta på minimum åtte møtepunkt med menighetens fellesskap. Minst fem av dem er gudstjenester i Den norske kirke. Leir og helgeturer kan utgjøre inntil 60% av totalomfanget. På leir regnes inntil åtte timer per døgn som del av undervisningen.

Konfirmasjonstiden skal være tilgjengelig for alle, uavhengig av funksjonsevne, språk, økonomi eller livssituasjon. Undervisning og aktiviteter skal planlegges etter prinsippene for universell utforming, og nødvendig individuell tilrettelegging skal gis. Økonomiske forhold skal aldri være et hinder for deltakelse. Der det er relevant, skal samisk språk og kultur ivaretas i tråd med Den norske kirkes forpliktelser.

Form og innhold.

Konfirmasjonstiden skal preges av varierte, dialogbaserte og inkluderende arbeidsformer som gir rom for undring, samtale og aktiv deltakelse utfra konfirmantens individuelle forutsetninger. Undervisning, leir, gudstjenester, diakonale aktiviteter og trospraksis skal inngå som integrerte deler av helheten. Konfirmantene skal bli bedre kjent med fortellinger fra bibelen, kristen tradisjon og trospraksis på måter som er relevante for deres livssituasjon.

I konfirmasjonstiden har konfirmanten fått:

- Grunnleggende kjennskap til kristen tro; inkludert et utvalg av bibelens fortellinger, trosbekjennelsen, Fadervår, budene og Jesu liv, død og oppstandelse.
- Erfart ulike gudstjenester i Den norske kirke, samt fått muligheten til å delta i nattverden.
- Tilbud om dåp (dersom konfirmanten ikke er døpt).
- Deltatt i ett trygt og inkluderende fellesskap gjennom samlinger, leir og menighetsliv.
- Deltatt i diakonale aktiviteter som uttrykker nestekjærlighet og ansvar.
- Erfart ulike former for trospraksis og trosuttrykk som bønn, stillhet og musikk.
- Arbeidet med tema som menneskeverd, identitet, vennskap, seksualitet, sorg, håp, klima og rettferdighet.

41. Har høringsinstansen innspill på rammeplanens innledning?

Fritekst:

Innledningen kan kortes ned. Sammenhengen mellom dåp og konfirmasjon bør tydeliggjøres mer.

42. Er det innspill til rammer for konfirmasjonstiden (omfang, struktur, leir og innhold)?

Fritekst: Se punkt 40.

43. Er det god balanse mellom bredde og fordypning i undervisningen?

Ja Nei

Fritekst: Se punkt 40.

44. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset aldersgruppen?

Ja Nei

Fritekst: Se punkt 40.

45. Er det innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier?

Fritekst: Se punkt 40.

46. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»?

Fritekst: Se punkt 40.

47. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»?

Fritekst: Se punkt 40.

48. Er samarbeidet med foresatte og faddere godt nok ivarettatt?

Ja Nei

Fritekst:

Veiledende lister bibeltekster- konfirmasjonstiden

49. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for konfirmasjonstiden?

Fritekst:

Vi ønsker at bispemøtet blir utfordret på å ta ansvaret for å lage normative lister for bibeltekster.

50. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for konfirmasjonstiden?

Fritekst:

51. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?

Ja Nei

Fritekst:

52. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av salmer?

Fritekst:

Følgende salmer kan strykes:

- 23 Hosianna, Davids sønn
- 33 Det hev ei rose sprunge
- 105 Shine your light
- 173 Hill deg Frelser og forsoner
- 214 Han sto opp før dagen demret
- 295 Jupmelen giele / Skaperens stemme
- 306 Várreçohkain várdán / Høgt oppunder fjellet

53. Har høringsinstansen innspill på praksisformer?

Fritekst:

Rammeplan for 13–19 år

54. Har høringsinstansen overordnede innspill til rammeplan for 13–19 år?

Fritekst:

55. Har høringsinstansen innspill på rammeplanens innledning?

Fritekst:

Rammeplanen er for omfattende, den kan med fordel kortes ned.

Det står at «Kirken kan være et trygt fellesskap...» Her bør det stå «Kirken skal være et trygt fellesskap...».

Det står «Ungdom bør få være med i et inkluderende og engasjerende miljø». Dette kan omformuleres til «Ungdom inviteres inn i et inkluderende og engasjerende miljø».

Videre står det «Fortellingene om Jesu liv, død og oppstandelse kan gi mening, håp og retning i ungdommenes liv». Her bør det isteden stå «Fortellingene om Jesu liv, død og oppstandelse gir mening, håp og retning i ungdommenes liv».

Avsnittet om samisk innhold kan kortes ned. Til eksempel kan det stå: «Samiske kulturuttrykk, trosuttrykk og livsanskuelse er en del av innhold og praksiser i undervisning for ungdom, der det er naturlig».

56. Mener høringsinstansen at rammeplanen treffer ungdoms behov for tilhørighet, refleksjon og identitetsutvikling?

Ja Nei

Fritekst:

57. Er vektleggingen av medvirkning og ansvar for ungdom hensiktsmessig?

Ja Nei

Fritekst:

58. Er aktivitetene og tilbudene realistiske og relevante?

Ja Nei

Fritekst:

Det står at «Barne- og ungdomsorganisasjoner kan være viktige samarbeidspartnere i gjennomføring av ulike aktiviteter og ledertrening». Dette bør endres til: «Barne- og ungdomsorganisasjoner er viktige samarbeidspartnere i gjennomføring av ulike aktiviteter og ledertrening.»

59. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset ungdom?

Ja Nei

Fritekst:

Vi ønsker at det skilles mellom hva menighetene skal og hva menighetene kan. Vårt forslag er at det står at kirken skal invitere til følgende 3 kulepunkter, og at kirken kan invitere til resten av kulepunktene:

For at ungdommene skal lære om Bibelen, skal kirken invitere dem til å:

- Finne frem i Bibelen i bokform og på nett
- Bli kjent med ulike metoder for å lese og tolke Bibelen
- Uttrykke seg på kreative måter, der de kan bruke egne liv og erfaringer i arbeidet med bibeltekstene.

For at ungdommene skal lære om Bibelen, kan kirken invitere dem til å:

- Resten av kulepunktene

60. Er det innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier?

Fritekst:

De to siste kulepunktene kan strykes.

61. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»?

Fritekst:

Vi ønsker at det skilles mellom hva menighetene skal og hva menighetene kan. Vårt forslag er at det står at kirken skal invitere til følgende 3 kulepunkter, og at kirken kan invitere til resten av kulepunktene:

For at ungdommene skal lære om kirkens kultur og tradisjon, skal kirken invitere dem til å:

- Delta i feiring/markering av merkedager i kirkeåret, for eksempel Maria budskapsdag / Márjjábeaivi / Maarjean biejjie / Márjjebiejvve, bots- og bønnedag og skaperverkets dag.
- syng salmer og sanger fra ulike tradisjoner.
- reflektere over hvordan omsorg, inkludering og sosial rettferdighet er en del av kirkens diakonale praksis.

For at ungdommene skal lære om kirkens kultur og tradisjon, kan kirken invitere dem til å:

- Resten av kulepunktene.

62. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»?

Fritekst:

Vi ønsker at det skilles mellom hva menighetene skal og hva menighetene kan. Vårt forslag er at det står at kirken skal invitere til følgende 3 kulepunkter, og at kirken kan invitere til resten av kulepunktene:

For at ungdommene skal lære om kristen tro i praksis, skal kirken invitere dem til å:

- oppleve ulike former for forkynnelse og bønn.
- syng salmer og sanger, joike.
- delta i fellesskapsbyggende aktiviteter, og bidra på sin måte i fellesskapene.

For at ungdommene skal lære om kristen tro i praksis, kan kirken invitere dem til å:

- Resten av kulepunktene.

63. Er foresattes og fadderens rolle hensiktsmessig beskrevet etter religiøs myndighetsalder?

Ja Nei

Fritekst:

Veiledende lister bibeltekster - 13-19 år

64. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 13–19 år?

Fritekst:

Vi ønsker at bispemøtet blir utfordret på å ta ansvaret for å lage normative lister for bibeltekster.

65. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 13-19 år?

Fritekst:

66. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?

Ja Nei

Fritekst:

Det er bra at vi som kirke har noen bibeltekster og fortellinger som vi ønsker å løfte frem som ekstra viktige. Vi må ha noen kjernetekster. Det er også bra med eksempeltekster.

67. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av salmer?

Fritekst:

Følgende salmer kan strykes:

- 23 Hosianna, Davids sønn
- 33 Det hev ei rose sprunge
- 105 Shine your light
- 173 Hill deg Frelser og forsoner
- 214 Han sto opp før dagen demret
- 295 Jupmelen giele / Skaperens stemme
- 306 Várrečohkain várdán / Høgt oppunder fjellet

68. Har høringsinstansen innspill på praksisformer?

Fritekst:

Rammeplan for unge voksne

69. Har høringsinstansen overordnede innspill til rammeplan for unge voksne?

Fritekst:

70. Har høringsinstansen innspill på rammeplanens innledning?

Fritekst:

Det står i andre avsnitt at «*Kristen tro skal ikke bare forstås, den skal også gjøres og leves – sammen*». Denne setningen bør endres, for troen kan ikke forstås av noen. Den skal ikke forstås.

I samme avsnitt står det at «*Kirken skal bidra til at deltakerne gjenoppdager evangeliet og kan finne en bærekraftig tro*». Her tas det forgitt at deltakerne må gjenoppta evangeliet, og det er ikke alltid tilfellet. Ikke alle opplever at troen de har med seg fra barndom og ungdom må bygges opp på nytt. Derfor kan denne setningen endres til «*Kirken skal bidra til en bærekraftig tro hos deltakerne*».

71. Er aktivitetene relevante og fleksible nok for målgruppen?

Ja Nei

Fritekst:

72. Mener dere at rammeplanen treffer unge voksnes livssituasjon og behov?

Ja Nei

Fritekst:

73. Er vektleggingen av identitet, tilhørighet og trosutvikling hensiktsmessig?

Ja Nei

Fritekst:

74. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning»?

Fritekst:

Vi ønsker at det skilles mellom hva menighetene skal og hva menighetene kan. Vårt forslag er at det står at kirken skal invitere til de 3 første kulepunktene, og at kirken kan invitere til resten av kulepunktene. (Ref punkt 8).

75. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»?

Fritekst:

Vi ønsker at det skilles mellom hva menighetene skal og hva menighetene kan. Vårt forslag er at det står at kirken skal invitere til de 3 første kulepunktene, og at kirken kan invitere til resten av kulepunktene. (Ref punkt 8).

76. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»?

Fritekst:

Vi ønsker at det skilles mellom hva menighetene skal og hva menighetene kan. Vårt forslag er at det står at kirken skal invitere til følgende 3 kulepunkter, og at kirken kan invitere til resten av kulepunktene:

For at deltakerne skal lære om kristen tro i praksis, skal kirken invitere dem til å:

- bygge fellesskap for alle, der kristne verdier, slik som menneskeverdet og nåden, kommer til uttrykk.
- samtale om hva det kan bety å følge etter Jesus og være hans disippel, og hva det betyr at Gud er nær.
- delta i gudstjeneste, nattverdsfeiring og dåpspåminnelse.

For at deltakerne skal lære om kristen tro i praksis, kan kirken invitere dem til å:

- Resten av kulepunktene.

Veiledende lister bibeltekster- unge voksne

77. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av tekster for unge voksne?

Fritekst:

Vi ønsker at bispemøtet blir utfordret på å ta ansvaret for å lage normative lister for bibeltekster.

78. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for unge voksne?

Fritekst:

79. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?

Ja Nei

Fritekst:

80. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av salmer?

Fritekst:

81. Har høringsinstansen innspill på praksisformer?

Fritekst:

Rammeplan for voksne

82. Har høringsinstansen overordnede innspill til rammeplan for voksne?

Fritekst:

83. Har høringsinstansen innspill på rammeplanens innledning?

Fritekst:

84. Rammeplanene bruker gjennomgående formuleringen "For at barna/konfirmanter/etc skal lære om Bibelen/kristen tro/etc, kan kirken invitere dem til å: (...)". Kirkerådet ønsker tilbakemelding på om det er for lite forpliktende innhold i de seks rammeplanene generelt, og i rammeplanen for konfirmasjonstiden spesielt.

Fritekst:

Vi tenker at kirken kan si at menighetene skal invitere til noen kjernepraksiser og mål. Derfor foreslår vi at det står at kirken skal invitere til 3 ting, og kan invitere til resten av kulepunktene.

85. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar bredden i voksnes livssituasjoner?

Ja Nei

Fritekst:

86. Er målet om både dybde og tilgjengelighet i undervisningen hensiktsmessig formulert?

Ja **Nei**

Fritekst:

87. Er aktivitetene relevante og gjennomførbare i lokal sammenheng?

Ja **Nei**

Fritekst:

88. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning»?

Fritekst:

Vi ønsker at det skilles mellom hva menighetene skal og hva menighetene kan. Vårt forslag er at det står at kirken skal invitere til de 3 første kulepunktene, og at kirken kan invitere til resten av kulepunktene. (Ref punkt 8).

89. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»?

Fritekst:

Vi ønsker at det skilles mellom hva menighetene skal og hva menighetene kan. Vårt forslag er at det står at kirken skal invitere til de 3 første kulepunktene, og at kirken kan invitere til resten av kulepunktene. (Ref punkt 8).

90. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis» for voksne?

Fritekst:

Vi ønsker at det skilles mellom hva menighetene skal og hva menighetene kan. Vårt forslag er at det står at kirken skal invitere til de 3 første kulepunktene, og at kirken kan invitere til resten av kulepunktene. (Ref punkt 8).

91. Mener dere at rammeplanen ivaretar livsnære temaer og ulike livsfaser på en god måte?

Ja **Nei**

Fritekst:

Veiledende lister bibeltekster - voksne

92. Har høringsinstansen innspill til tekstutvalget for voksne?

Fritekst:

Vi ønsker at bispemøtet blir utfordret på å ta ansvaret for å lage normative lister for bibeltekster.

93. Er det andre innspill til veiledende lister for bibeltekster?

Ja **Nei**

Fritekst:

94. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av salmer?

Fritekst:

95. Har høringsinstansen innspill på praksisformer?

Fritekst:

Forslag til vedtak

Agder og Telemark bispedømmeråd slutter seg til forslag til hørings svar slik det fremkommer i saksfremlegget.

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet

Høringsinstanser jf. liste

Dato: 29.04.2026

Vår ref: 24/01811-20

Deres ref:

Høring - Rammeplaner for kirkelig undervisning og læring

Kirkerådet sender med dette, forslag til rammeplaner for kirkelig undervisning og læring i Den norske kirke på høring.

Kirkemøtet vedtok i sak KM 06/24 *Plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del*. I vedtaket ba Kirkemøtet Kirkerådet om å forberede rammeplaner for kirkelig undervisning og læring til behandling på senere Kirkemøter. På denne bakgrunn har Kirkerådet fått utarbeidet seks rammeplaner for følgende målgrupper: 0–5 år, 6–12 år, 13–19 år, konfirmanttiden, unge voksne og voksne.

Rammeplanene konkretiserer innholdet i overordnet del og skal være retningsgivende for lokalt planarbeid. De skal bidra til felles retning, sammenheng og progresjon i kirkens arbeid med undervisnings og læring, samtidig som det legges til rette for lokale tilpasninger.

Høringen omfatter:

- felles innledning til rammeplanene
- seks rammeplaner for kirkelig undervisning og læring
- veiledende lister over bibeltekster, salmer og praksisformer

Alle er velkomne til å svare på høringen. Kirkerådet ber høringsinstansene gi innspill til rammeplanene og de veiledende listene. Høringen er strukturert etter de enkelte rammeplanene og deres hoveddeler, med tilhørende spørsmål. Til hvert avsnitt om rammeplaner, hører også veiledende lister med.

Høringsfrist er **15. september 2026**. Hørings svar leveres digitalt via Kirkerådets høringsløsning.

Innkommne hørings svar vil bli sammenstilt og inngå i det videre arbeidet før saken legges frem for Kirkerådet og Kirkemøtet.

Med vennlig hilsen

Ole Edvard Wold-Reitan
direktør

Caroline Vesterberg
seniorrådgiver undervisning og læring

Postadresse:
Postboks 799 Sentrum
0106 OSLO

E-post: post.kirkeradet@kirken.no
Web: www.kirken.no
Org.nr.: 818066872

Telefon: +47 23081200
Telefaks:

Saksbehandler
Caroline Vesterberg

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg:

Høringsnotat

Høringsspørsmål

Rammeplaner for kirkelig undervisning og læring

Veiledende lister over bibeltekster

Veiledende lister over salmer

Veiledende lister over praksisformer

Høringsinstanser

,

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet

Dato: 29.04.2026

Vår ref: 24/01811-18

Deres ref:

Høringsnotat rammeplaner kirkelig undervisning og læring

Bakgrunn for høringen

Kirkemøtet vedtok i 2024 **Plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del** (KM 06/24). I vedtakspunkt 2 ba Kirkemøtet Kirkerådet om å forberede rammeplaner for kirkelig undervisning og læring til behandling på kirkemøtene i perioden 2025–2027.

Kirkerådet har nå vedtatt å sende forslag til **seks rammeplaner, samt veiledende lister** over bibeltekster, salmer og praksisformer på høring.

Rammeplanene gjelder følgende målgrupper:

- 0–5 år
- 6–12 år
- Konfirmasjonstiden
- 13–19 år
- Unge voksne
- Voksne

Rammeplanene og listene er utarbeidet av en ekstern skrivegruppe oppnevnt av Kirkerådets direktør, i tråd med vedtak i KR 19/25. De leverte forslag på rammeplaner og lister i midten av januar 2026. Etter dette og i tråd med Kirkerådets vedtak KR 63/25 har Kirkerådets sekretariat involvert relevante grupper i prosessen med saksframlegg og høring. Bispemøtet, Samarbeidsrådet for barne- og ungdomsorganisasjoner, Den norske kirkes ungdomsutvalg, Salmebasegruppen og Rådet for personer med funksjonsnedsettelse har kommet med innspill på utvalgte deler av rammeplaner og lister. Det er så foretatt justeringer ut fra innspillene.

I tillegg til de nevnte gruppene, ble det også arrangert en programpost om kirkelig undervisning og læring på Kirkemøtet. Her kunne Kirkemøtets medlemmer gi innspill på bibeltekster, salmer og praksisformer. Dette var også i tråd med Kirkerådets vedtak (63/24 punkt 4).

Formålet med høringen er å innhente synspunkter på rammeplanenes innhold, struktur og brukervennlighet før endelig behandling i Kirkerådet og vedtak i Kirkemøtet 2027.

Om rammeplanene

Rammeplanenes funksjon og status

Rammeplanene konkretiserer innholdet i **Plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del** og skal gi retning for utforming av lokale planer i menighetene. Planene er retningsgivende for arbeidet med kirkelig undervisning og læring i hele Den norske kirke, i tråd med kirkeordningens § 28.

Rammeplanene skal:

- bidra til helhet og sammenheng i kirkens undervisning og læring
- gi et felles faglig og teologisk utgangspunkt
- samtidig sikre lokal frihet til å utvikle aktiviteter tilpasset lokale forhold

Innhold i kirkelig undervisning og læring

Alle rammeplanene er bygget opp rundt de tre innholdselementene som er fastsatt i overordnet del:

1. **Bibel, tekst og tolkning**
2. **Kirkens kultur og tradisjon**
3. **Kristen tro i praksis**

Innholdet konkretiseres gjennom **erfaringsmål**, som beskriver praksiser og aktiviteter der læring kan skje. Rammeplanene formulerer ikke kompetansemål slik skolen gjør, men tar utgangspunkt i frivillig deltakelse og læring gjennom deltakelse i praksisfellesskap. I rammeplanene for aldersgruppene 0-19 år, inngår sentrale temaer og utvalgsriterier samt strategier for å utvikle deltagerens tolkningskompetanse.

Andre perspektiver som er gjennomgående i rammeplanene

- Dåpens teologi som grunnlag for kirkelig undervisning og læring
- Likeverdig deltakelse, universell utforming og individuell tilrettelegging
- Samisk språk, kultur, trosuttrykk og livsanskuelse som en del av kirkens mangfold
- Progresjon tilpasset funksjonsevne, alder, livsfase og erfaring
- Samarbeid med hjem, faddere, frivillige og organisasjoner

Kort om de seks rammeplanene

Rammeplan 0–5 år

Rammeplanen vektlegger barns læring gjennom relasjoner, lek, sanser og ritualer. Foreldre og foresatte løftes frem som sentrale i kirkens arbeid med undervisning og læring. Dåpen gir et tydelig grunnlag for arbeidet.

Rammeplan 6–12 år

Planen legger vekt på nysgjerrighet, undring og mestring. Barna inviteres inn i kirkens fellesskap gjennom regelmessige aktiviteter, gudstjenester og prosjekter som gir rom for medvirkning og ansvar.

Rammeplan for konfirmasjonstiden

Rammeplanen beskriver både innhold og rammer for konfirmasjonstiden, inkludert omfang, leir, gudstjenestedeltakelse og samarbeid med organisasjoner. Planen kombinerer bredde og fordypning og tydeliggjør konfirmanttiden som en særskilt læringsperiode.

Rammeplan 13–19 år

Rammeplanen vektlegger fellesskap, identitet, ansvar og kritisk refleksjon. Ungdom gis rom for medvirkning, ledertrening og utforskning av tro i møte med egne livserfaringer og samtidens utfordringer.

Rammeplan for unge voksne

Rammeplanen tar utgangspunkt i unge voksnes livsfase preget av overgang, etablering og identitet. Tro forstås som noe som både leves, reflekteres over og fornyes i fellesskap, og planen legger vekt på engasjement, samfunnsansvar og lavterskeltilbud.

Rammeplan for voksne

Rammeplanen for voksne er bred og livsfaseorientert. Den omfatter både grunnleggende kristen opplæring, fordypning, livstolkning og undervisning knyttet til ulike livssituasjoner, og understreker samarbeid med organisasjoner og frivillige aktører.

Veiledende lister

Til rammeplanene følger veiledende lister over bibeltekster, salmer og praksisformer.

I listen over anbefalte tekster vises først en tabell over kjernetekstlister fra aldersgruppene 0-19 år. Deretter kommer kjernetekster i tabellformat for hver aldersgruppe separat. Listen over eksempeltekster er tilleggstekster. Disse listene skal være en hjelp for lokalt arbeid med sentrale temaer og utvalgsriterier som angis i rammeplanene under innholdselementet bibel, tekst og tolkning.

Unge voksne deler liste med 13-19 år, og har i tillegg noen tilleggstekster, blant annet om dåp, nattverd og andre aktuelle tekster. Aldersgruppen voksne har ikke en egen tekstliste, men det foreslås å følge kirkeårets tekster. Listene er ment som støtte i lokalt planarbeid.

Den veiledende listen over anbefalte salmer vises som en tabell per aldersgruppe 0-19 år. Unge voksne og voksne deler salmeliste hvor salmene presenteres punktvis. Salmeforslagene kommer fra Norsk salmebok og salmedatabasen (suppleringssalmer).

Anbefalte praksisformer vises som en tabell med praksisform til venstre og innhold til høyre. Hver aldersgruppe har sin egen tabell.

Høringen**Hvem kan avgi høringssvar**

Alle kan svare på høringen, og Kirkerådet setter stor pris på høringssvar. Høringen er sendt til blant annet:

- menighetsråd og fellesråd
- bispedømmeråd
- kirkelige organisasjoner
- utdannings- og kompetansemiljøer
- andre relevante aktører

Høringsform

Høringen er digital, og besvarelsen foregår i nettskjemaet forms. Den er strukturert etter hver enkelt rammeplan og hver enkelt liste: For hver aldersgruppe bes høringsinstansene om:

- overordnede vurderinger.
- innspill til innledning.
- innspill til de tre innholdselementene og erfaringsmålene.
- eventuelle øvrige kommentarer.
- innspill til utvalg og omfang av bibeltekster. Både i listen over anbefalte tekster og eksempeltekster.
- innspill til utvalg og omfang av salmer og praksisformer.
- andre innspill til listene.

Det har vært et mål å gjøre høringen mest mulig oversiktlig og overkommelig. Derfor er spørsmålene utformet som enten ja/nei spørsmål med et fritekstsvar i tillegg, eller kun fritekstsvar. Det vil være mulig å velge ut avsnitt som kjennes mest aktuelt å svare på, uten å måtte gi innspill på alt.

Høringsfrist

Høringsfristen er satt til **15. september 2026**.

Videre prosess

Etter høringsfristen vil Kirkerådets sekretariat oppsummere høringsinnspillene og foreslå eventuelle justeringer i rammeplanene. Saken legges deretter frem for Kirkerådet og Bispemøtet til behandling, før endelig vedtak i Kirkemøtet 2027.

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet

Dato: 29.04.2026

Vår ref: 24/01811-19

Deres ref:

Høringsspørsmål rammeplaner og veiledende lister

Felles innledning til rammeplanene

1. Er sammenhengen mellom rammeplanene og Plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del tydelig fremstilt?
 Ja Nei
 Fritekst:
2. Mener høringsinstansen at rammeplanene gir en tydelig og hensiktsmessig retning for lokal planlegging av kirkelig undervisning og læring?
 Ja Nei
 Fritekst:
3. Er eksempel på erfaringsmål nyttige i lokalt arbeid med læring og inkludering i kirkelig undervisning?
 Ja Nei
 Fritekst:
4. Er forståelsen av tolkningskompetanse tydelig og relevant formulert?
 Ja Nei
 Fritekst:
5. Ut fra beskrivelsen i innledningen: Er samisk innhold i rammeplanene tilstrekkelig ivaretatt?
 Ja Nei
 Fritekst:
6. Er prinsippene for progresjon mellom aldersgruppene tydelige og hensiktsmessige?
 Ja Nei
 Fritekst:
7. Mener høringsinstansen at foresattes og fadderens rolle er tilstrekkelig beskrevet og ivaretatt?
 Ja Nei
 Fritekst:

Postadresse:
Postboks 799 Sentrum
0106 OSLO

E-post: post.kirkeradet@kirken.no
Web: www.kirken.no
Org.nr.:818066872

Telefon: +47 23081200
Telefaks:

Saksbehandler
Caroline Vesterberg

Forpliktende innhold i rammeplanene

8. Rammeplanene bruker gjennomgående formuleringen “For at barna/konfirmanter/etc skal lære om Bibelen/kristen tro/etc, kan kirken invitere dem til å: (...)”. Kirkerådet ønsker tilbakemelding på om det er for lite forpliktende innhold i de seks rammeplanene generelt, og i rammeplanen for konfirmasjonstiden spesielt.

Fritekst:

Veiledende lister- overordnet om kjernetekstene

9. Gir oversikten over kjernetekster hjelp til helhet og sammenheng i tekstutvalget for aldersgruppene 0-19 år?

Ja Nei

Fritekst:

Rammeplan for 0–5 år

10. Har høringsinstansen overordnede innspill på rammeplanen for 0–5 år?

Fritekst:

11. Har høringsinstansen overordnede innspill til rammeplanens innledning?

Fritekst:

12. Gir rammeplanen en god beskrivelse av hvordan kirkelig undervisning kan støtte barns tidlige relasjoner og trosutvikling?

Ja Nei

Fritekst:

13. Er vektleggingen av lek, relasjon og sanselig læring hensiktsmessig?

Ja Nei

Fritekst:

14. Vurderer dere at aktivitetstilbudet for aldersgruppen er realistisk og gjennomførbart?

Ja Nei

Fritekst:

15. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» relevante for aldersgruppen?

Ja Nei

Fritekst:

16. Er det innspill til sentrale temaer og utvalgskriterier?

Fritekst:

17. Er erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon» relevante for aldersgruppen?

Ja Nei

Fritekst:

18. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»?

Fritekst:

19. Er samarbeidet med foresatte og faddere tilstrekkelig ivaretatt?

Ja Nei

Fritekst:

Veiledende lister 0-5 år

20. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 0–5 år?
Fritekst:
21. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 0-5 år?
Fritekst:
22. Har høringsinstansen innspill på listenes utforming med inndeling i kjerne- og eksempeltekster?
Fritekst:
23. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av salmer?
Fritekst:
24. Har høringsinstansen innspill på praksisformer?
Fritekst:

Rammeplan for 6–12 år

25. Har høringsinstansen overordnede innspill til rammeplan for 6–12 år?
Fritekst:
26. Har høringsinstansen innspill på rammeplanens innledning?
Fritekst:
27. Mener dere at rammeplanen ivaretar barns behov for utforskning, undring og læring?
 Ja Nei
Fritekst:
28. Er balansen mellom kunnskap, opplevelse og deltakelse hensiktsmessig?
 Ja Nei
Fritekst:
29. Er forslagene til aktiviteter realistiske og relevante for menighetene?
 Ja Nei
Fritekst:
30. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset aldersgruppen?
 Ja Nei
Fritekst:
31. Er det innspill til sentrale temaer og utvalgs kriterier?
 Ja Nei
Fritekst:
32. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»?
 Ja Nei
Fritekst:
33. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»?
 Ja Nei
Fritekst:
34. Er foresattes og fadderens rolle tydelig og hensiktsmessig beskrevet?
 Ja Nei
Fritekst:

Veiledende lister-6-12 år

35. Bibeltekster: Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 6–12 år?
Fritekst:

36. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 6-12 år?
Fritekst:
37. Har høringsinstansen innspill på listenes utforming med inndeling i kjerne- og eksempeltekster?
Fritekst:
38. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av salmer?
Fritekst:
39. Har høringsinstansen innspill på praksisformer?
Fritekst:

Rammeplan for konfirmasjonstiden

40. Har høringsinstansen overordnede innspill til rammeplan for konfirmasjonstiden?
Fritekst:
41. Har høringsinstansen innspill på rammeplanens innledning?
Fritekst:
42. Er det innspill til rammer for konfirmasjonstiden (omfang, struktur, leir og innhold)?
 Nei
Fritekst:
43. Er det god balanse mellom bredde og fordypning i undervisningen?
 Ja Nei
Fritekst:
44. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset aldersgruppen?
 Ja Nei
Fritekst:
45. Er det innspill til sentrale temaer og utvalgskriterier?
Fritekst:
46. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»?
Fritekst:
47. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»?
Fritekst:
48. Er samarbeidet med foresatte og faddere godt nok ivaretatt?
 Ja Nei
Fritekst:

Veiledende lister bibeltekster- konfirmasjonstiden

49. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for konfirmasjonstiden?
Fritekst:
50. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for konfirmasjonstiden?
Fritekst:
51. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?
 Ja Nei
Fritekst:

52. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av salmer?

Fritekst:

53. Har høringsinstansen innspill på praksisformer?

Fritekst:

Rammeplan for 13–19 år

54. Har høringsinstansen overordnede innspill til rammeplan for 13–19 år?

Fritekst:

55. Har høringsinstansen innspill på rammeplanens innledning?

Fritekst:

56. Mener høringsinstansen at rammeplanen treffer ungdoms behov for tilhørighet, refleksjon og identitetsutvikling?

Ja Nei

Fritekst:

57. Er vektleggingen av medvirkning og ansvar for ungdom hensiktsmessig?

Ja Nei

Fritekst:

58. Er aktivitetene og tilbudene realistiske og relevante?

Ja Nei

Fritekst:

59. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset ungdom?

Ja Nei

Fritekst:

60. Er det innspill til sentrale temaer og utvalgs kriterier?

Fritekst:

61. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»?

Fritekst:

62. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»?

Fritekst:

63. Er foresattes og fadderes rolle hensiktsmessig beskrevet etter religiøs myndighetsalder?

Ja Nei

Fritekst:

Veiledende lister bibeltekster - 13-19 år

64. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 13–19 år?

Fritekst:

65. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 13-19 år?

Fritekst:

66. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?

Ja Nei

Fritekst:

67. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av salmer?

Fritekst:

68. Har høringsinstansen innspill på praksisformer?

Fritekst:

Rammeplan for unge voksne

69. Har høringsinstansen overordnede innspill til rammeplan for unge voksne?

Fritekst:

70. Har høringsinstansen innspill på rammeplanens innledning?

Fritekst:

71. Er aktivitetene relevante og fleksible nok for målgruppen?

Ja Nei

Fritekst:

72. Mener dere at rammeplanen treffer unge voksnes livssituasjon og behov?

Ja Nei

Fritekst:

73. Er vektleggingen av identitet, tilhørighet og trosutvikling hensiktsmessig?

Ja Nei

Fritekst:

74. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning»?

Fritekst:

75. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»?

Fritekst:

76. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»?

Fritekst:

Veiledende lister bibeltekster- unge voksne

77. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av tekster for unge voksne?

Fritekst:

78. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for unge voksne?

Fritekst:

79. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?

Ja Nei

Fritekst:

80. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av salmer?

Fritekst:

81. Har høringsinstansen innspill på praksisformer?

Fritekst:

Rammeplan for voksne

82. Har høringsinstansen overordnede innspill til rammeplan for voksne?
Fritekst:
83. Har høringsinstansen innspill på rammeplanens innledning?
Fritekst:
84. Rammeplanene bruker gjennomgående formuleringen “For at barna/konfirmanter/etc skal lære om Bibelen/kristen tro/etc, kan kirken invitere dem til å: (...)”. Kirkerådet ønsker tilbakemelding på om det er for lite forpliktende innhold i de seks rammeplanene generelt, og i rammeplanen for konfirmasjonstiden spesielt.
Fritekst:
85. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar bredden i voksnes livssituasjoner?
 Ja Nei
Fritekst:
86. Er målet om både dybde og tilgjengelighet i undervisningen hensiktsmessig formulert?
 Ja Nei
Fritekst:
87. Er aktivitetene relevante og gjennomførbare i lokal sammenheng?
 Ja Nei
Fritekst:
88. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning»?
Fritekst:
89. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»?
Fritekst:
90. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis» for voksne?
Fritekst:
91. Mener dere at rammeplanen ivaretar livsnære temaer og ulike livsfaser på en god måte?
 Ja Nei
Fritekst:

Veiledende lister bibeltekster - voksne

92. Har høringsinstansen innspill til tekstutvalget for voksne?
Fritekst:
93. Er det andre innspill til veiledende lister for bibeltekster?
 Ja Nei
Fritekst:
94. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av salmer?
Fritekst:
95. Har høringsinstansen innspill på praksisformer?
Fritekst:

Med vennlig hilsen

Ole Edvard Wold- Reitan
Direktør

Caroline Vesterberg

seniorrådgiver undervisning og læring

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

,

Mottakere:

Click here to enter text., Click here to enter text.

Click here to enter text.

Click here to enter text.

Rammeplaner for kirkelig undervisning og læring

Felles innledning til rammeplanene

Rammeplanene for kirkelig undervisning og læring forholder seg til [Plan for kirkelig undervisning og læring – Overordnet del](#) (PFKUL-OD), og har som funksjon å konkretisere innholdet og gi retning for utforming av lokale planer for forskjellige aldersgrupper (PFKUL-OD, s. 13).

Rammeplanene presenterer prinsipper for aktivitetstilbudet for hver aldersgruppe, som menigheten skal bruke som retningsgivende i arbeidet med å utforme og videreutvikle aktiviteter i sin lokale plan for kirkelig undervisning og læring. De konkretiserer punkter i de tre innholdselementene *Bibel, tekst og tolkning*, *Kirkens kultur og tradisjon*, og *Kristen tro i praksis*.

De lokale planene skal sikre at det er en kontinuitet mellom de ulike aldersgruppene. Alle skal få kjennskap og kunnskap til kirken de tilhører, inkludert kirkens tradisjon og historie.

Erfaringsmål

Konkretiseringen av innhold i rammeplanene skjer for det første gjennom eksempler på erfaringsmål. De viser at praksisene i seg selv er viktig innhold. Erfaringsmålene handler om noe vi gjør, og om det vi bruker til å gjøre det, for at det skal kunne skje læring. Det vi gjør, skal være deltakende og dialogiske aktiviteter, der vi får betydningsfulle møter med utvalgte deler av innholdet i kristen tro og tradisjon. I erfaringsmålene blir deltakerne beskrevet som aktive subjekter.

Disse målformuleringene sier ikke noe om hvilken kompetanse deltakerne skal ha til slutt, eller hva de skal ha kunnskap om som et resultat av undervisningen. Kirkens læringsfellesskap skal være for alle, uavhengig av hvilket potensial den enkelte har for å lære. Undervisningen skal likevel utfordre, både dem som kjenner innholdet godt fra før og dem som ikke gjør det, både dem som lett forstår sammenhengene og dem som ikke gjør det.

Erfaringsmålene er ikke uttømmende for hva som er gode arbeidsmåter eller mål. Listene skal heller ikke forstås som krav til hva som må gjøres i menighetenes undervisningsarbeid. Medarbeidere i hver menighet kan bruke erfaringsmålene som utgangspunkt for arbeidet med å legge fram innholdet for deltakerne, og finne arbeidsmåter som er inkluderende, engasjerende, motiverende og dialogorienterte.

Tolkningskompetanse

Under temaet Bibel, tekst og tolkning lister rammeplanene for aldersgruppene 0–19 opp noen strategier for å utvikle deltakernes tolkningskompetanse. I kirkelig undervisning og læring forstår vi tolkningskompetanse som evnen til å forstå og bruke Bibelen som hellig og normativ tekst, kilde til kunnskap om kristendom og til å forstå eget liv, kirken og samfunnet. Det inkluderer også forståelsen av sammenhengen mellom enkeltfortellingene og kristendommens store fortelling. Tolkningskompetanse styrkes blant annet av erfaring med

ulike typer tekster, kunnskap om hvordan de er lest og brukt, og hvordan dette har endret seg over tid.

Samisk

Samiske språk, livsanskuelse, kulturuttrykk og trospraksiser er en del av Den norske kirkes undervisning og læring. Dette skal bidra til å oppfylle de tre formålene omtalt i PFKUL-OD s. 48: «Først og fremst skal samer kunne forme sitt eget kirkeliv i pakt med en samisk selvforståelse. Det andre formålet er å styrke menighetenes forutsetninger for å kunne møte mennesker med samisk tilhørighet på en måte som ivaretar deres behov. Det tredje formålet handler om å gjøre samiske tradisjoner kjent for alle menigheter.» Samisk kristenliv løftes fram som eksempler på kirkens mangfoldige fellesskap.

Samisk kultur og tradisjoner kommer ulikt til uttrykk i områder med ulik grad av samisk tilstedeværelse og historie. Lokal plan kan bidra til at samiske språk er i bruk også i menigheter som ikke har samisk som hovedspråk. I områder hvor samisk er dagligspråk, er samiske bibeltekster og fortellinger en integrert del av undervisningen. Det bør tilrettelegges for at alle får møte bibeltekstene på sitt morsmål.

Progresjon

Rammeplanene for de ulike aldersgruppene legger opp til en form for generell progresjon i innhold og arbeidsmåter, som ikke avhenger av at de samme deltakerne deltar over tid. Alle kan delta i kirkelig undervisning og læring, uansett funksjonsevne, tidligere erfaring og kunnskapsnivå. Progresjonen i kirkelig undervisning og læring skal i mindre grad ta hensyn til hva som har vært innhold og temaer i tidligere aldersgrupper, og i større grad ta hensyn til momenter som:

- mestring på egne premisser
- hvordan identitet og tro dannes i den bestemte aldersgruppen
- eksistensielle spørsmål for aldersgruppen
- behovet for henholdsvis fordypning og bredde i undervisning og læring for den aktuelle gruppen som møtes.
- erfaringer og referanser den enkelte har fra ulik religiøs praksis og tenkning, som fra hjem, barnehage, skole og kulturell tilknytning.
- hvilken tolkningskompetanse den enkelte har med seg fra før, herunder evnen til kritisk tenkning

Foresatte og faddere

Foreldre og faddere har sammen med menigheten og hele kirken fått et ansvar for opplæring (PFKUL-OD, s. 70). Lokale planer konkretiserer hvordan menigheten vil bekrefte og støtte opp om den læring som skjer i hjemmet. Dette gjelder særlig fram til religiøs myndighetsalder (15 år). Rammeplanene gir eksempler på slike aktiviteter. Foresatte, øvrig familie og faddere er fortsatt viktige personer i ungdommenes liv etter religiøs myndighetsalder, og de bør derfor inkluderes i planene også for eldre ungdommer.

Rammeplan for kirkelig undervisning og læring, 0–5 år

Dåpens teologi er grunnleggende i kirken. I dåpen tar vi imot Guds nåde, slik som et barn tar imot omsorg fra sine nærmeste. Slik er de minste barna et forbilde for tro. Både døpte og interesserte barn og deres foresatte bør oppleve seg omsluttet av Guds omsorg.

I begynnelsen av livet trenger barn god tilknytning til omsorgspersonene sine. Kirkelig undervisning og læring for 0–5-åringene skal bidra til å bygge tillit og tilknytning til de nærmeste og til Gud. Arbeidet skal bidra til å styrke relasjonen mellom barnet og deres foresatte. Kirken skal oppmuntre foresatte i deres omsorgs- og oppdragelsesrolle, som det også vises til i dåpsløftet.

Barn lærer i sine relasjoner og i lek. Her utvikles språk og forståelse av verden. De lever i den tro og livsverden som de voksne rundt dem viser. I leken får de rom for å utforske sin egen tro. Hjemme og i kirken skal barna få møte omsorg, sanger, fortellinger og ritualer som viser hvem Gud er og hva det kristne livet er. I kirken får de leke og lære sammen med andre. Barna skal oppleve at det er naturlig å bruke språk og begreper om Gud og det kristne livet. Kirken skal oppfordre voksne til å ta del i trospraksiser sammen med barna, både i kirken og hjemme. Slik kan voksne støtte barnas utforskning av deres spiritualitet, og barnas undring kan bidra til læring også for voksne.

Samiske kulturuttrykk, trosuttrykk og livsanskuelse er en del av innhold og praksiser i undervisning for barn. Samiske språk bør være med også der hvor samisk ikke er hovedspråk. Lokal plan konkretiserer dette innholdet. Eksempler kan være bruk av samiske sanger i babysang, samiskspråklige elementer i familiegudstjenester, bruk av samiske kunstuttrykk og håndarbeid med teknikker, materialer og symbolbruk inspirert av samiske tradisjoner.

Aktiviteter for aldersgruppen 0–5

Alle døpte og interesserte barn og deres foresatte bør inviteres til minst tre forskjellige tilbud mens barna er i denne aldersgruppen. Kirken skal invitere aktivt til dåp.

Aktivitetene bygges opp rundt fellesskap, lek, fortelling og sang. Ritualer og rutiner hører med. Barna får ta i bruk mange sanser i formidlingen. Universell utforming og individuell tilrettelegging er en forutsetning for likeverdig deltakelse. God og trygg kontakt med både voksne og jevnaldrende er viktig.

Flere typer aktiviteter for 0–5-åringene er samlingspunkter for foresatte og barn sammen. Det gjelder for eksempel babysang og småbarnssang, hvor læring kan skje i samspillet mellom barnet og omsorgspersonene. I andre typer aktiviteter, særlig i aldersgruppen 3–5, kan gruppedynamikken blant de jevnaldrende styrkes av at foresatte ikke er til stede. Da kan barn og foresatte ha hver sin samling. Dette gjelder også søndagsskole under gudstjenesten. En tredje type aktiviteter er der hvor de foresatte er primære mottakere, slik som dåpsamtale og foreldreveiledningskurs.

Uansett hvilken rolle foresatte har i selve lærings situasjonen, skal de som har ansvar for læringsaktiviteten, alltid anerkjenne at barnets læringsprosesser skjer i samspill med familien.

Bibel, tekst og tolkning

For at barna skal lære om Bibelen, kan kirken invitere dem til å:

- sanse, bli kjent med, leve seg inn i og undre seg over bibelfortellinger.
- delta i kreative former for formidling av bibelfortellinger.
- bli sunget for, og synge selv, sanger om bibelfortellinger og bibelske temaer.
- bearbeide erfaringer av fortellingene gjennom lek.
- delta i samtaler om fortellingene.
- samtale om hva det betyr at Gud er vår skaper og at vi er Guds barn.
- samtale om Jesus.

Sentrale temaer og utvalgs kriterier:

- Bibeltekster som kan tematisere trygghet og tilhørighet
- Bibelfortellinger som gir en grunnleggende forståelse av hva Jesus gjorde og gjør
- Høytidsfortellinger, med vekt på Jesu fødsel og Jesu oppstandelse fra de døde
- Bibeltekster om Gud som skaper
- Lignelser om etiske problemstillinger og dilemmaer

Strategier for å utvikle barnas tolkningskompetanse:

- Fortellingene presenteres som enkeltfortellinger. Det vises til at de er hentet fra Bibelen, kirkens hellige bok. Høytidsfortellingene presenteres som fortellingene som hører sammen med kirkens høytider.
- Sang og musikk brukes aktivt i bibelarbeidet, for eksempel i form av barnekor.

Kirkens kultur og tradisjon

For at barna skal lære om kirkens kultur og tradisjon, kan kirken invitere dem til å:

- bli sunget for i nære relasjoner, hjemme, i babysang og småbarnssang.
- bruke musikk som arena for lek og fellesskap, i babysang, småbarnssang og barnekor.
- synge salmer og sanger om høytidene, om at Gud har skapt og fortsatt skaper, og om hva Jesus gjorde og gjør.
- utforske og bli trygg i kirkerommet.
- erfare hvordan gjenstander i kirkerommet brukes.
- observere og samtale om kirkekunst og kunst med kristne motiver.
- sanse og leke fortellinger om gudstjenester, dåp, konfirmasjon og bryllup.

- samtale om død, sorg og det å minnes de døde, og delta i enkle minnepraksiser.
- delta i høytidsvandring eller tilsvarende tradisjoner.
- feire høytidene hjemme.
- bli kjent med fortellinger om kristne barn i andre deler av verden.

Kristen tro i praksis

For at barna skal lære om kristen tro i praksis, kan kirken invitere dem til å:

- leke.
- delta i ulike former for bønn.
- be felles bønner ved innledning og avslutning av samlinger, for eksempel bønner om velsignelse.
- delta i gudstjenester ved å leke, synge, lytte, herme og bevege seg.
- delta i nattverd og dåpspåminnelse.
- synge, musisere og lytte til sang, joik og annen musikk i babysang, barnekor og lignende.
- arbeide med temaer som vennskap, kjærlighet og rettferdighet.
- utforske fortellinger og handlemåter som viser empati og nestekjærlighet.
- dele, få, trøste og vise omsorg.
- sanse kirkerommet som et hellig sted, for eksempel gjennom babysang, gudstjenester, sansevandring, høytidsvandring og åpen kirke.
- be morgenbønn, bordbønn og kveldsbønn hjemme.
- Foresatte, faddere og annen familie

Hjemmet er en viktig arena for formidling av tro, og et sted hvor barna kan erfare hvordan tro leves i hverdag og høytid. Derfor er samarbeidet med hjem og faddere viktig. Foresatte, faddere og familie, for eksempel søsken og besteforeldre, inkluderes i lokale planer. Menigheten kan:

- invitere til dåpssamtale, babysang og andre typer samlinger for barn og voksne sammen.
- gjøre noen av aktivitetene til møtepunkter på tvers av generasjoner.
- invitere foresatte og andre familiemedlemmer i flere generasjoner til arrangementer der barnekolet synger.
- minne foresatte og faddere om løftet de gir i dåpen.
- inspirere til å etablere tradisjoner i forbindelse med dåpsdag.
- foreslå hvordan barn og foresatte kan feire høytidene hjemme.
- dele ut litteratur, sanghefter, aktivitmateriell og andre ressurser som kan brukes hjemme, på flere aktuelle språk.

- oppfordre foresatte til å ta i bruk kristne praksiser hjemme, slik som aftenbønn og bordbønn.
- invitere til temasamlinger om foreldre- og besteforeldreroller, eventuelt andre omsorgsroller.

Rammeplan for kirkelig undervisning og læring, 6–12 år

Barn i alderen 6–12 år leker, lærer og skaper. De utforsker nye måter å være sammen på, og oppdager stadig større deler av verden. De er nysgjerrige på kunnskap, og undrer seg, også der svar er vanskelig å finne. Slik lærer de. I kirken skal barna få erfare at det er lov å stille alle slags spørsmål og reflektere over dem.

6–12-åringene trenger gode forbilder i tro og liv. Det kan de finne hjemme, i kirkens fellesskap og når de lærer om personer i Bibelen og om personer som har formet kirken lokalt og globalt.

Kirkens aktiviteter skal bygge vennskap og inkluderende fellesskap, skape opplevelser av mestring og la barna utvikle sine interesser og uttrykksformer. Lokale planer legger til rette for kontinuitet inn i ungdomsarbeidet. Gjennom aktiv medvirkning kan de oppleve seg sett og hørt, og slik styrkes deres tilhørighet i menighetsfellesskapet. Kirken skal ivareta barns rett til å utøve sin tro.

Samiske kulturuttrykk, trosuttrykk og livsanskuelse er en del av innhold og praksiser i undervisning for barn. Samiske språk bør være med også der hvor samisk ikke er hovedspråk. Lokal plan konkretiserer dette innholdet. Eksempler kan være markering av 6. februar, bruk av samiske salmer i barnekoret, innøving av Fadervår på et samisk språk, og samlinger og samtaler rundt et bål eller i en lavvo.

Aktiviteter for aldersgruppen 6–12

Alle døpte og interesserte barn bør inviteres til et inkluderende opplegg på tvers av interesser og funksjonsevne minst annethvert år. Universell utforming og individuell tilrettelegging er en forutsetning for likeverdig deltakelse.

Aktiviteter som skjer ukentlig til månedlig, bør være en grunnleggende del av tilbudet til aldersgruppen. Eksempler er aktiviteter i SFO-tid, etter skoletid eller barnekor. Fellesskap og lek har en sentral plass i slike aktiviteter. Enkeltprosjekter gir rom for involvering i planlegging og gjennomføring av menighetens hovedgudstjeneste. Eksempler på dette er leir, Tårnagenthelg og Lys våken.

Noen av aktivitetene bør være møteplasser på tvers av generasjoner. Eldre barn kan inviteres som medhjelpere på aktiviteter for yngre barn. Barne- og ungdomsorganisasjoner kan være viktige samarbeidspartnere, der det lokalt er naturlig.

Bibel, tekst og tolkning

For at barna skal lære om Bibelen, kan kirken invitere dem til å:

- bli kjent med og undre seg over et bredt utvalg bibelfortellinger.
- erfare at Bibelen finnes på mange språk, og brukes av mennesker over hele verden.
- utforske Bibelen som en samling av forskjellige tekster.
- utforske Bibelen som en stor fortelling fra skapelse til nyskapelse.
- identifisere styrker og svakheter ved Bibelens helter, både kvinner og menn.

- reflektere over hvordan trekk ved dagens samfunn har røtter i Bibelen.
- finne, og øve på, bibelord som formidler håp.

Sentrale temaer og utvalgsriterier:

Bibeltekstene skal til sammen presentere et mangfoldig persongalleri fra både Det gamle og Det nye testamentet. Det kan gjelde både sentrale og mer ukjente personer i bibelhistorien, helter og skurker, personer som mislykkes og reises opp, og som kan være forbilder for barnas tro og liv. Samiske språk er en sentral del av språkmangfoldet som skal erfares. Utvalget består også av:

- Bibelfortellinger som gir en bred forståelse av hvem Jesus er
- Høytidsfortellinger (jul, påske og pinse). Påskefortellingen bør vektlegges som en helhetlig fortelling.
- Bibeltekster som tar opp kamp for rettferdighet og vern om skaperverket
- Bibeltekster som berører barnas eksistensielle spørsmål
- Fortellinger som har potensial til å gi motstand og kritisk refleksjon

Strategier for å utvikle barnas tolkningskompetanse:

- Barna får gode muligheter til å undre seg og bearbeide sine inntrykk av fortellingene og tekstene, og finne egne tilknytningspunkter til dem.
- Bibelen presenteres som en kilde til mening og tro.
- Barna får lære om kjennetegn på Det gamle og Det nye testamentet og bibelske sjangre som evangeliene, brevlitteraturen og de poetiske bøkene.
- Barna får utforske de sporene Bibelen har satt i dagens samfunn og kirkeliv.

Kirkens kultur og tradisjon

For at barna skal lære om kirkens kultur og tradisjon, kan kirken invitere dem til å:

- utforske kristne symboler, særlig med utgangspunkt i lokal kirkekunst og samisk kristenliv, og kirkeårets liturgiske farger.
- oppleve, og selv ta del i, skapende og kulturelle aktiviteter i kirkens regi.
- synge salmer og sanger, og utforske og oppleve et mangfold av stiler, epoker og språk som finnes i salmeboka.
- delta i pilegrimsvandring eller andre aktiviteter i naturen.
- utforske samiske trosuttrykk og fortellinger, og markere samiske merkedager.
- utforske kirkebygningen og kirkegården, også i et historisk perspektiv.
- observere og fortolke kunst som formidler bibeltekster, også fra kirker i lokalmiljøet.
- sammenligne lokale kirker og lokal kirkekunst med kirker og kunstuttrykk fra andre deler av landet og verden.
- møte fortellinger om personer som har hatt betydning for kirken, lokalt og globalt, også i et diakonalt perspektiv.

Lokale kulturuttrykk og trosuttrykk kan fungere som et utgangspunkt for å vise at kirken er lokal, nasjonal, global og mangfoldig. Menighetens samarbeidspartnere i andre deler av verden, for eksempel via misjonsorganisasjoner, kan fungere som kilde til eksempler på andre kristne kulturuttrykk. Samisk kristenliv er en del av det nasjonale mangfoldet. Andre kulturuttrykk og tradisjoner som viser til et mangfold i trosuttrykk i Norge, slik som kvenske, skogfinske og andre minoritetskulturer, bør inkluderes.

Kristen tro i praksis

For at barna skal lære om kristen tro i praksis, kan kirken invitere dem til å:

- delta aktivt i menighetens gudstjenester, også i forberedelsene.
- bli kjent med og beVår Far, trosbekjennelsen og andre sentrale liturgiske tekster.
- ta del i forskjellige liturgier, salmesang og musikalske uttrykk, og i fortolkende arbeid med liturgiske tekster.
- reflektere og undre seg over hvordan kristen tro kommer til uttrykk i sakramentene dåp og nattverd.
- samtale om tro, og jobbe med å finne et språk for egen tro.
- be på ulike måter.
- delta i lokale høytidstradisjoner.
- bruke kirkeårskalendere med de liturgiske fargene, og gjøre kirkeårsrelaterte aktiviteter, for eksempel til advent, faste og påske, i kirken og hjemme.
- delta i diakonale handlinger, lokalt og globalt, og være med på å utfordre andre.
- reflektere over relevante etiske problemstillinger i lys av kristen etikk, kristent menneskesyn, idealer om et inkluderende fellesskap og vern om skaperverket.
- reflektere over livet og døden, hvordan dette kommer til uttrykk i begravelsesritualet, og hva ritualet kan bety for etterlattes sorg og håp.

Foresatte og faddere

Hjemmet er en viktig arena for formidling av tro, og et sted hvor barna erfarer levdt tro. Derfor er samarbeidet med hjem og faddere viktig. Foresatte, familie og faddere inkluderes i lokale planer. Menigheten kan:

- gjøre noen av aktivitetene til en del av møtepunkter på tvers av generasjoner.
- gi deltakerne diakonale utfordringer som de må løse i samarbeid med familie og faddere.
- dele ut litteratur, sanghefter, aktivitetmateriell og andre ressurser som kan leses eller tas i bruk hjemme.
- oppfordre foresatte til å ta i bruk kristne praksiser hjemme, slik som aftenbønn og bordbønn, og samtale om tro.

- invitere til foresatte- og faddersamlinger i tilknytning til aktivitetene for barn, med overlappende temaer og innhold.

Rammeplan for konfirmasjonstiden

Konfirmanter kommer til kirken med ulike erfaringer, bakgrunn og motivasjon. Ledere gjør seg kjent med konfirmantene, f.eks. gjennom én til én samtale. Som skapt i Guds bilde, med ukrenkelig verdi, skal konfirmantene få erfare at kirken tilbyr trygge rom som har plass til alle. I konfirmasjonstiden blir de invitert til å utforske hva troen betyr for dem selv og for fellesskapet, blant annet ved å delta aktivt i praksiser og fellesskap, og ved å reflektere og undre seg sammen med andre. Konfirmanter møter evangeliet om Jesus og opplever kristen tro og kirkens tradisjoner, og slik blir de kjent med et kristent språk for å tolke livet. Et uttalt mål for konfirmasjonstiden er å la konfirmantene tolke livene sine i lys av kristen tro, slik at evangeliet kan gi mening inn i livene deres. I en tid hvor indre konflikter kan være mange og store, bør kirken og trosfellesskapet være en tydelig og inkluderende håpsbærer som gir retning og mening for livet.

Gjennom konfirmasjonstiden skal konfirmanten oppleve både bredde og fordypning i undervisning og læring om kristen tro. Konfirmasjon har en lang tradisjon i Den norske kirke. Ordet konfirmasjon (*confirmare*) viser til Guds løfter ved dåpen, og at konfirmanten kan få styrke sin kristne tro, sin kunnskap om troen og sin plass i troens fellesskap.

Rammer for konfirmasjonstiden

- Menighetene inviterer til konfirmasjon det året ungdommene fyller 14 år, og konfirmasjonstiden avsluttes vanligvis det året konfirmanten fyller 15 år.
- Konfirmasjonstiden omfatter normalt 60 timer fordelt over åtte måneder, og avsluttes med konfirmasjonsgudstjenesten.
- Konfirmasjonstiden inneholder minimum åtte møtepunkter med menighetens fellesskap. Minst fem av dem er gudstjenester. Dette inngår i omfanget på 60 timer.
- Konfirmantleir er en viktig samværsform som bør prioriteres i lokal plan for konfirmasjonstiden. Barne- og ungdomsorganisasjoner er naturlige samarbeidspartnere for leir. Inntil åtte timer pr leirdøgn inngår i timetallet. Disse timene skal ikke utgjøre mer enn 60 % av konfirmasjonstidens totale omfang.
- Alle som ønsker det, er velkommen til å delta i konfirmasjonsarbeidet. Dåp er en forutsetning for å delta i den avsluttende forbønns-gudstjenesten. Konfirmanter som ikke er døpt, får tilbud om dåp.
- Deltakere som har behov for tilrettelegging, skal få dette. Dette skal framkomme tydelig av invitasjonsmaterieill og det skal være enkelt å finne fram til hva slags tilrettelegging menigheten tilbyr. Universell utforming og individuell tilrettelegging er en forutsetning for likeverdig deltakelse. Samiske kulturuttrykk, trosuttrykk og livsanskuelse er en del av innhold og praksiser i konfirmasjonstiden. Samiske språk bør være med også der hvor samisk ikke er hovedspråk. Eksempler kan være bruk av samiske salmer, samlinger og samtaler rundt et bål eller i en lavvo, fast bruk av velsignelsen på et samisk

språk som liturgisk avslutning på konfirmantsamlinger, og bruk av bibeltekster som aktualiserer et samisk natursyn. Dersom det er konfirmanter med annen minoritetsbakgrunn bør man også tilrettelegge for det.

- I menigheter hvor samisk språk er en del av dagliglivet, skal det, så langt det lar seg gjøre, være mulig å gjennomføre hele konfirmasjonstiden på samisk.
- Konfirmantene får gode muligheter for å medvirke i å utforme og evaluere aktiviteter og temaer.

Bibel, tekst og tolkning

For at konfirmantene skal lære om Bibelen, kan kirken invitere dem til å:

- oppleve, og arbeide fortolkende med, mange ulike bibelfortellinger.
- finne fram i Bibelen i bokform og på nett.
- få erfaring med ulike metoder for å lese og tolke Bibelen.
- lete etter sammenhenger og helhet i Bibelen som tekstsamling, særlig mellom fortellinger om skapelse, syndefall, frelse og gjenopprettelse.
- lete etter tilknytningspunkter mellom bibeltekster og dagens samfunn eller egne erfaringer.
- delta i forberedelse av prekener og andakter.
- reflektere over regler, normer og verdier i Bibelen og hvordan disse kommer til uttrykk i vårt samfunn, slik som De ti bud, den gyldne regel, det dobbelte kjærlighetsbudet og Herrens bønn.
- bli kjent med fortellinger om hvordan Bibelen former menneskers liv og tro.
- uttrykke seg kreativt om tro, håp og livstolkning, i møte med bibelske, liturgiske og andre tekster.
- utøve kildekritikk i møte med kunstig intelligens, og forskjellige kristne strømninger på nett og sosiale medier.

Sentrale temaer og utvalgs-kriterier:

- Bibeltekster som ligger til grunn for hvordan kristen tro og evangeliet forstås i dag.
- Bibeltekster som er i bruk i gudstjenestens liturgi.
- Bibeltekster som er eksempler på ulike sjangere og epoker.
- Bibeltekster som berører konfirmantenes eksistensielle spørsmål, for eksempel spørsmål om identitet, sorg, tap og meningen med livet.
- Profetiske og etiske bibeltekster om kamp for rettferdighet og vern om skaperverket.

Strategier for å utvikle konfirmantenes tolkningskompetanse:

- Konfirmantene skal få mulighet til å bli godt kjent med fortellingen om Jesu liv, død og oppstandelse, dens sentrale rolle i kristen tro, og hva den kan bety for dem.
- Konfirmantenes egne liv og erfaringer brukes som viktige tilnæringspunkter til tolkningsarbeidet. Deres rolle som aktive deltakere i arbeidet med fortolkning anerkjennes, veiledes og styrkes.

- Evne til kritisk tenkning anerkjennes og styrkes som en viktig del av fortolkningen. Forholdet mellom sannhet, historisitet og kilder til kunnskap kan drøftes.
- Kunnskaper og ferdigheter som konfirmantene har med seg, for eksempel fra hjem og skole, aktiveres på meningsfulle måter.

Kirkens kultur og tradisjon

For at konfirmantene skal lære om kirkens kultur og tradisjon, kan kirken invitere dem til å:

- delta aktivt og reflekterende i tradisjoner knyttet til gudstjenester, høytider, faste, pilegrimsvandring, bønnepraksiser, ritualer og lokale tradisjoner.
- utforske kristne symboler, særlig med utgangspunkt i lokal kirkekunst og samisk kristenliv, og kirkeårets liturgiske farger.
- synge salmer og sanger fra ulike tradisjoner, og utforske ulike kirkemusikalske uttrykk.
- bidra med egne skapende uttrykk i konfirmantsamlinger eller gudstjenester.
- gjøre seg kjent med lokale kirkebygg og deres historie.
- lete etter og reflektere over sammenhenger mellom lokal kirkehistorie og nasjonale og globale utviklingstrekk i kirke og samfunn, for eksempel med tanke på kristningstid, lovverk, reformasjon, lekmannsbevegelse, nasjonsbygging og fornorskning, velferdssamfunn og byutvikling.
- møte flere ulike kristne tradisjoner fra kulturer i Norge og i verden, også urfolks- og minoritetskulturer, med særlig vekt på samiske trosuttrykk og samisk livsanskuelse.

Kristen tro i praksis

For at konfirmantene skal lære om kristen tro i praksis, kan kirken invitere dem til å:

- delta flere ganger og over tid i ulike trospraksiser.
- delta aktivt i gudstjenester, andre liturgiske samlinger og ritualer, og utforske og bli kjent med gudstjenestens liturgi og oppbygning.
- øve på Vår Far, trosbekjennelsen, andre tekster og bibelsteder, på sine språk.
- synge salmer og sanger.
- be på ulike måter og med ulike uttrykk.
- delta i diakonale praksiser, bidra i Fasteaksjonen og finne egne uttrykk for nestekjærlighet, kamp for rettferdighet og vern om skaperverket.
- bli kjent med menighetens misjonsprosjekt.
- delta i fellesskapsbyggende aktiviteter.
- oppleve menighetens og samarbeidsorganisasjonenes ungdomsarbeid.
- samtale om kristen tro, og utforske sammenhenger mellom ulike deler av teologien, for eksempel treenighet, skapertro, forvalteransvar, menneskesyn, det dobbelte kjærlighetsbud, synd, nåde og forsoning.
- stille eksistensielle spørsmål, lete etter svar i kristne kilder til livstolkning og livsmestring, tenke kritisk, og sette ord på egen tro og tvil.

- samtale om identitet og selvbylde, kropp og seksualitet, i lys av et kristent menneskesyn, tro og livstolkning.
- reflektere over temaer som, vennskap og relasjoner, livsglede, psykisk helse og rus, i lys av kristen tro og livstolkning.
- reflektere over etiske problemstillinger og om vårt individuelle og felles ansvar for skaperverket og medmennesker.
- utforske medansvar, lederskap, demokrati og arbeid i kirken.

Foresatte og faddere

Foresatte og faddere inkluderes i lokale planer. Menigheten kan:

- sørge for god informasjon og tett dialog med foresatte, blant annet for å sikre at den enkeltes behov for tilrettelegging blir ivaretatt.
- oppfordre foresatte og faddere til å være frivillige på kirkens aktiviteter, og delta på de gudstjenestene konfirmanten er med på.
- gi konfirmantene oppgaver som gjøres i samarbeid med familie og faddere.
- oppfordre foresatte og faddere til å samtale videre med konfirmanten om temaer som er tatt opp i undervisningen.
- ha parallell undervisning for voksne med tilsvarende temaer som konfirmantenes.
- bidra til at konfirmasjonsdagen blir en høytidsdag for hele familien og fadderne.

Rammeplan for kirkelig undervisning og læring, 13–19 år

Ungdomstiden er en brytningstid som for mange handler om å finne tilhørighet, finne ut hvem man er, stå på egne bein og ta valg. Kirken kan være et trygt fellesskap der ungdom får være seg selv, stille spørsmål og bli tatt på alvor. Ungdom bør få være med i et inkluderende og engasjerende miljø, som gir mulighet til å utforske tro og liv på meningsfulle måter. Ungdommene skal få oppleve at erfaringer i deres egne liv blir anerkjent, og at kristen tro og kirkens fellesskap er ressurser i møte med utfordringer. Deres egne tanker, spørsmål og erfaringer er et sentralt utgangspunkt i undervisningen. Ungdommenes selvbilde kan formes av troen på Guds ubetingede kjærlighet. Fortellingene om Jesu liv, død og oppstandelse kan gi mening, håp og retning i ungdommenes liv.

I kirken skal ungdommene få tillit og ansvar for å medvirke i og styre sine egne aktiviteter, og ta initiativ selv. Kirkens tilbud for ungdom bør være en inkluderende arena for mestring, og et sted hvor man ikke blir målt på prestasjon. Samtidig er ungdomstiden en tid for å utfordres til ansvar og lederskap. Ungdom kan få ta del i kirkens fellesskap på vante eller nye måter. Fordypet kunnskap kan gi nye perspektiver på det de har med seg fra hjem og skole, og en motstandsdyktig tro som tåler og modnes i livets utfordringer. Det kan også gi et grunnlag for kritisk tenkning og for dialog. Kirken kan også utruste unge til å møte det digitale livet.

Samiske kulturuttrykk, trosuttrykk og livsanskuelse er en del av innhold og praksiser i undervisning for ungdom. Samiske språk bør være med også der hvor samisk ikke er hovedspråk. Lokal plan konkretiserer dette innholdet. Eksempler kan være bruk av samiskspråklige elementer i ungdomsgudstjenester og andre liturgiske samlinger, samlinger og samtaler rundt et bål eller i en lavvo, og bruk av bibeltekster som aktualiserer samisk natursyn, livsanskuelse og urfolksperspektiver.

Aktiviteter for aldersgruppen 13–19

Fellesskapsbyggende aktiviteter er grunnleggende for tilbudet for aldersgruppen. Eksempler er ungdomskvelder, leirer og turer. Ledertrening og samtalegrupper er viktige tilbud. Fellesskapet skal være åpent for dem som ikke ønsker å bidra like aktivt. Det må finnes tilbud for dem som trenger små og stabile grupper. Det kan være et eget opplegg for undervisning og læring for dem som ikke er døpt, men søker dåp. Universell utforming og individuell tilrettelegging er en forutsetning for likeverdig deltakelse.

I gudstjenester og andre samlinger får ungdommer medvirke og øve seg på å ta ansvar. De kan få delta i forberedelser og gjennomføring av aktiviteter for egen eller andre aldersgrupper, for eksempel som ungdomsledere. Demokratiske arenaer, slik som råd og utvalg som skal representere ungdom, er arenaer for læring, ansvar og medvirkning. Barne- og ungdomsorganisasjoner kan være viktige samarbeidspartnere i gjennomføring av ulike aktiviteter og ledertrening.

Bibel, tekst og tolkning

For at ungdommene skal lære om Bibelen, kan kirken invitere dem til å:

- finne fram i Bibelen i bokform og på nett.
- bli kjent med ulike metoder for å lese og tolke Bibelen.
- delta i forberedelse av prekener og andakter, og eventuelt holde dem selv.
- uttrykke seg på kreative måter, der de kan bruke egne liv og erfaringer i arbeidet med bibeltekstene.
- reflektere over hvordan trekk ved dagens samfunn har røtter i Bibelen.
- lete etter spor av Bibelen i populærkulturen.
- sammenligne kristne og jødiske, eventuelt også islamske, fortolkninger av fortellinger.
- diskutere Bibelens troverdighet som kilde til historisk kunnskap.
- diskutere Bibelens rolle som grunnlag for kristen tro, sannhet og verdier.

Sentrale temaer og utvalgsriterier:

- Bibelens fortelling fra skapelse til nyskapelse
- Bibeltekster om Jesu lære, liv, død og oppstandelse
- Bibelfortellinger om personer som var utstøtt og marginalisert
- Bibeltekster som berører ungdommenes eksistensielle spørsmål
- Profetiske og etiske bibeltekster om kamp for rettferdighet og vern om skaperverket
- Tekster som utfordrer gudsbildene våre og åpner for reaksjoner og kritisk refleksjon
- Eksempler på tekster som er utfordrende å oversette til norsk og samiske språk
- Tekster som kan tematisere samisk livsanskuelse og natursyn

Strategier for å utvikle ungdommenes tolkningskompetanse:

- Ungdommenes liv og erfaringer brukes som utgangspunkt for tolkning.
- Samisk livsanskuelse, natursyn og spiritualitet settes i sammenheng med bruk av tekstene.
- Evne til kritisk tenkning anerkjennes og styrkes som en viktig del av fortolkningen. Forholdet mellom sannhet, historisitet og kilder til kunnskap drøftes.
- Kunnskapene og ferdighetene som ungdommene har med seg, for eksempel fra hjem og skole, aktiveres på meningsfulle måter.

Kirkens kultur og tradisjon

For at ungdommene skal lære om kirkens kultur og tradisjon, kan kirken invitere dem til å:

- delta i feiring/markering av merkedager i kirkeåret, for eksempel Maria budskapsdag / Márjjábeaivi / Maarjean biejjie / Márjjebiejvve, bots- og bønnedag og skaperverkets dag.
- lete etter og reflektere over sammenhenger mellom kirkehistoriske hendelser og trekk i dagens samfunn og kirke.

- bruke maktkritiske tenkemåter for å reflektere over kirkens rolle i samfunnet, historisk og i nåtiden.
- syng salmer og sanger fra ulike tradisjoner.
- utforske kirkemusikkens rolle som bærer av kultur, tradisjoner og liturgi
- reflektere over kirkens rolle i markeringen av overgangsriter.
- utforske egen og fellesskapets tro gjennom å bearbeide og nyskape kunst- og kulturuttrykk.
- reflektere over hvordan omsorg, inkludering og sosial rettferdighet er en del av kirkens diakonale praksis.

Kunst- og kulturuttrykkene som er i bruk, skal vise at kirken er global, har en lokal forankring, og har et stort mangfold mellom kulturer, konfesjoner og spiritualitetstyper.

Kristen tro i praksis

For at ungdommene skal lære om kristen tro i praksis, kan kirken invitere dem til å:

- oppleve ulike former for forkynnelse og bønn.
- syng salmer og sanger, joike.
- bruke liturgiske elementer til å forme sine egne gudstjenester og samlinger, og slik bli kjent med gudstjenestens oppbygning og liturgi, og nytolke dem.
- delta i fellesskapsbyggende aktiviteter, og bidra på sin måte i fellesskapene.
- engasjere seg i misjonale og/eller diakonale prosjekter i menigheten eller hos samarbeidspartnere.
- stille eksistensielle spørsmål, lete etter svar i kristne kilder til livstolkning og livsmestring, tenke kritisk, og sette ord på egen tro og tvil.
- reflektere over, samtale og uttrykke seg kreativt om sentrale kristne begreper som nåde, tilgivelse og forsoning, og om troens betydning for identitet, tilhørighet, psykisk helse, selvbilde og selvfølelse og hvordan vi forholder oss til mennesker og skaperverk.
- reflektere over sammenhenger mellom tro/livssyn, etikk, verdier og valg, og samtale om temaer som rus, seksualitet og grensesetting.
- vurdere ulike argumenter for og mot Guds eksistens og kristendommens trossystem.
- reflektere over tro og praksis i ulike religioner og livssyn, sett i relasjon til den kristne tro og praksis.
- delta i dialogiske samtaler med ungdommer som tilhører andre religioner og livssyn.
- delta på demokratiske arenaer, slik som medvirkningsmøter, ungdomsutvalg og kirkevalg.
- delta i ungdomsarbeid i andre menigheter eller i organisasjoner.

Foresatte og faddere

Ungdommer over 15 år har nådd den religiøse myndighetsalderen. Foresatte og faddere er likevel sentrale personer i ungdommenes liv og læring, og inkluderes i lokale planer. Menigheten kan:

- oppfordre foresatte og faddere til å samtale med ungdommen om å bli konfirmant.
- invitere til samlinger, for eksempel om konfirmasjonstiden og om temaer knyttet til rollen som foreldre og foresatte.
- invitere foresatte til å gi innspill til hva som oppleves viktig for deres ungdom og for ungdomsmiljøet.
- oppmuntre foresatte og faddere til å være frivillige på kirkens aktiviteter.

Rammeplan for kirkelig undervisning og læring, unge voksne

Årene i starten av voksenlivet bærer for mange preg av oppbrudd og en brytningstid, hvor valgene man tar, kan forme resten av livet. Mange flytter hjemmefra i denne fasen. Studievalg, yrkesvalg og etablering kan preges av drømmer, forventninger og tilfeldigheter. Nye fellesskap og vennskap dannes, samtidig som ensomhet kan være en utfordring for flere. Kirken kan tilby fellesskap og et sted å høre til. Universell utforming og individuell tilrettelegging er en forutsetning for likeverdig deltakelse.

Kristen tro skal ikke bare forstås, den skal også gjøres og leves – sammen. I tilbudene for denne aldersgruppen skal kirken møte de unge voksnes nysgjerrighet og behov for autentisitet. Gud gir vekst til troen. Troen og identiteten kan være i endring i lys av nye erfaringer, ideer, kunnskap og relasjoner. Noen har sannsynligvis erfaring fra systematisk undervisning og læring i kirken, mens andre har liten eller ingen slik erfaring. Noen opplever at den troen de har med seg fra barndom og ungdom, må bygges opp på nytt. Kirkelig undervisning og læring skal ta slike endringer på alvor, og samtidig representere noe varig og stabilt. Kirken skal bidra til at deltakerne gjenoppdager evangeliet og kan finne en bærekraftig tro. De kan få hjelp til å utdype troen slik at de kan leve med de paradoksene troen innebærer.

Når deltakerne får rom til å bekrefte og fornye sin identitet, må kirken være bevisst på hvordan samisk identitet og minoritetsidentiteter kan komme til uttrykk og være i endring. Unge voksne bør få kunnskap om fornorskningen, kirkens rolle og pågående forsoningsarbeid, og reflektere over hva forsoning innebærer lokalt.

Undervisningen bidrar til bevissthet om hvordan man kan unngå diskriminering og fjerne fordommer.

Undervisningen skal støtte unge voksne i å modnes i troen. Den styrker tilhørigheten til kirken og løfter fram sammenhengen mellom tro, liv og samfunnsengasjement. Kirkens undervisning bør utfordre til engasjement for lokalmiljø, menneskeverd, rettferdighet, klima og natur. Kirken bidrar med arenaer for å drøfte og reflektere over store og små spørsmål, og for å bli kalt til ansvar og tjeneste.

Aktiviteter

Aktivitetene for unge voksne tar ofte utgangspunkt i deltakernes egne engasjement, initiativ og behov. Menighetens rolle kan være å støtte opp under initiativer og legge til rette for at ressurser er tilgjengelige. Menigheten kan også initiere, koordinere og videreutvikle samarbeid med kristne organisasjoner, nabomenigheter og aktører i lokalsamfunnet. Kirkens tilbud og fellesskap bør være spesielt synlige for studenter i forbindelse med studiestart.

Undervisning for unge voksne kan skje i gudstjenesten, i samlinger for frivillige medarbeidere (for eksempel for ledere i barne- og ungdomsarbeid), temasamlinger og foredrag, kulturarrangementer, kor og musikkgrupper, bibelgrupper og andre samtalegrupper, foreldremøter og dåpssamtale for foresatte, diakonale samlinger,

leirer, turer, pilegrimsvandring og retreat, for å nevne noe. Digitale tilbud kan styrke – men ikke erstatte – det som skjer i fellesskapet. Kirken kan også utruste unge i møte med det digitale livet.

Undervisning rettet mot foreldre og foresatte bør ses i sammenheng med aktiviteter for barn.

Bibel, tekst og tolkning

For at deltakerne skal lære om Bibelen, kan kirken invitere dem til å:

- lese, lytte til og bruke Bibelen på egen hånd og sammen med andre.
- bruke bibeltekstene til å finne utfordringer, styrke, trøst og håp til eget liv, og dele erfaringer om dette.
- la bibeltekster kaste nytt lys over livserfaringer, og livserfaringer kaste nytt lys over bibeltekster.
- reflektere over ulike perspektiver i forkynnelsen om Jesus.
- formidle evangeliet, bibelfortellinger, bibeltekster og bibelske ideer.
- utforske hvordan bibelen utfordrer til bruk av egne talenter og frivillig engasjement i menigheten.
- utforske hvordan gudstjenesten, liturgien og sakramentene er formet av Bibelen.
- delta i samtaler i forbindelse med prekenforberedelse, bibeltimer, samtalegrupper etc.
- reflektere over hvordan trekk ved dagens samfunn har røtter i Bibelen.
- reflektere over hvordan ulike verdier, idealer og moralske standpunkter kan begrunnes i Bibelen.
- la kulturuttrykk berike forståelsen av bibeltekstene, både ved å observere andres uttrykk og medvirke til å skape nye.
- se likheter og ulikheter mellom kristne, jødiske og islamske fortolkninger av fortellinger.
- reflektere over hvordan valg i bibeloversettelse til norske og samiske språk påvirker vår forståelse av bibeltekstene.
- diskutere Bibelens troverdighet som kilde til historisk kunnskap.
- diskutere Bibelens rolle som normativt grunnlag for kristen tro, sannhet og verdier.
- utvikle kritisk tenkning i møte med bibeltekster og forskjellige tolkningstradisjoner.
- lete etter spor av Bibelen i andre kulturuttrykk.

Kirkens kultur og tradisjon

For at deltakerne skal lære om kirkens kultur og tradisjon, kan kirken invitere dem til å:

- delta i markering av merkedager i kirkeåret og merkedager for nasjon, folk og minoriteter.

- delta i, videreformidle og videreutvikle kirkens salme-, sang-, joike- og musikktradisjon, delta i kor, band og forsangergrupper.
- utforske kristen kunst gjennom historien, og ulike måter å framstille kristen tro på i symbolikk, kunst, tradisjonshåndverk (herunder duodji/duodje/duedtie), lokale kirkers arkitektur og interiør.
- bidra med egne skapende uttrykk.
- utforske hvordan kirken og kristen tro har formet ulike samfunnsområder, for eksempel rettsvesen, helsevesen, skolevesen og demokrati.
- reflektere over hvordan frivillig engasjement og lekmannsbevegelsen har preget kirken og kristenliv i Norge.
- reflektere kritisk over sider ved kirkens historie og hvordan kirkens historie er gjengitt i ulike kilder.
- bruke maktkritiske tenkemåter for å reflektere over kirkens rolle i samfunnet, historisk og i nåtiden.
- lære om sentrale kjennetegn på evangelisk-luthersk tro, likheter og forskjeller med andre konfesjoner.
- delta i økumeniske sammenhenger.
- få innblikk i hvordan sentrale filosofiske tradisjoner bygger på kristen tro, og få fordypning i hvordan toneangivende kristne tenkere har bidratt til å forme ideer som preger kirken og samfunnet.
- få dypere forståelse av kirkens verdensvide karakter og oppdrag, og hvordan en selv og lokalmenigheten hører til her.

Kristen tro i praksis

For at deltakerne skal lære om kristen tro i praksis, kan kirken invitere dem til å:

- bygge fellesskap for alle, der kristne verdier, slik som menneskeverdet og nåden, kommer til uttrykk.
- samtale om hva det kan bety å følge etter Jesus og være hans disippel, og hva det betyr at Gud er nær.
- la verdier, refleksjoner og engasjement fra det kristne fellesskapet prege alle sider av livet, også arbeid og samfunnsengasjement.
- delta i gudstjeneste, nattverdsfeiring og dåpspåminnelse.
- synge salmer og sanger, joike, lytte til musikk, delta i kor, band og forsangergrupper.
- reflektere over kall til frivillig engasjement i menigheten og kirken.
- oppdage muligheter til å bruke evner, interesser og nådegaver til tjeneste for Gud i menighet og samfunn, og få opplæring i aktuelle oppgaver.
- engasjere seg i misjonale og/eller diakonale prosjekter i menigheten eller hos samarbeidspartnere.
- bruke trospraksiser i hverdagen, slik som bønn, bibellesning og stillhet, og dele sine erfaringer fra dette med andre.
- reflektere over og samtale om sentrale kristne begreper som synd, nåde, tilgivelse og forsoning.
- få kunnskap om hva sjelesorg og skriftemål er, og hvordan man kan bruke det.

- utforske handlinger som kan uttrykke tilgivelse, gjestfrihet, oppgjør med egen synd, gavmildhet og andre verdier.
- stille eksistensielle spørsmål, lete etter svar i kristne kilder til livstolkning og livsmestring, tenke kritisk, og sette ord på egen tro og tvil.
- vurdere ulike argumenter for og mot Guds eksistens og kristen tro.
- reflektere over og drøfte etiske spørsmål og utfordringer om blant annet arbeid, økonomi, miljø, natur, rettferdighet, seksualitet, grenser og forbruk.
- delta i dialogsamtaler med unge voksne som tilhører andre religioner og livssyn.
- delta i kirkens forsoningsarbeid og søken etter sannhet og rettferdighet, også i arbeidet med de andre punktene i denne rammeplanen.
- motarbeide diskriminering og fordommer.
- delta i demokratiske arenaer, slik som medvirkningsmøter, kirkevalg og Den norske kirkes ungdomsdemokrati.
- skape lavterskeltilbud hvor de velger tema og frekvens selv.

Rammeplan for kirkelig undervisning og læring, voksne

Kirkelig undervisning og læring for voksne skal være relevant, inspirerende og engasjerende for mennesker i alle slags livssituasjoner, og i alle faser av voksenlivet. Det innebærer at både allmenne temaer og temaer knyttet til bestemte livssituasjoner blir berørt, med respekt for mangfold og ulikhet, og i tilknytning til innholdselementene i rammeplanen. Undervisningen tar på alvor at troen er i endring gjennom livet.

Kirkelig undervisning for voksne skal treffe både den som er ukjent for kristen tro, men er nysgjerrig, og den som allerede er godt kjent med kristendom. Undervisningen for voksne skal gi dybde og øke kunnskap om kristen tro, tradisjon og kulturarv, og åpne rom for livstolkning og åndelig vekst. Den skal også styrke tilhørigheten til det kristne fellesskapet.

Kirkelig undervisning for voksne vil ofte bli ivaretatt av andre aktører, slik som lag og foreninger, organisasjoner og nabomenigheter, eller i samarbeid med dem. Det finnes mange ressurspersoner som kan bidra på ulike måter. Samarbeidet mellom menigheten og samarbeidsaktørene vises i lokal plan.

Kirkelig undervisning og læring skal utfordre deltakerne til tjeneste, ansvar og å dele kunnskap. Alle slags temaer er aktuelle for arbeidet, og gjøres relevante for det å leve i troen, kirken eller i en kultur som er formet av kristen tro og tradisjon, leve gode liv og gjøre gode valg. Den lokale planen skal sikre at kjernetemaer i kristen tro og de overordnede innholdselementene i denne rammeplanen, samt samiske perspektiver, inngår. Samtidig skal lokale initiativer, muligheter og behov ligge til grunn for temaene. Dette inkluderer hvilke lokale og regionale aktører menigheten kan samarbeide med.

Aktiviteter

Undervisning for voksne kan skje i gudstjenesten, i samlinger for frivillige medarbeidere, temasamlinger og foredrag, kursserier, kulturarrangementer, kor og musikkgrupper, bibelgrupper og andre samtalegrupper, foreldremøter og dåpssamtale for foresatte, diakoni, leirer, turer, pilegrimsvandring og retreat, for å nevne noe. Digitale tilbud kan styrke – men ikke erstatte – det som skjer i fellesskapet. Universell utforming og individuell tilrettelegging er en forutsetning for likeverdig deltakelse.

Undervisning rettet mot foreldre og foresatte bør ses i sammenheng med aktiviteter for barn.

Bibel, tekst og tolkning

For at deltakerne skal lære om Bibelen, kan kirken invitere dem til å:

- lese, lytte til og bruke Bibelen på egen hånd og sammen med andre.
- bruke bibeltekstene til å finne utfordringer, styrke, trøst og håp til eget liv, og dele erfaringer om dette.

- la bibeltekster kaste nytt lys over livserfaringer, og livserfaringer kaste nytt lys over bibeltekster.
- reflektere over ulike perspektiver i forkynnelsen om Jesus.
- formidle evangeliet, bibelfortellinger, bibeltekster og bibelske ideer.
- utforske hvordan bibelen utfordrer til bruk av egne talenter og frivillig engasjement i menigheten.
- utforske hvordan gudstjenesten, liturgien og sakramentene er formet av Bibelen.
- delta i samtaler i forbindelse med prekenforberedelse, bibeltimer, samtalegrupper etc.
- bruke kunnskap om bibelteksternes opprinnelige historiske, kulturelle og religiøse kontekst til å tolke Bibelen.
- erfare hvordan kirkeårets tekstrekker danner en framdrift, variasjon og repetisjon gjennom kirkeåret og over flere kirkeår.
- se likheter og ulikheter mellom kristne, jødiske og islamske fortolkninger av fortellinger.
- reflektere over hvordan valg i bibeloversettelse til norske og samiske språk påvirker vår forståelse av bibeltekstene.
- diskutere Bibelens troverdighet som kilde til historisk kunnskap.
- diskutere Bibelens rolle som normativt grunnlag for kristen tro, sannhet og verdier.
- reflektere over hva et evangelisk-luthersk bibelsyn er, og hvordan det har utviklet seg gjennom historien.
- reflektere over ulike gudsbilder som kommer til uttrykk i Bibelen.
- lete etter spor av Bibelen i andre kulturuttrykk.

Kirkens kultur og tradisjon

For at deltakerne skal lære om kirkens kultur og tradisjon, kan kirken invitere dem til, og gi veiledning i, å:

- utforske og erfare hvordan gudstjenesten, liturgien, sakramentene, salmene og kirkemusikken er bærere av kirkens tro og tradisjon, og er innvevd i kulturen.
- delta i feiring/markering av merkedager i kirkeåret og merkedager for nasjon, folk og minoriteter.
- delta i, videreformidle og videreutvikle kirkens salme-, sang-, joike- og musikktradisjon
- bruke musikk som kilde til helse og livsmestring.
- utforske kristen kunst gjennom historien, og ulike måter å framstille kristen tro på i symbolikk, kunst, tradisjonshåndverk (herunder duodji/duodje/duedtie), lokale kirkers arkitektur og interiør.
- utforske hvordan kirken og kristen tro har formet ulike samfunnsområder, for eksempel rettsvesen, helsevesen, skolevesen og demokrati.
- reflektere over hvordan frivillig engasjement og lekmannsbevegelsen har preget kirken og kristenliv i Norge.

- reflektere kritisk over sider ved kirkens historie og hvordan kirkens historie er gjengitt i ulike kilder.
- bruke maktkritiske tenkemåter for å reflektere over kirkens rolle i samfunnet, historisk og i nåtiden.
- lære om sentrale kjennetegn på evangelisk-luthersk tro, likheter og forskjeller med andre konfesjoner.
- delta i økumeniske sammenhenger.
- se viktige epoker i kirke- og teologihistorien i sammenheng med andre historiske utviklingstrekk, lokalt, nasjonalt og globalt.
- få dypere forståelse av kirkens verdensvide karakter og oppdrag, og hvordan en selv og lokalmenigheten hører til her.

Kristen tro i praksis

For at deltakerne skal lære om kristen tro i praksis, kan kirken invitere dem til, og gi veiledning i, å:

- delta i gudstjeneste, nattverdsfeiring og dåpspåminnelse.
- synge salmer og sanger, joike, lytte til musikk.
- reflektere over kall til frivillig engasjement i menigheten og kirken.
- oppdage muligheter til å bruke evner, interesser og nådegaver til tjeneste for Gud i menighet og samfunn, og få opplæring i aktuelle oppgaver.
- engasjere seg i misjonale og/eller diakonale prosjekter i menigheten eller hos samarbeidspartnere.
- bruke trospraksiser i hverdagen, slik som bønn, bibellesning og stillhet, og dele sine erfaringer fra dette med andre.
- reflektere og samtale om sentrale kristne begreper som synd, nåde, tilgivelse og forsoning.
- få kunnskap om hva sjelesorg og skriftemål er, og hvordan man kan bruke det.
- drøfte hvordan kirken og kristne forholder seg til aktuelle etiske spørsmål, for eksempel teknologi, arbeidsliv, forbruk, klima, natur, kjønn, samliv, forsoning og mangfold.
- reflektere over og samtale om hvordan man kan være en god forelder/foresatt, samlivspartner, pårørende, besteforelder, dåpsfadder og andre aktuelle roller.
- utforske handlinger som kan uttrykke tilgivelse, gjestfrihet, oppgjør med egen synd, gavmildhet og andre verdier.
- delta i dialogsamtaler med personer som tilhører andre religioner og livssyn.
- delta i kirkens forsoningsarbeid og søken etter sannhet og rettferdighet, også i arbeidet med de andre punktene i denne rammeplanen.
- motarbeide urettferdighet, diskriminering og fordommer.
- delta i kirkedemokratiet.

Livsnære tema på tvers av innholdselementene

Livssituasjon	Kjennetegn	Tema
---------------	------------	------

Småbarnsforeldre	Familie, arbeid, tidsklemme, ansvar	Tro i hjemmet, foreldreansvar, bærekraftig liv, balanse mellom arbeid–fritid–tjeneste–hvile, samliv
Samliv og singelliv	Vennskap, familierelasjoner, fritid	Mening, livsglede, samfunnsengasjement, ansvar, fellesskap, tjeneste, brustne forventninger, ensomhet
Arbeidsliv	Mening, ansvar, karriere	Moral, samfunnsengasjement, fellesskap, verdier, utenforskap, arbeidsledighet, uførhet
Midt i livet	Modning, endring, ny orientering	Tilgivelse, forsoning, samfunnsengasjement, frivillighet, ev. foreldreskap for tenåringer, samlivsbrudd, når barna flytter ut, kulturliv
Seniorer og eldre	Livserfaring, tid til refleksjon, livsvisdom, tap og sorg	Håp og himmel, tosomhet, besteforeldre-rollen, alderdom, engasjement for andre, frivillighet, ensomhet, fellesskap, kulturliv
Livskriser og overganger	Sorg, sykdom, samlivsbrudd, tap av mening, nye begynnelse	Gud i lidelsen, bønn i mørke tider, håp, helbredelse, fellesskap i kriser, etterlatte etter selvmord, nye muligheter, det gode liv
En vei inn til tro	Søker kirkelig tilhørighet eller dåp i voksen alder	Grunnleggende kristen tro, dåp og nattverd, Bibelens fortellinger, kirkens fellesskap, kunst og kultur som vei til troen
Livets slutfase	Pårørende, etterlatte	Diakonale tilbud, sorg, håp

Veiledende lister, bibeltekster

Den første listen over bibeltekster består av kjernetekster for aldersgruppene 0–19.

Utvalget av kjernetekster baserer seg på de kristne høytidene og fortellinger om Jesus. I tillegg er det tatt med tekster som konstituerer sakramentene dåp og nattverd og andre bibelfortellinger som er en del av grunnlaget for gudstjenestens liturgi.

Dette er tekster og fortellinger som mange av kirkens døpte og andre interesserte bør få kjennskap til, og som det er anbefalt å inkludere i undervisningsaktiviteter i lokal plan. For aldersgruppene unge voksne og voksne er det kirkeårets tekster som utgjør kjernetekstene, sammen med utvalget for aldersgruppen 13–19.

Kjernetekstene tas i bruk for å berøre sentrale temaer og utvalgskriterier som nevnes under innholdselementet bibel, tekst og tolkning i rammeplanene for aldersgruppene 0-19 år.

For unge voksne og voksne vil kirkeårets tekster være et sentralt utgangspunkt for lokalt utvalgsarbeid, i tillegg til noen eksempler på tekster om dåp og nattverd i den veiledende listen for unge voksne.

Selv om tekster ofte velges for å belyse et gitt tema, kan deltakernes møte med tekstene noen ganger skape andre assosiasjoner og reaksjoner enn planlagt. Undervisningen skal være dialogisk og ta på alvor at tekstene kan møtes på nye måter, også når undervisningen bygger på et gitt tema.

Kjernetekster for aldersgruppene 0-19 år

Tekst/fortelling	Henvisning	0-5	6-12	Kon	13-19
Det gamle testamentet: Antall tekster		1	13	11	16
Gud skaper verden	1. Mos 1,1–2,3	x	x	x	x
Mennesket i Edens hage	1. Mos 2		x	x	x
Syndefallsfortellingen	1. Mos 3		x	x	x
Noahs ark (13-19)	1. Mos 6–9		x		x
Abraham og Sara, Hagar og Ismael, Isak og Rebekka	1. Mos 12,1-5; 15, 16, 17 og 21		x		
Esau og Jakob, Rakel og Lea	1. Mos 25–33		x		
Fortellingen om Josef og brødrene	1. Mos 37; 39–50		x		
Moses blir født og kalt	2. Mos 1–4		x	x	
Herren innstifter påskehøytiden, Sivsjo-underet	2. Mos 12–14		x	x	
De ti bud	2. Mos 19			x	
Herrens velsignelse	4. Mos 6,22-26				x

Hanna og Samuel, Herren kaller Samuel	Utvalg fra 1. Sam 1–3				X
David og Saul, David og Goliat	1. Sam 16–17				X
David og Goliat	1. Sam 17		X		
David, Batseba og Natan	2. Sam 11–12				X
Fortellingen om Rut	Rut				X
Elia i Sarepta, Karmel og Horeb	1. Kong 17-19				X
Immanuel-tegnet; Fredsfyrsten	Jes 7,10–17; 9,2–7			X	
Den rette fasten	Jes 58,1–12			X	X
Fortellingen om Job	Utvalg fra Jobs bok				X
Salme 8	Salme 8			X	X
Salme 22	Salmenes bok 22		X	X	X
Salme 23	Salmenes bok 23		X	X	X
Daniel i løvehulen	Daniel 6		X		
Hva Herren krever	Mika 6, 6-8				X
Det nye testamentet: Antall tekster		7	16	19	25
Julefortellingene	Matt 1,18–2,15; Luk 1–2	X	X	X	X
Påskefortellingene	utvalg fra Matt 21–28; Mark 11–16; Luk 22–24; Joh 18–21	X	X	X	X
Bergprekenen	utvalg fra Matt 5–7		X	X	X
Fadervår	Matt 6,9-13		X	X	X
Den gylne regel	Matt 7,12		X	X	X
Den kanaaneiske kvinnen	Matt 15,21-28				X
De to store bud	Matt 22,34-40		X	X	X
Dåps- og misjonsbefalingen	Matt 28,18-20	X	X	X	X
Jesu dåp	Mark 1,9-11				X
Jesus kaller disipler	Mark 1,16–20; 2,13–17; 3,13–19				X
Jesus stiller stormen	Mark 4,35–41	X		X	X
Jairus' datter og kvinnen som rørte ved Jesu kappe	Mark 5,21–43			X	
Jesus og barna	Mark 10,13-16	X			
Den blinde Bartimeus	Mark 10,46–52		X	X	X
Jesus som 12-åring i tempelet	Luk 2,41-52		X		

Jesus blir fristet	Luk 4,1–13			X	X
Jesus i synagogen i Nasaret	Luk 4, 16-30				X
Den barmhjertige samaritanen	Luk 10,25–37		X	X	X
Marta og Maria	Luk 10,38–42		X	X	
Lignelsene om sauene	Luk 15,1-7	X	X	X	X
Lignelsen om sølvmynten	Luk 15,8-10		X	X	X
Lignelsen om sønnene	Luk 15,11-32		X	X	X
Sakkeus	Luk 19,1–10				X
Jesus og den samaritanske kvinnen	Joh 4,1-26				X
Jesus metter fem tusen	Joh 6,5–13	X	X		
Jesus vekker opp Lasarus	Joh 11,1–44			X	X
Jesu himmelfart og pinsefortellingen	Apg 1–2		X	X	X
Herrens måltid	1. Kor 11,23–26			X	X
Kjærlighetens høysang	1. Kor 13				X
En ny himmel og en ny jord	Åp 21,1–4				X
Totalt antall tekster GT og NT		8	27	30	41

Kjernetekster for 0-5 år

Det gamle testamentet	
Gud skaper verden	1. Mos 1,1–2,3
Det nye testamentet	
Julefortellingene	Matt 1,18–2,15; Luk 1–2;
Påskefortellingene	utvalg fra Matt 21–28; Mark 11–16; Luk 22–24; Joh 18–21
Dåps- og misjonsbefalingen	Matt 28, 18-20
Jesus stiller stormen	Mark 4,35–41
Jesus og barna	Mark 10, 13-16
Lignelsene om sauene	Luk 15, 1-7
Jesus metter fem tusen	Joh 6,5–13

Kjernetekster for 6-12 år

Det gamle testamentet	
Gud skaper verden	1. Mos 1,1–2,3
Mennesket i Edens hage	1. Mos 2
Syndefallsfortellingen	1. Mos 3
Noahs ark	1. Mos 6–9
Abraham og Sara, Hagar og Ismael, Isak og Rebekka	1. Mos 12, 1-5; 15, 16, 17 og 21
Esau og Jakob, Rakel og Lea	1. Mos 25–33
Fortellingen om Josef og brødrene	1. Mos 37; 39–50
Moses blir født og kalt	2. Mos 1–4
Herren innstifter påskehøytiden, Sivsjøunderet	2. Mos 12–14
David og Goliat	1. Sam 17
Salme 22	Salmenes bok 22
Salme 23	Salmenes bok 23
Daniel i løvehulen	Daniel 6
Det nye testamentet	
Julefortellingene	Matt 1,18–2,15; Luk 1–2;
Påskefortellingene	utvalg fra Matt 21–28; Mark 11–16; Luk 22–24; Joh 18–21
Bergprekenen	Matt 5–7
Fadervår	Matt 6,9-13
Den gylne regel	Matt 7,12
De to store bud	Matt 22,34-40
Dåps- og misjonsbefalingen	Matt 28, 18-20
Den blinde Bartimeus	Mark 10,46–52
Jesus som 12-åring i tempelet	Luk 2, 41–52
Den barmhjertige samaritanen	Luk 10,25–37
Marta og Maria	Luk 10,38–42
Lignelsene om sauene	Luk 15, 1-7
Lignelsen om sølvmynten	Luk 15, 8-10

Lignelsen om sønnene	Luk 15, 11-32
Jesus metter fem tusen	Joh 6,5-13
Jesu himmelfart og pinsefortellingen	Apg 1-2

Kjernetekster for konfirmasjonstiden

Det gamle testamentet	
Gud skaper verden	1. Mos 1,1-2,3
Mennesket i Edens hage	1. Mos 2
Syndefallsfortellingen	1. Mos 3
Moses blir født og kallet	2. Mos 1-4
Herren innstifter påskehøytiden, Sivsjø- underet	2. Mos 12-14
De ti bud	2. Mos 19
Immanuel-tegnet; Fredsfyrsten	Jes 7,10-17; 9,2-7
Den rette fasten	Jes 58,1-12
Salme 8	Salme 8
Salme 22	Salmenes bok 22
Salme 23	Salmenes bok 23
Det nye testamentet	
Julefortellingene	Matt 1,18-2,15; Luk 1-2;
Påskefortellingene	utvalg fra Matt 21-28; Mark 11-16; Luk 22-24; Joh 18-21
Bergprekenen	Matt 5-7
Fadervår	Matt 6, 9-13
Den gylne regel	Matt 7, 12
De to store bud	Matt 22, 34-40
Dåps- og misjonsbefalingen	Matt 28, 18-20
Jesus stiller stormen	Mark 4,35-41
Jairus' datter og kvinnen som rørte ved Jesu kappe	Mark 5,21-43
Den blinde Bartimeus	Mark 10,46-52
Jesus blir fristet	Luk 4,1-13

Den barmhjertige samaritanen	Luk 10,25–37
Marta og Maria	Luk 10,38–42
Lignelsene om sauene	Luk 15, 1-7
Lignelsen om sølvmynten	Luk 15, 8-10
Lignelsen om sønnene	Luk 15, 11-32
Jesus vekker opp Lasarus	Joh 11,1–44
Jesu himmelfart og pinsefortellingen	Apg 1–2
Herrens måltid	1. Kor 11,23–26

Kjernetekster for 13-19 år

Det gamle testamentet	
Gud skaper verden	1. Mos 1,1–2,3
Mennesket i Edens hage	1. Mos 2
Syndefallsfortellingen	1. Mos 3
Noahs ark	1. Mos 6–9
Herrens velsignelse	4. Mos 6, 22-26
Hanna og Samuel, Herren kaller Samuel	Utvalg fra 1. Sam 1–3
David og Saul, David og Goliat	1. Sam 16–17
David, Batseba og Natan	2. Sam 11–12
Fortellingen om Rut	Rut
Elia i Sarepta, Karmel og Horeb	1. Kong 17-19
Immanuel-tegnet; Fredsfyrsten	Jes 7,10–17; 9,2–7
Den rette fasten	Jes 58,1–12
Fortellingen om Job	Utvalg fra Jobs bok
Salme 8	Salme 8
Salme 22	Salmenes bok 22
Salme 23	Salmenes bok 23
Hva Herren krever	Mika 6, 6-8
Det nye testamentet	
Julefortellingene	Matt 1,18–2,15; Luk 1–2

Påskefortellingene	utvalg fra Matt 21–28; Mark 11–16; Luk 22–24; Joh 18–21
Bergprekenen	utvalg fra Matt 5–7
Fadervår	Matt 6,9-13
Den gylne regel	Matt 7,12
Den kanaaneiske kvinnen	Matt 15,21-28
De to store bud	Matt 22,34-40
Dåps- og misjonsbefalingen	Matt 28,18-20
Jesu dåp	Mark 1,9-11
Jesus kaller disipler	Mark 1,16–20; 2,13–17; 3,13–19
Jesus stiller stormen	Mark 4,35–41
Den blinde Bartimeus	Mark 10,46–52
Jesus blir fristet	Luk 4,1–13
Jesus i synagogen i Nasaret	Luk 4,16-30
Den barmhjertige samaritanen	Luk 10,25–37
Lignelsene om sauene	Luk 15,1-7
Lignelsen om sølvmynten	Luk 15,8-10
Lignelsen om sønnene	Luk 15,11-32
Sakkeus	Luk 19,1–10
Jesus og den samaritanske kvinnen	Joh 4,1-26
Jesus vekker opp Lasarus	Joh 11,1–44
Jesu himmelfart og pinsefortellingen	Apg 1–2
Herrens måltid	1. Kor 11,23–26
Kjærlighetens høysang	1. Kor 13
En ny himmel og en ny jord	Åp 21,1–4

Veiledning til bibeltekster, unge voksne

Arbeidet med bibeltekster i kirkelig undervisning og læring for unge voksne kan ta utgangspunkt i kjernetekstlistene for aldersgruppen 13–19, samt kirkeårets tekster.

Aktuelle tekster

- Jesaja 53
- Efeserne 2,4-10
- Galaterne 5,16-26
- 1 Kor 12
- Apg 6,8-7,60
- Apg 9,1-25
- Apg 17,16-34

Andre eksempler på relevante tekster om dåp og nattverd:

Dåp

Joh 3, 1-5: Nikodemus

Rom 6, 3-8: Død og oppstått med Jesus

Tit 3, 4-7: Badet som gjenføder og fornyer

Apg 8, 26-39 – Den etiopiske hoffmannen

Nattverd

Luk 24: Emmausvandrerne

1 Kor 11, 17- 34: Herrens måltid

Veiledning til bibeltekster, voksne

Arbeidet med bibeltekster i kirkelig undervisning og læring for voksne kan ta utgangspunkt i de anbefalte tekstene samt kirkeårets tekster. Lokale forhold, slik som tilgjengelig kompetanse, aktive deltakeres interesser og lokal kirkekunst, vil i stor grad være førende for hvilke andre tekster som er i bruk.

Eksempelliste for bibeltekster

Eksempellister for bibeltekster for hver aldersgruppe viser eksempler på hvilke tekster som kan tas i bruk for å berøre sentrale temaer utover det man finner i kjernetekstene. For unge voksne og voksne vil kirkeårets tekster være et sentralt utgangspunkt for lokalt arbeid.

Eksempler på bibeltekster, 0–5 år

Trygghet og tilhørighet

Når en bibeltekst velges på grunn av et bestemt tema, bør ikke undervisningen lukke for muligheten for at deltakerne kan forstå teksten på andre måter.

- Jeg løfter mine øyne opp mot fjellene (Sal 121)
- Jesu løfte om å være med (Matt 28,20b)
- Jesus kaller disipler (Mark 1,16–20)
- Hvem er den største (Mark 9,33–37)
- Den gode hyrde (Joh 10,11–16)

Høytidsfortellinger

- Simeon og Anna i tempelet (Luk 2,22–40)
- Jesus blir tatt opp til himmelen (Luk 24,50–53)
- Ånden blir gitt på pinsedagen (Apg 2,1–4)

Jesus-fortellinger

- Jesus lærer disiplene å be (Matt 6,9–13)
- Jesus lærer disiplene en leveregel (Matt 7,12)
- Jesus forteller om Guds rike: sennepsfrøet, skatten og perlen (Matt 13,31–33.44–46)
- Jesus kaller disipler (Mark 1,16–20)
- Den blinde Bartimeus (Mark 10,46–52)
- Jesus som tolvåring i tempelet (Luk 2,41–52)
- Den takknemlige samaritanen (Luk 17,11–19)
- Sakkeus (Luk 19,1–10)
- Jesus forteller lignelser (se nedenfor)

Gud som skaper

- Mennesket i Edens hage (1. Mos 2,4–25)

Lignelser om etiske problemstillinger og dilemmaer

- Lignelsen om arbeiderne i vingården (Matt 20,1–16)
- Lignelsen om den barmhjertige samaritanen (Luk 10,25–37)
- Lignelsen om den rike bonden (Luk 12,16–21)
- Lignelsen om de to brødrene (Luk 15,11–32)

Andre tekster som er viktige i kateketisk tradisjon

- Syndefallsfortellingen (1. Mos 3)

- Noahs ark (1. Mos 6–9)
- Tårnet i Babel (1. Mos 11,1–9)
- Hanna og Samuel, Herren kaller Samuel (utvalg fra 1. Sam 1–3)
- David og Saul, David og Goliat (1. Sam 16–17)
- Daniel i løvehulen (Dan 6)

Eksempler på bibeltekster, 6–12 år

Bibelfortellinger som gir en bred forståelse av hvem Jesus er

- Immanuel-tegnet (Jes 7,10–17)
- Et barn er oss født – Fredsfyrsten (Jes 9,1–7)
- Herrens lidende tjener (Jes 52,13–53,12)
- Herrens salvede som forkynner frihet (Jes 61,1–3)
- Kongen som rir inn på et esel (Sak 9,9)
- Fødes i Betlehem (Mika 5,1–4)
- Den romerske høvedsmannens tjener (Matt 8,5–13)
- Den lamme mannen (Mark 2,1–12)
- Jesus går på vannet (Mark 6,45–52)
- Jesus stiller stormen (Mark 4,35–41)
- Jairus' datter og kvinnen som rørte ved Jesu kappe (Mark 5,21–43)
- Jesus blir fristet (Luk 4,1–13)
- Den takknemlige samaritanen (Luk 17,11–19)
- Enkens sønn i Nain (Luk 7,11–17)
- Bryllupet i Kana (Joh 2,1–11)
- Kristus døde for oss mens vi ennå var syndere (Rom 5,6–11)
- Paulus' korte evangelieoppsummering (1 Kor 15,1–5)
- Kristus bar våre synder på korset (1 Pet 2,24–25)
- Kjærligheten åpenbart i at Gud sendte sin Sønn (1 Joh 4,9–10)

Et mangfoldig persongalleri

- Tårnet i Babel (1. Mos 11,1–9)
- Isak, Rebekka, Jakob og Esau, Rakel og Lea (utvalg fra 1. Mos 25–35)
- Moses: Moses for farao (2. Mos 6), Mirjam (2. Mos 15 19–21), vann fra klippen (2. Mos 17 1–7), Gud gir folket mat i ørkenen (2. Mos 16)
- Bileams esel (4. Mos 22)
- Rut og Noomi (Ruts bok)
- Dronning Ester (Esters bok)
- Hanna og Samuel, Herren kaller Samuel (utvalg fra 1. Sam 1–3)
- David og Saul (1. Sam 16–17)
- David, Batseba og Natan (2. Sam 11–12)
- Salomo (1. Kong 3,5–28; 8,12–30; 9,1–9)

- Job (utvalg fra Jobs bok)
- Profetene (Jes 6,1–13; Jer 29,10–11)
- Sjadrak, Mesjak og Abed-Nego (Dan 3)
- Jona
- Døperen Johannes, Sakarja og Elisabet (Luk 1; Luk 3; Matt 14,1–12)
- Mennesker som møter Jesus, de som fulgte ham, disiplene (se kjernetekstliste)
- Den romerske høvedsmannens tjener (Matt 8,5–13)
- Den lamme mannen (Mark 2,1–12)
- Jesus går på vannet (Mark 6,45–52)
- Kvinnen som fikk sine synder tilgitt (Luk 7,36–50)
- Jesus og Nikodemus (Joh 3)
- Jesus vekker opp Lazarus (Joh 11,1–44)
- Stefanus (Apg 6,8–15; 7,54–60)
- Filip og den etiopiske hoffmannen (Apg 8,26–40)
- Saulus ved Damaskus (Apg 9,1–25)
- Paulus' reiser, Lydia, Paulus og Silas i fengsel (Apg 16,6–40)

Høytidsfortellinger

- Løftet om Ånden (Joel 3,1–5)

Kamp for rettferdighet og vern om skaperverket

- De ti bud (2. Mos 19)
- Salme 104
- Jona
- Bergprekenen (Matt 5–7)
- Jesus i Nasaret: Rettferdighet og omsorg for de svake (Luk 4,14–29)
- Lignelsen om fariseeren og tolleren (Luk 18,9–14)

Bibeltekster som berører barnas eksistensielle spørsmål; tekster om håp

Når en bibeltekst velges på grunn av et bestemt tema, bør ikke undervisningen lukke for muligheten for at deltakerne kan forstå teksten på andre måter.

Lokal plan skal være åpen for at de som møter deltakerne, bruker sin kompetanse til å velge ut fortellinger som passer til de eksistensielle spørsmålene som deltakerne selv gir uttrykk for.

- Jeremia 29,10–11
- Bergprekenen (Matt 5–7)
- Frykt ikke, bare tro! (Mark 5,36)
- Jeg er oppstandelsen og livet (Joh 11,25)
- La ikke hjertet bli grepet av angst (Joh 14,1–4; 14,27)
- En ny himmel og en ny jord (Åp 21,1–4)

Eksempler på bibeltekster, konfirmasjonstiden

Tekster som ligger til grunn for hvordan kristen tro og evangeliet forstås i dag

- Abraham, Sara, Hagar, Ismael og Isak (utvalg fra 1. Mos 12–25)
- Moses og farao (2. Mos 5),
- Pakten (utvalg fra 2. Mos 19–40)
- David blir salvet til konge (1. Sam)
- Visdommens opphav (Ordsp 8,22–31)
- Herrens lidende tjener (Jes 52,13–53,12)
- Jesus blir døpt (Luk 3,1–22; Joh 1,29–34)
- Ordet ble menneske (Joh 1,1–18)
- Kristi himmelfart (Luk 24,44–53)
- Herrens måltid (1. Kor 11,23–26)
- Fra død til liv (Ef 2,1–10)
- Alle er én i Kristus (Gal 3,28–29)
- Gud har talt gjennom Sønnen (Heb 1,1–4)
- Dersom vi bekjenner våre synder (1. Joh 1)
- Gud er større enn vårt hjerte (1. Joh 3,20)
- En ny himmel og en ny jord (Åp 21,1–4)

Bibeltekster som brukes i gudstjenesten

- Nådehilsenen (1 Kor 1,2; 2 Kor 1,2; Gal 1,3; Ef 1,2; Fil 1,2)
- Dersom vi bekjenner våre synder (1. Joh 1)
- Kyrie eleison: Den blinde Bartimeus (Mark 10,46–52)
- Gloria: Englenes sang (Luk 2,14)
- Dåp: Jesus og barna (Mark 10, 13–16); dåpsbefalingen (Matt 28,18–20)
- Hellig, hellig, hellig er Herren Sebaot (Jes 6,1–3)
- Velsignet være han (Matt 21,9)
- Herrens måltid (1. Kor 11,23–26)
- Herrens bønn (Matt 6,9–13; Luk 11,2–4)
- Guds lam som bærer verdens synd (Joh 1,29)
- Velsignelsen (4 Mos. 6,24–26)

Bibeltekster som berører konfirmantenes eksistensielle spørsmål

Lokal plan skal være åpen for at de som møter deltakerne, bruker sin kompetanse til å velge ut fortellinger som passer til de eksistensielle spørsmålene som konfirmantene selv gir uttrykk for.

Når en bibeltekst velges på grunn av et bestemt tema, bør ikke undervisningen lukke for muligheten for at deltakerne kan forstå teksten på andre måter.

- Noahs ark (1. Mos 6–9)
- Tårnet i Babel (1. Mos 11,1–9)
- Esau og Jakob (utvalg fra 1. Mos 25–35)
- Fortellingen om Josef og brødrene (1. Mos 37–50)
- Tamar og Amnon (2. Samuelsbok 13)
- Salme 22; Salme 23
- Herren kaller Jesaja til profet (Jes 6)
- Trøsteord fra profetene (Jes 40; Jer 29,10–11)
- Vær ikke bekymret for morgendagen (Matt 6,25–34)
- Sakkeus (Luk 19,1–10)
- Jesus og den samaritanske kvinnen (Joh 4)
- La ikke hjertet bli grepet av angst (Joh 14,1–4; 14,27)
- Tomas tviler (Joh 20,24–29)
- Kjærlighetens høysang (1. Kor 13)
- Gud er større enn vårt hjerte (1. Joh 3,20)

Regler, normer og verdier i Bibelen, kamp for rettferdighet og vern om skaperverket

- Noahs ark (1. Mos 6–9)
- Esau og Jakob (utvalg fra 1. Mos 25–35)
- Rut, Noomi og Boas (Ruts bok)
- Salme 104
- Den rette fasten (Jes 58,1–12)
- Amos 6
- Jesus rir inn i Jerusalem; tempelet skal være et bønnens hus (Matt 21,1–16)
- Er det lov å helbrede på sabbaten? (Luk 14,1–6)
- Beskjedenhet og gjestfrihet (Luk 14,7–14)
- Gud er kjærlighet (1. Joh 4,7–21)

Eksempler på bibeltekster, 13–19 år

Bibelens fortelling fra skapelse til nyskapelse

- Abraham, Sara, Hagar, Ismael og Isak (utvalg fra 1. Mos 12–25)
- Fortellingen om Josef og brødrene (1. Mos 37–50)
- Moses blir født og kalt, Mirjam (2. Mos 1–4)
- Moses og farao, plagene i Egypt (utvalg fra 2. Mos 5–13)
- Herren innstifter påskehøytiden, Sivsjøunderet (2. Mos 12–14)
- Gud gir folket mat i ørkenen (2. Mos 16, 4. Mos 11)
- De ti bud (2. Mos 19)
- Pakten (utvalg fra 2. Mos 19–40)
- Kobberslangen (4. Mos 21,1–9)
- David og Saul (1. Sam 16)
- Salomo (1. Kong 3,5–28; 8,12–30; 9,1–9)
- Visdommen (Ordsp 8)

- Trøsteord fra profetene (Jes 40; Jer 29,10–11)
- Herrens lidende tjener (Jes 52,13–53,12)
- Daniel og vennene i eksil (Dan 1; 3; 6)
- Kvinnen som salvet Jesus (Matt 26,6–13; Luk 7,36–50)
- Nikodemus (Joh 3)
- Stefanus (Apg 6,8–15; 7,54–60)
- Filip og den etiopiske hoffmannen (Apg 8,26–40)
- Saulus ved Damaskus (Apg 9,1–25)
- Paulus' reiser; Lydia; Paulus og Silas i fengsel (Apg 16)
- Betydningen av Jesu død og oppstandelse (Rom 3–5)
- Fra død til liv (Ef 2,1–10)

Bibelfortellinger om personer som var utstøtt og marginalisert

- Hagar og Ismael (1. Mos 16; 21,8–21)
- Josef (1 Mos 37; 39)
- Jesus forkynner og helbreder (Matt 4,23–25)
- Mannen fra gravhulene (Mark 5,1–20)
- Kvinnen som rørte ved Jesu kappe (Mark 5,25–34)
- Syke bæres til Jesus (Mark 6,53–56)
- Jesus og barna (Mark 10,13–16)
- Kvinnen som fikk sine synder tilgitt (Luk 7,36–50)
- Den barmhjertige samaritanen (Luk 10,25–37)

Etiske og eksistensielle spørsmål, kamp for rettferdighet og vern om skaperverket

Lokal plan skal være åpen for at de som møter deltakerne, bruker sin kompetanse til å velge ut fortellinger som passer til de eksistensielle spørsmålene som deltakerne selv tar opp.

- Tårnet i Babel (1. Mos 11,1–9)
- Sikem og Dina (1. Mos 34)
- Amnon og Tamar (2. Sam 13,1–21)
- Salomo dømmer klokt (1. Kong 3,16–28)
- Amos 6
- Jona
- Barnemordet i Betlehem og flukten til Egypt (Matteus 2,13–18)
- Er det tillatt å betale skatt til keiseren? (Matteus 22,15–22)
- Er det tillatt å gjøre godt på sabbaten? (Matteus 12,1–15)
- Jesus i Nasaret: Rettferdighet og omsorg for de svake (Luk 4,14–29)
- Den fattige enkens gave (Luk 21,1–4)

Tekster som utfordrer gudsbildene våre og åpner for reaksjoner og kritisk refleksjon

- Jakob som lurer og blir lurt (1. Mos 27–31)
- Forkynneren (Fork 3,1–8; 12,1–8)
- Amos 6
- Jesus forteller om Guds rike: sennepsfrøet, skatten og perlen (Matt 13,31–32.44–46)

- Ordet ble menneske (Joh 1,1–18)

Eksempler på tekster som er utfordrende å oversette til norske og samiske språk

- Forskjell i kulturell kontekst: Hvordan lagrer man vin? Luk 5,36–39
- Er Guds rike iblant oss eller inne i oss? Luk 17,21
- Bli vi født på ny eller ovenfra? Joh 3,3

Veiledning til bibeltekster, unge voksne

Arbeidet med bibeltekster i kirkelig undervisning og læring for unge voksne kan ta utgangspunkt i kjernetekstlistene og eksempellistene for aldersgruppen 13–19, samt kirkeårets tekster.

Andre eksempler på relevante tekster:

- Fordypning i tekster som står i eksempellisten for aldersgruppen 13–19
- Eksempler på forskjellige sjangere fra Salmenes bok
- Flere tekster fra Forkynneren og Ordspråkene
- Susanna i badet (tillegg til Daniels bok)
- Temautvalg fra brevlitteraturen
- Flere tekster fra Johannes' åpenbaring

Veiledning til bibeltekster, voksne

Arbeidet med bibeltekster i kirkelig undervisning og læring for voksne kan ta utgangspunkt i kjernetekstlistene og eksempellistene over, samt kirkeårets tekster. Lokale forhold, slik som tilgjengelig kompetanse, aktive deltakeres interesser og lokal kirkekunst, vil i stor grad være førende for hvilke andre tekster som er i bruk.

Veiledende lister, salmer

Listene over salmer og sanger kan brukes som ressurs og inspirasjon når menigheten lager sin egen liste over sanger og salmer som skal være i bruk i den lokale undervisningen. Menighetens liste skal være dynamisk og bygge på de forutsetninger og tradisjoner som finnes lokalt. De veiledende listene vil legge vekt på å løfte fram salmer og sanger som både er tradisjonsbærende og fornyende, særlig knyttet til de kirkelige høytidene og andre merkedager. Dåp- og nattverdssalmer er representert i hver aldersgruppe.

Temalistene på side 1412-1415 i Norsk salmebok anbefales til bruk i kirkelig undervisning og læring, i tillegg til salmer fra konfirmantsalmeboka, barnesalmeboka og Den norske kirkes suppleringsalmer.

Salmer og sanger som er i bruk i undervisningsaktiviteter, skal støtte opp under innholdselementene i rammeplanene. Salmeutvalget skal være tilpasset deltakernes alder, og styrke kjennskap til og mulighet for aktiv deltakelse i liturgi, kirkelige handlinger og andre trospraksiser. Det skal legges til rette for at deltakerne blir kjent med en viss sjangerbredde og får møte ulike kirkemusikalske tradisjoner, inklusive samiske.

Anbefalte salmer 0–5 år

Totalt 16 salmer

Norsk salmebok (N13)	
Salmenummer	Salmetittel
19	Nå tenner vi det første lys
25	Tenn lys! Et lys skal brenne
27	Et barn er født i Betlehem
48	Deilig er jorden
206	Dine hender er fulle av blomster
239	Fader, du har skapt meg / Jubmel sjivnjedij muv
240/241	Måne og sol / Biejjiem jïh askem
284	Takk, min Gud, for hele meg / Kiitos, Herra, minusta (kv)
558	Kom la oss samles ved Guds bord
626	Vær meg nær, å Gud

758	Sámi soĝa lávlla/Samefolkets sang: (alle samiske språk) / Langt nord under Store Bjørnen
765	Gledens herre vær vår gjest
773	Kjære Gud, jeg/eg har det godt
780	Min båt er så liten
Salmedatabasen/ suppleringsalmer	
	Vinden blåser
	Vokt meg som din øyensten

Anbefalte salmer 6–12 år

Totalt 23 salmer

Norsk salmebok N13	
Salmenummer	Salmetittel
19	Nå tenner vi det første lys
25	Tenn lys! Et lys skal brenne
26	Solbarn, jordbarn
33	Det hev ei rose sprunge
43	Stille natt
48	Deilig er jorden
68	Nå er den hellige time
150	Se, nå kommer Jesus
196	Påskemorgen slukker sorgen
197	Deg være ære
292	Den prektigkledte sommerfugl
564	Som barn i ditt hus
591	Det skjer et under i verden
617	Vårt alterbord er dekket
624	Må din vei komme deg i møte / Vaajth dov baalka
648	Han skapte skogen og han skapte vannet

755	Ja, vi elsker dette landet
757	Gud signe vårt dyre fedreland
758	Sámi soĝa lávlla/Samefolkets sang
768	Leat nahkkárat mu čalmmis / Nå lukker seg mitt øye
Salmedatabasen/suppleringsalmer	
	Giefie lim (Hvem er denne mannen)
	Gud, skap i oss
	Lyset mitt er som en bønn

Anbefalte salmer konfirmasjonstiden og 13–19 år

Totalt 44 salmer

Fra Norsk salmebok	
Salmenummer	Salmetittel
23	Hosianna, Davids sønn
33	Det hev ei rose sprunge
38	Mitt hjerte alltid vanker
43/47	Stille natt/Glade jul
48	Deilig er jorden
68	Nå er den hellige time
105	Shine your light
108	Vår Gud han er så fast en borg
117	Se, vi går opp til Jerusalem
173	Hill deg, Frelser og forsoner
196	Påskemorgen slukker sorgen
197	Deg være ære
214	Han sto opp før dagen demret
295	Jupmelen giele / Skaperens stemme
306	Várrečohkain várdán / Høgt oppunder fjellet

325	Som når et barn kommer hjem om kvelden
327	Jeg løfter mine øyne opp til fjellene
339	Skriv deg, Jesus, på mitt hjerte / Čale, Jesus, iežat gova
342	Amazing grace / Forunderleg
384	Laudate omnes gentes / Syng lovsang hele jorden (Bm) / Syng lovsang heile jorda (Nn) / Dál lávllu oppa eanan (Ns)
415	Alltid freidig
434	Det er navnet ditt jeg roper
479	Fordi han kom og var som morgenrøden
482	Deg å få skode
494	Jeg er i Herrens hender
588	Vi samles til dåp i din kirke på jord
608	Når vi deler det brød som du oss gir
621	Nå dekkes bordet
646	Sometimes in our lives
671	Da jeg trengte en neste
678	Vi rekker våre hender frem
738	Noen må våke i verdens natt
757	Gud signe vårt dyre fedreland
758	Sámi soga lávlla/Samefolkets sang
818	O, bli hos meg
819	Bred dina vida vingar
818	O, bli hos meg
819	Bred dina vida vingar
Salmedatabasen/suppleringsalmer	
	Gud, ditt hjerte rommer
	Gud, du er min tilflukt
	Himmelen blekner
	Kvar var du
	Se, mørket vinner aldri

	Var inte rädd
--	---------------

Eksempler på salmer, unge voksne og voksne

Fra Norsk salmebok (N13)

Salmer knyttet til gudstjenesten / ulike sammenhenger

- 1 Herre Gud, ditt dyre navn og ære
- 101 Kristus er verdens lys
- 104 I et skur ved Betlehem
- 105 Shine your light
- 241 Biejjiemjih askem (Ss)
- 309 Lovsyng vår Herre, den mektige konge med ære
- 319 Lær meg å kjenne dine veier
- 324 Ikke en spurv til jorden
- 325 Som når et barn kommer hjem om kvelden
- 327 Jeg løfter mine øyne opp til fjellene
- 341 Klippe du som brast for meg
- 342 Amazing Graze
- 354 O Jesus, du som fyller alt i alle
- 362 En tåre renner fra ikonet
- 364 Så kom du da til sist
- 371 Om alle mine lemmer
- 384 Laudate omnes gentes / Syng lovsang hele jorden (Bm) / Syng lovsang heile jorda (Nn) / Dál lávllo oppa eanan (Ns)
- 385 Bless the lord, my soul
- 388 Som ein hjort lengtar etter vatn
- 393 Cantai ao Senhor um cantici novo
- 415 Alltid freidig når du går
- 434 Det er navnet ditt jeg roper
- 449 Som et barn ble du båret til meg
- 452 Du som styre straum og vind
- 455 Fall til ro og kjenn at jeg er Herre
- 460 Bortom tid og rom og tanke
- 498 Du omgir meg på alle kanter
- 532 Gud kirkes grunnvoll ene
- 564 Som barn i ditt hus
- 608 Når vi deler det brød som du oss gir
- 624 Må din vei komme deg i møte / Vaajth dov baalka

- 626 Kum ba yah, my Lord
 631 Det er makt i de foldede hender
 635 Jésus le Christ, lumière intérieure / Jesus Guds son, du ljøs i mitt indre
 637 Yaraab ssalami
 757 Gud signe vårt dyre fedreland
 758 Guhkkín davvin Dávvgáid vuolde (Ns)
 761 Alle vender augo sine til deg
 882 Eg veit i himmerik ei borg

Advent og jul

- 2 Folkefrelser, til oss kom
 24 Nordnorsk julesalme
 25 Tenn lys!
 28 Jeg synger julekvad
 33 Det hev ei rose sprunge
 36 Her kommer dine arme små
 38 Mitt hjerte alltid vanker (Bm) / Muv vájmmo álu uhtjat de stállaj (Ls) / Mun sydän sielä kulkee (Kv)
 39 Høyr kor englar syng frå sky
 40 Å kom nå med lovsang
 43 Stille natt
 48 Deilig er jorden (også på Ns, Ss og Kv)
 59 Nå vandrer fra hver en verdens krok
 63 Det lyser i stille grender
 66 Gullet buori saga mii / Høyr den gode tidend
 69 I en natt så klar og kald
 72 Vem har tänt den stjärnan
 123 Maria gikk i tornesnar

Påske

- 173 Hill deg; frelser og forsoner
 176 Å, løft ham sakte
 196 Påskemorgen slukker sorgen
 197 Deg være ære
 209 Døden må vike for Gudsrikets krefter
 215 Maria, tjierrasis gadnjalijs (Ls)

Pinse

- 229 Den signede dag
- 232 I all sin glans nu stråler solen
- 233 Kjærlighet er lysets kilde
- 512 Kom hellig ånd med skapermakt
- 520 Gå gjennom byens lange rette gater

Nasjonaldager

- 757 Gud signe vårt dyre fedreland
- 755 Ja, vi elsker dette landet
- 758 Samefolkets sang: Sámi soga lávlla
- Kvenfolkets sang: Kväna laulu

Gravferd

- 464 Velt alle dine veier
- 470 Nobody knows the trouble I've seen
- 471 Nærmere deg min Gud
- 482 Deg å få skode er sæla å nå
- 414 Så ta da mine hender
- 197 Deg være ære
- 818 O, bli hos meg
- 494 Jeg er i Herrens hender
- 882 Eg veit i himmerik ei borg

Vigsel

- 651 Kjærlighet fra Gud
- 854 No stig vår song
- 494 Jeg er i Herrens hender
- 734 Guds kjærleik er som stranda og som graset

Dåp

- 586 Fylt av glede over livets under
- 589 Sov, du lille, sov nå godt
- 591 Det skjer et under i dåpen

Salmer om rettferdighet og etiske spørsmål

- 670 Til kjærleik Gud oss skapte
- 671 Da jeg trengte en neste
- 678 Vi rekker våre hender frem

295 Jupmelen giele/Skaperens stemme
479 Håpstango/Fordi han kom og var som morgenrøden
738 Noen må våke i verdens natt
680 Ubi Caritas et Amor
737 Herre du vandrer forsoningens vei
742 Høyr den budskapet som vi forkynner

Fra salmedatabasen/suppleringsalmer

Var inte rädd
Fortiden er omme
Son av Gud
Tal ikkje om ei Gud
Det er blitt høst
Sammen for Guds ansikt

Totalt 102 salmer

Veiledende lister, praksisformer

Anbefalte praksisformer 0–5 år

Aktivitet	Beskrivelse
Gudstjenester	<ul style="list-style-type: none"> - Tilpasset formidling, bevegelsessanger, lystenning, bruk av flere sanser - Bruke kirkeåret i valg av gudstjeneste for små og store - Høsttakkefest, adventstid, fastelavn, påskefest og skaperverkets dag - Undervisning om og feiring av nattverd
Dåp	<ul style="list-style-type: none"> - Dåpssamtale og veiledning til trosformidling i hjemmet - Morgen-, kvelds- og bordbønner - Utdeling av materiell og andre ressurser - Markering av dåpsdag hjemme - Fadderrollen
Babysang	<ul style="list-style-type: none"> - Kristne sanger, rim og regler - Måltidsfellesskap - Kveldsbønn og bordvers
Småbarnssang	<ul style="list-style-type: none"> - Kan være en del av en familiemiddag - Kristne sanger - Gjerne bønn og velsignelse som avslutning
Søndagsskole	<ul style="list-style-type: none"> - Tilbud til yngre barn under gudstjenesten
4-årsbok	<ul style="list-style-type: none"> - Samling med måltidsfellesskap, kristne sanger, bønn og bibelfortelling - Bokutdeling under en gudstjeneste
Markering av dåpsdag i menigheten	<ul style="list-style-type: none"> - Samling for 1-2 åringer i kirken - Sangstund - Måltidsfellesskap
Fadderopplegg	<ul style="list-style-type: none"> - Utdeling av ressursmateriell - Egen faddersamling
Vandringer	<ul style="list-style-type: none"> - Utforske kirkerommet - Jule- eller adventsvandring - Påskevandring
Familiesamlinger	<ul style="list-style-type: none"> - Middag - Bibelfortelling med konkrete (flanellograf, dukker, drama) - Familiekor - Samtale om kristen tro og eksistensielle spørsmål - Andakt med lystenning og velsignelse

Samarbeid mellom kirke og barnehage

Det finnes mange relevante former for samarbeid mellom kirke og barnehager / åpne barnehager. I dette samarbeidet er det [rammeplan for barnehagen](#) som gjelder.

Anbefalte praksisformer 6-12 år

Aktivitet	Beskrivelse
Gudstjenester	<ul style="list-style-type: none"> - Tilpasset formidling - Ministrantoppgaver - Mulighet for medvirkning til innhold og gjennomføring - Undervisning om- og feiring av nattverd
Dåp	<ul style="list-style-type: none"> - Dåpssamtale - Dåpspåminnelser
Høytidsvandring	<ul style="list-style-type: none"> - Advents- julevandring - Påskevandring - Juletreff
Leir	<ul style="list-style-type: none"> - Familieleir - Helgeturer
Lys våken	<ul style="list-style-type: none"> - Samling kirkerommet med undervisning og aktiviteter - Måltidsfellesskap - Overnatting i kirken
Internasjonal solidaritet	<ul style="list-style-type: none"> - Misjonsprosjekt - Fasteaksjonen - Vennekapsmenighet i samarbeid med aktuelle organisasjoner
Familiesamlinger	<ul style="list-style-type: none"> - Middagsfellesskap - Familiekor - Egne opplegg for foresatte - Kreativt verksted - Formidling av bibelhistorier
Markering av skolestart for 6-åring	<ul style="list-style-type: none"> - Opplegg på planleggingsdager - Gudstjeneste med bokutdeling - 6-års klubb
Orgelskole	<ul style="list-style-type: none"> - Samlinger med barn som er nysgjerrige på orgelet - Tilpasset undervisning

Etter skoletid	<ul style="list-style-type: none"> - Leksehjelp - Måltidsfellesskap - Klubb med leker og andakt
Åpen kirke	<ul style="list-style-type: none"> - Utforske kirkerommet - Sanser kirkerommet på forskjellige måter: Stillhet, musikkmeditasjon, bibelfortellinger
Uteaktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> - Speider - Idrettsaktiviteter - Friluftsliv, for eksempel en klubbsamling i skogen med bål og andakt
Samtalegrupper	<ul style="list-style-type: none"> - Om tro, bibel, filosofi og eksistensielle temaer
Barnekor	<ul style="list-style-type: none"> - Evt i samarbeid med den lokale skolefritidsordningen - Sanger med kristent innhold - Andakt med lystenning, bønn og velsignelse
Tweensklubb	<ul style="list-style-type: none"> - Klubb med forskjellige aktiviteter - Kreative samlinger med dans, drama og musikk - Andakt med lystenning, bønn og velsignelse
Pilegrimsvandringer og andre vandringer i naturen	<ul style="list-style-type: none"> - Bruke pilegrimsruter i nærområdet - Bruke turstier i nærheten - Samtaleopplegg rundt skaperverk, bærekraft, klima og tap av natur
Halloween/Allehelgensdag	<ul style="list-style-type: none"> - Egen markering av dagen i kirken med utkledding, godteri, leker og kveldsavslutning - Undervisning om død, sorg, håp og begravelse - Vandring på kirkegården
Tårnagent	<ul style="list-style-type: none"> - Samling kirkerommet med forskjellige agentoppgaver - Tårnagentklubb - Gudstjeneste
Kulturarrangement	<ul style="list-style-type: none"> - Konserter for barn - Konserter der barn er medvirkende
Sommerskole i juni og august	<ul style="list-style-type: none"> - "Agent for rettferdighet" - Andre aktuelle opplegg
Markering av dåpsdag	<ul style="list-style-type: none"> - F.eks. 10 år siden dåpen

Samarbeid mellom kirke og skole

Listen ovenfor viser eksempler på praksisformer som hører til rammeplan for kirkelig undervisning og læring for denne aldersgruppen. I tillegg finnes det mange relevante former for samarbeid mellom kirke og barneskole. I dette samarbeidet er det [læreplanverket for skolen](#) som gjelder.

Anbefalte praksisformer konfirmasjonstiden

Aktivitet	Beskrivelse
Gudstjenester	<ul style="list-style-type: none"> - Delta på gudstjenester - Nattverd - Ministrant med veiledning - Øve på liturgiske ledd - Lage og lese egne forbønner
Dåp	<ul style="list-style-type: none"> - Dåpssamtale - Dåpspåminnelse
Felleskapsbyggende aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> - Bli-kjent-kveld med leker og snacks - Møte andre ungdommer i menighetens ungdomsarbeid
Leir	<ul style="list-style-type: none"> - Konfirmantleir - Bo-hjemme leir - Overnatte i kirken
Praksis i menighetens øvrige arbeid	<ul style="list-style-type: none"> - Barneklubb - Seniorarbeid - Kirkemusikk - Ungdomscafé
Kor- og musikkgrupper	<ul style="list-style-type: none"> - Konfirmantkor - Konfirmantband
Internasjonal solidaritet	<ul style="list-style-type: none"> - Delta på Fasteaksjonen - Samle inn penger til Kirkens nødhjelps arbeid
Pilegrimsvandring og andre vandring i naturen	<ul style="list-style-type: none"> - Bruke pilegrimsruter i nærområdet - Bruke turstier i nærheten - Samtaleopplegg rundt tro, skapelse, bærekraft, klima og tap av natur
Samtalegrupper	<ul style="list-style-type: none"> - Tro og eksistensielle spørsmål - "Meningen med meg" (eget opplegg) - Etikk og rettferdighet
Andaktsliv	<ul style="list-style-type: none"> - Formidling av bibeltekster - Lystenning - Bønnevandring - Personlig forbønn
Digitalt trosliv	<ul style="list-style-type: none"> - Tro, teologi og politikk i sosiale medier - samtale og veiledning - Bibel på nett - Digitale møteplasser
Åpen kirke	<ul style="list-style-type: none"> - Utforske kirkerommet med kunst og arkitektur - Sanser kirkerommet på forskjellige måter: Stillhet, musikkmeditasjon, bibelfortellinger

Én til en-samtaler	- For eksempel ved oppstart av konfirmasjonsopplegget
Øvrig ungdomsarbeid	- Ungdomskor - Ungdomsklubb - Bibelgrupper - Band- og teknikkgrupper
Tilbud for foresatte	- Egen gudstjeneste med lystenning for konfirmantene - Undervisning om ungdomstiden og tro - Foreldremøte med foredrag og samtaler

Anbefalte praksisformer 13-19 år

Aktivitet	Beskrivelse
Gudstjenester	- Ministrant- og medliturgoppgaver - Bidra til utforming av gudstjenesten

	<ul style="list-style-type: none"> - Nattverd - Ha ansvar for egne gudstjenester knyttet til innhold og gjennomføring - Kirkevertoppgaver
Dåp	<ul style="list-style-type: none"> - Dåpssamtale - Dåpspåminnelser
Ledertrening	<ul style="list-style-type: none"> - Eget kursopplegg - Oppgaver på konfirmant- og barneleirer - Oppgaver på aktiviteter for yngre barn - Holde egne andakter, dele erfaringer med tro
Leir og turer	<ul style="list-style-type: none"> - Leirer med lengre varighet - Helgeturer - Bo-hjemme-leir - Overnatting i kirken
Ungdomsdemokrati	<ul style="list-style-type: none"> - Ungdomsutvalg - Ungdomsting i bispedømmet - Styrearbeid i kristne barne- og ungdomsorganisasjoner
Fasteaksjonen	<ul style="list-style-type: none"> - Bidra med innsamling av penger til Kirkens Nødhjelp - Lederoppgaver knyttet til organiseringen av selve aksjonen - Samtale om etikk og rettferdighet
Kor- og musikkgrupper	<ul style="list-style-type: none"> - Som en del av gudstjenesten - Egne konserter - Som en del av leirvirksomhet
Kreative grupper	<ul style="list-style-type: none"> - Filmverksted - Foto - Dans - Drama - Redesign - Håndarbeid
Pilegrimsvandring og andre vandring i naturen	<ul style="list-style-type: none"> - Bruke pilegrimsruter i nærområdet - Bruke turstier i nærområdet - Samtaleopplegg rundt tro, skaperverk, bærekraft, tap av natur
Ungdomsklubb	<ul style="list-style-type: none"> - Café - Hobbyverksted - Andakt
Smågrupper	<ul style="list-style-type: none"> - Bibelgrupper - Lectio Divina - meditativ bibellesning - «Meningen med meg» - Samtale om tro, filosofi og apologetikk

Tilbud for foresatte	<ul style="list-style-type: none"> - Informasjonsmøte om konfirmasjon - Foredrag om tenåringstid og tro
Ungdomskvelder	<ul style="list-style-type: none"> - Måltid - Panelsamtaler om aktuelle temaer - Konserter - Quiz
Digitalt trosliv	<ul style="list-style-type: none"> - Tro, teologi og politikk i sosiale medier - samtale og veiledning - Bibel på nett - Digitale møteplasser
Russetid	<ul style="list-style-type: none"> - Åpen kirke - Samtaletilbud - Lokal tilstedeværelse evt i samarbeid med andre aktører
Andaktsliv	<ul style="list-style-type: none"> - Formidling av bibeltekster - Lystenning - Dele egne erfaringer om tro - Personlig forbønn

Samarbeid mellom kirke og skole

Listen ovenfor viser eksempler på praksisformer som hører til rammeplan for kirkelig undervisning og læring for denne aldersgruppen. I tillegg finnes det mange relevante former for samarbeid mellom kirke og ungdomsskole / videregående skole. I dette samarbeidet er det [læreplanverket for skolen](#) som gjelder.

Anbefalte praksisformer, unge voksne

Aktivitet	Beskrivelse
Gudstjeneste	<ul style="list-style-type: none"> - Medliturgoppgaver - Nattverd - Medvirkning i planlegging og gjennomføring - Ansvar for egne gudstjenester
Dåp	<ul style="list-style-type: none"> - Dåpssamtale

	<ul style="list-style-type: none"> - Dåpspåminnelser
Samtalegrupper	<ul style="list-style-type: none"> - Etikk og rettferdighet - Filosofi og teologi - Aktuelle samfunnstemaer
Aktiviteter på merkedager	<ul style="list-style-type: none"> - 17. maifrokost - Påsketilbud - Nyttårsfeiring - Romjultilbud - Valentinsdagen
Leir og turer	<ul style="list-style-type: none"> - Leirer med lengre varighet - Familieleir - Retreat - Skogskapell
Dialogarbeid	<ul style="list-style-type: none"> - Samtaler med unge fra andre religioner - Økumeniske samtaler
Internasjonal solidaritet	<ul style="list-style-type: none"> - Fasteaksjonen - Vennskapsmenigheter i samarbeid med organisasjoner
Lederoppgaver	<ul style="list-style-type: none"> - Konfirmantleirer - Ungdomsturer - Ansvar ved aktiviteter for barn og unge
Ungdomsdemokrati	<ul style="list-style-type: none"> - Menighetsråd - Ungdomsting i bispedømmet - Styrearbeid i aktuelle kristne barne- og ungdomsorganisasjoner
Smågrupper	<ul style="list-style-type: none"> - Bibelgrupper - Deling av tro, tvil og eksistensielle spørsmål - Apologetikk
Temakvelder	<ul style="list-style-type: none"> - Måltid - Panelsamtaler - Minikonsserter - Kurs/foredrag/film
Digitalt trosliv	<ul style="list-style-type: none"> - Tro, teologi og politikk i sosiale medier - samtale og veiledning - Bibel på nett - Digitale møteplasser
Andaktsliv	<ul style="list-style-type: none"> - Formidling av bibeltekster - Lystenning - Skriftemål - Dele egne erfaringer om tro - Personlig forbønn
Kreative samlinger	<ul style="list-style-type: none"> - Redesign - Dans og drama

	<ul style="list-style-type: none"> - Skriveverksted - Film og foto - Håndarbeid
Kor- og musikkgrupper	<ul style="list-style-type: none"> - Familiekor - Gospelkor - Forsangergruppe - Lovsangsteam - Band
Studenttilbud	<ul style="list-style-type: none"> - Samtaler - Lesesal - Måltidsfellesskap - Åpen kirke
Kulturarrangementer	<ul style="list-style-type: none"> - Festivaler - Konserter - Salmekveld - Filmkveld
Samlinger i kirkeåret	<ul style="list-style-type: none"> - Fastesamlinger - Påskevandring - Romjulstreff
Samlinger for frivillige ledere	<ul style="list-style-type: none"> - Festmiddag - Kurs/foredrag

Anbefalte praksisformer, voksne

Aktivitet	Beskrivelse
Gudstjenester	<ul style="list-style-type: none"> - Medliturgoppgaver - Nattverd - Kirkevert - Gudstjenestegrupper
Dåp	<ul style="list-style-type: none"> - Dåpssamtale - Dåpspåminnelser
Bibelgrupper	<ul style="list-style-type: none"> - Husfellesskap - Åpne bibelgrupper

Temakvelder	<ul style="list-style-type: none"> - Måltid - Panelsamtale over aktuelle temaer - Kurs/foredrag - Fastesamlinger
Andaktsliv	<ul style="list-style-type: none"> - Formidling av bibeltekster - Lystenning - Skriftemål - Dele egne erfaringer om tro - Personlig forbønn
Samlivskurs	<ul style="list-style-type: none"> - Undervisning og samtale
Samlinger for frivillige ledere	<ul style="list-style-type: none"> - Festmiddag - Kurs/foredrag
Dugnadsarbeid	<ul style="list-style-type: none"> - Enkelt vedlikehold - Hagearbeid - Organisatoriske oppgaver - Loppemarked
Markering av høytider	<ul style="list-style-type: none"> - 17. maifrokost - Romjultreff - Nyttårsfeiring - Påsketilbud
Kreative grupper	<ul style="list-style-type: none"> - Matlaging - Håndarbeid - Snekkerverksted - Skriveverksted - Redesign - Foto
Internasjonal diakoni	<ul style="list-style-type: none"> - Fasteaksjonen - Vennskapsmenigheter i samarbeid med organisasjoner - Bønneuker
Samtalegrupper	<ul style="list-style-type: none"> - Eksistensielle spørsmål - Filosofi, teologi og etikk - Samtale om tro og tvil
Sorggrupper	<ul style="list-style-type: none"> - Pårørende ved tap av partner eller barn - Sorg ved samlivsbrudd
Allehelgenstilbud	<ul style="list-style-type: none"> - Kranseverksted - Åpen café
Religionsdialog	<ul style="list-style-type: none"> - Møte med representanter fra andre tros- og livssynssamfunn - Økumeniske samtaler
Kirkedemokrati og medvirkning	<ul style="list-style-type: none"> - Åpne informasjonsmøter om kirkevalg
Kulturarrangement	<ul style="list-style-type: none"> - Salmekveld - Festivaler

	<ul style="list-style-type: none"> - Boksamtaler
Pilegrimsvandringer og andre vandringer i naturen	<ul style="list-style-type: none"> - Bruke pilegrimsruter i nærområdet - Vandring på turstier i nærområdet - Samtaleopplegg rundt skaperverk, bærekraft, klima tap av natur
Seniortreff	<ul style="list-style-type: none"> - Gåturer - Måltidsfellesskap - Kurs/foredrag - Sang og musikk
Kor- og musikkgrupper	<ul style="list-style-type: none"> - Familiekor - Kirkekor - Forsangergruppe - Band
Historiske vandringer	<ul style="list-style-type: none"> - I kirkerommet - I lokalmiljøet - Samarbeid med lokale historielag
Språkcafé	<ul style="list-style-type: none"> - Måltidsfellesskap - Sang og musikk

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet

Høringsinstanser

Alle kirkelige fellesråd
Alle kirkeverger
Alle menighetsråd
Bispedømmerådene

Den norske kirkes ungdomsutvalg
Den norske kirkes råd for personer med funksjonsnedsettelse
Hovedorganisasjonen KA
Norsk Kvinnelig Teologforening
Sjømannskirken
MF vitenskapelig høyskole
VID vitenskapelige høyskole
Universitetet i Agder
Universitetet i Tromsø
Teologisk fakultet ved Universitetet i Oslo
NLA Høgskolen
Fagforbundet teologene
Creo
Spir

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Rannveig J. Lyngroth	700	22/01085-47	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
19/26	Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	02.06.2026

Familievernkontorene i Agder og Telemark bispedømme

Saksorientering

Bispedømmerådet har i flere omganger oppnevnt styrerepresentanter til familievernkontorene. Gjennom denne saken, og muntlig presentasjon ved de tre kontorenes, er ment å skulle gi bispedømmerådet litt mer innsikt i virksomhetene.

Historikk:

Alle fylker i Norge har familievernkontor. Dette ble lovfestet i 1998 i «Lov om familievernkontor» og ble en statlig oppgave under Barne- og familiedepartementet. Arbeidet styres av Barne- ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) og Barne- ungdoms- og familieetaten (Bufetat).

I 1998 hadde allerede Den norske kirke (Dnk) en rekke stiftelser som hadde drevet familievernarbeid helt fra 1950-tallet. Staten v/ Bufetat tilbød derfor de kirkelige kontorene å drive familievernarbeid på vegne av staten.

Familievernkontorene i Vest-Agder, Arendal og Grenland er eksempler på kontorer som det ble inngått slik avtale med, mens andre kirkelige kontorer valgte å takke nei til statens tilbud. I stedet dannet disse 11 kontorene en egen felles stiftelse som kalles «Stiftelsen Kirkens familievern». Disse kontorene har dermed en annen organisering enn våre kontorer.

Avtalen våre kontorer har med staten innebærer at kontorene fullfinansieres av Bufetat. Det betyr også at Bufetat bestemmer strategi og mål for virksomhetene samt kompetansemål, antall stillinger og lønns plassering. Slik sett har våre kirkelige kontorer begrenset styringsrett.

Styrenes mandat:

Styrene har ansvar, sammen med daglig leder, å sørge for at strategier og mål satt av Bufetat oppnås. I tillegg kommer ansvar for arbeidsmiljø, budsjett og regnskap, lokale lønnsforhandlinger, personalsaker, varslingssaker og eventuelle klager på tjenesten fra brukerne. Det siste skjer svært sjelden. Styreleder deltar sammen med daglig leder på dialogmøtene kontoret har med ledelsen i Bufetat. Dette er møter hvor man gjennomgår strategi og måloppnåelse. Kontoret kan også fremme forslag om forbedringer, nye prosjekter eller økte ressurser til den daglige driften. Styrene har cirka 4 møter i året, men det er opp til det enkelte styre å vurdere hyppighet utfra saksmengde.

Kirkelig tilknytning:

Våre kontorer tilhører hver sin selvstendige stiftelse med registrering i Brønnøysundregisteret. Stiftelsene har egne vedtekter. Ved behov for endringer, må bispedømmerådet godkjenne og fatte vedtak.

Tilknytningen til bispedømmet er gjennom oppnevning av representanter til styrene. De siste årene har også bispedømmerådets medlemmer blitt oppnevnt. Slik har båndet til bispedømmet blitt styrket, og man har fått en nærmere kjennskap til styrenes og kontorenes virksomhet. Kontorlederne uttrykker å være godt fornøyd med sine respektive styrer.

Styrets sammensetning i Arendal:

Trine Syvertsen, oppnevnt 2. andre gang - 01.06.30
Torunn Tørrå, oppnevnt for 2. gang - 01.06.30
Vidar Øverland – 16.09.28

Varamedlemmer:

Kristin Lie – 16.09.28
Andreas Holm – 01.06.30
Heidi Elisabeth Kibsgård Paulsen – 16.09.28

Disse seks er oppnevnt av bispedømmerådet

Hans Christian Michaelsen er oppnevnt av styret.
Stine H. Skelton er oppnevnt av personalet.

Styrets sammensetning i Grenland:

Ann Kjersti B. Grinelia – 31.12.29
Nina Meling Haugen – 31.12.29
Odin Adelsten Bomann – 31.12.29
Liv Margarethe Holtskog – 31.12.29

Varamedlemmer:

Liv Espeland Jettestuen – 31.12.29
Merete Magnushammen Andersen – 31.12.29
Stian Holtskog – 31.12.29

Samtlige er oppnevnt av bispedømmerådet.

Styrets sammensetning i Vest-Agder:

Jannicke Greipsland – 31.12.27
Tore Gullaksen – 31.12.29
Odd-Inge Rønning Uleberg – 31.12.29

Varamedlem:

Aud Sunde Smemo – 31.12.29

Samtlige er oppnevnt av bispedømmerådet.

Forslag til vedtak

Agder og Telemark bispedømmeråd tar saken til orientering.

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Steffen Eikenæs	700	26/01323-1	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
20/26	Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	02.06.2026

Kirkens ungdomsprosjekt (KUP)

Vedlegg:

KUP årsmelding_2025

Saksorientering

Kirkens ungdomsprosjekt (KUP)

Saken legges frem som en orientering til bispedømmerådet om KUPs arbeid, erfaringer og tanker om hvordan modellen kan bidra inn i kirkens arbeid med barn og unge i Agder og Telemark bispedømme.

Det vil bli gitt en presentasjon om KUP ved daglig leder Ingunn Lyngset Holme, i bispedømmerådets møte.

Nedenfor følger løytt bakgrunnsinformasjon, og i tillegg vedlegges tidligere årsmelding.

1. Info om KUP i Kristiansand

Kirkens ungdomsprosjekt (KUP) har gjennom 35 år utviklet et diakonalt og forebyggende arbeid for ungdom i Kristiansand. Arbeidet er bygget på langsiktig relasjonsarbeid, trygge voksne, gruppebaserte tiltak og tett samarbeid mellom kirke, kommune og sivilsamfunn. Målgruppa for arbeidet er barn og unge i utsatte livssituasjoner. Ungdommer søkes inn i KUP på bakgrunn av noen sårbarhetsfaktorer. KUP er altså ikke åpent for alle, men et selektivt forebyggende tiltak for ungdom som er kartlagt med ulike utfordringer. KUP fokuserer på å gi de unge gode opplevelser, mestring og et sosialt fellesskap gjennom deltagelse i faste grupper og individuell oppfølging.

KUP ble etablert i 1991 under Kristiansand Domprosti i første omgang som et treårig prosjekt med en ansatt. I dag har KUP 12 fagansatte og 85 frivillige medarbeidere som ukentlig følger opp over 300 barn og unge i Kristiansand og fra 2022 også i Lillesand. Se vedlagt årsmelding for mer informasjon.

2. Opprettelse av Stiftelsen KUP og skaleringsplaner

Gjennom årene har KUP utviklet en modell som både er forsket på, evaluert og etterspurt av flere kommuner og samarbeidspartnere. Høsten 2024 mottok KUP et større tilskudd fra

Sparebankstiftelsen Sparebanken Sør med mål om å videreutvikle og kvalitetssikre modellen, samt legge til rette for bærekraftig skalering til nye steder i Agder og Telemark. Som en del av denne satsingen ble Stiftelsen KUP etablert i 2025 som en paraplyorganisasjon for å sikre kvalitet, kompetanseutvikling, opplæring og verdimessig forankring i videre vekst. Stiftelsen skal være en støtteenhet for KUP arbeid i Kristiansand, Lillesand og til eventuelle nyetableringer der lokale menigheter og kommuner ønsker å opprette et spesialisert ungdomsdiakonalt arbeid etter KUP-modellen.

Stiftelsen KUP er nå lokalisert i kontorfellesskapet sammen med bispedømmet.

Målet er ikke å bygge én sentralisert organisasjon, men å utvikle lokalt forankrede KUP-miljøer i samarbeid med menigheter, kommuner og frivillige aktører. KUP ønsker at nye etableringer skal vokse fram nedenfra og være tilpasset lokale behov og ressurser.

3. Hvordan dette passer inn i kirkas strategi

KUPs arbeid er tett knyttet til både Den norske kirkes og Agder og Telemark bispedømmes strategier om hvordan være kirke i samfunnet. Kirken skal motvirke utenforskap og utforske nye måter å være kirke på. I bispedømmets strategi understrekes det at kampen mot barnefattigdom, utenforskap og bedre levekår er en hovedsatsing.

Kirken har historisk vært en viktig samfunnsbygger og velferdsaktør. I møte med økende psykiske helseutfordringer blant unge, utenforskap og press på offentlige tjenester, er det behov for nye former for samskaping mellom offentlig sektor, kirke og sivilsamfunn.

KUP representerer en praktisk og diakonal måte å møte disse utfordringene på som en radikal samarbeidspartner og brobygger mellom kommune, kirke og sivilsamfunn.

4. Hvordan kan KUP se ut andre steder

KUP ser for seg ulike modeller for videre utvikling i bispedømmet, avhengig av lokale forhold og behov.

I større byer og kommuner kan det være aktuelt å etablere egne KUP-organisasjoner etter modell fra Kristiansand. Dette forutsetter lokal forankring, samarbeid mellom kommune og menigheter, ansatte ressurser, frivillighetsmiljø og langsiktig finansiering.

På mindre steder kan KUP bidra gjennom kompetanseoverføring, veiledning og opplæring, utvikling av enkeltprosjekter og samarbeid om forebyggende tiltak.

KUP har ikke behov for å vokse, men har erfart at modellen fungerer, gjør en stor forskjell i enkeltmenneskers liv og svarer på behov som kommunene har. Derfor ønsker KUP å dele sine erfaringer, gjøre mer av det som virker og bidra til at vi kan være en kirke i samfunnet som forebygger utenforskap og bedrer levekår for den oppvoksende generasjonen.

Forslag til vedtak

Saken tas til orientering

ÅRSMELDING 2025

DET LANGSIKTIGE ARBEIDET VIRKER

2025 har vært et år der vi igjen ser betydningen av det som er kjernen i KUP: trygghet, fellesskap og vedvarende normalomsorg. Året har bekreftet at ungdommene møter oss med liv som er komplekse, uforutsigbare og ofte krevende – og at det de trenger mest, fortsatt er gode fellesskap og trygge voksne som står i det, sammen med dem, uke etter uke, år etter år.

Årets tema løfter fram hvordan relasjoner over tid skaper forvandling. Dette er ikke nye ord for KUP, men i 2025 har vi arbeidet ekstra bevisst med å synliggjøre hvorfor våre metoder virker: den lange tidslinjen, gruppeløpene som varer flere år, det lille fellesskapet rundt middagsbordet, turene som bygger mot og mestring, og voksne som tåler sterke smerteuttrykk og samtidig tilbyr et helt vanlig hverdagsliv.

Vi har også brukt året til å styrke KUP-kulturen. Med gjennomtenkt fagutvikling, samhandling i staben og tettere samarbeid med skoler, kommune, andre frivillige organisasjoner og kirken, har vi kunnet håndtere krevende saker med felles retning og høy kvalitet. Ansatte og frivillige har båret arbeidet på en måte som gjør at ungdommene våre får kjenne på kontinuitet i en verden som mange opplever uforutsigbar.

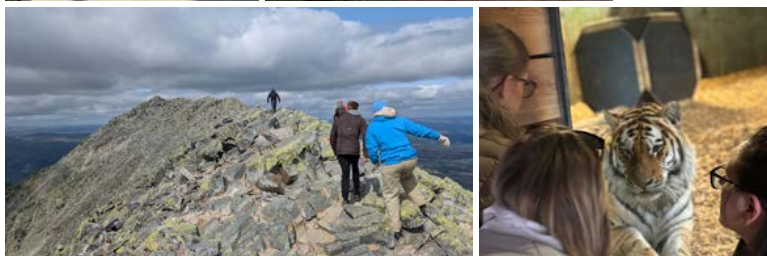
2025 har vært et år for overgang og fornyelse. Etter mange år med Ingunn som daglig leder, startet Dag Sverre (Daggi) som daglig leder i august. Dette skiftet har gitt rom både for å videreføre det solide grunnlaget som er bygget opp over tid, og for å utvikle strukturer og prioriteringer som styrker KUP inn i neste fase. Ingunn har gått inn i rollen som leder for Stiftelsen KUP, noe som bidrar til å sikre faglig forankring, utvikling og robusthet for arbeidet framover.

Gjennom hele året har vi sett hvordan ungdommene blomstrer når de får verktøy til å mestre hverdagen, bygge identitet og finne sin plass. Livsmestring, myndiggjøring og inkludering har vært mer enn målsetninger – de har vært konkrete erfaringer i livene deres. De har fått trene på å ta valg, holde ut, reparere relasjoner, møte nye utfordringer og feire små og store seire i fellesskap.

Driftsåret 2025 viser igjen at endring tar tid, og at det finnes fellesskap som bærer. KUP er ett av disse, og vi er stolte av at ungdommene våre velger å være hos oss og inviterer oss inn i livene sine. Det forplikter, og det inspirerer.

En stor takk til ansatte, frivillige, samarbeidspartnere og støttespillere som har gjort dette året mulig. Sammen skaper vi trygge rammer og håp for unge mennesker i Kristiansand – og sammen skal vi fortsette å gjøre det i årene som kommer.

Dag Sverre Jølstad
Daglig leder, KUP

GRUPPENE I KUP - LANGVARIGE RELASJONER - STORE EN-DRINGER

I KUPs aktivitetsgrupper skapes varige endringer gjennom langsiktig arbeid over flere år. Ungdommene møter varme voksne og engasjerte frivillige som gir trygghet, forutsigbarhet og ekte interesse. Gjennom faste samlinger, aktiviteter, helge- og sommerturer bygges relasjoner gradvis, og ungdommene får tid til å utvikle tilhørighet, mestring og selvsinn.

“Når jeg har KUP en gang i uka, tåler jeg mye mens jeg venter på ny samling med KUP-gjengen”

Forvandlingen skjer i relasjoner som får vokse over tid. Fra at hetta er på og blikket er vendt ned. Til små tegn – hetta går av, blikket opp, et smil, en kommentar, et nikk – utvikler seg til tillit, deltagelse og en opplevelse av å være betydningsfull for andre. Ungdommene blir ikke bare mottakere av omsorg, men aktive deltakere i fellesskapet, noe som styrker egenverdien og gir ansvar og tilhørighet.

“KUP er dobbelt så bra som et vanlig hus”

Individuell oppfølging tilpasset livssituasjonen gir rom for å sortere tanker, håndtere utfordringer og få støtte i konkrete valg. Over tid ser vi ungdommer som står stødigere i egne liv, med økt mestring, selvtillit og tro på egne muligheter.

“De spør med kjærlighet”

Aktivitetsgruppene fungerer samlet som en viktig sosial treningsarena. Her får ungdommene øve seg på å regulere følelser, sette grenser, ta valg og håndtere relasjoner. Dette skjer i trygge rammer, støttet av fellesskap, lek og nære voksenrelasjoner. Gjennom aktivitetsgruppene ser vi ungdommer som står stødigere i egne liv, med økt selvsinn, mestring, nye fellesskap og tro på egne muligheter.

AKTIVITETSGRUPPER

Kjernerdriften til KUP er de ukentlige aktivitetsgruppene. KUP har 11 aktivitetsgrupper i Kristiansand, med til sammen 144 ungdommer. KUP avdeling Lillesand har 2 aktivitetsgrupper med til sammen 27 ungdommer i tiltak.

KUP aktivitetsgruppe:

Varer i tre til fire år
12 ungdommer
En ansatt, tre til fem frivillige voksne
En kveld i uka med mat, prat og aktivitet
To årlige helgeturer
Fem døgn på sommertur

JENTEGRUPPER

KUP har 2 jentegrupper rettet mot jenter med minoritetsbakgrunn – én gruppe for ungdomstrinnet og én for videregående skole. Her deltar 25 flerkulturelle jenter som lever i spenningsfeltet mellom ulike kulturelle forventninger. Gruppene har samme målsetting som de øvrige aktivitetsgruppene i KUP, men med et spesielt fokus på utfordringer knyttet til det å vokse opp med to eller flere kulturer og tilhørende forventninger.

308 barn og unge
fikk i 2025 et tilbud i KUP
gruppetiltak, individuell oppfølging,
skoleberedskap og mødregruppene

89 unge mødre og deres barn
deltar ukentlig i mødregruppene

MØDREGRUPPER FOR UNGE MØDRE

Arbeidet med unge mødre er et viktig prosjekt i KUP. Hver mandag samles rundt 35 mødre og 54 barn til mødregruppe i Frikafés lokaler i Kvadraturen. Samlingen starter med felles middag, før mødrene deles i grupper etter barnas alder. Mens barna leker, får mødrene mulighet til å bygge relasjoner, dele erfaringer og styrkes i morsrollen. Mange har lite nettverk, men ved jevnlig treff med andre mødre styrkes nettverket og vennskap utvikles. Mødrene tilbys individuell oppfølging ved behov.

Et høydepunkt for mødrene er de årlige helgeturene til Gautestad leirsted på Evje. Tid sammen over flere dager gir rom for ro, tillit og gode samtaler. Våren 2025 viste en masteroppgave av Guro Rivedal Sunderhagen og Oda Rebecca Danielsen Stokka ved Universitetet i Agder at deltakelse i mødregruppen styrker selvtillit, personlig utvikling, hverdagsmestring og opplevelsen av et trygt fellesskap.

ANDRE PROSJEKTER I KUP

KUP-UTE

KUP-ute er et fleksibelt og behovsorientert tiltak som raskt settes inn der det er behov, særlig ved overgang fra selektiv til indikativ forebygging. Arbeidet er relasjonelt og oppsøkende, og skjer i tett samarbeid med kommunens aktører. Tiltaket omfatter individuell oppfølging, mestringkurs som Gatemekling og FlexID, og deltakelse i KUP grupper. I 2025 har KUP-ute vært koblet på en ny guttegruppering, med dagstur i vinterferien, Gatemeklingskurs våren 2025 og oppstart av fast guttegruppe høsten 2025. Denne gruppa videreføres i 2026.

171 ungdommer
i faste gruppetiltak

9000 måltider
spist i fellesskap med ungdommer

98 døgn
med overnattinger

KUP SKOLEBEREDSKAP

I 2025 hadde KUP et tilbud til 21 elever som trenger en alternativ mestrings- og opplæringsarena i skoletiden. Tiltaket gir elevene et avbrekk i skoleuka og drives i samarbeid med skolene og Støtteenhet for trygt skolemiljø i kommunen.

KUP driver tre daggrupper som benyttes av kommunen. En gruppe har sosial trening som hovedfokus, med særlig vekt på angstmestring og ufrivillig skolefravær. De to øvrige gruppene er lokalisert på Randøya og har friluftsliv, sjøaktivitet og fiske som pedagogisk ramme. En av Randøyagruppene er tilknyttet ABUP sitt Vill Vekst-prosjekt, et flerårig forsknings- og utviklingsprosjekt.

34 tidligere KUP-ungdommer
mottok i 2025 individuell oppfølging av sin tidligere gruppeleder.

KUP / DNT-SAMARBEID

Friluftsliv har vært en del av KUP sitt arbeid siden 1991, som arena for mestring og fellesskap. Siden 2024 har KUP samarbeidet med Den norske turistforening (DNT) for å gi ungdom økt tilgang til organiserte friluftaktiviteter og lokale tilbud. Samarbeidet har gitt ungdom mulighet til både deltakelse og frivillig engasjement i DNT, blant annet som klatrevakter og turledere. I 2025 ble det etablert faste tiltak som ukentlig klatregruppe, turlederkurs og kompetansehevende kurs.

KUP ETTERVERN

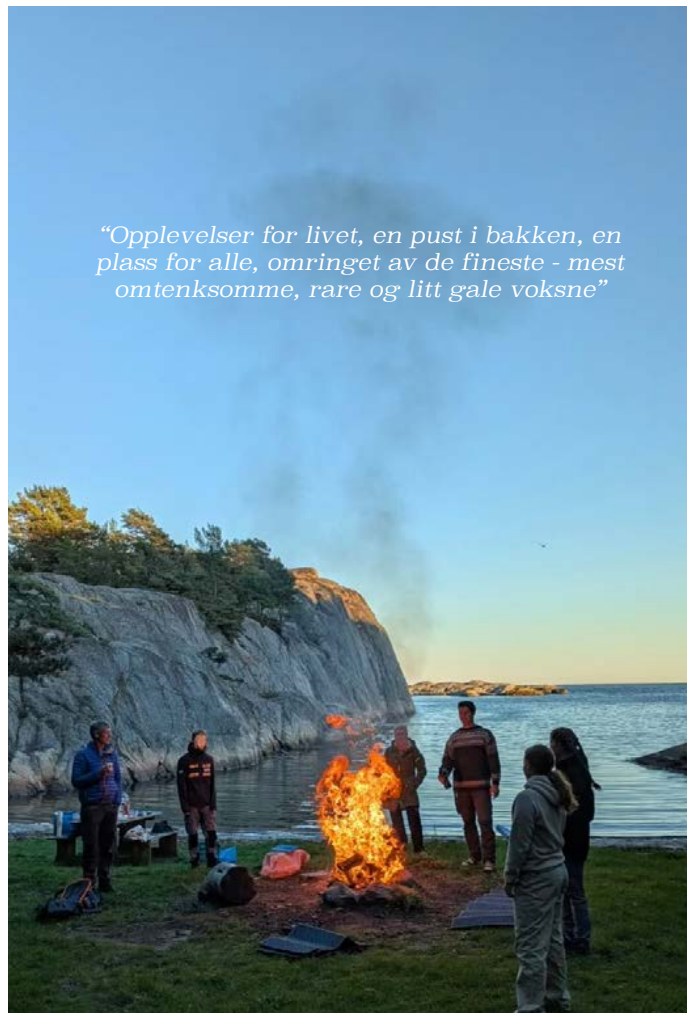
Når et gruppeløp avsluttes, slipper ikke KUP kontakten brått. Ungdommene inviteres videre inn til treffpunkter og kan få oppfølging i den perioden de trenger det. For noen betyr det støtte og veiledning i overgangen til voksenlivet, for andre ganske enkelt vissheten om at det finnes et kjent sted og kjente voksne å komme tilbake til. Døra står åpen og ungdommen er alltid velkommen, også etter at de formelt er ferdige i KUP.

MESTRINGSKURS

Høsten 2025 deltok åtte mødre med babyer på babysvømming i Aquarama. Tiltaket gir trygghet og mestring i vann, og bidrar til tidlig utvikling av svømmeferdigheter og deltakelse på fritidsarenaer. I 2025 deltok åtte ungdommer fra KUP på gate-mestningskurs i regi av Røde Kors. Kurset styrker ungdommenes ferdigheter i konflikthåndtering, og tett oppfølging fra KUP bidrar til relasjonsbygging og god måloppnåelse.

TURER

Alle aktivitetsgruppene gjennomfører helgeturer og én lengre sommertur. Sommeren 2025 gikk turene blant annet til Danmark, Tyskland, Sverige, Rjukan, Oslo, Strømsdal, Rauland, Telemark, Fyresdal og Randøya. For mange ungdommer er sommerturen årets høydepunkt.

“Opplevelser for livet, en pust i bakken, en plass for alle, omringet av de fineste - mest omtenkssomme, rare og litt gale voksne”

STIFTELSEN KUP -EN PARAPLY SOM SIKRER KVALITET OG BÆREKRAFTIG VEKST

KUP har vokst gradvis gjennom mange år – ikke ved raske sprang, men gjennom langsiktig relasjonsarbeid, forankret i en tydelig diakonal praksis. Når ungdom møter trygge voksne uke etter uke, år etter år, skapes endring som varer. Dette er kjernen i KUP og samtidig forklaringen på hvorfor arbeidet er blitt etterspurt langt utover Kristiansand.

Høsten 2024 fikk KUP innvilget et betydelig tilskudd fra Sparebankstiftelsen Sparebanken Sør over tre år, med mål om å videreutvikle og kvalitetssikre en velfungerende praksis – og slik muliggjøre en bærekraftig skalering til nye kommuner i Agder og Telemark.

Som et første skritt i denne satsingen, vedtok representantskapet og styret i 2025 å opprette Stiftelsen KUP – en paraplyorganisasjon som skal sikre kvalitet og verdimeisig forankring i alt KUP-arbeid. Stiftelsen KUP skal være en støtteenhet for KUP Kristiansand og KUP Lillesand, samtidig som den legger grunnlaget for nyetableringer der kommuner og lokale menigheter ønsker å bygge KUP etter samme modell.

Stiftelsen KUP skal bidra til at vekst ikke går på bekostning av det som virker – verken faglig, relasjonelt eller kulturelt. KUP skal fortsatt være lokalt forankret – tett koblet på menigheter, samarbeid med kommunale tjenester og et stort nettverk i sivilsamfunnet. Stiftelsen skal derfor ikke "erstatte" lokal praksis, men støtte og styrke den gjennom struktur, kvalitetssikring, fagutvikling og opplæring.

Stiftelsen ledes av Ingunn Lyngset Holme, og styret består av Stein Inge Jærnes (styreleder), Anders Lindseth (nestleder), Stein Reinertsen, Ingrid Sæbø Møllen, Bente Haugaas Fjelde, Kjell Ingolf Ropstad (1. vara) og Liv Hilde Myrset Brisaa (2. vara).

DE FEM PILARENE SOM BÆRER KUP

Gjennom 2025 har ansatte og styret arbeidet fram et veikart for videre vekst. Vi har spurt: Hva er grunnleggende for at KUP fungerer – og hva må være på plass for at arbeidet skal kunne vokse fram på nye steder? Dette har blitt tydelig formulert i fem pilarer som bærer KUP-praksisen:

Identiteten – diakonal og tjenende, åpen og raus, glimt av himmel

Menneskene – engasjerte og lekne ildsjeler med store hjerter og klokskap

Nettverket – brobygger mellom menigheter, kommunale tjenester, fagmiljøer, næringsliv og frivillighet

Økonomi og styring – forutsigbarhet, langsiktighet og formålsdrevet

Kompetansen – fagkunnskap i samspill med verdier, kultur og holdninger

“Hun ga ikke opp. Til og med når jeg ikke svarte så fortsatte hun å sende meldinger for å sjekke om jeg hadde det bra. Hvis hun ikke hadde gjort det, tror jeg ikke jeg hadde kommet tilbake.”

FAGLIG FORANKRING OG FORSKNINGSSAMARBEID -MER AV DET SOM VIRKER

KUP har i over tre tiår utviklet en bærekraftig og virkningsfull praksis. Samtidig vet vi at langsiktig kvalitet krever mer enn erfaring: Vi trenger et tydelig kunnskapsgrunnlag, en helhetlig beskrivelse av modellen, og et sterkt samspill mellom praksisfelt og fagmiljøer.

En viktig del av Stiftelsen KUP sitt arbeid blir å dokumentere KUP-modellen – metodikk, kultur, verdier og kompleksitet – slik at kvaliteten kan bevares når KUP vokser til nye steder. Dette arbeidet knyttes også til relevant forskning på oppvekst, utenforskap, psykisk helse, forebygging, diakoni og sosial bærekraft.

I 2025 ble en artikkel publisert fra doktorgradsarbeidet til Liv Hilde Myrset Brisaa ved VID vitenskapelige høyskole. Studien bygger på dybdeintervjuer med ungdom i KUP og dokumenterer betydningen av stabile, trygge og kompetente voksne over tid. Funnene viser hvordan kontinuitet, tilgjengelighet og trygge relasjoner gir grunnlag for tillit, mestring og gradvise endringer. Dette bekrefter KUP sin grunnleggende forståelse av relasjonenes avgjørende rolle i arbeidet.

Denne forståelsen understøttes også i Fafo-rapport 2025:01. Evalueringen viser at KUP når målgruppen. KUP skårer høyt på sentrale kvalitetsindikatorer som tilhørighet, trygg voksenkontakt og varige relasjoner. Videre framheves KUP som et til-tak som lykkes med å komme i posisjon til ungdom som mange tjenester strever med å nå. Fafo peker særlig på betydningen av det relasjonelle arbeidet over tid og samspeillet mellom frivillig og offentlig sektor som sentrale styrker ved KUP-modellen.

Vår faglige ambisjon er å gjøre mer av det som virker – og gjøre det på en måte som er tro mot KUPs kjerner: relasjoner over tid, trygghet, fellesskap og voksne som står sammen med ungdommene.

ORGANISERING

KUP er organisert som en forening hvor menighetene (15) i Kristiansand domprosti er medlemmer og sender hver sin representant til årsmøtet. I tillegg er Agder KFUM/K, Kristiansand kommune og Agder og Telemark bispedømme medlemmer med egne representanter.

17 072 timer
gitt av frivillige til KUP

Representantskapet er KUPs øverste organ og samles til årsmøte. Leder for representantskapet har i 2025 vært Odd Bjarne Ellefsen, sokneprest i Grim kirke. På årsmøte velges et styre som har ansvar for den daglige ledelsen i KUP. Styret i 2025 besto av: Geir Ropstad (styreleder), Idar Magne Holme (nestleder), Stein Inge Jærnes, Anne Bjørnholmen Øvnsen, Håkon Kordal (ansattes representant), Ruben Gausdal (1. vara), Jannicke Lindebø Åmot (2. vara) og Odd Inge Uleberg (3. vara). Arbeidet i KUP drives av både ansatte og frivillige medarbeidere. De ansattes tverrfaglige kompetanse gir en helhetlig tilnærming til de komplekse utfordringene i KUP. Staben består av sosionomer, sykepleier, politi, pedagoger, økonom og personer med folkehelse- og interkulturell kompetanse.

10 årsverk i frivillighet

ANSATTE

I 2025 har 16 personer vært ansatt, fordelt på ca. 10 årsverk.

Ingunn Lyngset Holme (daglig leder til aug. 2025)
Dag Sverre Jølstad (daglig leder fra august 2025)
Martine Høyåsen
Terje Wikstøl Rosenvold
Kristin Haugland
Mona Nordvik
Jan Håkon Kordahl
Mats Gjerustad
Oda Nystog
Johan Fredric Key Berntsen
Øyvind Ellefsen
Cecilie Coward Lund
Sarah Ommedal
Line Tandberg
Yngvar Tellefsen (ansatt, men er frivillig og ulønnet)
Camilla Bernander

Tre studenter fra UiA har hatt sin praksis i sosialt arbeid i KUP høsten 2025. Sindre Hovstøl, Ingrid Haugen og Andrea Rundén

Martine, Øyvind, Kristin, Håkon, Mona, Oda, Mats og Dagge

DE FRIVILLIGES INNSATS

Også i 2025 har de frivillige vært KUPs viktigste ressurs og muliggjort tilbudet vi gir ungdommene. Med ulik bakgrunn, kompetanse og erfaring, og et aldersspenn fra 20 til 70 år, favner de mangfoldet blant ungdommene på en unik måte. Ungdommene møter mange trygge voksne som følger dem gjennom flere år, som medvandrere gjennom ungdomstiden. Relasjonene som bygges over tid gjør en stor forskjell i ungdommens liv, spesielt når mange opplever hyppig utskifting av voksne i hjelpeapparatet.

85 frivillige
medarbeidere tilknyttet KUP

Alle frivillige får grundig opplæring og jevnlig veiledning fra de ansatte. Gjennom faste samlinger og erfaringsutveksling får de faglig påfyll og støtte, som sikrer trygghet i rollen og kvalitet i tilbudet. Dugnadsånden i KUP var stor i 2025. Mange bidro på ulike måter også uten direkte kontakt med ungdommene. Rotary Vest i Kristiansand gjorde en stor innsats under helgedugnad på Randøya og kjøkkenet i 2. etasje ble pusset opp av dyktige frivillige. Over 17 000 dugnadstimer er av enorm betydning for KUPs drift og tilbud gjennom året.

DE FRIVILLIGE

Jostein Gardsteig Svalastoga
Oddbjørn Herås
Randi Grødem
Kari Mortensen
Audun Frustøl
Thomas Martin Tønnessen
Magne Vestgård Furuvald
Marthe Håndlykken
Linda Storslett Nilsen
Maria Eriksen
Helge Lyngholm
Lene Andrea Solgaard
Jona Holme
Karoline Holm Knutsen
Vegard Hodne

Even Ropstad
Anders Hægeland
Sigrid Abusland
Anders Buli Greibesland
Martine Gjersøyen Falleth
Inger Holm Knutsen
Markus Mala
Trym Larsen
Vilde Føreland
Aziz Azissi
Anne Østvold
Henrik Stangenes
Lars Gravdal
Kristine Nygaard
Susanne Iselin Jensen

Line Stokkeland
Hilde Stray Jensen
Adrian Sannes
Tarjei Berg
Kjetil Kallevik
Hanna Marie Træen
Kristine Robstad
Daniel Ommedal
Anna Abelsæth
Eva Lill Jonassen
Hilde Berglund
Line Tanberg
Anne Lise Åteigen
Maria Thoresen
Christine Marie Føllesdal

Anja Glad Von Zernichow
Elin Tysse
Arve Syvertsen
Sara Eggereide Roaldsnes
Maximino Marinas
Gorm Danielsen
Vidar Lie
Anne Katrine Austegaard
Ole Utne
Dag Johansen
Linea Staurheim Pavelsen
Oda Stokka
Tone Austrud
Wenche Holte
Mirjam Frigstad Sannarnes

Tina Frustøl
Eline Rosenvold
Bente Wam Fjell
Roald Sexe
Reidun Sexe
Erik Myhrvold
Jorunn Myhrvold
Magner Sæbø
Jan Terje Varøy
David Holme
Ole Einar Garthus
Yngvar Tellefsen
Andreas Holbæk
Kai Lindal
Willy Pedersen

Torgeir Torkildsen
Geir Ropstad
Idar Magne Holme
Ruben Gausdal
Anne Bjørnholmen Øvnsen
Stein Inge Jærnes
Jannicke Lindebø Åmot
Odd Inge Uleberg
Arild Tjørve
Bente Haugaas Fjelde

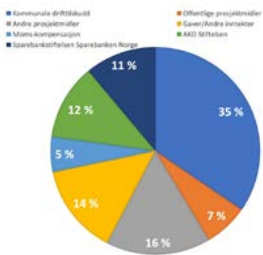
ØKONOMI

– ansvar, tillit og bærekraft

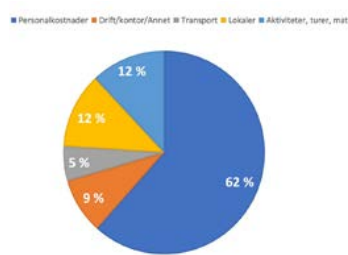
Årsresultatet for 2025 må ses i et langsiktig og helhetlig perspektiv. Resultatet viser ansvarlig økonomistyring, god kostnadskontroll og et bevisst arbeid for å sikre forutsigbarhet og økonomisk bærekraft over tid. KUP er i den heldige situasjonen at årsregnskapet for 2025 viser et overskudd på om lag 620.000 kroner. Selv om dette isolert sett kan fremstå som høyt for en frivillig organisasjon, gir det et nødvendig handlingsrom og en viktig trygghet for videre drift, utvikling og langsiktig planlegging. KUP er i stor grad avhengig av tilskudd og prosjektmidler med varierende forutsigbarhet. Flere av våre tiltak må iverksettes før prosjektmidler og offentlige tilskudd faktisk blir utbetalt. En tilstrekkelig egenkapital og god likviditet er derfor avgjørende for å kunne planlegge langsiktig, sikre kontinuitet i tilbudene og opprettholde stabil drift. Dette er særlig viktig i perioder med forsinkede utbetalinger eller endringer i inntektsgrunnlaget. Overskuddet bidrar til å bygge nødvendig buffer og reduserer sårbarheten i virksomheten. Det brede og langsiktige engasjementet rundt KUP har stor betydning. Kristiansand Rotary Vest mobiliserte på nytt sine nettverk og bidro med finansiering av helgeturer for grupper. Dette er tiltak som gir direkte og varig verdi for ungdommene våre. I 2025 ble KUP tildelt 120.000 kroner fra Rema 1000

sitt regionale fond, og butikkjefen på Bjørndals-sletta har i tillegg åpnet for pantdonasjon via pantautomaten. KUP har også flere faste støttespillere som bidrar til økonomisk stabilitet. AKO-stiftelsen støttet KUP med 1,5 millioner kroner også i 2025. Både Rasmussen Gruppen og G Eiendom Holding AS bidrar med betydelige årlige gaver. Vi er svært taknemlige for all støtte KUP mottar gjennom økonomiske bidrag, gaver og tjenester. Varer og tjenester som gis av mange lokale aktører er av stor betydning og kan være like verdifulle som direkte økonomisk støtte. Rentenivået har vært stabilt gjennom året og har gitt et positivt bidrag til finansinntektene. Samtidig har personalkostnadene vært noe lavere enn budsjettet, og øvrige driftskostnader har vært holdt under god kontroll. Kostnadsbildet preges av generell pris- og lønnsvekst, noe som understreker behovet for langsiktig inntektsutvikling for å kunne opprettholde og videreutvikle tilbudene våre. KUP forvalter alle midler med nøkternhet og et tydelig langsiktig ansvar. Overskuddet for 2025 gir økt forutsigbarhet, handlingsrom og trygghet i driften, slik at vi kan være en stabil og pålitelig aktør for ungdom i krevende livssituasjoner. Arbeidet vårt er helt avhengig av fortsatt støtte fra offentlige aktører, næringsliv, menigheter, stiftelser og enkeltgivere. Gjennom denne støtten er det mulig å planlegge langsiktig og sikre et bærekraftig tilbud også i årene som kommer.

INNTEKTER

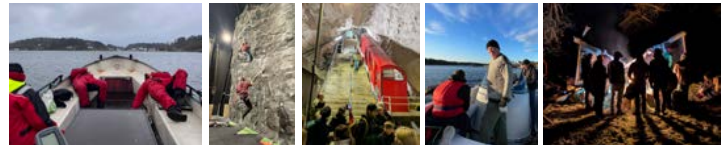

UTGIFTER

RESULTATREGNSKAP FOR 2025

INNTEKTER		
Kristiansand Kommune, fast driftstilskudd	3 728 000	3 796 000
Kristiansand kommune, prosjekt skoleberedskap	1 614 980	1 546 838
Tilskudd avdeling Lillesand	400 000	636 233
Tilskudd Menighetene i domprostiet	234 137	369 294
Tilskudd/offer frimenigheter	17 500	42 939
Fast gverjeneste	353 698	299 364
Innt.legater, gaver, innsamlinger	394 285	139 750
Tilskudd/gaver bedrifter	568 500	715 000
Tilskudd Bufdir	279 000	-
Tilskudd IMDi, guttegruppe	-	300 000
Tilskudd Konfliktredene	545 000	200 000
Tilskudd IMDi, jente grupper	267 289	370 000
Tilskudd Sparebankstiftelsen SR Bank	1 199 996	512 506
Tilskudd Sparebankstiftelsen Norge, til Stiftelsen KUP	-	1 400 000
Tilskudd AKO fondet	1 500 000	1 500 000
Leieinntekter buss	71 791	44 312
Tilskudd minibuss	120 000	120 000
Moms kompensasjon	760 998	697 566
Andre driftsrelaterte inntekter	21 643	20 107
	-	-
Renteinntekter/kundeutbytte	208 410	269 744
	-	-
	-	-
SUM DRIFTSINNTEKTER	12 285 227	12 979 643
	-	-
Aktivitetskostnader	410 600	549 891
Mat og forbruksvarer	771 942	860 911
Overnatting helgeturer	136 127	90 392
Sommerturner	84 253	22 593
Transportutgifter	428 723	430 436
Lønn og sosialkostnader	7 799 937	7 826 778
Lokalkostnader (husleie, strøm, renovasjon)	591 320	605 683
Kontorkostnader og vedlikehold	607 080	709 120
Kostn. vedr. Stiftelsen KUP	607 080	537 445
Andre kostnader	690 781	525 329
	-	-
Renter lån /avskr. Minibuss	249 396	200 388
	-	-
SUM DRIFTSKOSTNADER	11 770 159	12 358 946
	-	-
DRIFTSRESULTAT TOTALT (+ = OVERSK.)	515 068	620 697

BALANSE PR. 31.12.2025

EIENDELER	2024	2025
Mercedes Sprinter 2018	47435	0
Mercedes Sprinter 2023	400000	299483
Brukt minibuss	-	60667
Skaphenger	36 351	1 263
Sum varige driftsmidler	483 786	361 418
Kundefordringer	221 810	167 723
Opptjent ikke fakt. inntekter	-	251 564
Til gode Sparebankstiftelsen SR Bank	-	-
Andre periodiseringer	64 342	8 500
Forskuddsbetalte forsikringer	237 971	246 756
Forskuddsbet. leie, diverse	-	118 656
Stiftelseskaptal Stiftelsen KUP	-	100 000
Sum kortsiktige fordringer/stiftelseskaptal	524 123	893 199
Kasse	-	-
Innskudd kto. 3000 23 80931	3 862 296	4 844 220
Innsk. kto 2801 54.85746 særvilkår	1 617 760	1 682 559
Innsk. kto. 3000.15.38701 sk. trekkskonto	198 170	286 032
Sum bankinnskudd og kontanter	5 678 226	6 812 811
SUM EIENDELER	6 686 135	8 067 428
EGENKAPITAL OG GJELD		
Egenkapital 1.1 K.U.P.	2 428 379	2 943 447
Overskudd/underskudd K.U.P.	515 068	620 697
Sum ny egenkapital	2 943 447	3 564 144
Lån 3000.76.47030	-	-
Kreditorer	393 678	568 815
Skyldig fagforeningskontingent	1 581	4 973
Skyldig forskuddstrekk skatt	197 471	280 377
Skyldig arbeidsgiveravgift	158 465	240 284
Skyldig arbeidsgiveravgift av ferie	101 182	107 682
Skyldig feriepenger	717 606	763 708
Forskudd tilskudd SR Bank	-	-
Forskudd tilskudd Den Norske Kirke	-	-
Forskudd tilskudd	1 720 000	1 720 000
Forskudd tilskudd buss SR Bank	51 400	-
Forskudd støtte til kjøp av buss	400 000	280 000
Skyldig Stiftelsen KUP	-	537 445
Skyldig diverse kostnader	1 305	-
Sum kortsiktig gjeld	3 742 688	4 503 284
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	6 686 135	8 067 428

ARBEID SOM BÆRER FRUKT

KUP har aldri vært et prosjekt som jager raske resultater. Veksten har kommet gradvis – gjennom modning, forankring og et stødig arbeid i møte med ungdommene, hver eneste uke. Det er på fruktene treet skal kjennes: ungdom som finner fotfeste, som våger å håpe, som blir værende i fellesskap og som får verktøy til å mestre livet.

Relasjoner tar tid. Tillit bygges ikke i hastverk. Endring skjer i små, gjentatte erfaringer av å bli sett, inkludert og tatt på alvor. I en tid som ofte belønner raske løsninger og målbare korttids-effekter, minner både erfaring og forskning oss om noe annet. Psykologen Daniel Kahneman beskriver i boken Thinking, Fast and Slow hvordan vi mennesker lett trekkes mot det raske og intuitive – det som gir umiddelbar respons. Men de dype endringene skjer ofte gjennom det langsomme, det reflekterte og det utholdende. KUP sitt arbeid ligger nettopp her – i det langsomme. I relasjoner som får modnes. I fellesskap som får tid til å sette røtter.

Forskningen vi nå ser vokse fram rundt KUP, bekrefter det vi har erfart gjennom mer enn tre tiår: at stabile, trygge voksne over tid, fellesskap som holder, og arenaer for mestring virker forebyggende og helsefremmende. Det styrker oss i overbevisningen om at soliditet ikke handler om tempo, men om kvalitet og kontinuitet.

Vi vil bevare det som virker – og samtidig dele «gullet» med andre, slik at flere unge kan få et trygt fellesskap og stabile voksne rundt seg. Opprettelsen av Stiftelsen KUP er et viktig steg for å sikre langsiktighet, soliditet og kvalitet. Målet er ikke vekst for vekstens skyld, men å legge til rette for at den samme modningen kan skje flere steder – med samme kultur, samme verdier og samme relasjonelle kraft.

KUP er – og vil alltid være – et stort lag: ansatte og frivillige medarbeidere, menigheter, næringsliv, kommuner, offentlige tjenester og fagmiljøer som sammen bærer et ansvar for barn og unge i utsatte livssituasjoner. Når vi går sammen og spiller hverandre gode, ser vi fruktene vokse fram. Og i helt vanlige hverdager – rundt middagsbordet, på en tur, i et fellesskap som holder – ser vi glimt av himmel.

Ingunn Lyngset Holme
Daglig leder i Stiftelsen KUP

EN VANLIG GRUPPEVELD PÅ KUP

HVA HAR DU GJORT I HELGEN?

HAR IKKE GJORT SÅ MYE EGENTLIG

IKKE JEG HELLER

SORRY, BLE LITT FORSINKET. HAR DERE BEGYNT Å SPISE?

HAR GLEDET MEG TIL KUP, HER TREFFER JEG DERE

DET GÅR FINT, KOM Å SETT DEG HER

VAR DET FORRESTEN NÅ TIL HELGEN VI SKULLE PÅ TUR?

JÅ, VI SKAL MØTES KL FEM PÅ FREDAG

FORDI ALLE TRENGER EN Plass I NOENS **HJERTE**

illustrasjon: Oscar Jansen

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Aslak Wegge	421	23/03959-49	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
21/26	Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	02.06.2026

Referatsaker 02.06.26

Vedlegg:

Protokoll fra bispevisitas i Risør og Søndeled 2026
 VISITASFOREDRAG Risør og Søndeled 2026
 Program visitas Risør Søndeled 2026
 2026 Rapport kirkebygg i Risør
 VISITASMELDING - RISØR OG SØNDELED
 Protokoll fra bispevisitas i Gjerstad 2026
 Visitasforedrag Gjerstad 2026
 Visitasmelding Gjerstad sokn 2026
 Rapport kirkebygg Gjerstad 2026
 Program 2026 Gjerstad
 Protokoll fra bispevisitas Lista og Farsund sokn 2026
 Program bispevisitas 2026 Farsund og Lista
 Visitasforedrag Lista og Farsund 2026
 Visitasmelding Farsund menighet 2026
 Visitasmelding Lista sokn 2026
 Rapport for kirkebygg Lista og Farsund
 Strategiplan Farsund menighet 2024
 Visitasprotokoll Kviteseid 2026
 Kirkebyggrapport Kviteseid 2024
 Visitasforedrag Kviteseid 2026
 Visitasprogram Kviteseid 2026

Saksorientering

Skriv inn teksten her.

Forslag til vedtak

Skriv inn teksten her.

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark biskop

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Dato: 03.03.2026

Vår ref: 25/01585-5 THS

Deres ref:

Protokoll fra bispevisitas i Gjerstad 2026

Biskopen takker igjen for flotte visitasdager i Gjerstad sokn. Vedlagt er visitasprotokollen som inneholder:

- Visitasforedrag
- Visitasmelding fra menigheten
- Kirkebyggrapport
- Visitasprogram

Med vennlig hilsen

Stein Reinertsen
Biskop

Trine H Syvertsen
Kirkefagsjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg:

Visitasforedrag Gjerstad 2026
Visitasmelding Gjerstad sokn 2026
Rapport kirkebygg Gjerstad 2026
Program 2026 Gjerstad

Kopi til:

Agder og Telemark bispedømmeråd

Postboks 208

4662
KRISTIANSAND S

Mottakere:

Prosten i Aust-Nedenes prosti

Tjennaveien 35

4900
TVEDESTRAND
4980 GJERSTAD

Soknepresten i Gjerstad sokn

Kommunehuset,

Postadresse:
Postboks 208
4662 KRISTIANSAND S

E-post: agder.biskop@kirken.no
Web:
Org.nr.:818 066 872

Telefon: +47 38 10 51 20
Telefaks:

Saksbehandler
Trine H Syvertsen

Gjerstad menighetsråd
Gjerstad kommune

Gjerstadveien 1335
Postboks 13 4972 GJERSTAD
Gjerstadveien 1335 4980 GJERSTAD

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark biskop

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Dato: 03.03.2026

Vår ref: 25/01585-4 THS

Deres ref:

Protokoll fra bispevisitas i Risør og Søndeled 2026

Biskopen takker igjen for flotte visitasdager i Søndeled og Risør sokn. Vedlagt er visitasprotokollen som inneholder:

- Biskopens visitasforedrag
- Menighetenes visitasmeldinger
- Kirkebyggrapport
- Visitasprogram

Med vennlig hilsen

Stein Reinertsen
Biskop

Trine H Syvertsen
Kirkefagsjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg:

VISITASFOREDRAG Risør og Søndeled 2026

Program visitas Risør Søndeled 2026

2026 Rapport kirkebygg i Risør

VISITASMELDING - RISØR OG SØNDELED

Kopi til:

Agder og Telemark bispedømmeråd

Postboks 208

4662

KRISTIANSAND S

Mottakere:

Prosten i Aust-Nedenes prosti

Tjennaveien 35

4900

TVEDESTRAND

Soknepresten i Søndeled sokn

Brattstø 4

4990 SØNDELED

Postadresse:
Postboks 208
4662 KRISTIANSAND S

E-post: agder.biskop@kirken.no
Web:
Org.nr.:818 066 872

Telefon: +47 38 10 51 20
Telefaks:

Saksbehandler
Trine H Syvertsen

Soknepresten i Risør sokn
Risør menighetsråd
Søndeled menighetsråd
Risør kommune
Risør kirkelige fellesråd

Postboks 297	4953 RISØR
Postboks 297	4951 RISØR
Brattstø 4	4990 SØNDELED
Postboks 158	4952 RISØR
Postboks 297	4953 RISØR

VISITASFOREDRAG

Gjerstad sokn

Visitagudstjeneste 1. mars 2026

Kjære menighet,
nåde være med dere, og fred fra Gud vår Far og Herren Jesus Kristus.

Det har vært godt og meningsfylt å være sammen med dere i Gjerstad under denne visitasen. Møter preget av mennesker i alle aldre; av samtaler om tro, håp og hverdag, og av tydelige uttrykk for ansvar, engasjement og tilhørighet. Jeg vil først si takk for den åpenheten og gjestfriheten jeg har blitt møtt med.

Dere har latt meg få se menigheten slik den er – ikke bare i planer og dokumenter, men i levd liv, i praksis og i relasjoner. Det gir et sant og viktig bilde.

Om forarbeidet til visitasen

Før visitasdagene har menighetsråd og stab sammen utarbeidet en visitasmelding. Den gir en grundig og ærlig beskrivelse av situasjonen i Gjerstad sokn i dag, og av utviklingen siden forrige bispevisitas. Jeg vil oppfordre dere til å bruke denne meldingen videre – ikke bare som dokumentasjon, men som et redskap for refleksjon, prioritering og håp. Jeg vil takke både menighetsråd, stab og frivillige for et grundig og samvittighetsfullt forarbeid.

Møter og inntrykk under visitasen

Visitasen startet med morgenbønn i Gjerstad kirke – et sterkt og godt utgangspunkt. Å begynne i bønn, i kirkens rom, minner oss om hvem vi er, og hvem vi er sendt av.

Deretter gikk veien til Abel skole, der jeg møtte elever på 9. trinn. Samtalen med ungdommene gjorde inntrykk. Hvordan vil du at kirken skal være relevant som folkekirke i fremtiden? Hva mener du er det viktigste budskapet i kristendommen i dag?

De stilte åpne og ærlige spørsmål om tro, om kirkens relevans og om hva som virkelig betyr noe i livet. Jeg merket meg særlig ønsket om en kirke som er inkluderende, tydelig og nær – en kirke som ikke konkurrerer, men samarbeider, og som gir rom for trygghet og håp. Jeg møtte en dedikert rektor, som gjerne snakker videre med dere i menigheten om kirke-skole samarbeidet for å lage en felles plan.

Det økumeniske møtet på Brokelandsheia bekreftet det gode samarbeidet mellom Den norske kirke, Frikirken, Betel og Normisjon. Det var tydelig at dette samarbeidet ikke er preget av rivalisering, men av gjensidig respekt, forbønn og felles ansvar. Ønsket om å fortsette og styrke dette fellesskapet kom klart til uttrykk, blant annet merket jeg meg hvordan mennesker deltar i de ulike menighetene på en naturlig måte. Jobb blant annet videre med gudstjenesteturnus, slik at dere gir rom for hverandres plass i denne.

Møtet med staben viste en liten, men dedikert stab som gjør mye med få ressurser. Det er imponerende hvor mye som bæres fram gjennom fleksibilitet, vilje og samarbeid –

men også tydelig at belastningen er stor, og at situasjonen er sårbar. Nå er det flere som går av, TAKK for svært trofast og solid arbeid over lang tid.

Samtalen med kommuneledelsen bar preg av gjensidig respekt og vilje til samarbeid. Jeg møtte en kommune som vil mye, som investerer langsiktig, og som har et tydelig søkelys på forebygging og inkludering. Samtidig ble det klart at både kommune og kirke står i krevende økonomiske og demografiske utfordringer. Derfor er nettopp samarbeid, tydelig kommunikasjon og gode møteplasser så viktige. Jeg opplever en lydhør kommuneledelse når det gjelder behov for raskt å legge til rette for gode kontorløsninger og en større forståelse for den krevende økonomiske situasjonen som fellesrådet har hatt over tid. Kommunen tar over gravplassforvaltningen. Jeg håper dette vil være en god løsning.

Møtet med menighetsrådet ble preget av alvor, ansvar og engasjement. Her ble situasjonen beskrevet ærlig: om knapp økonomi, om bemanning, om spenningen mellom fellesrådsoppgaver og menighetsbyggende arbeid – men også om vilje, eierskap og sterk tilhørighet til kirken og bygda. Dere har et sjeldent gull her i Gjerstad og det er evnen til sterkt engasjement på tross av krevende ressurstilgang av ansatte. Her er dere unike.

Familiesamlingen i kirken med JIPPI-koret, og den åpne kvelden i Almestaua, viste bredden i menighetslivet. Sang som ljomet, fortellinger om Jesus som ble levende formidlet, og mennesker i alle aldre samlet rundt kake, kaffe og samtale. Dyktige musikere fylte rommet, og for en sterk fellessang!

Tilstanden i Gjerstad sokn i dag

Visitasmeldingen tegner et tydelig bilde av en liten, men aktiv menighet med stor frivillig innsats og sterk lokal forankring. Samtidig er utfordringene reelle.

Soknet er lavt bemannet, og ytterligere reduksjoner og pensjonsavganger ligger foran dere. Dette påvirker både ansatte, råd og frivillige, og stiller krevende spørsmål om prioriteringer og bærekraft.

Gudstjenestelivet er stabilt, og det er gledelig å se økende deltakelse i nattverden. Samtidig ser vi at kveldsgudstjenester samler færre, og at det må tenkes nytt om rytme, form og samarbeid framover.

Trosopplæringen er et av menighetens store fortrinn. Babysang, JIPPI-koret, BeTweens, Tårnagenter, Lys Våken og konfirmantarbeidet bærer preg av kreativitet og engasjement. Dette arbeidet skaper tilhørighet og legger et viktig grunnlag for framtiden.

Samarbeidet med andre kirkesamfunn er en styrke ved Gjerstad sokn. Felles gudstjenester, ungdomsarbeid og diakonale tiltak viser at kirken i Gjerstad står sterkere sammen enn hver for seg.

Noen oppfordringer videre

Jeg vil løfte fram noen perspektiver for tiden som kommer:

For det første: Ta vare på samarbeidet – både lokalt og økumenisk. Dette er ikke bare en praktisk løsning, men et teologisk vitnesbyrd. Bruk tid sammen for å se på hvordan dere sammen kan koordinere ungdomsarbeidet.

For det andre: Vern om mennesker og ikke strekk strikken for langt. Still jevnlig spørsmålet: Hva er det klokt å bruke kreftene på nå? Dere får til utrolig mye. Men skal dere rekke mer, må nye ressurser skaffes, eller noen omprioriteringer skje.

For det tredje: Jobb videre for å se hvordan dere kan koordinere gudstjenesteturnusen og Frikirkens gudstjeneste, slik at dere gir rom for å delta hos hverandre.

For det fjerde: Vær frimodige i møte med kommunen og lokalsamfunnet. Kirken har en viktig rolle som møteplass, som relasjonsbygger og som bærer av håp – særlig i møte med utenforskap og sårbarhet.

For det femte: Dere har hatt en usedvanlig stabil stab over flere år. Nå er det tre trofaste som går av med pensjon. Nye står klare til å overta. Bruk tiden godt på å bygge den nye staben og til å bli godt kjent med hverandre.

Avslutning

Jeg drar fra visitasen i Gjerstad menighet fylt med takk, og jeg hilser dere med Paulus sine ord til menigheten i Tessaloniki:

Vi takker alltid Gud for dere alle når vi husker på dere i våre bønner. For vår Gud og Fars ansikt husker vi stadig på hvordan dere er virksomme i tro, arbeider i kjærlighet og holder ut i håp til vår Herre Jesus Kristus.

Takk for fellesskapet i visitasdagene.

Takk til ansatte, menighetsråd og frivillige.

Takk for alt dere bærer – ofte stille og trofast.

Glem ikke hvor viktige dere er.

Det er imponerende hvor mye dere får til.

Det har vært godt å være sammen med dere.

Gud velsigne Gjerstad sokn.

Agder og Telemark bispestol 1. mars 2026

Stein Reinertsen, Biskop

VISITASMELDING GJERSTAD SOKN 2026

(BISPEVISITAS 25.02 og 01.03 2026)

(endelig versjon oppdatert og rettet 11. februar 2026)

1. INNLEDNING

- 1.1 Kart som viser området visitasmeldingen gjelder for
- 1.2 Kort historisk riss siden siste visitas

2. SOKNET/KOMMUNEN

- 2.1 Gjerstad sokn
- 2.2 Gjerstad kommune

3. KIRKEBYGG, GRAVLUND, BÅREHUS, MENIGHETSHUS OG KONTOR

- 3.1 Gjerstad kirke
- 3.2 Gjerstad kirkegård
- 3.3 Bårehuset
- 3.4 Menighetshus og kirkekontor

4. KIRKELIGE RÅD OG ANSATTE

- 4.1 Gjerstad menighetsråd
 - 4.1.1 Arbeidet i menighetsrådet
- 4.2 Ansatte i Gjerstad sokn
 - 4.2.1 Arbeidet i staben

5. KOMMUNEN OG KIRKEN

- 5.1 Generelle vurderinger
- 5.2 Kirken i kommuneplanene
- 5.3 Prosjekter/planer

6. KIRKEN OG SKOLEN OG BARNEHAGEN

- 6.1 Generelle vurderinger
- 6.2 Samarbeid kirke - barnehage
- 6.3 Samarbeid kirke - skole

7. ARBEIDET I MENIGHETEN

- 7.1 Menighetens strategi og visjon
- 7.2 Generell vurdering av menighetslivet / menighetens åndelige situasjon
 - 7.2.1 Gudstjenester: Utvikling av gudstjenestelivet og gudstjenestedeltakelse
 - 7.2.1.1 Generelle vurderinger
 - 7.2.1.2 Gudstjenesteforordning og antall gudstjenester
 - 7.2.1.3 Gudstjenester med barnedåp
 - 7.2.1.4 Nattverd
 - 7.2.1.5 Friluftsgudstjenester og pilegrimsgudstjenester
 - 7.2.1.6 Fellesgudstjenester
 - 7.2.1.7 Frivillige medarbeidere i gudstjenesten og konfirmanter
 - 7.2.1.8 Familiegudstjenester
 - 7.2.2 Kirkelige handlinger
 - 7.2.3 Trosopplæring (0-18 år) og øvrig barne- og ungdomsarbeid
 - 7.2.3.1 Trosopplæring 0-18 år uten konfirmantarbeid
 - 7.2.3.2 Konfirmantarbeid og oppfølging ungdomsledere
 - 7.2.3.3 Annet barne- og ungdomsarbeid
 - 7.2.4 Undervisning voksne / voksenarbeid
 - 7.2.5 Diakoni
 - 7.2.6 Misjon og «Samarbeid menighet og misjon»
 - 7.2.7 Kirkemusikalsk virksomhet
 - 7.2.8 Integrering av mennesker med spesielle behov og nye nordmenn
 - 7.2.9 Kultur, bl.a. samarbeid med det alminnelige kulturliv

8. SAMARBEID MED ORGANISASJONER OG MENIGHETER

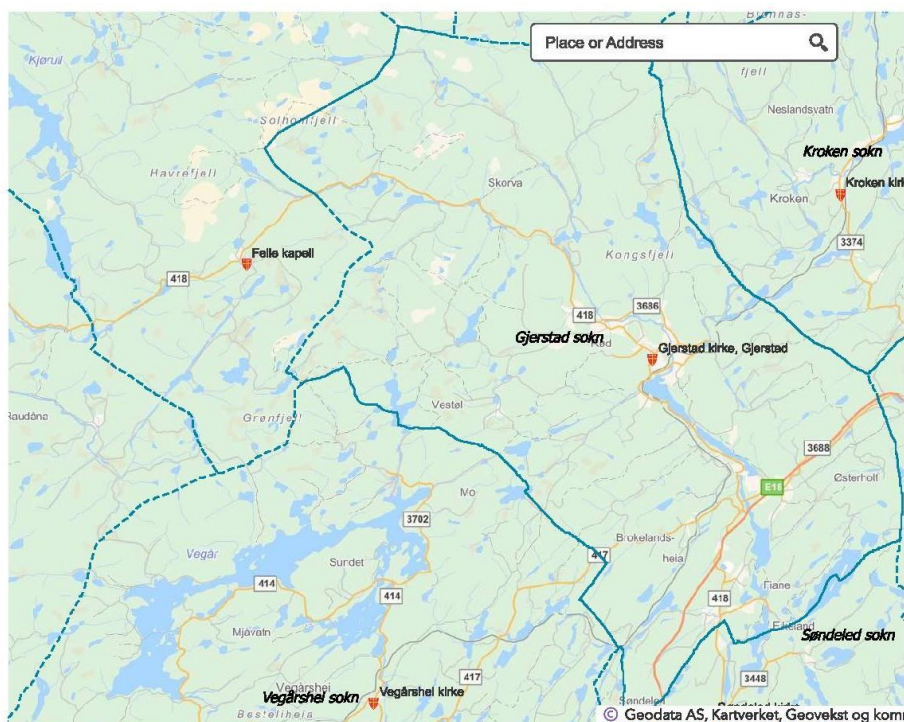
- 8.1 Samarbeid med kristne og humanitære organisasjoner / institusjoner
- 8.2 Samarbeid / forsøksordninger med andre sokn og fellestråd
- 8.3 Samarbeid med andre kirkesamfunn

9. MENIGHETSBLAD OG INFORMASJON

10. KONKLUSJONER / FREMTIDSPERSPEKTIV

1. INNLEDNING

1.1 Kart som viser området vistasmeldingen gjelder for

1.2 Kort historisk riss siden siste visitas

Det er 11 år siden siste bispevisitas som nåværende biskop utførte i februar 2015. Menighetsrådet består fortsatt av like mange medlemmer, mens staben er blitt redusert siden forrige besøk. I 2022 ble staben redusert med 0,75 årsverk, fra 2,8 til 2.05 årsverk. Dette har vært utfordrende for soknet. Vi er veldig lavt bemannet, se pkt. 4.2.

Det har vært utskiftninger i staben: I 2019 fikk Gjerstad ny sokneprest. Etter 2022 er det tilsatt ny trosopplærer og nye organister. Det ventes store utskiftninger i vår lille stab i tiden som kommer: To i staben går av med pensjon nå i år, og flere andre nærmer seg pensjonisttiden.

Gjerstad menighet har dedikerte ansatte og mange motiverte frivillige medarbeidere i råd og utvalg og til gjennomføring av praktiske oppgaver. Koronapandemien førte til en bratt læringskurve i bruk av sosiale medier, og til andre kreative påfunn og tiltak. Aktivitetsnivået og frammøte har tatt seg opp igjen etter korona-tiden og er stort sett som før pandemien.

Siden 2015 er det gjort noen store reparasjoner på kirkebygget. I 2022 ble kirketårnet gjort i stand etter lekkasje. Innvendig er det installert nytt lydanlegg i 2024. Samme året ble den opprinnelige altertavla restaurert og plassert i kirken igjen, men nå på orgelgalleriet. Det er planlagt ny minnelund på nordsiden av kirken. Planene er godkjent av biskopen og statsforvalter. Vi fikk ikke godkjent elektrifisering av kirkeklokkene i 2024/25, og heller ikke rullestolrampe til kirkekoret.

Ny tjenesteytingsavtale undertegnes i første halvdel 2026.

2. SOKNET/KOMMUNEN

2.1 Gjerstad sokn

Gjerstad sokn dekker hele Gjerstad kommune. Vi har ett menighetsråd og grenser til Risør, Vegårshei, Nissedal, Drangedal og Kragerø kommuner.

Gjerstad menighet har pr. 01.01.2026 1823 medlemmer av totalt 2507 innbyggere, det vil si ca 73,4% (tall 3. kvartal 2025). Visitasmeldingen fra 2015 nevner 2000 medlemmer av ca 2500 innbyggere, dvs 80%.

I tillegg til Den Norske Kirke er det to andre aktive menigheter i bygda, Den Evangeliske Lutherske Frikirke og Betel (pinsebevegelsen).

2.2 Gjerstad kommune

Gjerstad kommune har mye samarbeid med andre kommuner i østregionen, bl. a barnevern (plassert på Brokelandsheia) og brannberedskap (Østre Agder Brannvesen). Ny brannstasjon er bygd ny i 2025, rett ved kirken.

Brokelandsheia er et område som er under stor utvikling, mange nye butikker er kommet til og flere er planlagt.

Det finns mange frivillige lag og foreninger i kommunen som er svært aktive. Det er et veldig sterkt idrettslag som driver først og fremst med ski/skiskyting, fotball og orientering. Etter at Torbjørnshall ble bygget rundt 2020, har også innendørs-idretter økt de siste årene.

Siden forrige bispevisitas er soknet ikke lenger medeier i Frivilligsentralen. Den drives nå nesten utelukkende av kommunen.

3. KIRKEBYGG, GRAVLUND, BÅREHUS, MENIGHETSHUS OK KONTOR

3.1 Gjerstad kirke

Gjerstad kirke er ei langkirke fra 1848, bygd og tegnet av den kjente arkitekten Grosch, som også tegnet universitetet i Oslo i sin tid og Skåtøy kirke. Kirken ble da bygget, fordi den gamle kirka var blitt for liten. 420 godkjente sitteplasser er det i bygget.

Gjerstad kirke er et veldig flott bygg med en utrolig flott beliggenhet på en høyde over kirkegården. Kirken er godt synlig for dem som kommer sørfra langs Gjerstadvannet. En fordel med beliggenheten er at uteområdene kan brukes til friluftsgudstjenester og andre arrangementer. En ulempe er vanskelig adkomst når det er glatt vinterstid. Det finnes heller ikke toalett i tilknytning til kirkebygget. Toalettene er nede i Almestaua. Gjerstad kirke har et stort og lyst kirkerom med en veldig god akustikk. Det er alltid god menighetssang i kirken. Det er god plass til bønnevandring og barnekor eller drama. En ulempe er de mange trappetrinn som gjør at kirkens kor-parti ikke er tilgjengelig for rullestolbrukere og for folk som sliter med trapper.

3.2 Gjerstad kirkegård

Gjerstad kirkegård ligger vakkert til i nær beliggenhet til kirka. Den har ca 1900 graver med god kapasitet og foreløpig ikke behov for utvidelse. Vi er langt over minimumskravet når de gjelder ledige graver. En del av gravlunden har utvidet fredningstid (40 år) grunnet mye leire. Vi har en avtale med våre nabosogn når det gjelder begravelse av muslimer og ellers dem som ønsker å gravlegges i ikke vigsløt jord. I 2026 skal det etter planen anlegges ny minnelund på nordsiden av kirken. Driften av gravlunden overtas av kommunen 01.06.2026, menigheten beholder forvaltningsansvaret. Dette mye på grunn av soknets dårlige økonomi. Egen tjenesteytingsavtale er skrevet angående dette samarbeidet.

3.3 Bårehuset

Bårehuset ligger mellom kirken og gravplassen. Kirkegårdsarbeideren disponerer bygget til sine formål. I tillegg til kjølerom for 3 kister er det kontor og dusj/toalett for kirketjener/kirkegårdsarbeider, lager og verksted. Nytt tilbygg ble ferdig i 2017.

3.4 Menighetshus og kirkekontor

Som menighetshus bruker vi Almuestaua. Kommunestyresalen ble i 2025 flyttet fra 1 etasje i Almuestaua til kommunehuset og nå kan menigheten disponere hele bygget. Almuestaua blir også leid ut til selskaper og minnestunder.

2024 ble kontorene for ansatte og sokneprest på kort varsel flyttet fra kommunehuset til Almuestaua. Vi regner med at dette er en midlertidig løsning.

Kirkevergen har kontor i 1. etasje. Sokneprest og trosopplærer deler kontor i 2. etasje. Vi har dialog med kommunen om å bedre kontorfasilitetene. Slik det er nå, er det ikke holdbart. Det er ikke heis i bygget, kontorene er ikke universelt utformet og de er dessuten dårlig isolert mot kulde og lyd.

4. KIRKELIGE RÅD OG ANSATTE

4.1 Gjerstad menighetsråd

Vi har ett menighetsråd som også har fellesråd-oppgaver.

Menighetsrådet består i inneværende periode av følgende personer:

- Inger Øybekk, leder (medlem av Au)
- Magnhild Aasbø Lystad, nestleder
- Vigdis Haugeto Strat (medlem av Au)
- Tore Valle
- Ann Kristin Sola
- Jon Inge Øybekk
- Varamedlemmer: Carina Mæsel Fløystad (1. vara, møter fast) Kari Haugen Gunnerud, Snorre Gamst, Bjørn Gylstrøm og Kari Eskeland
- Michael Wohlenberg, sokneprest (vara prost Ragnhild Eikeland Floberg)
- Tor Arne Støa, kommunens representant (vara Niels Madsen)
- Torgeir Øverland, kirkeverge og referent

4.1.1 Arbeidet i menighetsrådet

Gjerstad kommune har bare ett kirkesokn. Menighetsrådet har derfor også fellesrådsoppgaver. Fellesrådssaker tar alltid mye tid og krefter. Menighetsrådet føler på at det blir for lite tid til menighetsbyggende arbeid. Dette tærer på motivasjonen. Noen ganger har menighetsrådet prøvd å begynne møtene med menighetsrådssaker og fellesrådssakene til slutt. Men vanligvis kommer fellesrådssakene først med kommunal representant til stedet. Disse sakene tar alltid mye tid.

I perioder har vi prøvd å dele opp møtene slik at vi annen hver gang har et møte med bare menighetsrådssaker, og neste gang bare fellesrådssaker. Vi prøver en slik møteplan igjen i 2026.

4.2 Ansatte i Gjerstad sokn

Gjerstad sokn disponerer 2,05 årsverk. I 2015 var det 2,8 årsverk. Etter 01.06.2026 vil Gjerstad sokn disponere 1,45 årsverk.

Ansatte Gjerstad kirkelige fellesråd:

- Torgeir Øverland, kirkeverge 50% stilling (stillingsprosenten var 60% før 2022) og sekretær for menighetsrådet og sokneprest 10% (før 2022 var det 30% sekretærhjelp som del av stillingen til trosopplæringskoordinator: 20% for menighetsråd og 10% for soknepresten). Torgeir Øverland slutter 01.06.2026. Det er lyst ut en 60% stilling som kirkeverge og sekretær med søknadsfrist 10.02.2026.

- Olav Rønningen, kirkegårdsarbeider 60% stilling. Fram til juni 2024 var han også kirketjener i 20% stilling (stillingsprosenten for kombistillingen kirketjener og kirkegårdsarbeider var 100% før 2022). Olav Rønningen slutter 01.08.2026.

Kommunen overtar den praktiske driften av kirkegården fra 01.06.2026.

- Ledig stilling som kirketjener i helgene, 20% stilling. Siden i fjor gjøres arbeidet av innleide vikarer. Det er lyst ut en 20% stilling som kirketjener med søknadsfrist 10.02.2026.

- Laila Stensvold, trosopplærer 30 % (stillingsprosenten var 40% trosopplæringskoordinator før 2022, da i kombinasjon med 20% sekretær for menighetsrådet og 10% sekretær for soknepresten og 10% gravstell).

- Maria Skjæveland, organist 20% stilling

- Magne Leivann, organist 15% stilling (organiststillingen var 40% før 2022)

Klokkertjenesten er basert på frivillighet pga den stramme økonomiske situasjonen. I tillegg er det en 100% stilling som sokneprest i Gjerstad sokn. Prestens arbeidssituasjon blir påvirket av nedskjæringene i staben med lite kontorhjelp, og av færre presterressurser i prostiet.

4.2.1 Arbeidet i staben

Alle ansatte i staben har deltidsstillinger, med unntak av presten. Det er vanligvis ingen dag der alle ansatte er på jobb samtidig. Ca en gang i måneden prøver vi å samle alle ansatte til et felles stabsmøte. Ofte deltar også lederen i menighetsrådet.

Tre ganger i uken har vi felles matpause med dem som er på jobb og har anledning. Prest og kirkeverge har jevnlig kontakt. Prest og trosopplærer deler kontor og har jevnlig felles planlegging og evalueringer.

Ved sykemeldinger i staben har vi i liten grad hatt mulighet og overskudd til å leie inn vikarer. Dette har ført til ekstra belastning på dem som var igjen, samtidig som en del ting ikke er blitt gjennomført. På den andre siden har sykemeldinger og innsparte lønnsmidler vært til hjelp til å begrense underskudd i årsregnskapene.

5. KOMMUNEN OG KIRKEN

5.1 Generelle vurderinger

Forholdet til kommunen er bra. Vi har alltid hatt en god dialog med kommunen om investeringsbehov. Men vi sliter med rammetilskuddet til driftsbudsjettet.

Gjerstad kommune betaler for strømmen i kirken, bruk og innkjøp av datautstyr, porto og all snømåking utenfor kirken og Almuestaua. Denne ordningen er nedfelt i tjenesteytingsavtalen.

Ellers opplever vi hele tiden en krevende økonomisk situasjon. De to siste årene har Gjerstad sokn heldigvis hatt et premiefond. Dette er nå nesten brukt opp siden det er tatt mye av det for å dekke opp underskudd og bedre likviditeten.

Soknerådet har et ønske om å kunne skille regnskap og økonomi i den kommunal finansierte fellesrådsdel fra menighetsarbeidets regnskap og økonomi.

5.2 Kirken i kommuneplanene

Gjerstad sokn er med i de kommunale planene som blir utarbeidet hvert år. Vi er på lik linje med andre kommunale etater når det gjelder utarbeidelse av budsjett. Vi har budsjettmøte med rådmann og økonomisjef hver høst, og etter behov. Når det gjelder rammetilskudd så sliter vi med å få igjennom våre ønsker og krav. I 2026 får vi et rammetilskudd på kr. 1.150.000 kroner. Kommunen overtar kirkegårdsdriften og lønnsutgifter for kirkegårdsarbeider fra sommeren 2026. Tilskuddet i 2013 var 1.350.000 kroner, og i 2025 var tilskuddet 1.260.000 kroner.

Det blir spennende å se hvordan situasjonen blir fremover. Kommunen overtar som nevnt driften av kirkegården fra juni 2026. Kirkegårdsforvaltningen blir fortsatt værende i soknet.

Vi har alltid hatt en god dialog med kommunen om investeringer. Vi planlegger investeringer og kommunen tar hele finansieringsopplegget. Dette er en god ordning for begge parter.

5.3 Prosjekter/planer

Minnelunden skulle etter planen bli ferdig våren 2026, men det kan bli forsinkelser. Det blir behov for nytt tak på kirkebygget. Dette er foreløpig ikke meldt inn til kommunen.

6. KIRKEN OG SKOLEN OG BARNEHAGEN

6.1 Generelle vurderinger

I Gjerstad er det en barnehage med to avdelinger på to forskjellige steder i bygda. Siden sist det var bispevisitas er de to barneskolene i Gjerstad og på Fiane blitt lagt ned. Elevene er blitt flyttet til Abel skole på Sundebru. Der er det nå er en kombinert barne- og ungdomsskole. Skolen ligger ca. 9 km fra Gjerstad kirke og ca 2 km fra Brokelandsheia.

Det er ingen videregående skole i Gjerstad. De fleste videregående skoleelever går på videregående skoler i Tvedestrand og Risør.

Forholdet mellom kirken og barnehagen og kirken og skolen er godt. Det er tradisjon for barnehagebesøk i kirken før jul og påske, og for skolegudstjenester før jul, og for annen skole-kirke-kontakt. Gjerstad menighet har i de to siste menighetsperiodene ikke hatt skriftlig samarbeidsavtale med skolen.

6.2 Samarbeid kirke - barnehage

Det finnes flere godt innarbeidede tradisjoner og møteplasser for samarbeidet mellom kirken og barnehagen: Det eldste årskullet i barnehagen kommer til en julekrybbevandring i kirken i advent, og til en påskevandring før påske. Disse arrangementene forberedes og gjennomføres av trosopplærer og prest i samarbeid med barnehagen, og med hjelp av organist og kirketjener og noen frivillige. Enkelte andre ganger avtaler barnehagen et kirkebesøk med trosopplærer eller prest. Enkelte ganger har trosopplærer eller prest hatt planleggingsmøter med barnehagen.

6.3 Samarbeid kirke – skole

Det finnes flere godt innarbeidede tradisjoner og møteplasser for samarbeidet mellom kirken og skolen: Det er en førjulsgudstjeneste i Gjerstad kirke for barneskolen 1. til 7. trinn, og en førjulsgudstjeneste for ungdomsskolen 8. til 10. trinn. Disse skolegudstjenestene forberedes i samarbeid mellom prest og aktuelle lærere. De gjennomføres med hjelp av organist og kirketjener og frivillige (lys og lyd). Skolen har et kirkebesøk hver høst i forbindelse med en tema-uke om matematikeren Abel. Da kommer 3. og 4. trinn til Gjerstad kirke der trosopplærer har et geometrisk matematisk opplegg for elevene i kirken, og frivillige gjennomfører et opplegg med dem ute på kirkegården.

Trosopplærer gjennomfører enkelte år et bibelopplegg for 6. trinn på Abel skole, «Bibelsporet».

Enkelte ganger avtaler enkelte klassetrinn et kirkebesøk med prest eller trosopplærer.

7. ARBEIDET I MENIGHETEN

7.1 Menighetens strategi og visjon

Gjerstad menighetsråd har ikke vedtatt noen visjoner eller strategier. Men vi prøver med våre begrensede ressurser i alt menighetsarbeid og i gudstjenesteliv å virkeliggjøre dåps- og misjonsbefalingen fra Mat 28,19-20. Og vi søker «å vekke og nære det kristelige livet i soknet.»

På grunn av vanskelig økonomi i den kommunal-finansierte delen av virksomheten har menighetsrådet måttet bruke mye av sin arbeidstid på knappe ressurser og nedskjæringer i staben. Det nåværende menighetsråd begynte sin rådsperiode med en samtale om våre drømmer og visjoner. Men vi har til nå ikke hatt overskudd å arbeide målrettet med strategi og visjoner. Lederen i menighetsrådet er flink til å holde denne samtalen gående og å minne rådet om vårt åndelige ansvar.

7.2 Generell vurdering av menighetslivet / menighetens åndelige situasjon

Mange innbyggere i Gjerstad kommune har en positiv tilknytning til kirken og kristen tro. Gjerstad har en sterk tradisjon for kristent arbeid og for ungdomsarbeid og misjonsengasjement. Det er derfor et stort potensial for å trekke frivillige inn i menighetsarbeidet, og for å utvikle det. De ansatte i staben og menighetsrådet og frivillige bærer på mange drømmer og ønsker. Men den alltid krevende situasjon i menighetsrådets fellesrådsdel og en underbemannet stab tar mye krefter og begrenser muligheten og engasjementet til å bygge menighet.

Frammøtet på gudstjenester og kirkelige aktiviteter er nokså stabilt. Alderen på deltakerne i den trofaste menighetskjernen er stigende. Utfordringen er å finne yngre krefter til å gå inn i arbeidet. Det må trolig tenkes nytt om framtidens arbeid i Den norske kirke

Det finnes ikke lenger noe bedehus i Gjerstad sokn. Normisjonen bruker Almuestaua som sitt møtelokale. I øvrebygda i Gjerstad har Almuestaua alltid vært brukt som «bedehus» også. I den sørlige delen av Gjerstad sokn var det tidligere to bedehus, på Sunde og på Fiane. Begge to er solgt. På alle tre plassene var det foreningsliv. Foreningslivet som er igjen er flyttet til Almuestaua.

Gjerstad menighet har en givertjeneste som dekker noe av arbeidet med trosopplæringen. Det er stort potensial til å utvikle givertjenesten. Men folk i menigheten er redde for å gi penger i tilfellet de blir brukt til oppgaver som kommunen burde finansiere.

Gjerstad menighet har mange frivillige medarbeidere. De siste årene har menighetsrådet invitert til medarbeiderfest i september. Da sendes invitasjon til ca 65 personer som på våre lister er oppført som frivillige medarbeidere.

7.2.1 Gudstjenester: utvikling av gudstjenestelivet og gudstjenestedeltakelse

7.2.1.1 Generelle vurderinger

Gudstjenestedeltakelsen synes å være nokså stabil. Antall deltakere i nattverden synes å være stigende. Men en stor gudstjeneste med mange deltakere eller en avlyst gudstjeneste kan gi store utslag i årsstatistikken.

Gjerstad menighet har et aktivt gudstjenesteutvalg der presten og begge organister er med, i tillegg til en representant fra menighetsrådet og en fra det frivillige klokkerkorpset.

7.2.1.2 Gudstjenesteforordning og antall gudstjenester

Gudstjenesteforordningen fra 2018 forskriver at Gjerstad sokn har 42 gudstjenester i kirken, dessuten en gudstjeneste på Vestøl (nå Løyte), og en gudstjeneste på Gjerstadheimen.

Gjerstad menighet har vanligvis gudstjeneste på tre søndager i måneden, og på høytidsdagene nyttårsdagen, skjærtorsdag, langfredag, påskedag, grunnlovsdagen, pinsedagen, julaften, og juledagen. Etter at vi har måttet skjære ned organiststillingen er en gudstjeneste i måneden lagt til ettermiddags/kveldstid. Det gjør det mulig å dele organist med nabomenigheter. Slike kveldsgudstjenester samler til nå vanligvis færre folk enn på formiddagen. På den andre siden kan slike gudstjenester bidra til å prøve ut andre typer gudstjenester og til å nå nye mennesker.

De fleste gudstjenester i Gjerstad ledes av presten i Gjerstad. Presten prøver å ta ut sine frihelger når det ikke er satt opp gudstjeneste i Gjerstad kirke. I ferietiden og enkelte ganger ellers er det naboprester som leder gudstjenesten i Gjerstad kirke. Gudstjenester ved vikarer er ofte lagt til ettermiddag/kvelden, fordi den tilreisende prest har gudstjeneste i sin egen kirke på formiddagen.

En revisjon av gudstjenesteforordningen burde ta hensyn til nye tradisjoner for friluft- og fellesgudstjenester og til nedskjæringer i den kirkelige staben i Gjerstad og færre presterressurser i prostiet.

7.2.1.3 Gudstjenester med barnedåp

De fleste barnedåp skjer i menighetens hovedgudstjeneste. Det er lite aktuelt med barnedåp på ettermiddag/kvelden. Det er blitt færre antall gudstjenester med mulighet for barnedåp. Under pandemien var det dåpsgudstjenester med bare dåpsfamilien til stede. På grunn av nedbemanning og sykemeldinger ble disse gjennomført uten kirketjener og organist. Det viste seg at familiene ofte deltok mer aktivt i utformingen av slike enkle dåpsgudstjenester enn de ville gjort i en vanlig høymesse. Det er fortsatt enkelte ganger slike dåpsgudstjenester med bare dåpsfølget til stede, når dåpsfamilien ønsker det og det er vanskelig å finne en gudstjenestesøndag som passer.

7.2.1.4 Nattverd

Antall gudstjenester med nattverd er stigende. Nattverden deles vanligvis ut nede foran kortrappa, med unntak av høytidsdager og enkelte andre ganger. Terskelen til å gå til nattverden er da mindre enn når vi kneler ved alterringen. Vi har ikke rullestolrampe opp til koret heller. Men vi mister noe av opplevelsen av hellig hvile ved ikke å kunne knele på alterringen. Når det er bønnevandring på

familiegudstjenester, deles nattverden ofte ut med intinksjon i et hjørne nede i kirkeskipet. Da opplever vi at mange barn og deres familier deltar i nattverden.

7.2.1.5 Friluftsgudstjenester og pilegrimsgudstjenester

Gjerstad menighet har de siste årene hatt flere friluftsgudstjenester, f.eks. på «Olavsplassen» bak kirken, på Gjerstad kirkegård eller Abelstien, på Eikelandsverk, og på andre møteplasser. Slike friluftsgudstjenester og/eller pilegrimsgudstjenester er fine og utfyllende alternativer til den vanlige høymessen i kirken. Det er ikke alltid med kirketjener og/eller organist på slike friluftsgudstjenester. Dette hjelper i en situasjon med underbemanning og når det er sykemeldinger i staben, og det åpner opp for å trekke inn flere frivillige i arbeidet.

7.2.1.6 Fellesgudstjenester

Gjerstad sokn har de siste årene hatt flere fellesgudstjenester med nabomenighetene (se nede punkt 8.2). Det møter vanligvis ikke mange deltakere fra Gjerstad på slike fellesgudstjenester når de skjer utenfor Gjerstad sokn.

Gjerstad sokn har tradisjon for tre til fire fellesgudstjenester i året sammen med Frikirken i Gjerstad og på Songe (se nede punkt 8.3). Fellesgudstjenestene med Frikirken samler alltid mye folk.

Når fellesgudstjenester skjer utenfor Gjerstad sokn eller i Frikirkens lokaler, blir antall deltakere ikke ført i vår årsstatistikk.

7.2.1.7 Frivillige medarbeidere i gudstjenesten og konfirmanter

Gjerstad menighet har en stor gruppe frivillige som stiller som kirkeverter, tekstlesere, klokkere, og med annen praktisk hjelp som lyd og projektor og rigging/rydding.

Under vanlige høymesser bruker vi ofte mindre konfirmantgrupper som «ministranter». Konfirmantene deltar med liturgiske oppgaver og som kirkeverter: De deler ut salmebok med liturgiark, de deltar med inngangsprosesjon og evangelieprosesjon og med lystening under forbønnen, av og til hjelper de med under dåpen og/eller med bibeldrama eller lignende.

7.2.1.8 Familiegudstjenester

Det er familiegudstjenete ca 3-4 ganger i semesteret: Tårnagenter i februar, karnevalsgudstjeneste med JIPPI-koret i mars, 17. mai gudstjeneste med JIPPI og skolekorpset, familiens misjonsdag med JIPPI-koret i mai eller juni. Vanligvis en familiegudstjeneste i september, utdelingsgudstjeneste med JIPPI-koret i oktober, Lys våken i november, og en familiegudstjeneste i advent.

Både på adventskonserten og på julaften deltar skolekorpset og JIPPI-koret.

Det er ofte bønnevandring under familiegudstjenester. Trosopplæreren har mange kreative ideer til stasjoner på bønnevandringen.

7.2.2 Kirkelige handlinger

Det er god oppslutning om dåp og konfirmasjon og begravelse. Antall døpte og konfirmanter følger årskullene. Tallene for 2011 viser 31 dåp og 38 konfirmerte, tallene for 2025 er 17 dåp og 25 konfirmerte.

De fleste familier med tilknytning til Den norske kirke velger barnedåp i kirken, men antall dåp er synkende i forhold til antall fødte barn. Oppslutningen om kirkelig konfirmasjon er fortsatt høy, men den er også synkende. Det er alltid noen døpte

medlemmer som ikke velger konfirmasjonstid i kirken. Men det er også nesten alltid ungdommer fra andre kristne trossamfunn og/eller ungdommer som ennå ikke er døpt som velger konfirmasjon i Den norske kirke.

Det har vært få kirkelige vielser de siste årene i Gjerstad kirke.

7.2.3 Trosopplæring (0-18 år) og øvrig barne- og ungdomsarbeid

Gjerstad menighet har en 30% stilling som trosopplærer.

Gjerstad menighet har et aktivt trosopplæringsutvalg.

Her følger en oversikt over trosopplæringsarbeidet 0-18 år og det kristne barne- og ungdomsarbeidet i soknet:

7.2.3.1 Trosopplæring 0-18 år uten konfirmantarbeid

Presten har ansvaret og gjennomføringen av dåpssamtalen og dåpen.

Trosopplærer har babysang hver uke.

Kirkekontoret sendte tidligere ut dåpshilsener til alle døpte barn fra 1 til 3 år. Fra og med i fjor inviteres alle disse barna og deres familier til «Krøllekveld» i kirken.

Trosopplæreren har ansvar for denne samlingen, sammen med frivillige.

Hver høst er det en familiegudstjeneste med utdeling av 4- og 5- og 6-årgave.

7-åringer blir spesielt invitert til «Familiens misjonsdag» i mai eller juni, i samarbeid med menighetens misjonsutvalg.

8- og 9-åringer blir invitert til en tårnagenthelg på vinteren.

I 2024 prøvde vi ut en kveld med pinsefest for 9-åringer i kirken. Den vil framover være for 10-åringer.

10- og 11-åringer blir invitert til en Lys-Våken-helg med overnatting i kirken i november. De blir invitert to ganger på rad både til Tårnagenter og til Lys-Våken.

Trosopplærer har prosjektlederansvar for disse samlingene, i samarbeid med presten og frivillige.

Trosopplærer og prest samarbeider om familiegudstjenester med bønnevandring. Vi har 3-4 slike familiegudstjenester med bønnevandring hvert semester. Barnekoret JIPPI deltar på flere av disse.

12-åringene blir invitert til «Du verden» hver september i Den lille dyrehagen på Brokelandsheia. Dette er et samarbeidsprosjekt i prostiet. Prosjektet vant trosopplæringsprisen i 2023.

For ca. 10 år siden ble det startet opp igjen søndagsskole i Gjerstad kirke. Den samler vanligvis 10 til 15 barn. Barna er med på førte delen av gudstjenesten. Barna og ledere går ut før prekenen og ned til Almestaua. Det er ofte med noen foreldre og/eller eldre barn som hjelpeledere. Den frivillige hovedlederen sluttet i fjor.

Menighetsrådet arbeider med å videreføre søndagsskolen.

Trosopplærer og prest og frivillige medarbeidere inviterer annen hver uke til «BeTweens»-kvelder for barn fra 5. til 7. klassetrinn i Almestaua, med formingsaktiviteter og andakt og mat og leker eller spill.

7.2.3.2 Konfirmantarbeid og oppfølging ungdomsledere

Konfirmasjonstiden følger skoleåret. Presten har hovedansvar for konfirmantopplegget. Han er alene om gjennomføringen av konfirmanttimer gjennom året. Trosopplæreren er med på konfirmantleiren. Menighetsrådet ordner med mat til konfirmanttimene, og med hjelp til konfirmantkapper og fasteaksjonen.

Siden 2020 begynner vi konfirmantåret med en tre- eller fire-netters konfirmantleir sammen med nabomenighetene i prostiet. Denne leiren har til nå samlet en stor andel av konfirmantene. Men fra årets konfirmanter var bare halvparten med på hele leiren. Menigheten sponser leirprisen slik at konfirmantene de siste årene har betalt kr. 1500 eller 1750 i egenandel. Egenandelen for konfirmasjonstiden uten leir er kr. 500. Det er alltid noen konfirmanter som ikke ønsker reise på leir eller som har andre planer i sommerferien. Leirkonfirmantene har ca. en samling i måneden gjennom konfirmantåret sammen med de andre konfirmantene som ikke var med på leiren. De andre konfirmantene har i tillegg en samling til hver måned. Det blir også en eller to storsamlinger i konfirmantåret sammen med nabomenighetene. Konfirmantene deltar to eller tre ganger med liturgiske tjenesteoppgaver i gudstjenesten, og de er med på innsamlingsaksjonen «fasteaksjon». Konfirmasjonsgudstjenesten er blitt flyttet fra siste søndag i mai til siste lørdag i mai, noe som konfirmantfamiliene setter pris på. Antall deltakere på den store konfirmasjonsgudstjenesten er ikke lenger tatt med i årsstatistikken blant deltakere på gudstjenester på søn- og helligdager.

Ungdomsledere: Det er alltid med en større gruppe ungdomsledere fra Gjerstad på konfirmantleiren. I perioder har vi prøvd å lage lederkurs for dem sammen med nabomenighetene. Trosopplæreren trekker inn ungdommer som hjelpeledere på trosopplæringstiltak. Høsten 2025 søkte menigheten om støtte fra Mæselfondet til å sende og sponse 10 ungdomsledere til å delta på den kristne ungdomsfestivalen «Get Focused» i Tønsberg. Ubrukte trosopplæringsmidler ble høsten 2025 brukt til noen ungdomssamlinger. Ungdommen har planer om å videreføre disse ungdomssamlingene våren 2026.

7.2.3.3 Annet barne- og ungdomsarbeid

Barnekoret JIPPI samler mange barn i alderen 6 til 12 år. De har flere frivillige voksne ledere. Koret har et eget organisasjonsnummer og er på den måten uavhengig fra Gjerstad menighet. De øver annen hver uke i Gjerstad kirke og de deltar regelmessig i våre gudstjenester. Barnekoret JIPPI har de siste årene reist på barnegospelfestival og/eller «Balluba-festivalen» i Kragerø og Bamble. Menigheten støtter JIPPI med offergaver og praktisk hjelp og forbønn. Vi ser på JIPPI-koret som en del av vårt menighetsarbeid.

Drop-In-kveldene annen hver fredag i pinsemenigheten Betel samler mye ungdom fra 13 år oppover. Noen voksne fra Gjerstad menighet er med som frivillige ledere på Drop-In.

Frikirken har begynt med sportskafé annenhver uke for ungdom. Presten har noen ganger blitt invitert til å ha andakter der. Frikirken har også begynt med en «kreativ barneklubb» som samler mange barn på tvers av menighetstilhørighet.

Noen frivillige fra Gjerstad menighet har i flere år fått med seg en gjeng med barn til barnefestivaler som «24-hours»-barnefestival og lignende.

Hver allehelgens-aften 31. oktober inviterer frivillige fra Gjerstad menighet og Frikirken og Betel alle barn til en felles «Stjernerparty»-samling på Betel, med utkledding og andakt og underholdning. Trosopplærer og/eller prest er ofte med. En stor gjeng ungdommer fra Gjerstad er hvert år med som hjelpemannskap på Skjærgårds «Music-and-Mission»-festivalen på Risøya, i samarbeid med Skjærgårds LIVE.

Flere ungdommer fra Gjerstad deltar på lagsmøtene som Norges kristelige student- og skoleungdomslag har i Tvedestrand.

7.2.4 Undervisning voksne / voksenarbeid

Det finnes ikke noe regelmessig undervisningstilbud for voksne i menigheten.

Annen hver torsdag samler «Skrollekafèen» en gruppe pensjonister i Almstaua til allsang og kulturelle innslag.

I 2022-2023 og 2023-24 arrangerte menighetsrådet noen bibelkvelder med temaet «Tegnene i Johannes-evangeliet», og «Brevet til Filipperne».

Prest og kantor/organist inviterer fra tid til annen til salmekvelder i kirken der vi lærer om salmene og kirkehistorien.

7.2.5 Diakoni

Aust-Nedenes prosti har ikke lenger en felles prostidiakon. Gjerstad menighet har ikke lenger en kontaktperson for diakonisamarbeidet i prostiet.

Prosten inviterer til sorggruppe for hele prostiet.

Gjerstad menighet har ikke noe diakoniutvalg.

Gjerstad sokn er ikke lenger medeier i Frivilligsentralen.

Frivillige i Gjerstad menighet driver «Skrollekafé» annen hver torsdag formiddag i Almestaua. Den samler mellom 25 og 40 personer til mat og prat og sang og kulturelle innslag.

Gjerstad menighet har ikke noe organisert besøkstjeneste. Men noen frivillige fra Gjerstad menighet og fra Frikirken og pinsemenigheten besøker regelmessig eldre og ensomme i kommunen.

Presten har hver uke en andakt på Gjerstadheimen, men ikke i ferietiden. Enkelte ganger står frivillige for andakten. Tidligere var dette i samarbeid med Frikirken og med organist fra Gjerstad kirke. Andakten skjedde tidligere i kantina på Gjerstadheimen der det også var piano. Personalet måtte følge beboerne opp dit. Etter at pianoet ble flyttet ned til avdelingen «Solstaua», ble også den ukentlige andakten flyttet dit. Nå er det ikke lenger noe piano i Solstaua, derfor pleier presten å ta med gitar til allsangen. Fordelen med Solstaua er at det alltid er noen beboere til stede. Men vi når ikke lenger i like stor grad beboere fra andre steder ved Gjerstad omsorgssenter.

Presten forretter ved de fleste begravelsene i Gjerstad kirke. Presten besøker sørgefamiliene i forkant. Presten har også regelmessig kontakt med en del folk som ønsker sjelesorg og oppfølging. Presten besøker gamle og syke i deres hjem når han blir bedt om å komme.

Prosten koordinerer SIMEN-arbeidet i prostiet. To ganger i semesteret er det SIMEN-kveld i Almuestaua, der frivillige fra Gjerstad menighet og presten medvirker.

7.2.6 Misjon og «Samarbeid Menighet og Misjon»

Gjerstad menighet har et aktivt misjonsutvalg. De bidrar med informasjon om misjonsprosjektet inn i gudstjenesten og menighetsbladet. De arrangerer en familiens misjonsdag i mai eller juni hvert år. Misjonsutvalget arrangerer også en misjonsfest i Almuestaua hver høst.

Gjerstad menighet er med på aksjonen «Sammen som menighet i hele verden» mellom Kristi himmelfartsdag og St. Hans hvert år.

Gjerstad menighet har misjonsprosjekt i samarbeid med NMS. I mange år hadde menigheten misjonsprosjekt på Madagaskar. I forrige menighetsrådsperiode støttet menigheten et misjonsprosjekt i Brasil. I nåværende periode støtter menigheten et prosjekt i Thailand.

Gjennom misjonsavtalen med NMS har Gjerstad menighet forpliktet seg til å samle inn minst 40.000 kroner i året. Gjennom kirkeoffer og gaver og misjonsutvalgets arbeid blir det samlet inn ca 60.000 kroner hvert år. Fra i år forplikter menigheten seg til å samle inn minst 60.000 kr i året. I hver gudstjeneste i kirken ber vi for vårt misjonsprosjekt.

Den lokale Normisjon har regelmessige møter i Almuestaua ca tre ganger i semesteret.

Det finnes også en kvinneforening for NMS, Misjonsringen.

7.2.7 Kirkemusikalsk virksomhet

Gjerstad kirke eger seg svært godt til konserter. Men nedskjæringene i staben begrenser muligheten til å arrangere eller innvilge konserter i kirken. På grunn av begrensede kirketjenerressurser har Gjerstad menighetsråd måtte si Nei til noen forespørsel om konserter.

I flere år har det blitt arrangert julekonsert med bygdas egne kor og korps og andre solister den første søndagen i advent. Denne konserten har de siste årene kommet i stedet for gudstjeneste den helgen. Menigheten definerer denne adventsmusikken derfor nå som en musikk gudstjeneste.

De siste årene har kantor / organist i samarbeid med presten arrangert noen salmekvelder.

Barnekoret JIPPI og skolekorpset deltar fast på flere gudstjenester gjennom kirkeåret.

Vi bruker mye sang og musikk i barne- og ungdomsarbeidet og i konfirmantarbeidet.

7.2.8 Integrering av mennesker med spesielle behov og nye nordmenn

Gjerstad menighet samarbeider med nabomenigheter i prostiet om SIMEN-samlinger for mennesker med spesielle behov. Prosten leder dette arbeidet.

For 10 år siden ble det startet opp Skrollekafé med tanke for å gi innvandrere et sted å møtes. Flere av våre nye landsmenn har siden da funnet sitt fellesskap i Frikirken.

Etter at mange flyktninger i 2022 kom fra Ukraina til Norge, kjøpte vi inn bibler på ukrainsk språk til Gjerstad kirke. Og vi prøvde å legge til rette for ukrainske deltakere i vår gudstjeneste. Men også våre ukrainske trossøsken har stort sett funnet veien til Frikirken. Den driver språkkafé sentralt på Brokelandsheia.

7.2.9 Kultur, bl.a. samarbeid med det alminnelige kulturliv

Det finnes flere aktive lag i Gjerstad. Blant disse er Historielaget, Havrefjell turlag, Fiane ungdomslag, Gjerstad jeger og fiskeforening, Gjerstad skytterlag, Gjerstad Helselag, Gjerstad bygdekvinne lag, Eldrerådet, Pensjonistforening, og flere andre. Gjerstad menighet har et godt samarbeid med Gjerstad historielag, bl.a. om kulturminnene på gravplassen.

Gjerstad menighet har enkelte ganger samarbeidet med Havrefjell turlag (Den Norske Turistforening) og med idrettslaget om noen friluftsgudstjenester.

Lokale og tilreisende musikere deltar fra tid til annen i gudstjenesten og på kirkekonserter.

17. mai starter og slutter barnetoget på kirkebakken. Etter en markering ved bautasten for falne under 2. verdenskrig starter gudstjenesten. Skolekorpset medvirker i gudstjenesten. Korpset spiller også i kirka på julaften.

8. SAMARBEID MED ORGANISASJONER OG MENIGHETER

8.1 Samarbeid med kristne og humanitære organisasjoner / institusjoner

Normisjon har forening i Gjerstad. Det finnes også en Misjonskvinneforening (NMS). Det finnes trolig flere andre foreninger i bygda som ikke lenger er særlig aktive. Det finnes ikke lenger noe bedehus i soknet. Normisjon bruker Almestua til sine møter. Medlemmene i Normisjon er også aktive kirkefolk i Gjerstad menighet. Menigheten har et godt samarbeid med Det norske Misjonsselskap, formalisert gjennom misjonsavtalen.

Menighetens konfirmanter er hvert år med på fasteaksjonen til Kirkens Nødhjelp.

En stor gjeng ungdommer fra Gjerstad er hvert år med som hjelpemannskap på Skjærgårds-«Music-and-Mission»-festivalen på Risøya, i samarbeid med Skjærgårds LIVE.

Flere ungdommer fra Gjerstad deltar på lagsmøtene som Norges kristelige student- og skoleungdomslag har i Tvedestrand.

8.2 Samarbeid / forsøksordninger med andre sokn og fellesråd

Gjerstad menighet har et godt og nært samarbeid med nabomenighetene om konfirmantleir og felles tiltak i prostiet.

Tidligere var det et nært samarbeid med Vegårshei sokn, med bl.a. felles menighetsblad og at prestene hadde tjenester i hverandres sokn. De siste årene har presten hatt et samarbeid om tjenesteuker og ferieavvikling med Søndeled og Risør. Siden 2020 har Gjerstad et eget menighetsblad.

I perioder har vi prøvd å legge den gudstjenestefrie søndagen i Gjerstad til en søndag der det er gudstjeneste i nabokirkene i Vegårshei eller Søndeled. Men det er i veldig liten grad at folk fra Gjerstad menighet reiser til gudstjenestene i nabokirkene. Gjerstad sokn har de siste årene hatt flere fellesgudstjenester med nabomenighetene: Himmelfartsdagen på Hovdefjell i Åmli/Vegårshei, pilegrimsmesse på bispeveien i Åmli/Nissedal, felles gudstjeneste på konfirmantleiren, og flere. Det møter vanligvis ikke mange deltakere fra Gjerstad på slike fellesgudstjenester når de skjer utenfor Gjerstad sokn.

Trangere ressurser vil gjøre det mer naturlig framover å utvide samarbeidet med nabomenighetene.

8.3 Samarbeid med andre kirkesamfunn

Både Frikirken og pinsemenigheten Betel har sine lokaler i Øvrebygda i Gjerstad med regelmessig møtevirksomhet. Betel har vanligvis møte hver søndag. Frikirken har søndagsgudstjeneste en søndag i måneden i sin frikirke, og av og til i Frikirken på Felle. Frikirken driver nå også bruktbuikk og kafé med sentral beliggenhet på Brokelandsheia. Der har de «kafé-gudstjeneste» en søndag ettermiddag i måneden. Gjerstad Frikirke er nå slått sammen med Frikirken på Songe. Gjerstad frikirke har ikke lenger en egen pastor. De har tilsatt en menighetsarbeider i stedet.

Gjerstad menighet har et nært samarbeid med Frikirken i Gjerstad og på Songe. Presten har regelmessige planleggingsmøter med Frikirken. Folk tilhørende Frikirken er ofte med på gudstjenester i Gjerstad kirke også. Gjerstad sokn har tradisjon for tre til fire fellesgudstjenester i året sammen med Frikirken i Gjerstad og på Songe: På bibeldagen eller som påskesanggudstjeneste i Gjerstad kirke eller i Gjerstad frikirke. Og en eller to friluftsgudstjenester i året sammen med Frikirken. Dessuten er det en førjulsgudstjeneste på gamle Løite skule sammen med Frikirken. Tidligere var denne lagt til Vestøl skole. Disse fellesgudstjenestene med Frikirken samler alltid mye folk. Betel pinsemenighet har møtevirksomhet de fleste søndagene. Annen hver fredag er det ungdomsklubben «Drop-In» på Betel som samler mange ungdommer fra hele bygda. Folk fra Gjerstad menighet er med som frivillige ledere. Hver allehelgensaften 31. oktober inviterer frivillige fra Gjerstad menighet og Frikirken og Betel til en felles «Stjerneparty»-samling på Betel, med utkledding og andakt og underholdning. Den samler mange barn.

Tidligere var det regelmessige fellesgudstjenester med Gjerstad menighet, Frikirken, og pinsemenigheten Betel. De siste årene har pinsemenigheten trukket seg fra dette samarbeidet. Gjerstad menighet og Frikirken har enkelte ganger planleggingsmøter med ledere i Betel pinsemenighet.

9. MENIGHETSBLAD OG INFORMASJON

Fram til 2018 hadde Gjerstad menighet og Vegårshei menighet et felles menighetsblad. Siden 2020 utgir Gjerstad menighet et eget menighetsblad som kommer ut fire ganger i året. En veldreven og motivert komité fungerer som redaksjonskomité.

Gjerstad menighet har en Facebookside. Presten legger ut gudstjenesteplakat og kantor og andre legger ut bilder og enkelte andre bidrag. Vi har også en nettside der kirkevergen legger ut grunnleggende informasjon. Vi burde ta i bruk sosiale medier i større grad og bruke frivillige i dette arbeidet. Men dette kan ikke den underbemannede staben ta ansvar for.

Per i dag kjøper Gjerstad menighet annonseplass til gudstjenesteannonser i lokalavisen. Dette er forholdsvis kostbart og blir mer og mer tungvint pga avisens tidlige tidsfrister. Menigheten må ta en diskusjon igjen om hvordan gudstjenester og andre arrangementer mest hensiktsmessig kan bli bekjentgjort.

10. KONKLUSJONER / FREMTIDSPERSPEKTIV

Gjerstad menighet er en liten men aktiv menighet med forholdsvis mange frivillige involvert. Økonomien i menighetens arbeid er god, blant annet takket være en stor giverglede til denne delen av menigheten. Men menigheten sliter med de kommunalt finansierte oppgavene. Staben er underbemannet og har utilfredsstillende kontorlokaler. Flere ansatte i vår lille stab kommer snart til å pensjonere seg. Menighetsrådet har til nå måttet bruke mye tid og krefter til å gjennomføre lovpålagte oppgaver med dårlige budsjetter. Gjerstad menighet med sine ansatte og frivillige prøver å gjøre sitt beste for å bygge menighet og å ha sin oppmerksomhet rettet mot det som bygger og nærer menigheten. Vi håper at den kommende bispevisitas vil gi oss ny motivasjon og veiledning og hjelp til å se nye muligheter.

VISITASFOREDRAG

Risør og Søndeled menigheter

Visitagudstjeneste 2026

Kjære menighet,
nåde være med dere, og fred fra Gud vår Far og Herren Jesus Kristus.

Å være biskop er blant annet å være på visitas. Å visitere er å se til, ikke overse, ikke se ned på, men se til.

Det har vært gode, innholdsrike og mangfoldige dager i Risør og Søndeled under denne visitasen. Dager der jeg har fått komme tett på menighetene, på arbeidet som bæres fram av ansatte, råd og frivillige – og på menneskene som lever sine liv her, i tro, håp og fellesskap.

Dere har åpnet dører og samtalerom, delt gleder og utfordringer, og latt meg få ta del i både hverdag og fest. For dette vil jeg si en oppriktig takk.

Om forarbeidet til visitasen

Før visitasdagene har stab og menighetsråd, i samarbeid, utarbeidet en visitasmelding. Den gir et grundig bilde av menighetenes situasjon i dag og av utviklingen siden forrige visitas. Jeg vil gjerne oppfordre flere til å lese den – ikke bare som dokumentasjon, men som grunnlag for videre samtale og retning. Det er gjort et godt arbeid, og jeg vil takke både prost, stab og råd for god forberedelse.

Møter og inntrykk under visitasen

Programmet disse dagene har vært rikt og variert. Jeg har møtt ansatte, frivillige, menighetsråd og fellesråd, barn og unge, kommuneledelse, skole, næringsliv og økumeniske samarbeidspartnere.

Det gjorde inntrykk å begynne visitasen med morgenbønn i Søndeled kirke med mange til stede – i et rom som har båret bønn og gudstjenesteliv gjennom århundrer.

Skolebesøk står alltid på planen, og jeg vikk besøke både Søndeled skole og Risør skole. Jeg møtte elever henholdsvis fra 1-7.klasse og 9.klasse. Det var spennende møter! Det er ikke lenger slik at biskopen griller elever med spørsmål, det er elevene som griller biskopen. Og de spør dypere og mer vesentlig enn vi voksne ofte gjør. I spørsmålene var det et stort spenn fra «liker du hunder», «Biskop minner meg litt om den kjeksens biscuits», til «Har du bedt til Gud noen gang, så har du fått hjelp?», og «Hvordan kan kirken være relevant for barn og unge i dag?». Jeg hadde og gode samtaler med blant

annet rektorer på begge skoler. Sammen er vi enige om at menighetene er en ressurs for skolen, og at dere sammen ser på skole/kirke plan og formaliserer samarbeidspunkter i en felles plan for de enkelte skolene.

Bedriftsbesøk er alltid spennende og givende. Jeg satte stor pris på å besøket vårt på IMS og møte med daglig leder Preben Foss. IMS er verdensledende på vanntette dører. Med ca 145 ansatte jobber de målrettet og godt i et krevende marked og i en urolig tid. Det er interessant å høre om fokus på langsiktig eierskap og vilje til å bidra lokalt. Det er mye å lære om hvordan bedriften målrettet jobber for at de ansatte skal oppleve et givende og godt arbeidsmiljø.

Jeg møtte fellesrådet og menighetsrådene til nyttige og givende samtaler. Det gleder meg at dere setter ord på behov for å lage en felles arbeidsdag for rådene med tid til samtale om å jobbe for samme mål, og styrke forståelse og samhandling. Det er og gjennomgående satt ord på behovet for å styrke rekruttering av frivillige, et kontinuerlig arbeid i enhver menighet som ønsker å nå lengre og bredere. Jeg vet det ikke er enkelt, for eksempel å nå aldersgruppen 30-60. Men det er ikke umulig. Ved å involvere barna, ligger muligheten til å nå foreldre og besteforeldre. Husk også inkludering av barn som ikke nødvendigvis snakker norsk i trosopplæringen.

Møte med kommuneledelsen bekreftet et godt og tillitsfullt samarbeid, noe fungerende ordfører Dag Eikeland satte ord på fra første setning. Vi fikk blant annet vafler servert med kjærlighet fra Lisand, de beste og tyngste jeg har smakt! Samtalen var både humoristisk og lett, og samtidig preget av gjensidige forventninger og muligheter. Menigheten i Risør har fått gode kontorer på kommunehuset og kommet «inn i varmen». Dere er felles om utfordringene - å skape et godt samfunn og å arbeide for mindre utenforskap. Hver 4. unge faller utenfor arbeidslivet, det krever felles innsats.

Frydendal kirke er inngangsport til Risør. Et enstemmig kommunestyre gikk for å male kirken, den er nå ferdig og er blitt veldig fin. Jeg legger merke til at kommunen berømmer kirkevergen for godt samarbeid og god planlegging for å få til gode løsninger. Denne takken slutter jeg meg til.

I årene fremover vil antallet eldre bare stige. Det er både en ressurs og en utfordring som kirke og kommune må samarbeide om. Her er diakonien et viktig stikkord. Risør og Søndeled kirke trenger vedlikehold. Vi får håpe at dere får midler fra

kirkebevaringsfondet. Det er bra at dere har arbeidet godt med forprosjekteringen.

I Søndeled kirke fikk jeg sammen med konfirmantene og de voksne som var til stede, oppleve forestillingen «Ja, Frøken Otilie Nilsen» laget og spilt av scenekunstner og manusforfatter Randi Mossig. Det var en sterk opplevelse som satte i gang en viktig samtale om vår evne - og vilje – til å inkludere hverandre og ikke minst si fra når vi fristes til å gå i flokk og ikke si fra når urett begås.

Jeg satte og stor pris på å samtale med representanter fra de økumeniske fellesskapet i Risør. Det meste er vi enig om, og med respekt for forskjellighet og ulikt syn finner vi muligheter til å samarbeide og be sammen. Et slikt samarbeid har dere allerede, blant annet såmannssøndag. Flere muligheter finnes, og derfor er det gledelig å se at dere umiddelbart fant tidspunkt for å ta opp igjen frokostmøtene, og drøfte mulig ungdomsarbeid i fellesskap.

Jeg har fått vise frem bispekåpa til barna på Blåveisen, og feiret en fantastisk HEL gudstjeneste med påfølgende pøsefest. Jeg har sjeldent møtt slik begeistring, vakker solosang og dyktige musikere. Dette er et viktig diakonalt arbeid som dere kan være bekjent av.

Jeg vil trekke fram alle møtene med frivillige – i medarbeiderfest, trosopplæring, diakoni, gudstjenestearbeid og kultur. Det er tydelig at menighetene bæres av mange som gir av sin tid, sine evner og sitt hjerte. Medarbeiderfesten med 65 deltagere ble et sterkt vitnesbyrd om dette fellesskapet. Jeg må også trekke frem den svært fine konserten med sangeren Knut-Sigurd Bygland og med deres egen Tor Morten Halvorsen. Bedre kan det ikke gjøres.

Tilstanden i menighetene i dag

Visitasmeldingen tegner et sammensatt og realistisk bilde av menighetenes situasjon.

Risør og Søndeled er tydelige folkekirkemenigheter, med høy deltakelse ved kirkelige handlinger og stor kontaktflate mot befolkningen. Samtidig ser vi noe av den samme utviklingen som ellers i landet: en aldrende gudstjenestefeirende menighet og utfordringer knyttet til rekruttering – både av frivillige og ansatte.

Diakonien er kirkens kroppsspråk. Arbeidet blant eldre og HEL arbeidet, er et sterkt uttrykk for kirkens nærvær. Det er et kvalitetstegn at HEL gudstjenesten er så sentral og har så mange aktører.

Jeg vil særlig fremheve arbeidet for barn og unge. Her gjøres det mye godt arbeid, og det er tydelig at tiltakene gir liv og fornyelse – både i gudstjenestene og i menighetsfellesskapet. Samtidig er det behov for kontinuitet, flere ledere og god samordning, slik at barn og unge ikke bare deltar i enkeltarrangementer, men finner sin plass i et varig fellesskap.

Det kirkemusikalske arbeidet har mange ben å stå på. Sang og musikk bærer gudstjenestelivet og åpner kirkene mot lokalsamfunnet. Dette er en rik ressurs som både bør tas vare på og videreutvikles. Kirkemusikerne har en viktig rolle i kulturlivet i Risør, bl.a. med samarbeidet med kammermusikkfestivalen. De siste årenes prosjektkor er ledet av Tor Morten Halvorsen. På Søndeled er det et veldig godt samarbeid med lokale kor og musikere, som gjerne kan innlemmes i menighetens planer i samarbeid med kirkemusikerne. Jeg vil og trekke frem at Søndeled har etablert arrangementer som trekker mange mennesker, slik som julekonserten og markedsdag. Det setter menigheten på kartet.

Noen oppfordringer videre

Jeg vil peke på noen områder som særlig viktige i tiden framover:

For det første: Våg å drømme sammen! Om hvordan utfordre og rekruttere nye til deltakelse og til frivillighet. Tenk utenfor kjente rammer og gi dere selv frihet til å være kreative.

For det andre: Gå i dialog med skolene for å lage en felles kirke-skole plan. Her ligger mange muligheter for samhandling og videreutvikling. Begge rektorene er positivt innstilt til å formalisere et allerede godt samarbeid i en plan.

For det tredje: Fremtidens kirke trenger en styrket givertjeneste. Jobb målrettet og visjonært med menighetenes givertjeneste. Begge menighetsrådene ønsker å nå lenger ut. Det er et godt tegn.

For det fjerde: Fortsett arbeidet med gudstjenestelivets kvalitet og tilgjengelighet. Gudstjenesten er menighetens hjerte – her formes tro, fellesskap og tilhørighet.

For det femte: Møtet på Frelsesarmeen med Baptistkirken, Frikirken, Frelsesarmeen og bedehusene, viste at det var et felles ønske om å ta opp igjen de delene av samarbeidet som har ligget litt på vent. Se hva det er naturlig å samarbeide om; pastorsamlinger, gudstjenester, ungdomsarbeid mm. Sammen når vi lenger ut.

For det sjette: Fortsett den gode dialogen med kommunen og se hvordan dere kan bli skrevet enda mer inn i kommunens planer, på alle felt hvor det er naturlig, også når det gjelder beredskap.

Avslutning

Jeg drar fra visitasen i Søndeled og Risør menigheter fylt med takk, og jeg hilser dere med Paulus sine ord til menigheten i Tessaloniki:

Vi takker alltid Gud for dere alle når vi husker på dere i våre bønner. For vår Gud og Fars ansikt husker vi stadig på hvordan dere er virksomme i tro, arbeider i kjærlighet og holder ut i håp til vår Herre Jesus Kristus.

Takk for fellesskapet i visitasuken.

Takk til ansatte, råd og frivillige.

Takk til dere som har lagt til rette, sett detaljene og båret helheten.

Og takk til dere som er menighet – i hverdag og høytid.

Det har vært godt å være sammen med dere.

Gud velsigne Risør og Søndeled menigheter.

Agder og Telemark bispestol 1. mars 2026

Stein Reinertsen, biskop

Gjerstad kirke

Visitas 2026

Rapport kirkebygg

Om rapporten

Rapport utgjør sammen med visitasmeldingens del om kirkebygg, inventarlistere fra kirkebygdatabasen og bilder tatt under befaringer, rapporteringen til biskopen om kirkebygget før visitasen. Rapporten er laget med utgangspunkt i skjema med opplysninger fra Ordna Eiendom, Kulturminnesøk, samtaler og befaringer de siste årene.

Sist visitas i var i 2015 og det foreligger befarringsrapport for kirkene fra denne gang. Rådgiver var på befaring sammen med kirkeklokkeansvarlig Terje De Groot fra RA og Torgeir Øverland, kirkeverge, 11.juni 2024, alene 12. mars 2025 og sammen med Olaf Steen (RA) Martin Reichenbach (KR) Torgeir Øverland, kirkeverge, og kommunens representant for mennesker med funksjonsnedsettelse 07.mars 2025. Bildene er for det meste fra disse befaringene.

Fokus på universell utforming

Etter Lov om likestilling og forbud mot diskriminering kapittel 3 har offentlige og private virksomheter rettet mot allmennheten, plikt til universell utforming av virksomhetens alminnelige funksjoner. Kirkemøtet har i [sak 7/23](#) satt et økt fokus på likeverdig tilgjengelighet og tilhørighet - universell utforming av kirken.

Med universell utforming menes utforming eller tilrettelegging av hoved løsningen i de fysiske forholdene, inkludert informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT), slik at virksomhetens alminnelige funksjoner kan benyttes av flest mulig, uavhengig av funksjonsnedsettelse.

Det finnes byggetekniske standarder som definerer universell utforming. Byggets antikvariske verdi vil kunne gjøre at man i arbeidet med tilpasning i enkelte tilfeller må dispensere fra kravene.

Der det er gjort endringer eller fakta ikke lenger stemmer med kirkebygdatabasen, må dette oppdateres. Opplysninger om tilgjengelighet hentet fra kirkebygdatabasen gjøres også tilgjengelig i publikumsdatabasen «Kirkesøk».

Fokus på inventarregistrering og oppdateringer i kirkebygdatabasen

Etter § 20, 4. ledd i Kirkeordning for Den norske kirke, skal menigheten føre register over kirkens inventar. Dette er utdypet i Regler for inventar og utstyr (Fastsatt av Kirkemøtet 15 april 2015) Kap. 7 § 29: «Menighetsrådet har ansvar for at alt permanent og kirkelig inventar og utstyr registreres i et nasjonalt register. Ved visitas og prostebesøk gis det rapport om registreringen. Jfr. følgende § 30 skal registeret oppdateres med anskaffelser, endringer, avhendinger og større reparasjoner.»

Vi viser videre til Rundskriv om forvaltning og registrering av kirkeinventar (Rundskriv P-2/2010 fra Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet). Her omtales bl.a. bruken av Kirkebygdatabasen som kirkens offisielle verktøy for registrering i nasjonalt inventarregister.

For kirkekunst og kirketekstiler bør minimum årstall og navn på billedkunstner/ håndverker/ tekstilkunstner bør legges inn der dette fortsatt er kjent. Dette er kunnskap som lett kan gå tapt.

Det er viktig at inventardatabasen oppdateres ved nyanskaffelser, avhendinger og tap. Gjenstander tilhørende nåværende eller tidligere kirke som er donert eller utlånt til museer

eller som man har kunnskap om finnes andre steder, bør føres inn inventarlisten med anmerkning om hvor det er oppbevart/donert.
Der antall sitteplasser eller forhold angående universell utforming ikke lenger stemmer med kirkebyggdatabasen bør dette oppdateres.

Bygg

Gjerstad sokneråd forvalter ett kirkebygg, ett servicebygg og en «kirkestue» hvor også kontorene er.

Generelt om status for vedlikehold

KA gjennomførte sist kirkeundersøkelse 2025. Vi har på dette tidspunkt ikke mottatt tallene for den enkelte kirke.

Om overflatebehandling

I rundskriv Q06/2020 - Forvaltning av kirke, gravplass og kirkens omgivelser som kulturminne og kulturmiljø (kirkerundskrivet) vises det under punkt 2.5 til at «Innvendig og utvendig overflatebehandling på fredete kirker er søknadspliktig etter kulturminneloven» Når det gjelder listeførte kirker står det i punkt 2.3.4: «Mindre utvendige og innvendige arbeider kan utføres uten å konsultere Riksantikvaren, dersom de går ut på å videreføre eksisterende overflatebehandling i form av malingstyper og farge etc.» Å videreføre eksisterende overflatebehandling viser da til den typen maling som er brukt tradisjonelt. I praksis vil dette på listeførte kirker med malt trepanel at man viderefører tradisjonell overflatebehandling med linoljemaling. Vi viser her til Riksantikvarens artikkel om bruk av linoljemaling på deres hjemmeside. Kirken ble sist malt i forbindelse med sist storrenovering, 2022.

Saker siden sist visitas

22/02089 - TILSTANDSRAPPORT OG SØKAND OM UTBEDRING

24/00853 - SØKNAD OM RULLESTOLRAMPE TIL KORPARTI

24/00778 - ELEKTRISK RINGING AV KIRKEKLOKKER

20/03818 - GAMMEL ALTERTAVLE

Uttalelser til plassering av brannsjon, utvidelse av vei og asfaltering av parkeringsplass.

Litteratur

1) Gjerstad kyrke 150 år - Vevstad, Andreas (1930-2007) – 1998

2) Gjerstad Kirke 1848 1948 – Ivar Glette – 1948 (hefte)

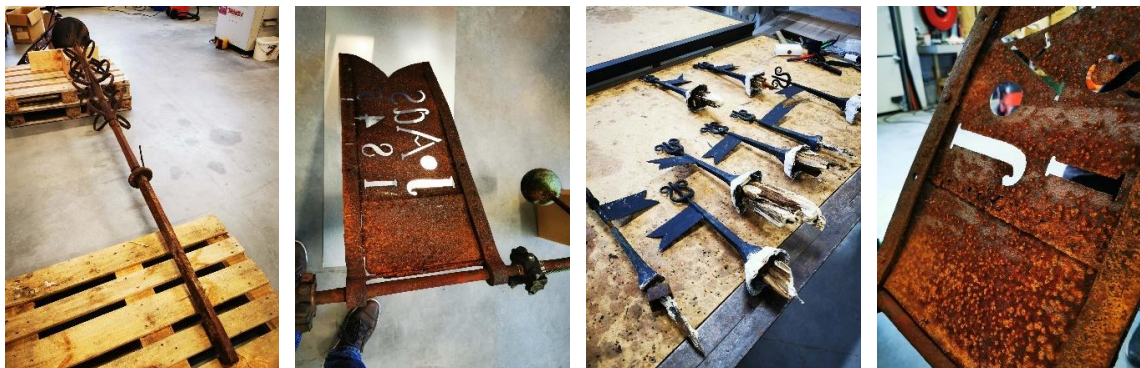
Begge finnes i bispedømmekontorets bibliotek. 1) Finnes også digitalt i Nasjonalbiblioteket.

Gjerstad kirke

Gjerstad kirke er bygget i 1884 og er den tredje kjente kirke på stedet. Kirken har status som *kirke etter kirkeordningen (§19)* og har vernestatus som *listeført (etter 1850)*. Kirketomt og deler av kirkegård er fredet.

Kirken har 500 sitteplasser. (I kirkebyggdatabasen står oppgitt 460.)

Kirkens konstruksjon, tilstand og opplysninger om vedlikehold

Kirken er bygd som trekirke av reisverk og er kledd med malt trepanel. Sist overflatebehandling var i 2022. Da benyttet man linoljemaling.

Tårnet ble renoverert i 2022. Da ble alle tårnspirene renoveret/skiftet ut, metallspiret ble renset og beskyttet for videre korrosjon og fikk nytt feste. Taktekkingen på tårnet, en spesiell ruteteknikk av sink, ble lagt på nytt av blikkenslager.

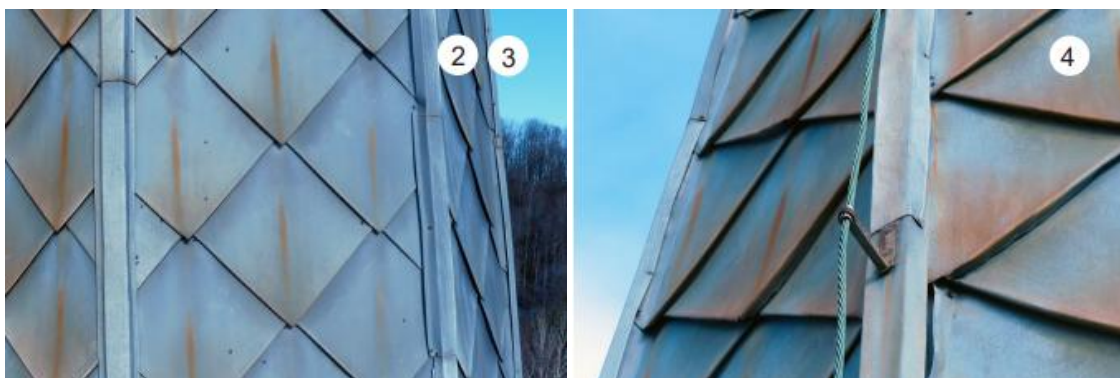

Foto fra søknad. Viser rutemønster i blikk som skulle gjenskapes.

Eventuell kommentar som gjelder kirkens tilstand: Mangler tall fra 2025.

Universell utforming

Fysiske tilpasninger for folk i rullestol:

Rullestolbrukere kan komme inn sideinngang eller annen sekundær inngang. Det er permanent rampe som fører til denne inngangen. Rullestolbrukere er avhengig av at

andre åpner døren for dem. Kirken har faste plasser tilpasset rullestol i kirkerommet. Koret og alterringen er ikke tilgjengelig for rullestolbrukere. Kirken har fungerende teleslynge eller andre løsninger for hørselshemmede.

I forbindelse med konfirmasjon ble det søkt om en midlertidig rampeløsning mellom kor og skip. Denne løsningen var for bratt og ble derfor stanset. Utfordring ble i stedet løst med løs knelebank nede på kirkegulv, der alle konfirmantene i kullet ble bedt for.

Vi var senere på befaring for å se på mulige løsninger sammen med Martin Reichenbach fra Kirkerådet og Olaf Steen fra Riksantikvaren samt kommunens representant for mennesker med funksjonsnedsettelse.

Konklusjonen er at høydeforskjellen mellom kor og skip er så stor at en rampe vil bli for bratt eller ta for mange sitteplasser til at det er forsvarlig. Det er vurdert rampe opp til koret, men man har ikke funnet en god løsning.

Det er toalett i nærliggende bygg. Her er det også HC toalett.

Det er avmerket HC parkering ved kirken.

Oppvarming og energibruk

Kirkens totale volum er på: 633. Det er montert digital varmestyring som er klarert for fjernstyring, som pr i dag styres lokalt.

Kirkerommet oppvarmes hovedsakelig med rørovn på gulv under benk.

Inventar

Inventarliste

Inventar er ført inn med utfyllende tekst (verdisetting, produsent, hshistorikk etc og bilder.

Messehagler

Messehagler finnes i grønt og rødt. Messehaglene oppbevares på godkjente (brede) hengere.

Liturgisk inventar

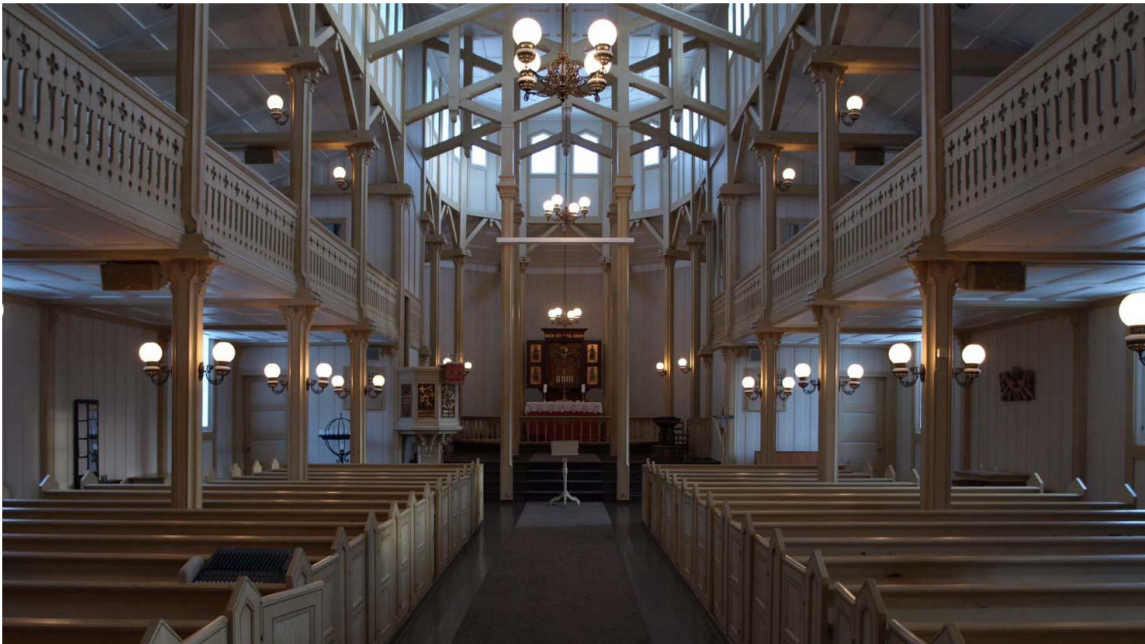
Gammel altertavle ble flott restaurert og har nå fått sin plass oppe på orgelgalleriet.

Ringeanlegg

Hovedklokke ringes manuelt. Det ble i 2024 søkt om automatisk ringeanlegg. Grunnet det originale anlegget ble det ikke anbefalt av riksantikvaren og ble avslått av biskopen. Selv om det er en del trappetrinn opp til klokken er det gode trapper med rekkverk. Det ble gitt anledning til å trekke ringetau ned, slik at ringingen kan foregå fra 2. eller 3. etasje.

Kirkens egnethet

Kirkens lokaler oppleves godt egnet for vanlige gudstjenester. Kirkens lokaler er i liten grad til hinder for gjennomføring av familiegudstjenester, Hel gudstjenester, ungdomsgudstjenester etc. Korpartiet er relativt romslig, men ikke tilgjengelig for rullestol.

Kirkekaffe som ikke foregår i kirken, foregår i «Almuestaua» som også huser kontorer.

Tirsdag 24.februar

Kl./sted	Sak	Tema/innhold	Ansvar	Biskopens oppgave	Målgruppe
09.00-09.20 Søndeled kirke	Morgenbønn				Alle, spes.stab
09.30-ca.11 Søndeled menighetshus	Stabsmøte	-Presentasjons-runde 45 min -om visitas 5 min. -Program for dagen 10min Samtale om et tema f.eks ?? Kaffe +	Prosten gjennomgår progr. og leder.	-Om visitas. 5min -Innledn. til tema 10m.?	Stab+leder/nestleder av MR/FR
Søndeled skole Kl.11.15-12.15	Treffe skolen	Biskopen møter elever (og lærere) ved skolen. Barna får vite hva en biskop er. Skape/ bygge opp under relasjon til skolen	Albert/MaritaHH	Presentere seg/Intervju/svare på spørsmål	s.pr.Sønd, MR-led.Sønd, trosoppl. Rector: Frode Rølvåg
12.30-14		Bedriftsbesøk IMS m.lunsj		Hilse på folk	eder/nestleder av MR/FR
15-16 menigh. huset Sønd.	Fellesråd	Tema: Se # side 3.	Kirkeverge/FR-leder	samtale	Fellesrådet
16.15-17hos Alb	Middag	Middag	Albert	samtale	Menighetsrådet Sønd
17-18 Hos Albert	Menighetsråd	Tema: økonomi. Eldrebølgen???	MR-leder/s.pr. Sønd	Samtale	Menighetsrådet Sønd
18.15-18.40 (?)	Blåveisen	trosopplæring	Marita	Samtale	s.pr., MR-leder, trosoppl.
19-20.20 Sønd menigh.hus	Kveldsarr. diakoni	Forestilling og panelsamtale(45+15)og servering	Søndeled MR	Snakke med folk	Alle særlig konf.
20.30-21 Sønd krk	kveldsbønn	kveldsbønn	Albert/organist		Alle

Torsdag 26. februar

1

Bispevisitas Risør, Søndeled, Gjerstad menigheter 24.februar – 1.mars 2026

Kl./sted	Sak	Tema/innhold	Ansvar	Biskopens oppgave	Målgruppe
9-9.15 Risør krk.kont	Program for dagen	Program for dagen	Ragnhild	supplere	Krk.v, s.pr S/R
9.30-10.45 ungdomsskolen	Klasse møte Møte med lærerne??	Samtale med 10.kl. valg overgangsperiode ?? møte med ledelsen??	Kjell	Møte folk. Innledning til samtale og svare på spørsmål	Elever, lærere, ledelsen s.pr. S/R, trosoppl.
ca11.kl.12.30 Frydendal krk	HEL	Gudstjeneste og pølsefest	Kjell	Samtale preken	Alle
ca12.45(?) -14.30	Møte med kommuneledelsen i Hollenderkaféen	Kommunen/ biskopen m. følge presenterer seg. Samtale omkr. Tema;	Ordføreren/biskopen innleder til samtale. f.eks «Hvilke forventninger har kommuneledelsen til kirken i lokalsamf.?» diakoni ..???		Ordfører, varaordf, komm.dir., ass.komm.dir., leder helse, -oppløring leder FR, kirkeverge, leder MR S/R, komm.rep r-FR, s.pr.
14.30-16 frelsesarmeen	Økum.møte	Møte med frelsesarm, frikrk, andre. Tema??	Kjell	samtale	S.pr.S/R, MR-leder S/R
Ca.16.15-17.30 Frydendal menigh	Menighetsråd	tema			
17.30-18	Samtale	s.pr 45 min. ?????? 20 min. x2/3			Prestene og de i staben som ønsker samtale med biskopen.
18-20.20 Frydendal menighetshus	Medarbeiderfest	-Varmt Måltid med kulturinnslag Samtale biskop/Tor Morten om frivillighet/kulturens plass...	Risør menighetsråd	Oppmuntring til frivillige	Menighetens frivillige
20.30-21	Konsert	Konsert Knut Sigurd	Kjell/MR-leder, organist	Fader Vår. Lyse velsignelsen	Alle/menighetens frivillige

Søndag 1.mars 2026

Kl./sted	Sak	Tema/innhold	Ansvar
10 Risør kirke	Oppmøte	Gjennomgang gudstjenesten	Sokneprest
11	Høymesse Nattverd 2 stasjoner		-Prosten intimerer -Sokneprest før preken og kirkebønn -Biskopen preker. Liturgi e.preken innkl. nattverdliturgi
12.30 kirken	Visitaforedraget i kirken Kirkekaffe i kirken		Biskopen

Biskopens følge; Biskop Stein Reinertsen, Lars Peder Holm, prost Ragnhild E Floberg

Forslag til tema for møte med fellesrådet:

- Organisering av kirka fremover med spesiell vekt på nye programmer som «Kirka vår» og involvering av menighetsrådsmedlemmer
- Rekruttering til kirken, både medlemmer og frivillige
- Økonomi (bl.a. penger til 50% kirketjener/kirkegårdsarbeider som vi trenger) og forholdet/samarbeid med kommunen

Onsdag 25.februar

Kl./sted	Sak	Tema/innhold	Ansvar	Biskopen	Målgruppe
Kl.9-09.15 Gjerstad kirke	Morgenbønn	Morgenbønn	Mecky	tilstede	Alle
9.15-9.20	Info om dagen	Info om dagen	Ragnhild	supplerer	
Ca.9.45.10.30 (45)	Møte med elever på Abel skole Ungdomstrinnet Event hilse på lærere	Elevene lager spørsmål Lærerplanen for elevtrinnet i samarbeid med lærere	Inger før jul Laila	Presentasjon av hvem biskopen er. Bli kjent Svare elevene.	
ca.11-12 Brokelandsheia Bruktbutikken(trolig se på lokalet	Økumenisk møte, møte Frikirka	Dialogmøte; «Samarbeid, det som har vært. Se fremover»	Mecky	Samtale	Sokneprest. Leder av mgh,råd pluss andre fra mgh.råd Representanter fra Frikirken, Betel.
Ca.Kl.12.15-14.15 Gjerstad kommune I forbindelse med lunsj Det kommunen ønsker.	Kontakt med kommunen. Hva er kommunens forventninger til den lokale menigheten?	Visjoner. Økonomi Ordføreren/biskopen innleder til samtale. Hva forventer vi?	Torgeir	Biskop/ordfører Hva forventer vi?	Ordfører, varaordfører, kommunedirektør, assisterende kommunedirektør, leder oppvekst,-helse, samfunn og tenikk; <i>leder FR,komm.representant, kirkeverge, sokneprest, leder MR Andre fra MR</i>
14.30-ca.15.30 Almuestaua	Møte med staben	-Presentasjons-runde	Torgeir. Stabsmøtet avgjør tema		Stab + mgh.leder
ca16-17.45 Almuestaua	Menighetsråd	Innledning; Beskrive situasjonen, hvor vil vi?...	Leder	Samtale	Mgh.rådet
18 -21 Gjerstad kirke og Almuestaua	Program i kirka sammen med Jippi Mat og Kveldssamling for/med voksne	Jippi-samling. Og andre Sammen med familiene Skal avklares	Mecky, organist Menighetsrådet	fellesskapsbygging	Alle

Onsdag 25.februar
Søndag 1.mars 2026

Kl./sted	Sak	Tema/innhold	Ansvar
15 Gjerstad kirke	Oppmøte	Gjennomgang gudstjenesten	Sokneprest
16	Høymesse Nattverd 2 stasjoner		-Prosten intimerer -Sokneprest før preken og kirkebønn -Biskopen preker. Liturgi e.preken innkl. nattverdliturgi
17.30 kirken	Visitaforedraget i kirken Kirkekaffe i kirken.		Biskopen

Gjennomgang av kirkebygg i Risør

Til biskopens visitas i 2026

Om befaringsrapporten

Rapport utfyller menighetens visitasmelding om kirkebygg sammen med inventarlistene fra kirkebyggdatabasen og rapporteringen til biskopen om kirkebyggene før visitasjonen. Rapporten er laget med utgangspunkt i skjema kirkevergen har fylt ut i forkant. I tillegg er noe opplysninger om inventar hentet fra litteratur. Sist visitas i var i 2015 / 2017 og det foreligger befaringsrapport for kirkene fra denne gang. Denne visitasjonen omfatter Risør kirke, Frydendal kirke, Søndeled kirke i Risør kommune og Gjerstad kirke i Gjerstad kommune.

Det er ikke gjennomført fysisk befaringsrapport av kirkene denne gang, men det har vært befaringsrapport av alle kirkene i forbindelse med andre saker i mellomtiden. Senest i Gjerstad kirke i 2025. Det har i 2025 foregått mye reparasjonsarbeid på Frydendal kirke. Kirkebygggråd giver legger opp til en befaringsrapport av denne i løpet av vinteren, tidlig vår 2026.

Fokus på universell utforming

Etter Lov om likestilling og forbud mot diskriminering kapittel 3 har offentlige og private virksomheter rettet mot allmennheten, plikt til universell utforming av virksomhetens alminnelige funksjoner. Kirkemøtet har i [sak 7/23](#) satt et økt fokus på likeverdig tilgjengelighet og tilhørighet - universell utforming av kirken.

Med universell utforming menes utforming eller tilrettelegging av hovedløsningen i de fysiske forholdene, inkludert informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT), slik at virksomhetens alminnelige funksjoner kan benyttes av flest mulig, uavhengig av funksjonsnedsettelse.

Det finnes byggetekniske standarder som definerer universell utforming. Byggets antikvariske verdi vil kunne gjøre at man i arbeidet med tilpasning i enkelte tilfeller må dispensere fra kravene.

Der det er gjort endringer eller fakta ikke lenger stemmer med kirkebyggdatabasen, må dette oppdateres. Opplysninger om tilgjengelighet hentet fra kirkebyggdatabasen gjøres også tilgjengelig i publikumsdatabasen «Kirkesøk».

Fokus på inventarregistrering og oppdateringer i kirkebyggdatabasen

Etter § 20, 4. ledd i Kirkeordning for Den norske kirke, skal menigheten føre register over kirkens inventar. Dette er utdypet i Regler for inventar og utstyr (Fastsatt av Kirkemøtet 15 april 2015) Kap. 7 § 29: «Menighetsrådet har ansvar for at alt permanent og kirkelig inventar og utstyr registreres i et nasjonalt register. Ved visitas og prostebesøk gis det rapport om registreringen. Jfr. følgende § 30 skal registeret oppdateres med anskaffelser, endringer, avhendinger og større reparasjoner.»

Vi viser videre til Rundskriv om forvaltning og registrering av kirkeinventar (Rundskriv P-2/2010 fra Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet). Her omtales bl.a. bruken av Kirkebyggdatabasen som kirkens offisielle verktøy for registrering i nasjonalt inventarregister. For kirkekunst og kirketekstiler bør minimum årstall og navn på billedkunstner/ håndverker/ tekstilkunstner bør legges inn der dette fortsatt er kjent. Dette er kunnskap som lett kan gå tapt. Det er viktig at inventardatabasen oppdateres ved nyanskaffelser, avhendinger og tap. Gjenstander tilhørende nåværende eller tidligere kirke som er donert eller utlånt til museer eller som man har kunnskap om finnes andre steder, bør føres inn i inventarlisten med anmerking om hvor det er oppbevart/donert.

Der antall sitteplasser eller forhold angående universell utforming ikke lenger stemmer med kirkebyggdatabasen bør dette oppdateres.

Bygg

Gjerstad forvalter ett kirkebyggbygg: Gjerstad kirke med vernestatus som listeført. I tillegg har de kontorer og menighetssal i den gamle rådhusstua. Risør har tre kirker godkjent etter § 17 i kirkeordningen, Risør kirke (fredet), Frydendal kirke (listeført) Søndeled kirke (fredet).

Generelt om status for vedlikehold

Oppsummerte verdier for 2025 av kirkene i Risør kommune i KA sin kirkeundersøkelse 2025 (Vi venter på å få oversendt tall)

Om overflatebehandling

I rundskriv Q06/2020 - Forvaltning av kirke, gravplass og kirkens omgivelser som kulturminne og kulturmiljø (kirkerundskrivet) vises det under punkt 2.5 til at «Innvendig og utvendig overflatebehandling på fredete kirker er søknadspliktig etter kulturminneloven»

Når det gjelder listeførte kirker står det i punkt 2.3.4: «Mindre utvendige og innvendige arbeider kan utføres uten å konsultere Riksantikvaren, dersom de går ut på å videreføre eksisterende overflatebehandling i form av malingstyper og farge etc.» Å videreføre eksisterende overflatebehandling viser da til den typen maling som er brukt tradisjonelt. I praksis vil dette på listeførte kirker med malt trepanel at man viderefører tradisjonell overflatebehandling med linoljemaling. Vi viser her til Riksantikvarens artikkel om bruk av linoljemaling på deres hjemmeside.

Om søknader etter midler fra Bevaringsprogrammet

Det er søkt overordnet forprosjekt i 2025

Siden sist:

Bygg

Risør

22/01047 - Sprinkleranlegg

20/04243 - Fjerning av benkesvill

Frydendal

24/01464 - Anbudskonkurranse (Renovering)

18/01410 - Bygge om benker

Søndeled

20/00917 - Sprinkelanlegg

18/01411 - Anlegge egen plass til rullestolbrukere

Litteratur

Risør kirke

Den hellige ånds kirke i Risør 1647 – 1947 – Prost Steen Meum – 1947 (66 sider) * #

Frydendal kirke

*Frydendal kirke 100 år 1979 - Ytre Søndeled Menighetsråd - 1979 (24 sider) **

Søndeled II – Søndeled historielag – 1954 (s. 104 – 133) #

Søndeled kirke

Søndeled kirke og kirkegård: 1000 års fellesskap i liv og død – Vevstad, Andreas – 2000 (200 sider) **

*Søndeled kirke – Søndeled historielag – 1964 (2. opplag 1980) (16 sider) **

Søndeled II – Søndeled historielag – 1954 (s. 9 – 104) #

*I bispedømmekontorets bibliotek # Digitalt tilgjengelig på NB.no (Nasjonalbiblioteket)

Risør kirke

Risør kirke er bygget i 1647. Det er ikke kjent at det har vært andre kirker på stedet tidligere. Kirken har status som *kirke etter kirkeordningen (§19)* og har vernestatus som *fredet etter kulturminneloven*. Kirketomt er fredet.

Kirken har 430 sitteplasser.

Kirkens konstruksjon, tilstand og opplysninger om vedlikehold

Kirken er bygd som trekirke av reisverk og er kledd med malt trepanel. Sist overflatebehandling var i 2008. Da benyttet man alkydoljemaling. Kirken ble sist vasket for svartsopp 2025.

Grunnet vanninntrengning i tilknytning til tak var det oppstått betydelige råteskader som måtte utbedres. Asplan Viak utarbeidet en grundig rapport over skadene og beskrivelse av symptomer, antatte årsaker og forslag til utbedringer. Utbedringsarbeidet ble godkjent i september 2024. (Vår ref 24/01464-15.) Arbeidet ble ferdigstilt senhøstes 2025.

Det er ikke omsøkt eller gjennomført overrodne forprosjekt gjennom kirkebevaringsfondet for noen av kirkene. Vi anbefaler at dette blir gjort.

Universell utforming

Fysiske tilpasninger for folk i rullestol:

Rullestolbrukere kan komme inn hovedinngang. Det er det er naturlig flatt terreng til hoveddøren. Rullestolbrukere er avhengig av at andre åpner døren for dem. Kirken har ikke faste plasser til rullestol i kirkerommet. Det er ett trinn opp til koret.

Det er toalett i nærliggende bygg. Her er det også HC toalett.

Det er ikke avmerket HC parkering ved kirken

Oppvarming og energibruk

Kirkens totale volum er på: 576. Det brukes gj.snittlig ca 32500. Det er montert digital varmestyring som kan fjernstyres.

Kirkerommet oppvarmes hovedsakelig med vannbåren varme i radiator under benk I tillegg er det vannbåren varme i radiatorer på vegg.

Energiøkonomisering:

Vinduer: Kirkerommet har enkle vinduer ytterst med koblede vinduer på innsiden.

Inventar

Orgel

Hovedorgelet er et Pipeorgel produsert av Jan-Erik Spigseth og ble installert i 1985. Det rapporteres at det er enda i bruk, men fungerer dårlig. Kirkerommet har i tillegg et Flygel.

Inventarliste

Inventar er fylt inn i Ordna Eiendom. Men det kan se ut som den mangler noen innføringer (bl.a. nyere messehagler).

Messehagler

Messehagler skal finnes i alle liturgiske farger. Messehagelen fra 1668 er innført og omtalt med historikk. Den ble resturert i 1996 og framstår som en av de virkelig flotteste eldre messehaglene i vårt bispedømme. Videre er det lagt inn bilder av rød fløyelsmessehagel og hvit (gull) messehagel. Messehaglene oppbevares på godkjente (brede) hengere. Det er gjennomført lysskjemende tiltak for å bevare tekstiler fra falming.

Bilder av messehagler: 1. Agderkultur, 1, 2 og 3 hentet fra Ordna Eiendom

Kirkekunst er vurdert av konservator. De har ikke tilstandsrapport fra gjennomgangen.

Liturgisk inventar

Døpefonten fra 1753 (De fire Margreters Funt) er skåret av Torsten Ottesen Hoff, med inspirasjon fra sin tidligere font, utskåret til Kragerø kirke, og inspirert av døpefonten til Oslo domkirke som var skåret av Lars Sivertsen. Døpefontens oppdragsgivere og som gav fonten til kirken tilhørte samme slekt som eide Egelandts verk. (Aust-Agder-arv: årbok for Aust-Agder kulturhistoriske senter. 1965/66) En brevtavle forteller om gaven.

Altartavle er laget av Christopher Ridder (Omramming). Alterbildet var egentlig tiltenkt en kirke i Riga, med ble reddet da skipet forliste mellom Lyngør og Risør og ble forært Risør kirke. (Ordna Eiendom) Motivet er fra 1607.

Ringeanlegg

Hovedklokke ringes med elektrisk ringeanlegg.

Kirkens egnethet

Kirkens lokaler oppleves egnet for vanlige gudstjenester. Kirkens lokaler er i liten grad til hinder for gjennomføring av familiegudstjenester, Hel gudstjenester, ungdomsgudstjenester etc.

Spesielle utfordringer

Vanskelig med projektor/lerret.

Frydendal kirke

Frydendal kirke er bygget i 1879. Det er ikke kjent at det har vært andre kirker på stedet tidligere. Kirken har status som *kirke etter kirkeordningen (§19)* og har vernestatus som *listeført (etter 1850)*. Hverken kirketomt eller kirkegård er fredet.

Kirken har 350 sitteplasser. (I kirkebyggdatabasen står oppgitt 500.)

Kirkens konstruksjon, tilstand og opplysninger om vedlikehold

Kirken er bygd som trekirke av reisverk og er kledd med malt trepanel. Sist overflatebehandling var i 2025. Da benyttet man linoljemaling.

Det er pr i dag ikke oppdaget råteskade som ikke er utbedret. Det er pr i dag ikke oppdaget sopp eller muggproblem som ikke er behandlet.

Frydendal kirke ble sommeren 2025 vasket og malt med linoljemaling. Mesteparten av taket er skiftet og råteskader utbedret. Det er lagt ny papp, sløyfer og lekter. Arbeid med tak er beregnet ferdig 1. oktober 2025.

Universell utforming

Fysiske tilpasninger for folk i rullestol:

Rullestolbrukere kan komme inn hovedinngang. Det er permanent rampe som fører til hoveddør. Rullestolbrukere er avhengig av at andre åpner døren for dem. Kirken har faste plasser tilpasset rullestol i kirkerommet. Koret og alterringen er tilgjengelig for rullestolbrukere. Kirken har fungerende teleslynge eller andre løsninger for hørselshemmede.

Andre tilpasninger for folk med nedsatt hørsel, dårlig syn etc:

Det er rullestolrampe fra skipet opp til koret.

Det er toalett i kirkebygget og det er skiltet hvor man finner dem. Det er ikke avmerket HC parkering ved kirken

Oppvarming og energibruk

Kirkens totale volum er på: 641. Det brukes gj.snittlig ca 23400. Det er montert digital varmestyring som kan fjernstyres.

Kirkerommet oppvarmes hovedsakelig med vannbåren varme i radiator under benk. I tillegg er det vannbåren varme i radiatorer på vegg.

Energiøkonomisering:

Vinduer: Kirkerommet har enkle vinduer ytterst med koblede vinduer på innsiden.

Inventar

Orgel

Hovedorgelet er et Pipeorgel produsert av Norsk harmonium- og orgelfabrikk. Ikke i bruk. Allen digitalt orgel installert i 2004. Ødelagt og kondemnert i 2025. For tiden har vi ikke noe orgel som kan brukes. En orgelkomite jobber med saken. Det er påbegynt en søknadsprosess for erstatning av digitalt orgel og etter hvert en hybridløsning som utnytter tidligere orgelpiper.

Kirkerommet har i tillegg et Flygel.

Inventarliste

Arbeidet med å føre inn følges opp i 2026.

Messehagler

Messehagler finnes i alle liturgiske farger.. Messehaglene oppbevares på godkjente (brede) hengere. Det er gjennomført lysskjemende tiltak for å bevare tekstiler fra falming.

Er det laget restverdiskjema? Nei

Liturgisk inventar

Altertavle er et marmor-relieff laget av Stephan Sinding i 1879 med tittel: Jesus og barna.

Glassvindu og tårnur

Kirken har glassmalerier. Det er ikke foretatt tilstandsvurdering av glassmaleriene.

Ringeanlegg

Hovedklokke ringes manuelt. Kirken har bare én klokke.

Kirkens egnethet

Kirkens lokaler oppleves svært godt egnet for vanlige gudstjenester. Kirkens lokaler er godt egnet for gjennomføring av familiegudstjenester, Hel gudstjenester, ungdomsgudstjenester etc.

Søndeled kirke

Søndeled kirke er bygget i 1150. Det er ikke kjent at det har vært andre kirker på stedet tidligere. Kirken har status som *kirke etter kirkeordningen (§19)* og har vernestatus som *fredet etter kulturminneloven*. Kirketomt er fredet.

Kirken har 320 sitteplasser. (I kirkebyggdatabasen står oppgitt 450.)

Kirkens konstruksjon, tilstand og opplysninger om vedlikehold

Kirken er bygd som trekirke av reisverk og er kledd med malt trepanel.. Sist overflatebehandling var i 2016. Da benyttet man linoljemaling. Kirken ble sist vasket for svartsopp for mer enn fire år siden.

Det er pr i dag ikke oppdaget råteskade som ikke er utbedret. Det er pr i dag ikke oppdaget sopp eller muggproblem som ikke er behandlet.

Kirken har ikke vært gjennomgått av noen med byggfaglig kompetanse de siste fire årene.

Eventuell kommentarer som gjelder kirkens tilstand: Det jobbes med dokumentasjon for å søke om overordnet forprosjekt.

Universell utforming

Fysiske tilpasninger for folk i rullestol:

Rullestolbrukere kan komme inn hovedinngang. Det er det er naturlig flatt terreng til hoveddøren. Rullestolbrukere er avhengig av at andre åpner døren for dem. Kirken har faste plasser tilpasset

rullestol i kirkerommet. Koret og alterringen er tilgjengelig for rullestolbrukere. Kirken har fungerende teleslynge eller andre løsninger for hørselshemmede.

Andre tilpasninger for folk med nedsatt hørsel, dårlig syn etc:

Skipet og koret er på samme gulvplan.

Det er toalett i nærliggende bygg. Her er det også HC toalett.

Det er ikke avmerket HC parkering ved kirken.

Oppvarming og energibruk

Kirkens totale volum er på: 656. Det brukes gj.snittlig ca 22000. Det er montert digital varmestyring som kan fjernstyres.

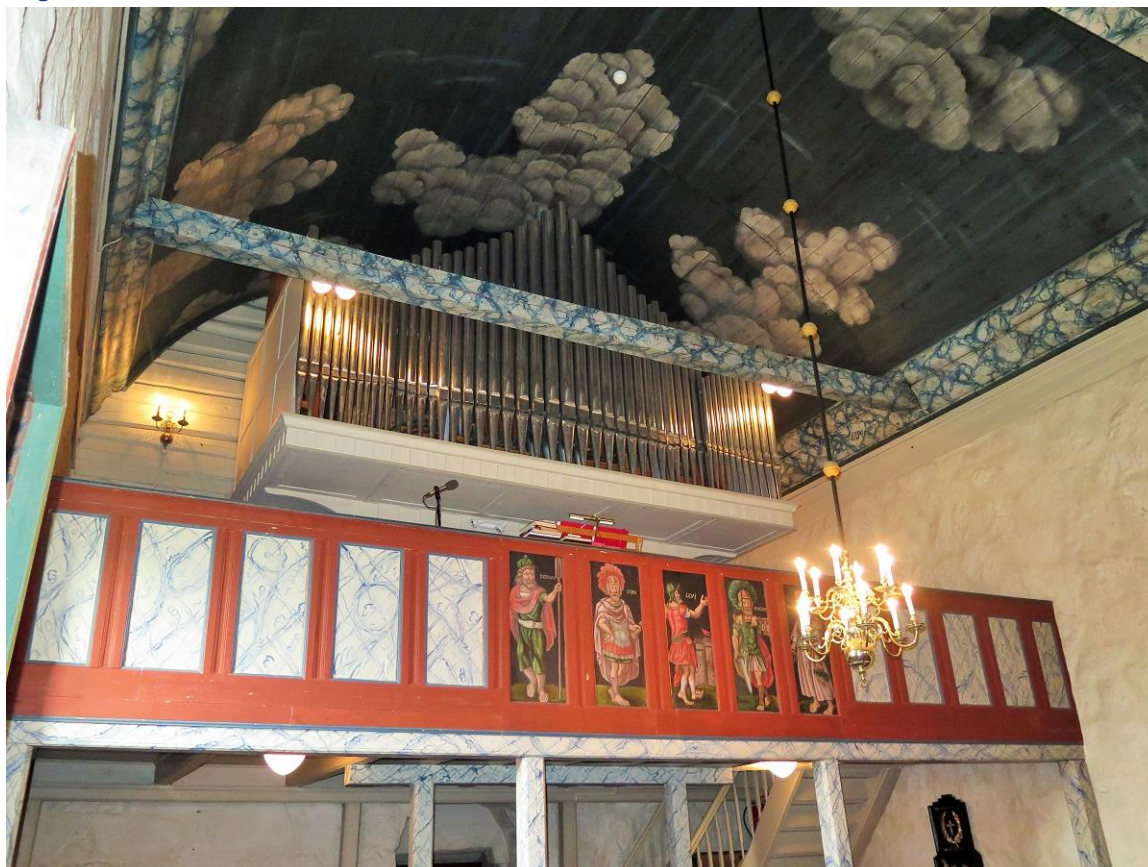
Kirkerommet oppvarmes hovedsakelig med rørovn på gulv under benk.

Energiøkonomisering: varmtvann i rør fra kommunalt anlegg.

Vinduer: Kirkerommet har enkle vinduer ytterst med koblede vinduer på innsiden.

Inventar

Orgel

Hovedorgelet er et Pipeorgel produsert av Reil og ble installert i 2023. Det rapporteres at det fungerer svært bra.

Kirkerommet har i tillegg et Akustisk piano.

Inventarliste

Inventar er påbegynt fylt inn med noe utfyllende tekst og bilder. Arbeidet følges opp i løpet av 2026.

Messehagler

Messehagler finnes i alle liturgiske farger. Messehaglene oppbevares på godkjente (brede) hengere. Det er gjennomført lyskjemende tiltak for å bevare tekstiler fra falming.

De er ikke laget restverdiskjema.

Liturgisk inventar

Antependium fra 1632 henger in-glasset på veggen og har lysskjerming. Altertavle er laget før 1663. Døpefont av kleberstein fra middelalder. Prekestol av tre, Peder Olsen, 1850 (Kirkeleksikon, 1993)

Ringeanlegg

Hovedklokke ringes manuelt. Kirken har bare én klokke.

Kirkens egnethet

Kirkens lokaler oppleves egnet for vanlige gudstjeneste. Kirkens lokaler er i liten grad til hinder for gjennomføring av familiegudstjenester, Hel gudstjenester, ungdomsgudstjenester etc.

Trangt ved koret. Lite egnet til lerret og videokanon.

DEN NORSKE KIRKE
Risør sokn og Sønedeled sokn

VISITASMELDING FOR RISØR SOKN OG SØNDELED SOKN 2017 til 2026

1. INNLEDNING

1.1 Kort historisk riss siden siste visitas

Det er ni år siden forrige bispevisitas i Risør og Sønedeled menigheter.

I perioden 2017-2026 har det vært flere endringer i personalet. Inge Øybekk og Ellen Gryting har begge avsluttet sine stillinger som sogneprester i Risør. Kjell Wedø har fungert som sokneprest i Risør siden 1. juli 2024, og avslutter tjenesten 1. august 2026 når ny sokneprest ventes å være på plass. Albert Martin Walla er fortsatt sokneprest i Sønedeled.

Siden forrige visitas har flere nye medarbeidere blitt ansatt, blant annet kirkeverge, trosopplærer, menighetskoordinator og kirkegårdsarbeidere. (Se 4.3)

Risør kirkelige fellesråd har en meget stram økonomi. Tilskudd fra kommunen til drift er de siste årene redusert. Når det gjelder investering i bygg har Risør kommune vært villige, noe vi er svært takknemlige for.

Menighetene i Risør og Sønedeled har en rimelig stabil økonomi, og har etablert en fast gaverordning som bidrar til å dekke deler av trosopplærerstillingen.

Risørs byjubileum

Feiringen av Risør bys 300-årsjubileum i 2023 ble også en viktig markering av det gode forholdet mellom lokalsamfunnet og kirken. Under festgudstjenesten deltok bl.a. fungerende biskop, Freddy Berg, prost Ragnhild E. Floberg, ordfører Per Kristian Lunden, foruten menighetens kor, ansatte og frivillige.

I jubileumsuken bidro Risør menighet med «åpen kirke» og historisk utstilling i Risør kirke. Gjennom jubileumsuken var kirken godt besøkt.

Kirkejubileum

Høsten 2025 feiret menigheten i Sønedeled at kirken var 875 år. Det var lagt opp til en storstilt jubileumsfeiring med et variert og bredt program som avspeilet kirken både som kulturbærer og gudshus gjennom tidene. Det var lagt opp til konserter, pilegrimsvandring og kulturinnslag m.m. Jubileet ble avsluttet med en stor festgudstjeneste hvor blant annet flere tidligere og nåværende prester deltok sammen med prost i Aust-Nedenes.

Gudstjenester:

Både Risør og Søndeled menigheter er gudstjenestefeirende menigheter. I Risør veksler gudstjenestene mellom Risør kirke og Frydendal kirke. I sommermånedene og i påsketiden holdes av praktiske grunner de fleste gudstjeneste i Risør kirke. Menigheten i Risør arrangerer om lag 4 - 5 familiegudstjenester i året.

I Søndeled holdes gudstjeneste annenhver søndag. Det arrangeres 3-4 familiegudstjenester hvert semester.

Trosopplæringsarbeidet:

Trosopplæringen gir nye impulser og muligheter for både stab og frivillige, til tross for at det fortsatt er en utfordring å nå ut til barn og deres familier. Målet er at de dømte i menighetene skal bli kjent med Kristus, kirken og hverandre, samt at et trygt og inkluderende fellesskap skal bygges. Trosopplæring er en viktig del av menighetsarbeidet, og i mange tilfeller har det ført til fornyelse av gudstjenestene.

I årene som kommer vil kontinuiteten i trosopplæringsarbeidet fortsatt være et av menighetens viktigste satsningsområder. Mulighetene er mange, men for at det skal lykkes, er det behov for flere ledere og frivillige som støtter opp om trosopplæringen.

Frivilligheten:

I gudstjenestene er det mange involverte, både som klokkere, tekstlesere, kirkeverter, kirkekaffeteam og musikkgrupper. Risør og Søndeled menigheter har flere trofaste frivillige og ledere, men det er stadig en utfordring å få flere til å bidra. Det påminnes jevnlig at flere bør utfordre seg selv til å bruke sine evner i menigheten, til det beste for kommende generasjoner. Begge menigheten viser takknemlighet for den frivillige innsatsen ved å arrangere medarbeidersamlinger og hyggelige sammenkomster.

Inntektsbringende aktiviteter

Hvert år arrangeres det inntektsbringende aktiviteter i begge menighetene. På forsommeren holder Søndeled menighet markedsdag og loppemarked på skolen. På Frydendal menighetshus holdes den årlige «kjerkebasaren» i slutten av august og julemessa i november. Alle tiltakene involverer svært mange frivillige og er en viktig inntektskilde til menighetsarbeidet.

2. SOKNET**2.1 Grenser, folketall, kirkemedlemskap**

Risør sokn har to kirker: Den Hellig Aands kirke i sentrum og Frydendal kirke ved innkjøringen til byen. Søndeled sokn har en kirke på Søndeled. Kommunen grenser mot Tvedestrand, Vegårshei, Gjerstad, og Kragerø.

Det er vanskelig å finne eksakt innbyggertall for det enkelte sokn, da det ikke er samsvar mellom grensene for soknene og kommunens valgkretser.

Pr. 3.kvartal 2025 var det 6688 innbyggere i Risør kommune. Dette er en nedgang på 244 i forhold til telling pr. 01.01.2017. Noe av nedgangen skyldes at Røysland grunnkrets ble

overført fra Risør til Tvedestrand kommune 1.januar 2025. Med det ble innbyggertallet i Risør redusert med om lag 100 personer. Røysland krets med Lindland lå under Sønedeled sokn, og ble overført til Holt sokn ved grensejusteringen. Dermed var det Sønedeled sokn som fikk hele nedgangen i antall personer og i utstrekning.

Tabellene nedenfor viser aldersfordeling i kommunen samt antall innbyggere med innvandrerbakgrunn.

Aldersfordeling for innbyggerne i kommunen

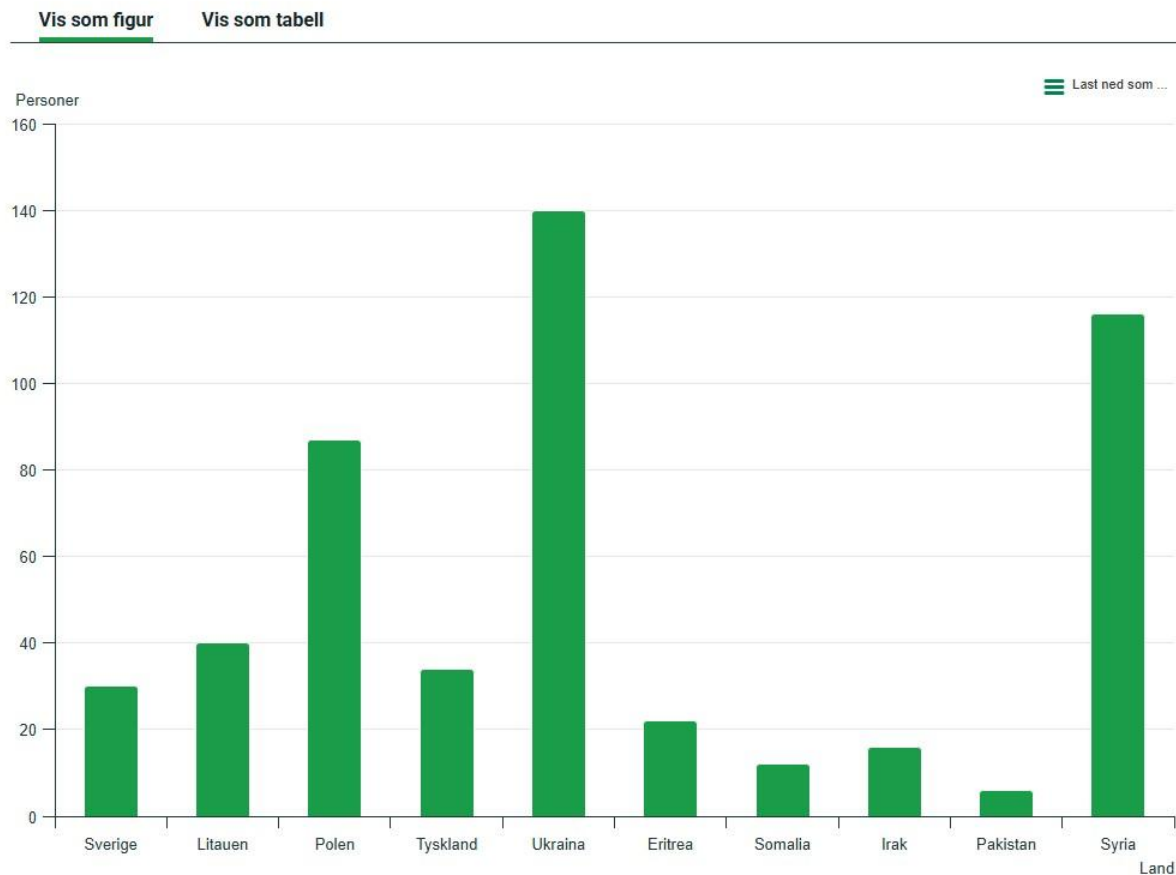
Per 01.01.2025

Vis som figur

Vis som tabell

Alder	Kvinner	Menn
0-4 år	-129	134
5-9 år	-129	164
10-14 år	-170	182
15-19 år	-193	192
20-24 år	-156	165
25-29 år	-142	165
30-34 år	-165	169
35-39 år	-176	184
40-44 år	-172	174
45-49 år	-201	212
50-54 år	-258	260
55-59 år	-240	225
60-64 år	-251	240
65-69 år	-255	242
70-74 år	-230	231
75-79 år	-226	224
80-84 år	-121	120
85-89 år	-64	52
90-94 år	-42	14
95-99 år	-10	5
100 år eller eldre	-3	0

Personer med innvandrerbakgrunn. Utvalgte land.

Medlemmer i Den norske kirke

Medlemstallet i begge sokn i Den norske kirke har siden 2017 sunket fra 4991 til 4398. Det betyr at 65,8 % av befolkningen i Risør i dag er medlemmer av Dnk.

Nøkkeltall medlemmer

[Hjelp til medlemsstatistikk](#)

Velg sokn

Risør sokn

Demografi

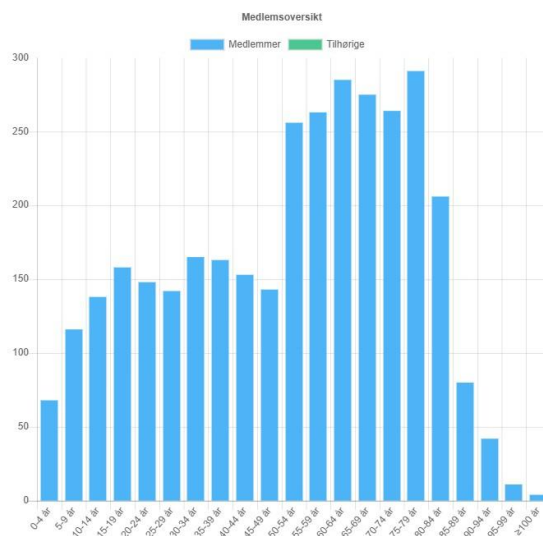
Alle 0-19 20-100+

Velg år

2026

Medlemmer pr 31.12

	I dag	2025	-
Medlemmer	3 371	3 383	-
Tilherige	0	0	-
Sum	3 371	3 383	-

Nøkkeltall medlemmer

[Hjelp til medlemsstatistikk](#)

Velg sokn

Søndeled sokn

Demografi

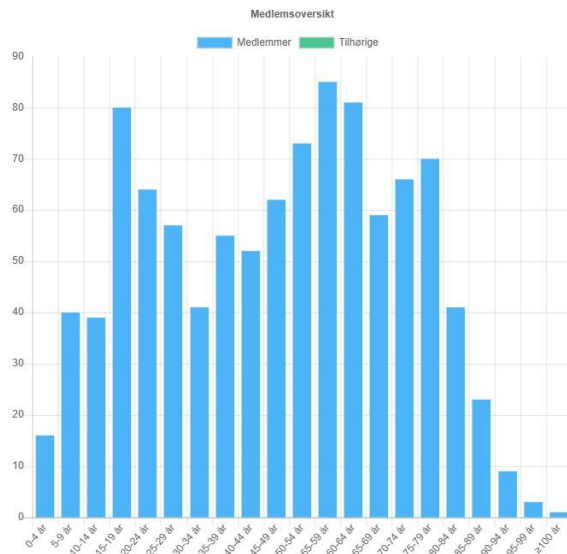
Alle 0-19 20-100+

Velg år

2026

Medlemmer pr 31.12

	I dag	2025	-
Medlemmer	1 017	1 015	-
Tilhørige	0	0	-
Sum	1 017	1 015	-

2.2 Lokalsamfunnet – kultur og samfunnsliv

Risør er en kommune med et sentrum knyttet til bykjernen, samt flere småsteder i en ellers spredt bebyggelse.

Byens flotte beliggenhet ytterst på en lang halvøy har gjennom tidene preget næringsutviklingen i kommunen. Sjønære virksomheter er redusert de senere år, men det fins fortsatt betydelig industrivirksomhet nær E-18. Turistnæringen blomstrer fortsatt.

Risør har et aktivt kunst- og kulturliv. Mange kunstnere har gjennom årene etablert forskjellige virksomheter. Det har også vokst fram flere ulike festivaler i byen. Kirken er mest knyttet til Kammermusikkfesten ved at Risør kirke er hovedarena for denne.

Arbeidsmarkedet i kommunen er fortsatt stramt. Arbeidsledigheten er på 3% og er sammen med nabokommunen Tvedestrand den høyeste i Agder. Det blir fortsatt etablert nye bedrifter og foretak, men det er i hovedsak mindre virksomheter.

Det siste året har det vært mye turbulens omkring den videregående skolestrukturen øst i fylket. De to videregående skolene i Tvedestrand og Risør er vedtatt sammenslått, og det er knyttet usikkerhet til fordelingen av studietilbudet mellom skolene. Dette har skapt mye debatt i kommunen.

De fleste ungdommer som er ferdig med videregående skole må reise ut av byen for å ta videre utdanning. Mange av disse finner ikke passende arbeid i Risør eller omegn og bosetter seg på andre steder. Andre velger å pendle og utbyggingen av vegnettet har ført til flere som velger denne løsningen.

I nabokommunen Gjerstad har den økte forretning- og servicevirksomheten på Brokelandsheia ført til handelslekkasje i Risør. Det har svekket Risør som et attraktivt handelssted.

3. KIRKEBYGG OG GRAVPLASSER

3.1 Kirkehusene

Både Risør og Sønedeled kirker har fått sprinkleranlegg. Frydendal kirke har i 2025 fått nytt tak og er nymalt utvendig.

3.1.1 Risør kirke – Den hellig Aands kirke

Kirken ble bygget i 1647 i barokk stil. Restaurert i 1928. Antall sitteplasser ca. 430 inkl. galleriene.

Sprinkleranlegget er både innvendig og utvendig. Kompressor er i 2. etasje på bua ved siden av kirken. Det er montert flere kamera som både har bilde/video og varmføler. Dette kan overvåkes med en app. I forbindelse med montering av sprinkleranlegg i ble det også laget et HC toalett i bua.

Kirken må males snarest mulig. Det er også noe råteskader som må utbedres. Kirkevergen jobber med søknad til riksantikvaren om overordnet forprosjekt.

3.1.2 Frydendal kirke.

Kirken ble bygget i 1879 i basilikastil. Den har et særpreget med sine to tårn. Kirken ble restaurert i 1928. Antall sitteplasser er ca. 350.

Kirkens fikk et stort løft i 2025 med utbedring av tak, reparasjon av råteskader og maling utvendig. Kirkevergen jobber med innvendig utbedring og maling i 2026.

Kirken har nå ikke et fungerende orgel etter at det digitale orgelet ble ødelagt av lynnedslag høsten 2024. Det er opprettet en orgelkomite som jobber med å få nytt orgel. Det ble i 2019 kjøpt inn et veldig godt flygel som brukes nå.

3.1.3 Sønedeled kirke.

Den eldste delen av kirken er oppført i stein ca. 1150. Tilbygget i tre ble bygget i 1768. Restaurert i 1924. Antall sitteplasser ca. 320.

Kirken fikk nytt orgel i 2021.

Sprinkleranlegget er både innvendig og utvendig. Kompressor er i bårhuset ved siden av kirken. Det er montert flere kamera som både har bilde/video og varmføler. Dette kan overvåkes med en app.

Kirken trenger ny maling og kalking. Det er behov for utbedring av tak og det fins noe råte. Kirkevergen jobber med søknad til riksantikvaren om overordnet forprosjekt.

3.2 Gravplassene – beskrivelse og vurdering.

Risør kommune har 6 gravplasser hvorav 5 er i bruk.

3.2.1 Risør kirkegård og gravkapell.

Ved Risør kirkegård som ble tatt i bruk i 1812 er det 1.916 graver inkl. 85 plasser i navnet minnelund. Av disse er 464 ordinære graver ledig og 94 reservert. I tillegg kommer ny urnegravplass med 224 graver og ny muslimsk gravplass med 19 graver.

Risør kirkegård ble i 2024 drenert, og veier og vannposter utbedret. Alleen med trær ble byttet ut, og det ble etablert en del ny beplantning. Det ble montert utvendig gjerde og 2 nye porter. Det ble også etablert en ny urnegravplass og en muslimsk gravplass.

Gravkapellet ligger ved Risør kirkegård. Bygget sto ferdig i 1928. Taket på kapellet er i dårlig forfatning og trenger utbedring.

Det er i tillegg til kapellet et enkelt bygg til oppbevaring av utstyr samt et lite spiserom. Dette ble utvidet i 2012 med en stålkontainer som ble kledd slik at det ser ut som et lengre bygg. Her er plass til maskiner som plenklippere og snøfresere.

3.2.2 Frydendal kirkegård og redskapshus.

Frydendal kirkegård ble tatt i bruk i mars 1880. Den ble utvidet i 1984 og oppgradert i 2017. Det er 900 graver inkl. 82 plasser i navnet minnelund. Av disse er 329 ordinære graver ledig og 38 reservert.

Det er nå byttet tak på redskapshuset på Frydendal. Dette er i stor grad gjort på dugnad av frivillige i menigheten. Redskapshuset bør males i 2026.

3.2.3 Sandnes kirkegård og bårehus

Kirkegårdens alder er ukjent. Første registrerte begravelse fant sted i 1853. Det er 504 graver. Av disse er 231 ledige og 10 reserverte. Bårehuset trenger utbedring.

Sandnes bedehus ligger helt inntil kirkegården. Dette fungerer som gravkapell for de fleste begravelser som finner sted ved denne kirkegården. For dette betaler fellesrådet en årlig leie.

3.2.4 Søndeled kirkegård og bårehus

Middelalderkirken på Søndeled er omgitt av en kirkegård med 1.138 graver. Av disse er 296 ledige og 35 reservert. I tillegg kommer en ny, navnet minnelund med 93 graver.

Bårehuset ved kirken fungerer som oppbevaringssted for kistene i påvente av begravelse når utetemperaturen gjør dette mulig. Bygget rommer også noe redskap samt kompressor for sprinkleranlegg. I forbindelse med montering av sprinkleranlegg i bårehuset ble det også laget et HC toalett.

3.2.5 Nistevåg kirkegård og klokkehus på Gjernes

Nistevåg kirkegård ble tatt i bruk nyttårsaften 1907. Den har 232 graver hvorav 79 er ledige og 10 er reservert. Begravelser på kirkegården på Nistesvåg foregår for det aller meste fra Søndeled kirke.

Klokkehuset er svært lite og rommer bare litt redskap. Tidligere hang det en klokke der, derav navnet.

3.2.5 Neset kirkegård

Neset kirkegård ligger på Øysang og er ikke i bruk.

3.2.6 Graver ved Risør kirke

Det ligger noen få gravlagt ved Risør kirke, men dette er ikke definert som en gravplass.

3.2.7 Ledige graver

Det er totalt 1.735 ledige graver i Risør kommune. Samlet sett dekker våre gravplasser behovet for graver i mange år framover. Loven sier at gravplassene skal ha ledig kapasitet til 3 % av befolkningen. Med rundt ca. 6.700 personer i kommunen har vi svært god margin.

3.3 Andre bygg: Menighetshus og liknende

3.3.1 Risør menighetssenter, Kirkegt. 1

Dette hus eies av kommunen og har i mange år huset kirkekontoret med kontorplasser samt menighetssal og kjøkken i 2. etasje. Dette huset er nå lagt ut for salg og kirkekontoret er flyttet.

3.3.2 Risør og Søndeled kirkekontor, Furumoveien 1

Høsten 2024 flyttet kirkekontoret fra Kirkegata 1 til kommunehuset i Furumoveien 1. De nye kontorlokalene er mye bedre enn før og nærheten til kommunalt ansatte er svært bra.

3.3.3 Frydendal menighetshus

Huset eies av Risør menighet og brukes til mange av menighetens aktiviteter.

3.3.4 Søndeled menighetshus

Bygget eies av Risør kirkelige fellesråd. 1. etasje brukes til lager for kirkegårdsutstyr og til kontorer. 2. etasje disponeres av Søndeled menighet og brukes til menighetens aktiviteter.

4. KIRKELIG RÅD OG ANSATTE

4.1 Menighetsråd

4.1.1 Risør menighetsråd

Marianne Rundholt, leder

Gerd Norli Ruud

Mette Marit Salvesen

Signe Leonore Lindstøl
 Bente Dahl
 Bjørg Synnøve SørDAL
 Per Christian Giving
 Kjell Wedø, fung. sokneprest

4.1.2 Sønedeled menighetsråd

Lars Lauvhjell, leder
 Laila Tjørhom Stensvold
 Bjørn Grunnsvoll
 Aud Jorun Klodvik
 Marit Walla
 Kenneth Stamsø Solheim
 Albert Walla, sokneprest

4.2 Fellestrådet

Mette Marit Salvesen, Risør, leder
 Marianne Rundholt, Risør
 Laila T. Stensvold, Sønedeled
 Kenneth S. Solheim, Sønedeled
 Lars Ole Røed, Risør kommune
 Ragnhild Eikeland Floberg, Prost (- 2026)
 Kjell Wedø, fung. sokneprest, (2026 -)

4.3 Ansatte i dag i Risør kirkelige fellestråd:

Stilling	Navn	Tilsatt år	Stilling størr.	Arbeidssted
Kirkeverge	Bjørn Hasselgård	2020	100 %	Begge
Saksbehandler	Annabelle Lundberg	1992	50 %	Begge
Menighetskoordinator / Renholder	Jannicke Støylen Nymo	2025	60 %	Begge
Trosopplærer	Marita Herigstad Halvorsen	2024	100 %	Begge
Organist	Tor Morten Halvorsen	2015	100 %	Begge
Organist	Jan Egil Berg	2014	50 %	Begge
Klokker	Lisbeth Leivann	1985	5 %	Sønedeled
Renholder	Inger Sønedeled	2024	3%	Sønedeled
Kirketjener / kirkegårdsarbeider	Anders Klock	2021	100%	Begge (RI)
Kirketjener / kirkegårdsarbeider	Frode Rønningen	2020	100%	Begge (SØ)
Kirketjener / kirkegårdsarbeider	Trond-Arild Johannessen	2023	50%	Begge (FR)

Bispedømmerådstilsatte

Fung.sokneprest	Kjell Wedø	2024	70-85%	Risør
Sokneprest	Albert Martin Walla	2004	100%	Sønedeled

4.2 Merknader til stillingsstrukturen

Stillingen til Annabelle Lundberg, Jannicke Støylen Nymoen og Marita Herigstad Halvorsen er lønnet av fellesrådet, men delvis betalt av menighetsrådene samt at trosopplærerstillingen i tillegg delvis er betalt av trosopplæringsmidler.

Klokker deltar kun ved gudstjenester i Sønedeled kirke. Ved de øvrige kirkene er det frivillig klokkestjeneste.

5.KOMMUNEN OG KIRKEN**5.1 Generelle vurderinger**

Kirkevergen opplever at det er en svært god dialog med kommunen. Ordføreren stiller opp ved flere årlige arrangementer. Her kan nevnes HEL-gudstjeneste og julegudstjeneste på Frydenborgsenteret. Dette setter deltakerne og kirken stor pris på. Vi har årlige møter med ordfører, kommunedirektør og kommunalsjef for interne tjenester.

Etter at kirkekontoret ble flyttet til kommunehuset har det også blitt mer kontakt med de kommunalt ansatte, noe som oppleves svært positivt.

5.2 Kirken i kommuneplanene, økonomi

Risør kirkelige Fellesråd har en meget stram økonomi. Tilskudd fra kommunen til drift er de siste årene redusert, og vi har nå 1,5 stillinger mindre enn i 2020. Dette medfører økt arbeidsbelastning på de ansatte og redusert vedlikehold på bygninger og gravplasser. Vi må hvert år kjempe for tilskuddet fra kommunen, men politikerne har sørget for at det ikke har blitt for stor reduksjon. Vi er svært spent på situasjonen fremover, i og med at Risør kommune nå er i en vanskelig økonomisk situasjon.

Når det gjelder investering i bygg har Risør kommune vært velvillige, noe vi er svært takknemlige for.

5.3 Eventuelle nye prosjekter / planer / saker

Det jobbes med følgende prosjekter:

- Frydendal kirke. Maling innvendig
- Redskapshus på Frydendal kirkegård. Maling utvendig
- Risør kapell. Reparasjon av tak
- Sandnes kirkegård. Navnet minnelund
- Sønedeled kirke. Maling og kalking utvendig. Utbedring/bytte av tak og råteskader. Utbedring av elektrisk anlegg
- Risør kirke. Maling utvendig. Utbedring av råteskader

6. KIRKEN OG SKOLEN

6.1 Generell vurdering

Kommunen har tre barneskoler. En på Sønedeled, en sentralskole i Risør og en forholdsvis liten skole på Hope (30-40 elever.) Det er én ungdomsskole i kommunen. I alt er det 7 barnehager i kommunen. Risør videregående skole er vedtatt slått sammen med Tvedetrand videregående skole under navnet Østre Agder videregående skole.

Forholdet mellom skole og kirke er godt. Det arrangeres skolegudstjenester og adventssamlinger ved juletider for skolene i kommunen, og det er en respektfullt og positiv holdning til dette tilbudet.

6.2 Samarbeid kirke-skole-barnehage

Både i Risør og Sønedeled er det som nevnt julevandring/skolegudstjenester ved juletider. Prester, organister og trosopplærere bidrar inn i disse arrangementene. Barnehagene har også en julevandring/påskevandring som i hovedsak er initiert av trosopplæreren .

Sønedeled menighet arrangerer også «Etter skoletid» for 5 og 6 klasse på menighetshuset. Her deltar flere frivillige. Frammøtet til disse arrangementene i kirkene er svært godt.

7. ARBEIDET I MENIGHETEN

7.1 Menighetens strategi og visjon

Det har vært utformet visjoner og handlingsplaner med jevne mellomrom for menighetene og i hovedtrekk ønsker menighetene at:

- Gudstjenester og kirkelige handlinger skal være preget av en «livgivende tro og være et fellesskap preget av kjærlighet og forsoning».
- Barn og unge skal kjenne seg hjemme i kirken og få opplæring og utfordringer til tjeneste.
- I gudstjenestearbeidet er det fokus på involvering av frivillige,
- Gudstjenestefeiring med fokus på salmesangen. Bruk av motettkoret/liturgisk gruppe.
- Ønsket om i større grad å bruke «samtidens kunst- og kulturuttrykk» og gi rom for det kulturelle mangfold.

Menighetsrådet i Risør har jobbet mye med å strukturere arbeidet. Det er vedtatt såkalt gjennomgående representasjon i alle utvalg, så sant mulig. Det har blant annet resultert i nedenstående utvalg:

Gudstjenesteutvalg

Diakoniutvalg
 Trosopplæringsutvalg
 Misjonsutvalg
 Menighetsblads redaksjonsutvalg
 Huskomite for Frydendal menighetshus
 Arbeidsgruppe for kirkebasar
 Arbeidsgruppe for julemesse

Sønedeled menighet har også mange underutvalg og komiteer: misjonsutvalg, arrangementskomité ved utleie av menighetshuset, huskomité/styre for menighetshuset, to representanter i menighetsbladets redaksjon, fast gruppe med frivillige som leverer menighetsbladet i postkassene fra Bosvika til fylkesgrensa på Gjernes, komité/arbeidsgruppe for markedsdagen, arbeidsgruppe for den faste førjulskonserteren «Vi synger jula inn», fast gruppe med frivillige som besøker jubilarer fra 80 år med blomsterhilsen, faste frivillige som er medarrangør for «Eldretreff» på Sønedeledtunet.

7.2 Generell vurdering av menighetslivet/menighetens åndelige situasjon.

Risør og Sønedeled menigheter er på mange måter en folkekirkemenighet med stor deltagelse ved juletider og konfirmasjon. Den gudstjenestefeirende menighet har en relativt høy gjennomsnittsalder, men med mange trofaste kirkegjengere. Menighetene har mange dyktige ledere som stiller mye av sin tid og krefter til rådighet for menighetsarbeidet.

Parallelt med den gudstjenestefeirende menighet, har Risør et aktivt sang og musikkliv. Motettkoret beriker menighetens gudstjenesteliv og andre kirkelige arrangementer. Motettkoretsmedlemmer deltar også jevnlig som forsangere under gudstjenester og ved andre samlinger, blant annet på sykehjemmet.

Et nytt barnekor ble startet i 2024 under ledelse av menighetens trosopplærer. Koret deltar som oftes under familiegudstjenester og andre arrangementer, og er til stor glede og berikelse i menigheten og i kulturlivet i kommunen.

De senere år er det også arrangert kveldsgudstjenester med en enklere liturgi og styrking av fellesskap gjennom måltider. Dette er i tillegg til kulturkvelder og temakvelder. På Sønedeled arrangeres det såkalte «påfyllkvelder» med ulike og spennende temaer.

7.2.1 Gudstjenester: utvikling av gudstjenestelivet og gudstjenestedeltakelse

Begge menighetene har med noen få unntak harmonisert liturgi og de enkelte leddene i gudstjenesten. Det samme gjelder familiegudstjenestene. I Risør er det også et eget gudstjenesteutvalg i menigheten, i tillegg til at menighetsrådet jevnlig evaluerer gudstjenestene.

Antall gudstjenester er i henhold til gjeldende gudstjenestefordordning. Den senere tiden har det vært noe økning i gudstjenestedeltagelsen.

Hver søndag er det gudstjeneste i en av soknets kirker. I tillegg feires det gudstjeneste på Frydenborgsenteret julaften, nyttår (romjul) og i påsken. Sandnes Bedehus og Krabbesund Bedehus har også flere gudstjenester i året, hvor det er relativt godt frammøte.

HEL-gudstjenestene som er gudstjeneste lagt til rette for personer med ulike funksjonshemninger, er godt besøkt og vitaliserer gudstjenestelivet, sammen med gode trosopplæringstiltak knyttet opp mot gudstjenestefeiringen.

Søndeled har gudstjeneste annenhver søndag. Gudstjenestene er relativt godt besøk i forbindelse med trosopplæringstiltak, og dåpsfamiliene stiller godt opp. Mange av gudstjenestene har forskjellige musikkinnslag og det vitaliserer også gudstjenesten.

Det har ikke lyktes å skape engasjement og kontinuitet når det gjelder ungdomsgudstjenester. Tidligere år var det et mer aktivt engasjement og samarbeid mellom Risør frikirke, Søndeled menighet og Risør menighet. En kort periode var også Risør baptistkirke med. Det er en stor utfordring for menighetene i kommunen å få ungdom engasjert i gudstjenestelivet.

Konfirmanter deltar regelmessig under gudstjeneste som medhjelpere. Nattverdfeiringen er et positivt trekk i gudstjenestene, og flere søker til nattverdbordet. Det er blitt mer vanlig med intinksjon og det har ført til at flere nå våger seg fram til nattverdbordet.

7.2.2 Kirkelige handlinger

Når det gjelder dåpsprosenten så har den ligget forholdsvis stabilt på om lag 65% av de som står som medlemmer i kirken. I forhold til hvert årskull har vi ingen beregninger.

Døpte og konfirmerte:

År	Konfirmert i Risør	Konfirmert i Søndeled	Døpt i Risør	Døpt i Søndeled
2017	24	9	24	15
2018	34	20	29	9
2019	24	11	21	11
2020	22	9	24	11
2021	34	21	23	11
2022	31	17	28	13
2023	28	21	23	9
2024	36	14	21	3
2025	26	11	23	14
Sum	259	133	216	96

Konfirmantkullet for Risør og Søndeled er for 2025 /2026 på 45. Det er et forholdsvis høyt antall konfirmanter i forhold til årskullet.

Vigde:

Når det gjelder vigslar i menighetene har det vært stabilt lavt fra 2018 og frem til 2024. I Risør har antall vigslar steget de to siste årene. Flere av brudeparene er riktig nok utenbys, men har på ulike måter tilknytning til kommunen.

År: Risør: Søndeled:

2018:	9	1
2019:	8	3
2020:	6	2
2021:	6	2
2022:	6	4
2023:	5	2
2024:	9	3
2025:	13	3

Gravlagte:

Antall gravlagte i Risør kommune fra 2018 til 2025:

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Risør	32	34	33	32	30	33	35	37
Frydendal	7	13	16	12	8	17	16	21
Søndeled	14	15	21	9	14	14	19	14
Sandnes	4	4	4	0	5	6	5	8
Gjernes	1	1	4	5	1	3	2	2
SUM	58	67	78	58	58	73	77	82

Det store flertall i kommunen velger fremdeles kirkelig begravelse. De foregår fra kapellet i Risør, de tre kirkene og fra Sandnes bedehus. Det er noen bisettelser, noen lukkede begravelser, men flestparten er åpne og mange følger ved gravferdene.

7.2.3 Trosopplæring (0-18 år – øvrig barn- og ungdomsarbeid)

Risør og Søndeled menigheter fikk trosopplæringsmidler allerede i 2008, og det ble ansatt trosopplærere både i Risør og på Søndeled. Begge steder deltidsstillinger kombinert med annen kontorjobb. Med trosopplæringsmidler kom flere nye tiltak, som «Etter skoletid», «Tårnagenter» og «Lys våken». Fra før hadde begge menighetene rutiner for utdeling av dåpshilsener de første årene, samt 4,- og 6-årsbok.

Våren 2024 ble ny trosopplærer tilsatt med en fordeling på 75% i Risør og 25% i Søndeled. Innholdsmessig har stillingene noe ulike oppgaver og prioriteringer.

På Søndeled har tiltaket «Etter skoletid» vært svært populært. Det skyldes delvis den korte avstanden mellom skole og menighetshus, men aller mest at det er et inkluderende lavterskeltilbud til skolebarna.

Julevandring og påskevandring for barnehagene har også blitt en tradisjon som trosopplæreren har ansvar for..

Trosopplæringstiltakene i menighetene er under stadig utvikling. Målet er å dekke alle årstrinn, men også å få til en god integrering mellom tiltak og gudstjenestene.

Frammøtet til de ulike tiltakene i trosopplæringen er i forhold til medlemstall høyere på Sønedeled enn i Risør. Det kan ha sammenheng med at det der har vært er stabilt barne/ungdomsarbeid over svært mange år. Ungdomsklubben «TenIn» på Sønedeled er et populært tiltak som trosopplærer deltar på sammen med frivillige i menigheten.

I Risør er det forholdsvis nylig startet et barnekor som har lagt sine øvelser til Frydendal kirke. Det er menighetens trosopplærer som har ansvar for dette tiltaket. Det arrangeres også «babysang» i menighetshuset på Frydendal med god deltakelse. Det jobbes også med planer om oppstart av ungdomskvelder i løpet av 2026.

Konfirmantarbeidet har vært ledet og organisert av soknepresten i Sønedeled, men soknepresten i Risør er også med i arbeidet. Det er regulær undervisning om lag annen hver uke. Andre arrangement i tilknytning til konfirmant-undervisningen er enkelte tema-kvelder, turer, deltakelse i ulike ungdomsarrangementer, KNs fasteaksjon og deltakelse i gudstjenester. Årlig konfirmantleir arrangeres i samarbeid med nærliggende menigheter i Øst-regionen. Etter flere år på Kvitsund ble leiren i 2025 lagt til Risøya.

7.2.3 Undervisning vokne/ voksenarbeid

I tillegg til gudstjenester arrangere menighetene kvelder hvor målgruppen er voksne og temaene er relatert til bibelen/livet. Sønedeled har «Påfyll-kvelder», Risør arrangerer «fellesskapskvelder» på Krabbesund Bedeus.

7.2.4 Diakoni

Risør har et diakoniutvalg som blant annet organiserer arbeidet med utdeling av gaver til jublanter fra 80 år og oppover. Sønedeled menighet har tilsvarende ordning. Denne tjenstene utføres før jul, og flere frivillige stiller opp i besøkstjenesten. Diakoniutvalget planlegger og gjennomfører også HEL-arbeidet i menighetene i godt samarbeid med LINKEN arbeidsenter i Risør.

Prestene besøker jevnlig Frydenbogr-senteret (bofellesskap og sykehjem i Risør) samt Sønedeledtunet (pensjonist-treff) med andakter og gudstjenester. Organister og kormedlemmer er musikalske ressurser under samlingene på Frydenborsenteret.

I Aust-Nedenes prosti samarbeides det om tilbud i sorggrupper. Sorggruppen(e) møtes på kirkekontoret i Tvedestrand.

7.2.5 Misjon/SMM (Samarbeid Menighet og Misjon)

Risør og Sønedeled menigheert støtter misjonsarbeid gjennom Det Norske Misjonsselskap. I 2022 bestemte også Sønedeled menighetsråd å støtte det samme prosjektet. Det er valgt to prosjekter i Estland. Det ene er menighets- og kirkebygging i Mustamäe i Tallinn i Estland, det andre er et barnehjem i Peeteli-kirken i Tallinn.

Det er utarbeidet en egen brosjyre om prosjektet, og det er også mye informasjon på hjemmesiden til menigheten. Begge menighetene samler inn penger til prosjektene.

7.2.6 Kirkemusikalsk virksomhet.

Musikken i kirkene/menighetene våre er variert og sammensatt. Det har vært fokus på 3 områder: Utvikling av sangen i gudstjenesten; utvikling av kor og deltagelse fra solister og musikere til kirkens arrangementer samt kirken som formidler av kirkemusikk.

Den frivillige innsatsen innen sang og musikk kan ikke overvurderes. Den har stor betydning for gudstjenestelivet. I hovedsak har det vært egne ressurser som preger gudstjenester, konserter, begravelser og vielser. Til enkelte gudstjenester leies det inn ressurser utenfra, men det fokuseres på å benytte og inspirere folk i menighetene og fra korene til å være med å sette preg på musikken i kirkene våre. Det er lagt ned mange dugnadstimer for de frivillige – og mange øvingstimer for de ansatte.

I kirkene har det også vært solister som har beriket gudstjenester og andre arrangementer med sang og musikk sammen med organistene i årenes løp.

Som allerede nevnt er det startet et barnekor som holder øvelser i Frydendal kirke. Koret har bl.a. deltatt på barnekorfestival i Kragerø, og har allerede sunget seg inn i manges hjerter både i menighet og blant folk flest i kommunen.

Koret med lengst kontinuitet i Risør er Motettkoret. Det har en forhistorie som Risør menighetskor allerede fra 1971. Motettkoret utgjør en viktig del av det kirkemusikalske arbeidet til organistene. Koret har ukentlige øvelser og har om lag 40-50 medlemmer.

En rekke korister medvirke som forsangere og «liturgisk kor» ved gudstjenester og arrangementer. Hele koret deltar på større gudstjenester og arrangerer årlig, ofte knyttet til kirkeårstid og øvrig tematikk i kirkene.

Koret har også hatt samarbeid med kor fra andre menigheter og kommuner.:

Organistene arrangerer konserter eller musikalske arrangementer i kirkene. Om somrene er det ukentlige konserter i Risør kirke. Disse trekker til seg et bredt publikum, ikke minst av sommergjester.

Kirkene leies også ut til eksterne konserter, samt til Risør kammermusikkfest, men menighetene står selv for de fleste arrangementene gjennom året.

Visjoner for det kirkemusikalske arbeidet vil fortsatt være å satse videre på hovedområdene som nevnt innledningsvis.

Videre skolering og utvikling av liturgisk kor vil bidra til et løft for salmesangen og deltagelsen i gudstjenesten. Det arbeides med å innlemme flere aldersgrupper inn i liturgisk kor.

7.2.7 Integrering av mennesker med spesielle behov og nye nordmenn

Risør menighet har gjennom diakoniarbeidet et arbeid for psykisk utviklingshemmede. Menigheten har god kontakt med institusjoner i byen og har faste samlinger i året. HEL-gudstjenester, en gatefest på høsten, julevandring i adventstida og en påskevandringsgudstjeneste. Til disse samlingene deltar brukerne bl.a. med å dekorere kirken. Det er et arbeid som skaper glede både for brukere og frivillige som investere mye i dette arbeidet.

Menighetene har ikke et særskilt arbeid for flyktninger, asylsøkere og nye nordmenn. To av byens frikirkelige menigheter har imidlertid et godt tilbud til disse gruppene.

7.2.8 Kultur, bla. samarbeid med det alminnelige kulturliv

Det har gjennom årene blitt arrangert enkelte tema-kvelder på menighetshuset på Frydendal. En gruppe arrangerer også såkalte «kulturkvelder» samme sted. Da trekkes mye av det varierte sang og musikklivet i kommunen inn i programmet. Det har nedslagsfelt utover den vanlige «menighetskjernen». Motettkoret medvirker ved ulike kulturarrangementer i byen og har egne konserter i andre sammenhenger med et bredere repertoar (inkludert kirkemusikk).

Alle kirkene, men spesielt Risør kirke leies ut til eksterne konserter. Risør kammermusikkfest har sine hovedarrangement i Risør kirke og samarbeidet mellom festivalen og kirken er godt.

8 SAMARBEID MED ORGANISASJONE OG MENIGHETER

8.1 Samarbeid med kristne og humanitære organisasjoner/institusjoner

Kirkens nødhjelp i forbindelse med den årlige fasteaksjonen. Det arrangeres også en «freds-gudstjeneste» på forsommeren i samarbeid med Fredshuset i Risør.

8.2 Samarbeid/forsøksorninger med andre sokn og fellesråd

Det har i mindre grad vært deltakelse i forsøksordninger, men tidvis har det vært samlinger over fellesrådsgrenser innen prostiet.

8.3 Samarbeid med andre kirkesamfunn

Det har tidligere vært en samarbeidsavtale mellom Risør menighet, Sønedeled menighet og Risør Frikirke om felles ungdomskvelder. De siste årene har det derimot ikke vært slik aktivitet. Det har vært forsøk på å ta opp denne kontakten igjen uten at det har lyktes. Menighetsrådene har ønske om å ta opp igjen dette arbeidet.

Den norske kirke, Frelsesarmeen og Frikirken har et godt samarbeid om andakter på Frydenborgsenteret.

På såmannsøndagen er det felles gudstjeneste mellom Den norske kirke, Frikirken, Frelsesarmeen og Baptistkirken. Disse gudstjeneste ruller mellom menighetene. Det tas opp offer til Bibelselskapet.

Kvinnerenes internasjonale bønnedag har vært arrangert i samarbeid de øvrige menighetene i Risør. Det er for øvrig også noen enkeltstående arrangementer i samarbeid med øvrige kirker, menigheter og organisasjoner.

9 KONKLUSJONER/FREMTIDSPERSPEKTIV

Målet med alt arbeid, arrangementer og aktiviteter i Risør og Sønedeled er å bygge menighet. Målet er å ha et levende menighetsfellesskap som gir mening for hele mennesket, både åndelig og sosialt.

Utfordringen er å ta vare på menighetsfellesskapet, bygge tillitsfulle broer over til lokalsamfunnet og utfordre mennesker til tro og engasjement. Menighetene må på en respektfull måte utnytte kontaktflaten med det store flertallet av kommunens innbyggere som tross alt tilhører Den norske kirke. De kirkelige handlingene og seremoniene gir gode muligheter til å møte folk i glede og sorg, både med omsorg og glad forkynnelse av evangeliet.

I en tid med utenforskap på mange livsområder og med økende behov for nærhet, vil det diakonale arbeidet kunne være en viktig døråpner for medmenneskelighet og for å nå mennesker med livsmot og tro. Diakonien er som kjent kirkens kroppsspråk.

Trosopplæring og kirkemusikalsk virksomhet er viktige bidragsyttere både i det byggende og det utadrettede arbeidet. For trosopplæringen ligger fokus på å nå ulike alderstrinn av barn med familie og knytte tiltak som gjennomføres opp mot et inkluderende menighetsfellesskap. Arbeidet kan med fordel spisses inn mot konfirmanttiden slik at konfirmasjonen ikke er et farvel til kirken, men heller blir en naturlig fortsettelse. Derfor vil trosopplæring for barn og unge fortsatt være et satsningsområde i menighetene fremover.

Kirkemusikalsk virksomhet arbeider bevisst inn i og vil fortsette arbeidet innen de tre områdene som nevnt ovenfor.

Videre vil arbeidet med, og oppfølging av frivillige, være et sentralt satsningsområde. Sammen med råd og stab, og ikke minst frivillige, vil Risør og Sønedeled menigheter søke å være en naturlig kraft i nærmiljøet, slik Jesus har utfordret oss til å være lys og salt i verden.

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark biskop

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Dato: 18.03.2026

Vår ref: 25/01554-3 THS

Deres ref:

Protokoll fra bispevisitas Lista og Farsund sokn 2026

Biskopen takker igjen for flotte visitasdager i Lista og Farsund sokn.

Vedlagt er visitasprotokollen som inneholder:

- Visitasforedrag Lista og Farsund 2026
- Visitasmelding Lista sokn 2026
- Visitasmelding Farsund menighet 2026
- Rapport for kirkebygg Lista og Farsund
- Program bispevisitas 2026 Farsund og Lista
- Strategiplan Farsund menighet 2024

Guds velsignelse over alt det gode arbeidet dere gjør!

Med vennlig hilsen

Stein Reinertsen
Biskop

Trine H Syvertsen
Kirkefagsjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg:

Program bispevisitas 2026 Farsund og Lista
 Visitasforedrag Lista og Farsund 2026
 Visitasmelding Farsund menighet 2026
 Visitasmelding Lista sokn 2026
 Rapport for kirkebygg Lista og Farsund
 Strategiplan Farsund menighet 2024

Kopi til:
Agder og Telemark bispedømmeråd

Postboks 208

4662
KRISTIANSAND S

Postadresse:
Postboks 208
4662 KRISTIANSAND S

E-post: agder.biskop@kirken.no
Web:
Org.nr.:818 066 872

Telefon: +47 38 10 51 20
Telefaks:

Saksbehandler
Trine H Syvertsen

Mottakere:

Prosten i Lister og Mandal prosti

Lista menighetsråd

Farsund menighetsråd

Farsund kirkelige fellesråd

Soknepresten i Lista sokn

Soknepresten i Farsund sokn

Farsund kommune

Pb 265

Omlandsveien 8

Postboks 182

Omlandsveien 8

Omlandsveien 8,

Prestegården

Postboks 182

Postboks 100

4576 LYNGDAL

4560 VANSE

4553 FARSUND

4560 VANSE

4560 VANSE

4553 FARSUND

4552 FARSUND

Mer himmel på jord

PROGRAM FOR VISITAS 2026

Mer himmel på jord

10.mars

PROGRAM

Tid	Hva	Formål	Ansvar	Gjennomføring	Sted
kl 09:00 - kl 10:30	Møte med stab, MR-ledere og fellesrådsleder	<ul style="list-style-type: none"> Sette rammer for visitasen <ul style="list-style-type: none"> Hva er visitas Bli kjent med stab, MR- og FR-leder 	Kristian	Oppdrag: <ul style="list-style-type: none"> Biskop setter rammer (se agenda) Kristian lager utkast til agenda Deltakere: <ul style="list-style-type: none"> Stab og rådsledere møter 	Farsund
kl 10:45 - kl 11:45	Møte med media	<ul style="list-style-type: none"> Bygge relasjon mellom kirke og media Invitere til visitasens mange åpne arrangementer 	Henning	Oppdrag <ul style="list-style-type: none"> Henning avtaler møter, 1) før visitasen og 2) gjeldende møte Henning inviterer MR-leder Deltakere: <ul style="list-style-type: none"> Rådsledere, prester, KV, biskop m/ følge og evt andre ansatte 	Lister24
kl 12:00 - kl 12:45	Lunsj		Borghild, Irene og Henriette	<ul style="list-style-type: none"> De samme som møter media 	K2
kl 13:00 - kl 14:30	Møte med næringslivet	<ul style="list-style-type: none"> Lære om bærekraft Finne samarbeidspunkter, eks giverprogram diakoni Bygge relasjon med næringslivet 	Henning	Oppdrag: <ul style="list-style-type: none"> Henning ønsker velkomm Deltakere: <ul style="list-style-type: none"> Biskop m/følge, prester, KV, rådsledere 	<ul style="list-style-type: none"> Lista næringspark med biogassanlegg Kite-mill
kl 15:00 - kl 15:45	Biskopens samtale med vigslede medarbeidere		Biskop	- Astrid	Farsund

KIRKE

Mer himmel på jord

10.mars

PROGRAM

Tid	Hva	Formål	Ansvar	Gjennomføring	Sted
kl 16:00 - kl 17:15	Fryd	<ul style="list-style-type: none"> • Spise middag • Se menighetens arbeid • Møte frydbarn og voksne 	Henning	Deltakere: Biskop m/følge, prester, KV og menighetsarbeidere Farsund deltar	Farsund/ Kirketorget
17.15 – 17.17.45	Samtale KV				
kl 18:30 - kl 21:00	Menighetsrådsmøte	<ul style="list-style-type: none"> • Bli kjent med menighetene og deres utfordringer • Lære om rådsstrukturene og trender generelt 	Kristian	Oppdrag: <ul style="list-style-type: none"> • MR-leder <ul style="list-style-type: none"> • MR strategi og planer • Fagpersoner <ul style="list-style-type: none"> • Orienterer om sitt fagområde og planer • Biskop <ul style="list-style-type: none"> • Rådsstrukturene og samspillet (ulike linjer - ett team) • Trender og utvikling i DnK • Utfordringer Deltakere: <ul style="list-style-type: none"> • Stab, MR, FR og biskop m/følge 	Vanse

DEN NORSKE KIRKE

Mer himmel på jord

11. mars

PROGRAM

Tid	Hva	Formål	Ansvar	Gjennomføring	Sted
kl 09:00 - kl 09:30	Morgenbønn		Elisabeth	Oppdrag: • Elisabeth holder andakt/leder bønn Deltakere: • Stab, biskop m/følge, åpent arrangement	Vestbygda kapell
kl 09:45 - kl 10:30	Skolebesøk - spørretime	<ul style="list-style-type: none"> Møte elever og ansatte for å styrke relasjon mellom kirke og skole 	Elisabeth	Oppdrag: • Elisabeth leder spørretime • Biskop svarer på spørsmål Deltakere: • Menighetsarbeidere, prester, KV og biskop m/følge • Elever og ansatte på skolen	Borhaug skole
kl 11:00 - kl 12:00	Andakt	<ul style="list-style-type: none"> Delta i menighetens arbeid Styrke relasjonen til institusjonen 	Henning	Oppdrag: • Diakon holder andakt Deltakere: • Diakon, prester, kantor, KV, biskop m/følge	FOS

DEN NORSKE KIRKE

Mer himmel på jord

11. mars

PROGRAM

Tid	Hva	Formål	Ansvar	Gjennomføring	Sted
kl 12:15 - kl 14:15	Møte med kommunen	<ul style="list-style-type: none"> Lunsj Styrke relasjon og samarbeid 	Elisabeth, Henning, Kristian	Oppdrag <ul style="list-style-type: none"> Kristian lager agenda Deltakere: <ul style="list-style-type: none"> Rådsledere, prester og KV, biskop m/følge 	Kommunen
kl 14:30 – kl 15:30	Økumenisk samarbeid <ul style="list-style-type: none"> Hva er viktig i deres arbeid nå? Hvor samarbeider vi i dag? Hvordan kan vi samarbeide? 	<ul style="list-style-type: none"> Styrke samarbeidet med andre trossamfunn Gi biskop innsyn i det økumeniske samarbeidet lokalt og se om og eventuelt hvor det er potensial for videreutvikling 	Henning	Oppdrag: <ul style="list-style-type: none"> Henning leder Deltakere: <ul style="list-style-type: none"> Frelsesarmeen Misjonskirken Farsund og Lista Den Norske Kirke Fokuskomiteen Rådsledere, prester og KV, biskop m/følge, stab og andre ansatte som ønsker det 	Kirketorget

DEN NORSKE KIRKE

Mer himmel på jord

11. mars

PROGRAM

Tid	Hva	Formål	Ansvar	Gjennomføring	Sted
kl 15:45 - kl 17:15	Samtaler			Samtaler: <ul style="list-style-type: none"> • Elisabeth • Henning 	
kl 17:30 - kl 18:45	Middag	<ul style="list-style-type: none"> • Inspirere • Sosialt 	Kristian	Oppdrag: <ul style="list-style-type: none"> • Biskop holder et inspirasjonsinnlegg på 10 min • KV bestiller mat Deltakere: <ul style="list-style-type: none"> • Stab, MR, FR og biskop m/følge 	Langhuset
19:00 – 21:00	Onsdagskveld i Vestbygda	<ul style="list-style-type: none"> • Bli kjent med menighetens arbeid • Synliggjøre kirkens relevans • Sosialt 	Elisabeth	Oppdrag: <ul style="list-style-type: none"> • Komiteen leder • Biskop holder foredrag om teamet: «Har kirken et relevant budskap å komme med?» (45 min) Deltakere: <ul style="list-style-type: none"> • Stab etter eget ønske, biskop m/følge, åpent arrangement 	Framtidsbygget

DEN NORSKE KIRKE

Mer himmel på jord

12.mars

PROGRAM

Tid	Hva	Formål	Ansvar	Gjennomføring	Sted
kl 09:00 - kl 09:45	<ul style="list-style-type: none"> Morgenbønn Foredrag om Spind kirke 	<ul style="list-style-type: none"> Sette fokus på Spind kirkes jubileum 	Henning	Oppdrag: <ul style="list-style-type: none"> Henning kontakter jubileumskomite vedr foredragsholder Henning gjennomføre morgenbønn Deltakere: <ul style="list-style-type: none"> Stab, biskop m/følge, åpent arrangement 	Spind
kl 10:15 - kl 11:00	Møte med næringslivet	<ul style="list-style-type: none"> Lære om bærekraft Finne samarbeidspunkter, eks giverprogram diakoni Bygge relasjon med næringslivet 	Elisabeth	Oppdrag: <ul style="list-style-type: none"> Elisabeth spør Deltakere: <ul style="list-style-type: none"> Biskop m/følge, prester, KV, rådsledere 	Baring,
kl 11:00 - kl 13:00 Ca 11.20 – 11.45	<ul style="list-style-type: none"> Humor på parken Samtale ansatte 	<ul style="list-style-type: none"> Bli kjent med aktiviteten Humor Sosialt 	Astrid	Oppdrag: <ul style="list-style-type: none"> Henning snakker m/ Astrid Biskop deltar m/ gode historier fra virke som biskop Deltakere: <ul style="list-style-type: none"> Stab etter eget ønske, biskop m/ følge, åpent arrangement 	

DEN NORSKE KIRKE

Mer himmel på jord

12.mars

PROGRAM

Tid	Hva	Formål	Ansvar	Gjennomføring	Sted
kl 13:30 - kl 14:15	<ul style="list-style-type: none"> 8th Avenue 	<ul style="list-style-type: none"> Vise takknemmelighet 	Astrid	Oppdrag: <ul style="list-style-type: none"> Kristian diskuterer m/ Astrid og setter opp en agenda Deltakere: <ul style="list-style-type: none"> MR-leder Lista, diakon, prester, KV og biskop m/følge 	Vanse
kl 14:30 - kl 15:45	<ul style="list-style-type: none"> Spørretime med konfirmanter 	<ul style="list-style-type: none"> Undervisning med konfirmanter 	Henning Elisabeth	Oppdrag: <ul style="list-style-type: none"> Henning leder spørretime Biskop svarer på spørsmål Deltakere: <ul style="list-style-type: none"> Konfirmantledere, prester, KV, biskop m/følge, konfirmanter Lista og Farsund 	Vanse kirke

DEN NORSKE KIRKE

Mer himmel på jord

12.mars

PROGRAM

Tid	Hva	Formål	Ansvar	Gjennomføring	Sted
kl 16:00 - kl 17:00	<ul style="list-style-type: none"> HEL-treff med biskopen 	<ul style="list-style-type: none"> Sosialt m middag Vise bredde i kirkens aktiviteter 	Astrid	Oppdrag:	Vanse
Kl 17.00 – 18.45	<ul style="list-style-type: none"> SIFA+ 		Henning	<ul style="list-style-type: none"> Biskop sosialt 	Farsund
kl 18:45 – 19:30	Samtaler ansatte og råd		Biskop		Farsund

DEN NORSKE KIRKE

Mer himmel på jord

15.mars

PROGRAM

Tid	Hva	Formål	Ansvar	Gjennomføring	Sted
<ul style="list-style-type: none"> kl 11:00 - kl 12:30 	<ul style="list-style-type: none"> Gudstjeneste 		Elisabeth Henning	Deltakere: <ul style="list-style-type: none"> Stab, MR/FR prester og biskop m/følge SELA og Farsund ungdomskor 	<ul style="list-style-type: none"> Frelserens kirke

DEN NORSKE KIRKE

Mer himmel på jord

DETALJPLANLEGGING

OPPSTARTSMØTE MED BISPEVISITAS

VARIGHET 1 TIME OG 30 MIN

Hva	Innhold	Ansvarlig	Tid
Åpning og velkommen	<ul style="list-style-type: none"> Kort velkomst Praktiske opplysninger 	Kirkeverge	09:00-09:05
Presentasjonsrunde	<ul style="list-style-type: none"> Navn, rolle og tilknytning til menigheten En setning om hovedansvarsområde (oversikt sendes inn på forhånd) 	Alle	09:05-09:15
Biskopens innledning	<ul style="list-style-type: none"> Formål og rammer for visitasen Biskopens rolle og forventninger Hvordan visitasen kan være til støtte for menighet og ledelse 	Biskop	09:15-09:30
Menighetens situasjon – korte innspill <ul style="list-style-type: none"> Hva preger menigheten i dag? Styrker og gleder Utfordringer og utviklingsområder 	<ul style="list-style-type: none"> Kort presentasjon fra stab, fellesrådsleder Kort presentasjon fra menighetene Kort presentasjon fra prestene 	Kirkeverge, MR-ledere og Sokneprest	09:30-10:00
Samtale og refleksjon	<ul style="list-style-type: none"> Åpen samtale med biskop og deltakere Avklarende spørsmål Eventuelle tema biskopen ønsker å følge spesielt i visitasen 	Biskop	10:00-10:20
Avklaring av videre program og praktiske forhold	<ul style="list-style-type: none"> Gjennomgang av visitasjonens videre løp Roller, forventninger og eventuelle avklaringer 	Kirkeverge	10:20-10:25
Avslutning	<ul style="list-style-type: none"> Oppsummering Kort bønn 	Biskop	10:25-10:30

[Tilbake](#)

DEN NORSKE KIRKE

GIVERPROGRAM DIAKONALT ARBEID

«SAMMEN FOR MENNESKER I VÅRT LOKALSAMFUNN»

Formål:

Giverprogrammet skal styrke kirkens diakonale arbeid lokalt, med særlig vekt på mennesker i sårbare situasjoner. Midlene brukes der behovene oppstår – nært, fleksibelt og med faglig ansvar.

Hva støtter giverprogrammet?

- Forebyggende arbeid for barn og unge (trygge møteplasser, samtaletilbud, støtte til fritid)
- Omsorg og fellesskap for eldre, ensomme og mennesker i andre situasjoner med økt sårbarhet.
- Samtale og støttetilbud i krise, sorg og livsoverganger
- Tilrettelegge for fellesskap uansett funksjonsnivå og ressurser

Midlene brukes lokalt og rapporteres samlet en gang i året

Hvordan fungerer giverprogrammet?

- Bedriften gir et årlig bidrag
- Avtalen er frivillig og kan avsluttes når som helst
- Midlene går uavkortet til diakonalt arbeid i lokalsamfunnet

Givernivåer:

- Støttespiller: fra kr 10 000,- per år
- Samarbeidspartner: fra kr 25 000,- per år
- Hovedpartner: fra kr 50 000,- per år

Hva får bedriften igjen?

- Mulighet til å bidra konkret til lokalsamfunnet der egne ansatte og familier lever
- Årlig kort rapport om hvordan midlene er benyttet
- Invitasjon til relevante arrangementer
- Synliggjøring (MB, annet) – dersom bedriften selv ønsker det (dette er ikke et markedsføringstiltak, men et lokalt samfunnspartnerskap)

Tilbake

DEN NORSKE KIRKE

Mer himmel på jord

MENIGHETSRÅDSMØTE

VARIGHET 2 TIME OG 30 MIN

Hva	Innhold	Ansvarlig	Tid
Innledning og rammesetting	<ul style="list-style-type: none"> Kort velkomst Formål med møtet: utdype, reflektere og se fremover Kort bønn 		18:30-18:40
Menighetens strategier og utfordringer <ul style="list-style-type: none"> Hva ønsker menighetene å være i lokalsamfunnet? Hvilke strategiske veivalg står dere i? Hvor opplever dere spenninger eller dilemmaer? 	<ul style="list-style-type: none"> Presentasjon fra Farsund menighet Presentasjon fra Lista menighet Kort klargjørende spørsmål 		18:40-19:20
Fagområdene ved fagansatte <ul style="list-style-type: none"> Hvordan fagområdene støtter menighetens helhet Utfordringer i samspill, kapasitet eller prioriteringer 	<ul style="list-style-type: none"> Fagans. presenter hvordan fagomr. støtter menighetens helhet Fagans. presenterer utfor. samspill, kapasitet eller prioriteringer 		19:20-20:00
Biskopens perspektiv (Råd, samspill og utvikling)	<ul style="list-style-type: none"> Menighetsrådets roller og ansvar Samspill mellom råd, stab og fellestråd Trender og utvikling i DnK Utfordringer og muligheter lokalt og nasjonalt 	Biskop	20:00-20:30
Felles refleksjon og samtale	<ul style="list-style-type: none"> Hva utfordrer oss mest i tiden som kommer? Hvor trenger vi tydeligere prioriteringer? Hva trenger menighetsrådene for å lykkes i sitt ansvar? 	Biskop	20:30-20:55
Avrunding og veien videre	<ul style="list-style-type: none"> Kort oppsummering Hva tar vi med oss videre Eventuelle temaer som biskopen vil følge opp 	Biskop	20:55-21:00

Tilbake

DEN NORSKE KIRKE

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark biskop

Visitastforedrag ved bispevisitasen i Lista og Farsund sokn 10. – 15.mars 2026

Kjære menighet!

Nåde være med dere og fred fra Gud vår Far og Herren Jesus Kristus.

«Han kom til sine egne, og hans egne tok imot han» - for å omskrive evangelisten Johannes. Det har vært en spesiell opplevelse og svært gledelig å være her denne uka på visitas, i dette området som jeg kjenner så godt. Å komme tilbake til her jeg var prest i 16 år føles ikke som å være på jobb.

Det har vært godt og meningsfylt å være sammen med dere på Lista og i Farsund under denne visitasen. Møter preget av mennesker i alle aldre, av samtaler om tro, håp og hverdag, og av tydelige uttrykk for ansvar, engasjement og tilhørighet. Jeg er takknemlig for alt som skjer, for alle som finner sin plass i menigheten, og for at dere har som mål å vekke og nære det kristelige liv på Lista og i Farsund!

Vi har vært igjennom et innholdsrikt og spennende visitasprogram. Dere har latt meg få se menighetene slik de er – ikke bare i planer og dokumenter, men i levd liv, i praksis og i relasjoner.

Før visitasen har det vært mye planlegging for dere, og jeg vil berømme dere for de svært gode visitasmeldingene dere har levert. Jeg håper mange i menighetene vil lese disse, for de gir et veldig godt bilde av menighetene.

Dere har også laget et program for denne uka som har vist en god bredde i menighetsliv, og i kontaktpunkt dere har i kommunen på forskjellige områder. Også for meg med min tilhørighet til området har det vært mye nytt å oppdage.

Selve visitasuken startet med møte med stab, ledere av menighetsråd og fellesråd. Sammen gjennomgikk vi program for visitasuken.

Det er viktig å pleie kontakten med media, så en tur til Lister24 stod deretter på programmet. Det ble en fin samtale om hvordan de jobber, hva de er opptatt av. Jeg vet jo at menighetene her er svært flinke til å bruke Lister24, men oppfordringen fra redaktøren var klar: Det må dere gjerne gjøre enda mer!

Når jeg er på visitas, er jeg gjerne også på bedriftsbesøk. Det er viktig for meg å møte bedrifter som på en eller annen måte preger stedet. Kirka skal ikke bare være inni egne bygg, men skal være der folk er. Denne uka har jeg derfor hatt gleden av å besøke tre næringer som på ulike måter tenker fremtidsrettet og ut ifra bærekraft. På Lista flypark fikk jeg høre om arbeidet Vireo holder på med for å utvikle og bygge biogassanlegg, og Katemill sitt arbeid med å utvikle teknologi for svevende vindkraft. Hos Baring utvikles et landbasert oppdrettsanlegg for bærekraftig produksjon av laks. Felles for alle disse er at de ønsker å

skape en mer bærekraftig fremtid og ta del i det grønne skiftet som er helt nødvendig for at også de som vokser opp nå skal oppleve et klima og en natur som er i balanse.

Det er en del som er faste poster i et visitasprogram, og ett av disse er å møte kommunens ledelse. Jeg opplevde å bli tatt svært godt imot av ordfører Ingrid Merethe Williamsen, kommunedirektør Ståle Kongsvik, varaordfører Pål Hals, kommunalsjef oppvekst og kultur Anette Gullestad Solsvik, kommunalsjef tekniske Roy Quale og konsulent for politisk sekretariat Veronica Olsen Vik. Og det er ikke fordi ordføreren er her i dag at jeg sier dette! Det ble noen hyggelige og nyttige timer sammen, der det var merkbart at den gode relasjonen mellom menigheter og kommunens ledelse er til stede. Dere er opptatt av å jobbe sammen for at Farsund kommune skal være det aller beste stedet å bo.

Vi snakket om beredskap, frivillighet, koordinering av arbeid for ungdom og flere andre tema. Jeg sa at det verste som en kirke kan oppleve er at ingen har forventninger til den. Jeg opplevde at kommunen virkelig har forventninger til kirken og ønsker samarbeid. Jeg nevnte også at det er fint å ha skriftlige planer for kirkens samarbeid med de ulike skolene, og takket for det gode samarbeidet mellom kommune og kirke som så tydelig kommer til uttrykk her i kommunen. Her er det åpne dører!

Jeg trives godt med å besøke skoler dersom det er tid til det på en visitas, for jeg opplever at barn og ungdom tenker mye og stiller svært gode spørsmål. Det gjorde et sterkt inntrykk på meg å besøke Borhaug skole, der 5. – 7.klasse hadde forberedt en flott time sammen med meg. De startet med at flere av elevene leste opp under overskriften «jeg tenker på». Så ærlige, og så dype tanker som de hadde! Det gikk rett inn til hjertet mitt. 7.klasse hadde forberedt spørsmål som to av 6.klassingene stilte meg, og jeg svarte så godt jeg kunne – håper jeg.

Når jeg er på visitas, er det viktig for meg å møte ledere fra andre kirkesamfunn i området, og snakke om hva man kan være felles om. Det ble et fint møte med representanter for misjonskirkene, Frelsesarmeen og Fokusgruppa, der de fortalte om arbeidet sitt. Det er verdifullt å møtes på tvers av kirkesamfunn, for det er jo mer som forener enn det som skiller oss. Sammen når vi mye lenger ut enn vi kan klare hver for oss. Takk for at dere i Farsund har gode relasjoner til hverandre og for at dere ser verdien i samarbeid. Lær av hverandre der det er naturlig.

Jeg vet, og jeg ser at dere har et stort diakonalt arbeid. Mye av dette er ikke synlig for andre enn de det gjelder, men dere har også mye utadrettet diakonalt arbeid på Lista og i Farsund. På 8th. Avenue er det et spennende arbeid med gudstjenester, som samler veldig mye folk. Det ble et flott og uforglemmelig møte der jeg fikk høre om bakgrunnen for dette arbeidet, og hva det betyr for mange. Jeg håper dere fortsetter med dette viktige arbeidet!

HEL-arbeid er kanskje noe av det jeg trives best med å være med på, og det var stor stas at jeg ble invitert til å spise middag sammen med noen av alle som er med i HEL-arbeidet. Det trengtes ikke noe program, for her gikk praten, og latter var det mye av rundt bordene! Vi fikk noe av det beste jeg vet; nemlig pizza. Da kunne de fortelle om den gangen de var på besøk hos Tro og Lys i Lyngdal, og det bare var ett pizzastykke til hver. Vi var enige om at det går jo ikke an, og siden det ble mye pizza igjen etter vårt måltid var det noen som lurte på om den burde sendes til Lyngdal.

Jeg var også innom Farsund omsorgssenter, der diakon Astrid Mattingsdal Nøtland hadde en flott andakt, og Wim Treuniet som alltid spilte godt og humørfyllt.

Jeg har hatt gleden av å treffe menighetenes ansatte mye denne uka, og det er fint å se hvordan dere samarbeider om ulike oppgaver, men også hvordan dere utfører oppgaver på egenhånd. Jeg håper dere som er i menighetene vet å verdsette disse flotte medarbeiderne som står på fra tidlig til sent; mye av det er ikke synlig. Men dere hadde merket det om for eksempel ikke Monica Andreassen hadde vasket kirkene, eller om Irene Pedersen hadde glemt å forberede til babysang!

Og når jeg nevner staben, så vil jeg også nevne menighetsrådene. Det ble en veldig flott kveld tirsdagen med begge menighetsrådene samlet sammen med staben. Menighetene presenterte arbeidet, og det ble tid til å sette ord på gleder og utfordringer i arbeidet. Noe av det som ble fremhevet er den store frivilligheten som finnes, samtidig som det er behov for å styrke denne. Det er også et ønske om å styrke givertjenesten, kanskje særlig i Vanse.

Jeg gleder meg over at dere er opptatt av å bygge sterke livskraftige menigheter, og at dere selv setter ord på hvilke områder dere bør jobbe med.

Det er så mye flott arbeid som drives, og det har vært en glede å høre flere av korene. Fryd er jo rett og slett en fryd, og Sifa+ mener jeg er et av de beste barnekorene som finnes. (Det er mulig at jeg er en smule inhabil der.) Jeg gleder meg over at det finnes et rikt korarbeid i Farsund, og det var hyggelig at også Shantykoeret ville være med under visitasen, der de opptrådte på Humor på parken; et arrangement jeg ellers grudde meg litt til. Det er nemlig første gang jeg har fått en slik utfordring under en visitas: Jeg skulle fortelle morsomme historier fra mitt presteliv, og hadde fått ikke mindre enn 20 minutter til det! Jeg innrømmer at jeg har grudd meg litt til akkurat det, og så håper jeg at det ikke bare var av ren høflighet at den rekordstore forsamlingen lo.

På onsdagskveld i Vestbygda trengte jeg ikke være like morsom, for der var oppgaven å snakke om temaet «har kirken et relevant budskap å komme med?», men et stort og viktig tema. Det var også lagt opp til mye fellessang, og et fullsatt kapell sang så det ljomet i veggene, før det var mat og prat i Fremtidsbygget. Dette treffpunktet kan dere være stolte av.

Noen beklaget at de ikke hadde fått vist meg noe ungdomsarbeid, men å møte 70 konfirmanter er absolutt å møte mange flotte ungdommer! De var samlet til spørretime i Vanse kirke, med spørsmål som rommet alt fra hvordan definere tro til om jeg tror Gud bruker mer tid på meg siden jeg er biskop.

Kirkens medlemsundersøkelse viser at et stort flertall av våre medlemmer fremhever kirkebyggenes sentrale betydning. De er viktige bygg for langt flere enn dem som går ofte på gudstjeneste, men i Farsund er de jo også mye i bruk. For å trekke frem Frelserens kirke, så kan det ikke være mange timer i uka der det ikke er folk som bruker kirken til en eller annen aktivitet. Også de andre kirkebyggene er i jevnlig bruk, og det betyr at de slites på en god måte. Jeg vil berømme kirkevergen og hans stab for hvordan det jobbes godt med vedlikehold av disse flotte byggene, og det er gledelig at det nå er gitt midler fra kirkebevaringsfondet til både Vanse og Spind kirke.

Det har denne uka vært flotte morgenbønnsamlinger i henholdsvis Vestbygda kapell og Spind kirke, der prestene og organistene har ledet samlingene. I Spind ble det også tid til et historisk foredrag av kunnskapsrike Theis Martin Theisen der han på en underholdende måte tok for seg tiden fra Hekne kirke ble bygget på 1300-tallet og frem til ny kirke stod ferdig i 1776.

I år er det jo 250-årsjubileum, og jeg gleder meg til å komme tilbake til jubileumsgudstjenesten i november.

Det er mye mer jeg kunne nevnt av alt det rike arbeidet som dere har i menighetene, men da måtte jeg holdt på altfor lenge, og det nærmer seg lenge nok!

En visitas er imidlertid ikke over når jeg drar, for på en måte er det nå det begynner. Alt forarbeidet, møtene og samtalene peker ut en retning for veien videre; for arbeidet med å vekke og nære det kristne liv menigheten. Jeg har derfor behov både for å bekrefte alt dere får til og oppmuntre til videre arbeid:

1. Til kommunen vil jeg si: Takk. Takk for at dere er så velvillige innstilt overfor menighetene, og for det gode samarbeidet. Regn med kirken når dere legger planer, slik dere allerede gjør når det gjelder blant annet beredskap.

Det er også en del ting jeg vil utfordre dere i menighetene til, som vi allerede har snakket om – så det kommer ikke som noen overraskelse.

2. Da jeg visiterte dere i 2017 utfordret jeg dere til å utarbeide skole-kirkeplaner med de enkelte skolene. Utfordringen står fortsatt ved lag.
3. Også den gangen snakket dere om at det var viktig å jobbe internt i menighetene og på tvers av menighetene for å styrke samarbeidet. Jeg ser at dere har gode muligheter for å få enda mer til av dette, og vil oppmuntre menighetsrådene til å ha årlige møter sammen der dere kan fortsette den gode samtalen. Fellesskapet mellom stabene opplever jeg godt, men det er alltid rom for å styrke dette og se på hva dere kan gjøre sammen.
4. Frivillighet har vært et tema denne uka, og selv om dere har et svært høyt antall av frivillige som gjør en imponerende innsats i menighetene, så trengs det alltid flere villige hender! Takk til dere som allerede er der, og velkommen til flere nye. De ansatte har som en viktig oppgave å kontinuerlig fremelske nye frivillige, og legge forholdene til rette på en god måte.
5. Givertjeneste er en viktig del av en menighet, og dere har satt ord på at denne trenger å styrkes. Særlig Lista trenger å få økt oppmerksomheten på dette viktige arbeidet, som en menighet er helt avhengig av for å nå flere med det gode budskapet. Jobb strukturert med hvordan dere kan få dette til, og søk gjerne etter tips hos andre om hvordan dette kan gjøres.
6. Farsund har en vedtatt strategiplan, og jeg oppmuntrer dere til å jobbe målrettet ut ifra denne. Bruk den aktivt både i menighetsråd og stab, slik at dere følger det som dere selv har vedtatt. Lista menighet har et ønske om å få på plass en strategiplan for sitt sokn, og jeg synes det er en god idé at dere ikke venter for lenge med å jobbe med dette.

Jeg drar fra visitasen i Vanse og Farsund sokn fylt med takk, og jeg hilser dere med Paulus sine ord til menigheten i Tessaloniki: Vi takker alltid Gud for dere alle når vi husker på dere i våre bønner. For vår Gud og Fars ansikt husker vi stadig på hvordan dere er virksomme i tro, arbeider i kjærlighet og holder ut i håp til vår Herre Jesus Kristus.

Agder og Telemark bispestol 15.mars 2026
Stein Reinertsen, biskop

DEN NORSKE KIRKE

Farsund menighet

VISITASMELDING

Farsund sokn

Bispevisitas i Farsund sokn og Lista sokn

Dato: 10-15.mars 2026

Agder og Telemark bispedømme

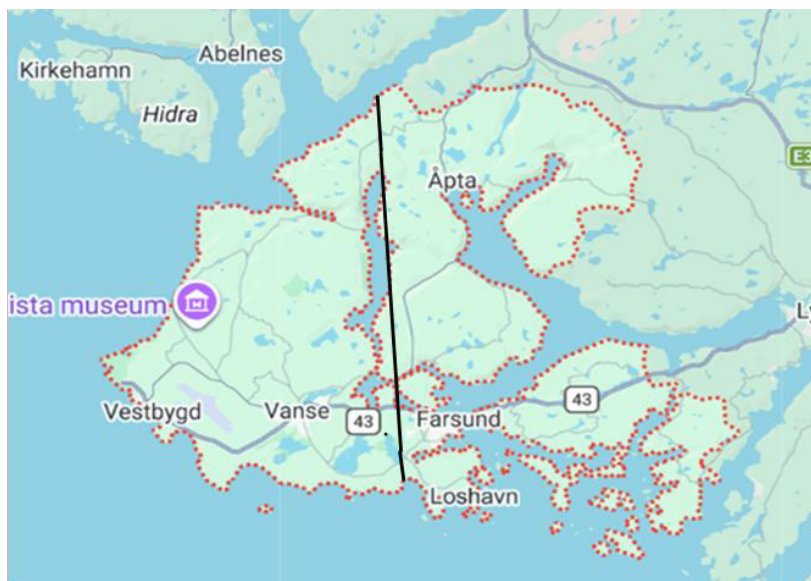
Innhold

1.0 INNLEDNING	4
1.1 Kart.....	4
1.2 Kort historisk riss	4
2. SOKNET	5
2.1 Grenser, folketall, kirkemedlemskap	5
2.2 Demografi, sosiologisk beskrivelse (levetårutfordringer, tros- og livssynsmangfold)..	5
2.3 Lokalsamfunn, kultur- og samfunnsliv	6
3. ARBEIDET I MENIGHETENE	7
3.1 Menighetens strategi og visjon.....	7
3.2 Generell vurdering av menighetslivet/menighetens åndelige situasjon	7
3.2.1 Gudstjenester: Utvikling av gudstjenestelivet og gudstjenestedeltakelse	8
3.2.2 Kirkelige handlinger	10
3.2.3 Kirkelig undervisning for barn og unge og annet barne- og ungdomsarbeid.....	11
3.2.4 Voksenarbeid.....	13
3.2.5 Diakoni	14
3.2.5.1 Lørdagskaféen – et diakonalt møtepunkt på K2.....	15
3.2.6 Misjon/SMM (Samarbeid Menighet og Misjon).....	15
3.2.7 Givertjeneste.....	15
3.2.8 Kirkemusikalsk virksomhet.....	16
3.2.9 Integrering av mennesker med spesielle behov og nye nordmenn.....	16
3.2.10 Kultur, bla samarbeid med det alminnelige kulturliv	17
3.2.11 Menighetsrådets arbeid – hvordan dette fungerer	17
3.2.12 Stabens arbeid – hvordan dette fungerer	17
4. KIRKELIGE RÅD OG ANSATTE	17
4.1 Menighetsråd, navneliste.....	17
4.2 Fellesråd, navneliste	19
4.3 Ansatte, navneliste – stilling, stillingsstørrelse og arbeidssted	19
5. KIRKEBYGG	20
5.1 Kirkene – kort beskrivelse og vurdering	20
5.2 Andre bygg - kort beskrivelse av menighetshus og lignende.....	20
5.3 Kort beskrivelse av tiltak gjort siden forrige visitas	21
6. KOMMUNEN OG KIRKEN	21
6.1 Generelle vurderinger.....	21
6.2 Kirken i kommuneplanene: Økonomi, helse, oppvekst, kultur mm.....	21

6.3 Eventuelle nye kommunale prosjekter/planer/saker	21
6.4 Samarbeid kirke - skole - barnehage	21
7. SAMARBEID MED ORGANISASJONER OG MENIGHETER	22
7.1 Samarbeid med kristne og humanitære organisasjoner/institusjoner	22
7.2 Samarbeid/forsøksordninger med andre sokn og fellesråd.	22
7.3 Samarbeid med andre kirkesamfunn	22
8. FREMTIDSPERSPEKTIV	23

1.0 INNLEDNING

1.1 Kart

1.2 Kort historisk riss

Uke 11 2026 er satt av til biskop Stein Reinertsens visitas i Farsund sokn og Lista sokn. Forrige bispevisitas fant sted i 2017. Siden forrige visitas har Farsund menighet arbeidet målrettet med videreutvikling av gudstjenesteliv, trosopplæring og frivillighet.

Menighetsrådet har utviklet en strategiplan for menigheten, som først ble vedtatt i 2021, og deretter revidert da nytt MR tiltrådte i 2023. Planen har fem satsningsområder: Barne- og ungdomsarbeid, diakoni, smågruppefellesskap, gudstjeneste og frivillighet.

Siden sist har flere medarbeidere blitt skiftet ut, og nye stillinger har også blitt opprettet. I 2018 ble det ansatt administrativ leder i stillingen som tidligere ble benevnt som menighetssekretær. Høsten 2025 ble stillingen lyst ut på nytt, nå som daglig leder, og den nytilsatte tiltrådte medio november. Det ble ansatt ny sokneprest i 2018.

Stillingen som trosopplærer har vært utlyst to ganger siden forrige visitas, først i 2019 og deretter i 2025. Stillingen kalles nå menighetsarbeider, og ble besatt fra desember 2025.

Menighetsrådet har tidligere gjort forsøk på å tilsette ungdomsprest. Finansieringen var i orden, men satsningen strandet på mangel på søkere. Man har derfor i stedet valgt å opprette en giverfinansiert stilling som familie- og ungdomsarbeider fra 2021.

Kapellanstillingen har blitt omgjort til en spesialpreststilling, og først besatt av tidligere sokneprest i Farsund og senere av tidligere sokneprest på Lista. Stillingen deles nå 50/50 mellom Farsund og Lista menigheter.

Stillingen som renholder i kirkene og de øvrige menighetslokalene ble utlyst og besatt våren 2023. De øvrige stillingene som kirketjenere, diakon og kontor har i perioden hatt stabile arbeidstakere.

Koronaårene i 2020-2022 ble en krevende tid for Farsund menighet som for veldig mange andre fellesskap. I tiden før pandemien var ungdomsarbeidet gradvis blitt bygget opp av en

ungdomsarbeider sammen med frivillige, men nedstengingen under pandemien gjorde at man etterpå nærmest måtte starte på bar bakke.

Gudstjenestedeltakelsen falt også kraftig under og etter pandemien, og har aldri helt kommet tilbake til samme nivå som årene før. Det er likevel jevnt over god oppslutning om menighetens gudstjenester, og gudstjenestene når et stort antall mennesker også gjennom strømming til YouTube og Facebook, et tilbud som ble aktualisert under nedstengingen og som har fortsatt som et fast tilbud nesten hver søndag.

Mange av de andre kirkelige tilbudene har fortsatt som før etter pandemien, og nye har kommet til. Blant annet klarte alle de fire korene seg gjennom de vanskelige årene, og er i dag i god drift med jevnt over god oppslutning.

2. SOKNET

2.1 Grenser, folketall, kirkemedlemskap

Farsund sokn ligger i Farsund kommune og omfatter både by- og bygdeområder. Soknet disponerer Frelserens kirke, Spind kirke og Herad kirke, som hver har sin naturlige tilknytning til lokalsamfunnet de ligger i.

Pr 2025 har Farsund sokn 2990 medlemmer i Den norske kirke. Medlemsandelen er relativt stabil, og kirken har fortsatt en tydelig tilstedeværelse i befolkningen. Dersom en tar med medlemstall fra Lista sokn (om lag 4 000), fremkommer at om lag 70% av kommunens innbyggere er medlemmer av Den norske kirke. Dette er en nedgang på i underkant av 5% siden forrige visitas.

En betydelig del av de som ikke er medlemmer i Dnk tilhører andre kristne trossamfunn, som Misjonskirken, Frelsesarmeen og ulike pinsemenigheter. I tillegg har både den katolske kirke og ulike ortodokse kirker medlemmer her. I tillegg finns det andre tros- og livssynsbaserte organisasjoner representert i soknet, bla a noen muslimer som følge av bosetting av flyktninger.

Det er fremdeles en viss uoverensstemmelse mellom soknegrensene og skolekretsene i kommunen. Byutviklingen har de siste årene endret de tradisjonelle skolegrensene og en del boligstrøk har blitt utvidet, slik at barn tilhørende Lista sokn hører til på skolene i Farsund. Begge soknene er imidlertid klar over tematikken, så det oppleves ikke som et stort problem.

2.2 Demografi, sosiologisk beskrivelse (levetårutfordringer, tros- og livssynsmangfold)

Pr 2025 har Farsund kommune 9 935 innbyggere og preges av en gradvis aldrende befolkning, med relativt sett færre barn og unge enn tidligere. Dette påvirker både lokalsamfunn og menighetsliv, særlig når det gjelder rekruttering av yngre deltakere og frivillige.

Bosettingsmønsteret er sammensatt, med både tettsteder og spredtbygde områder. Mange innbyggere har sterk lokal tilknytning, og kirken spiller en viktig rolle i dagliglivet for mange. I tillegg spiller kirken fortsatt en viktig rolle ved høytider, livs riter og felles markeringer for mange flere. Om lag 2/3 av befolkningen bor i tettsteder (Farsund by, Vanse og Vestbygda),

mens resten er spredt i landlege områder. Kommunen har både bymessige og rurale karaktertrekk, med kystområder og jordbrukslandskap som preger livsstilen. Inntil sammenslåingen av Agder-fylkene, var Farsund kommune regnet som Vest Agders største landbrukskommune.

Kommunen har enkelte levekårsutfordringer knyttet til lavinntekt, barnefattigdom og uførhet, samtidig som arbeidsledigheten er relativt lav og næringslivet variert. Lokalt næringsliv inkluderer industri (blant annet hjørnesteinsbedrifter innen aluminiumsproduksjon og -foredling og mekaniske verksteder), landbruk, havbruk og service. De senere årene har det vokst fram flere gründerbedrifter med utgangspunkt i det grønne skiftet, noe som gir et bredt sammensatt arbeidsmarked. Maritime virksomheter har historisk også vært svært viktige for byen og kommunen, og det finns enda tydelige spor etter denne gamle næringen, og samtidig også fremvekst av ny virksomhet på dette området. Helse- og sosialtjenester samt undervisning og offentlig administrasjon bidrar også til en stor del av sysselsettingen i kommunen.

Farsund har tradisjonelt hatt et relativt homogent tros- og livssynsbilde, men opplever i økende grad et visst kulturelt og religiøst mangfold, noe som understreker behovet for inkluderende fellesskap og åpen dialog.

Farsund har en andel eldre over landsgjennomsnittet, og ut fra et folkehelseperspektiv rettes det stadig fokus mot å legge til rette for aktive eldre og sosial deltakelse.

2.3 Lokalsamfunn, kultur- og samfunnsliv

Farsund kommune har et aktivt og variert kultur- og samfunnsliv, preget av mye frivillighet, og mange lokale lag og foreninger. Idretten står sterkt med tilbud innenfor mange ulike greiner, bla a fotball, håndball, turn, sykling og sterkt voksende miljøer innen volleyball og rugby. Det finns mange ulike tilbud innen musikk, med blant annet korps for både barn og voksne, og flere ulike kor. Fire av disse korene er tilknyttet Farsund menighet. Også andre kulturtilbud som festivaler og historielag spiller en viktig rolle i lokalsamfunnet, og bidrar til fellesskap og tilhørighet på tvers av alder og bakgrunn.

Kirkene og de øvrige menighetsbyggene i soknet inngår som naturlige og viktige møteplasser i dette bildet. De brukes både til gudstjenester og kirkelige handlinger, men også til konserter, kulturarrangementer, ulike aktiviteter og felles markeringer. Kirken har dermed en tydelig rolle både som trosfellesskap og som del av det bredere samfunns- og kulturlivet i kommunen. Frelserens kirke er et viktig knutepunkt i dette arbeidet og en sentral aktør i Farsunds bybilde. Farsund menighet samarbeider med Farsund Folk Festival (tidl. Nordsjøfestivalen), Kulturbokhandelen, Farsund kommune og andre aktører om flere arrangementer gjennom året. Mange av menighetens aktive medlemmer er engasjert i kultur og samfunnslivet på ulike felt.

3. ARBEIDET I MENIGHETENE

3.1 Menighetens strategi og visjon

I forbindelse med arbeidet med strategiplan for Farsund menighet, ble også menighetens visjon gjennomgått. Grunnvisjonen «En menighet som ser» ble beholdt, men med et tillegg. Visjonen har nå denne ordlyden: «En menighet som ser - på tvers av generasjoner.»

Visjonen har følgende underpunkter:

- At du skal bli sett, inkludert og føle deg velkommen.
- At du skal se Jesus, og bli sett av Ham.
- At du skal oppleve gleden i et levende og inkluderende fellesskap.

Visjonen bygger på verdiene: «raus», «omsorgsfull», «levende» og «for alle».

Strategiplanen er som nevnt i innledningen delt inn i fem områder. Hvert område har sitt mål, med ulike tiltak for å nå målet. Målene for de fem områdene er:

- **BARNE- OG UNGDOMSARBEID**
MÅL: Farsund menighet ønsker at barn og unge skal bli kjent med Jesus og bli inkludert i fellesskapet.
- **DIAKONI**
MÅL: Farsund menighet ønsker at enkeltmennesker skal kjenne seg sett og møtt gjennom ulike faser og alle slags dager i livet.
- **SMÅGRUPPEFELLESKAP**
MÅL: Alle som ønsker det skal få tilbud om å være med i smågruffellesskap.
- **GUDSTJENESTE**
MÅL: Farsund menighet vil arbeide for at alle generasjoner kommer til gudstjeneste, skal føle seg velkommen og oppleve et inkluderende fellesskap. Flere blir døpt og nye kommer til tro.
- **FRIVILLIGHET**
MÅL: Frivillighetsarbeidet i Farsund menighet er viktig, og det er et mål å få flest mulig med.

Strategiplanen er et viktig dokument som er ment å være et styringsverktøy for menighetsråd, stab og frivillige. Den bør være lett tilgjengelig, og skal gjennomgås av menighetsrådet årlig i forkant av årsmøtet.

Visjonen danner grunnlag for menighetsrådets arbeid for å vekke og nære det kristelige livet i soknet, som det heter i kirkeordningen §12. Stab, menighetsråd og frivillige søker hele tiden å arbeide for at Farsund menighet være et fellesskap hvor alle kan finne sin plass og møte Jesus - uavhengig av alder, kjønn, nasjonalitet og andre forutsetninger.

3.2 Generell vurdering av menighetslivet/menighetens åndelige situasjon

Farsund menighet er en aktiv menighet med mange ulike tilbud til forskjellige grupper. Gudstjenesten er og må være navet i menighetslivet, men som veier inn mot kristen tro generelt og gudstjenestelivet spesielt har vi samlinger og aktiviteter for barn, ungdom og voksne som skal gi næring og vekstvilkår for troen, i tillegg til fellesskap og gode

møtepunkter i løpet av uka. Denne vekslingen mellom søndagsgudstjenesten og hverdagens aktiviteter er viktig for menighetens åndelige situasjon. Samtidig er det viktig at vi som en aktiv menighet er oss bevisst at aktivitet for aktivitetens egen skyld ikke er et mål i seg selv. Vi er kirke, og målet med alt vi gjør skal hele tiden peke mot Jesus og troen på den treenige Gud.

Farsund menighet består av et vidt spekter av ulike mennesker med ulike liv, meninger og utgangspunkt for tilhørighet. Ulike teologiske syn er naturligvis også representert, lokalt som nasjonalt, men vi opplever likevel i stor grad at menigheten drar i samme retning, står sammen og stort sett respekterer hverandres ulike syn. Ulike ståsteder og utgangspunkt har ikke ført til store konflikter, selv om det nok oppleves av noen at slike ulikheter skaper spenninger. Spenningene har ført til noen få utmeldinger de senere årene.

Mange mennesker legger ned et stort engasjement i menighetsarbeidet, enten det er i det diakonale arbeidet, i givertjeneste, i gudstjenestearbeidet, barne- og ungdomsarbeidet, i bønn for menigheten eller i det musikalske arbeidet. Det er en stor berikelse for menigheten, og viser at mange henter næring til tjeneste for andre gjennom troen.

En god del, særlig litt eldre, har tilhørighet i en eller annen form for smågruppe, enten det er bibelgruppe, misjonsgruppe, markedsgjeng eller forening. Smågruppene betyr mye for de som er med. Her utdypes troen, sosiale relasjoner skapes og man blir en del av et mindre fellesskap der det er større rom for å dele liv. Deltakelse i et smågruppefellesskap korresponderer ofte også med en mer jevnlig gudstjenestedeltakelse. Dette ønsker vi derfor at flere skal få tilbud om og del i. Det gjelder alle aldersgrupper, men særlig hadde det vært ønskelig at unge voksne skal finne tilhørighet i smågruppefellesskap.

Det skal også nevnes at vi de senere årene har hatt tilbud om tidebønn hver tirsdag og samlingen «Vi leser bibelen sammen» annenhver mandag. Gledelig mange deltar på tidebønnen, mens høytlesningen fra bibelen samler et forholdsvis lite antall. Det er likevel verdifullt for de som er med, og er i seg selv med på å holde oppe bevisstheten om viktigheten av aktiv bibelbruk.

Kanskje noe av det viktigste som skjer gjennom uka, er ukentlige bønnesamlinger i Torgkapellet. Disse har pågått i 25 år, med en forholdsvis liten kjerne av forbedere. Dette arbeidet har imidlertid blitt utvidet den senere tiden, ved at mange flere ber samtidig, men ikke på samme sted. Hver mandag sendes det ut en bønne-SMS til de som ønsker det, og de som mottar SMS 'en ber for det samme, sammen eller hver for seg.

Vi ønsker som menighet både å vokse i bredden og i dybden, samtidig som vi erkjenner at det er krevende å få til begge deler på en tilfredsstillende måte. Vi når bredt ut som menighet innenfor folkekirken, og ønsker samtidig å være et sted der troen får lys og næring. Vi har hatt noen få sporadiske bibeltimer de senere årene, men skulle gjerne hatt mer bibelundervisning for flere ulike aldersgrupper. Det er dessuten ønskelig å arrangere nye Alpha-kurs.

Pr nå foregår den viktigste undervisningen i gudstjenestene og smågruppene, og i noen av aktivitetene for barn og unge.

3.2.1 Gudstjenester: Utvikling av gudstjenestelivet og gudstjenestedeltakelse

Farsund menighet har gjennom lang tid hatt høy gudstjenestedeltakelse. Utviklingen har likevel siden forrige visitas dessverre vist en jevn nedgang i antall gudstjenestedeltakere. Fra 2017 til i fjor har gjennomsnittlig antall gudstjenestedeltakere sunket fra 145 til 83. Det er

vanskelig å trekke sikre konklusjoner om hva som ligger bak denne negative utviklingen, og det er neppe en enkelt årsak. Her skal det likevel pekes på noen mulige årsaker:

- Som allerede nevnt ødela koronaen en del gode vaner. Mange kom dessverre ikke i gang igjen med gudstjenestedeltakelse da landet åpnet opp etter pandemien. På den andre siden ser vi at tendensen begynte før koronaen, selv om det er en forholdsvis liten nedgang før 2020.
- Vi begynte å strøme gudstjenestene våre under pandemien, og er veldig glad for den muligheten det gav til å nå ut selv om kirkene var stengt. Etter pandemien har vi fortsatt å strøme de aller fleste gudstjenestene i Frelserens kirke. Dette settes stor pris på av veldig mange, ikke minst på Omsorgssenteret og Listaheimen, og nå er mellom 600-1000 personer innom strømmingen av gudstjenestene våre ukentlig. Mange av disse følger ikke hele sendingen, men vi får tilbakemeldinger om at mange mennesker får med seg gudstjenesten direkte eller ser den i ettertid, både i lokalmiljøet, andre steder i Norge, i andre europeiske land og også i andre verdensdeler. Det er ofte mennesker som har en eller annen tilknytning til Farsund, men ikke alltid. Det er veldig gledelig at mange følger med! På den andre siden: Kan det tenkes at strømmingen bidrar til at mennesker lokalt heller ser gudstjenesten hjemmefra enn å være til stede i fellesskapet?
- Flere andre menigheter opplever lignende nedgang i gudstjenestedeltakelsen. Dette er en del av en trend i mange lutherske kirker i Norge og Europa. Men det finns også mange unntak fra denne utviklingen. Vi må framover jobbe målrettet for å prøve å snu den negative utviklingen.
- Farsund menighet har gjennom barnekorene, tirsdagsmiddagen, lørdagskafeen, babysang og annet arbeid kontakt med mange barn og unge familier gjennom uka. Men når det gjelder gudstjenester, ser vi tydelig at de som regelmessig kommer til gudstjeneste er godt voksne og eldre mennesker. Yngre familier og yngre mennesker generelt, mangler nesten helt. Derfor ønsker vi å starte opp igjen tilbud om søndagsskole under gudstjenesten. Når vi nå har på plass det meste av ressursene i staben igjen, ligger det til rette for å satse på dette arbeidet også med ansattressurser, siden det har vist seg vanskelig å rekruttere nye frivillige til å ta ansvar for søndagsskole. Vi håper et regelmessig tilbud om søndagsskole vil kunne bidra til at flere familier finner sin plass også i gudstjenesten.
- Vi har en periode prøvd om det ville passe barnefamilier bedre å ha gudstjenesten kl 17.00 i stedet for kl 11.00, men fått tydelige tilbakemeldinger på at det ikke er noe vi bør satse på.
- Vi har de siste årene hatt cirka en kveldsgudstjeneste i måneden, kl 19.00. Det viser seg at det jevnt over kommer færre mennesker om kvelden enn om formiddagen, så litt flere kveldsgudstjenester gir noe lavere antall deltakere pr år. Samtidig gir noen uttrykk for at kvelden passer bedre enn formiddagen. Og skal vi ha med f eks ungdomskoret på en gudstjeneste, ser det ut til at kvelden passer bedre fordi mange ungdommer er engasjert i idrett og spiller kamper på dagtid.
- Siden færre kommer om kvelden, har gudstjenesteutvalget jobbet bevisst for å legge til rette for enkelte spesielle kveldsgudstjenester innimellom. De siste årene har vi hatt gudstjenester der salmer og vanlige liturgiske ledd er byttet ut med sanger av Anne Grete Preus (2023) og Ole Paus (2025). Dette er gudstjenester som er utviklet lokalt i et samarbeid mellom sokneprest og dirigent og medlemmer i Sela. Disse gudstjenestene har fungert godt, og har også tiltrukket seg mange som ikke er regelmessig gudstjenestedeltakere. Videre har det vært invitert til strikkesgudstjeneste (2025) og det planlegges poesigudstjeneste (2026).
- Vi kommer ikke utenom det faktum at gudstjenestedeltakelse til sist også handler om prioritering. Mange, ikke minst unge mennesker og unge familier kjenner på tidsklemma. Mange føler de trenger søndagen som en fridag og familiedag. Spørsmålet vi må prøve å gi et

godt svar på blir derfor: Hvorfor skal jeg og mine prioritere å bruke en til to timer i kirka om søndagen?

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Antall gudstjenester	91	90	88	72	82	92	103	98	100
Antall deltakere	13203	12368	11480	5552	5351	9260	10003	10085	8333
Gjennomsnitt deltakere	145	137	130	77	65	100	97	102	83
Antall nattverd gudstjenester	42	33	28	29	23	17	26	36	36
Antall nattverddeltakere	4394	2966	2464	1796	1238	653	1786	1838	2144
Gjennomsnitt nattverddeltakere	104	89	88	61	53	38	68	51	59

Det finns imidlertid også flere lyspunkter når det gjelder gudstjenesteoppslutningen. La oss nevne noen:

- Julaften og palmesøndag trekker full kirke når Sifa har sine julespill og påskespill.
- Den årlige gospelgudstjenesten på Torvet som avslutter Kaperuka, trekker årlig til seg flere hundre mennesker. Gudstjenesten er et samarbeid mellom Farsund menighet, Kaperuka og Sjømannskirka.
- «Vi synger julen inn» i Farsund har igjen blitt en dag med fullsatt kirke, etter å ha hatt en kraftig nedgang noen år. Denne dagen deltar flere lokale kor i tillegg til menighetens faste.
- Høytidsgudstjenestene juledag og påskedag må også nevnes. En fullsatt kirke påskedag og mellom 120 og 160 deltakere juledag, er veldig gledelig. Særlig påskedag er ett av årets høydepunkt! Dessverre er pinsedag en nedtur når det gjelder antall deltakere i høytidsgudstjenestene, men så visst en opptur når det gjelder tema og innhold. Sela har i flere år deltatt alle høytidsdagene, men har ikke vært med pinsedag de siste årene.

3.2.2 Kirkelige handlinger

Når det gjelder kirkelige handlinger, ligger de forholdsvis stabilt, selv om tallene svinger noe fra år til år. Sett under ett siden forrige visitas, er det ingen tydelig nedgang å spore. At tallene svinger, kommer blant annet av at årskullene varierer forholdsvis mye. Når det gjelder konfirmasjon, er 9.trinn noen år oppe i ca 60 elever, mens 9.trinn i år er på bare 36 elever. Av disse er 28 konfirmanter i Farsund menighet, og hele seks av dem skal døpes. Det er tall vi gleder oss over. Vi har jobbet målbevisst med konfirmantopplegget de siste årene, og det gir gode resultater. Det var en periode litt uro særlig knyttet til omlegging til sommerleir og høstkonfirmasjon, men de fleste virker nå å være godt fornøyd.

Gledelig mange døper barna sine. Det er nok ikke like selvfølgelig som før, men mange velger det likevel. Det kommer en del ønsker om dåp utenom gudstjenesten. Vi prøver å strekke oss langt for å få det til, samtidig som vi holder igjen litt også, særlig fordi det jo krever mer ressurser. Vi har også dåp av voksne av og til, men det er forholdsvis sjeldent. Når det gjelder vigslar, ligger det forholdsvis stabilt, men inntrykket er at borgerlig vigsel har blitt mer populært etter at kommunen overtok ansvaret.

De aller fleste velger kirkelig gravferd.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Antall vigslar	11	9	14	12	7	10	12	15	11
Antall gravferder	31	32	33	40	31	26	26	33	29
Antall døpte	37	30	40	29	34	32	32	38	36
Antall konfirmerte	30	31	34	37	24	42	24	33	24

3.2.3 Kirkelig undervisning for barn og unge og annet barne- og ungdomsarbeid

Kirkelig undervisning for barn og unge er et prioritert område med relativt god oppslutning. «Trosopplæringsarbeidet» omtales nå som «kirkelig undervisning og læring», i tråd med føringer fra bispedømmet og Kirkerådet.

Planen for kirkelig undervisning og læring i Farsund menighet omfatter både faste, ukentlige aktiviteter og egne arrangementer rettet mot bestemte årskull. Blant de faste tilbudene finnes flere kor, tweensarbeid og ungdomsarbeid m.m, som gir barn og unge mulighet til å ta del i fellesskap, tilhørighet og trosformidling over tid. I tillegg arrangeres særskilte samlinger hvor kun inviterte årskull deltar. Et eksempel på dette er arrangementet «Frihet» for 7. klasse, som har fokus på frihet i ulike former, både i lys av kristen tro og i møte med historiske og samfunnsmessige hendelser. Gjennom dette arbeidet søker menigheten å tilby relevant og inkluderende kirkelig undervisning og læring for barn og unge.

Her beskrives noen av aktivitetene:

Babysang

Babysang på Kirketorget arrangeres hver onsdag kl. 11:00 og ledes av menighetsarbeider Irene Pedersen.

Her møtes barn fra 0-1 år sammen med foresatte for en hyggelig sangstund og kvalitetstid mellom barn og voksne. Etter sangstunden er det mulighet for felles lunsj.

Fryd

Fryd er et kor for barn i alderen 3-6 år og ledes av Sigrid Kydland. Pianist er Arne Marthinsen. Koret møtes for sang og lek på Kirketorget hver tirsdag kl. 16:45-17:15. I forkant av øvelsen er det mulighet for Fryd-familiene til å kjøpe en rimelig middag på Kirketorget. Dette er sosialt og trivelig for både barn og voksne.

Koret bidrar med sang under familiegudstjenester og andre arrangementer som passer for aldersgruppen, og har nylig spilt inn mange av sangene sine slik at familiene kan spille sangene også utenom øvelsene.

SIFA+

SIFA er et kor for barn som går i 1.-7. klasse og ledes av Hilde Sletta (dirigent), Siri Sunde (pianist) og Sissi Kydland, med hjelp fra en gruppe foreldre. Ordet SIFA betyr lovsang på swahili. Koret har øvelser på Kirketorget hver torsdag fra kl. 17:30-18:45, der man øver på sanger, har bibelfortelling og lek.

Koret bidrar med sang under familiegudstjenester og andre arrangementer, og arrangerer jevnlig korweekender og basarer / sosiale tilstelninger for familiene. Koret feiret høsten 2025 sitt 35-årsjubileum.

K2Tweens

Er for 5.-7. klasse. Det er annenhver fredag fra 18-20.00, og ledes av ungdoms- og familiearbeider Henriette Ubostad.

Her er det to ulike typer arrangementer: klubbkvelder og aktivitetskvelder. **Klubbkveldene** er på K2 og de består av kreative aktiviteter, brettspill, playstation, lego og mye annet gøy.

På **aktivitetskveldene** drar man til ulike steder for å oppleve ting. Dette kan for eksempel være klatretur til KVS-hallen eller båttur til Vigeholmen/Madagaskar i Spind. Foreldre og foresatte kjører barna til angitt sted, og oppfordres til samkjøring.

Programmet på Tweens varierer fra gang til gang, og baserer seg på opplegg både innendørs og utendørs. Vi ønsker at barna skal bli bedre kjent med friluftsliv, hverandre, seg selv, med kirken og med Gud, samt forberede dem på ungdomslivet. Dersom det er foreldre som ønsker å være med på samlinger eller har forslag til aktiviteter, oppfordres de til å ta kontakt.

K2Ung

K2Ung er ungdomsarbeidet i Farsund menighet. K2Ung er et trygt, inkluderende og sosialt fellesskap for ungdom – et sted der alle kan komme som de er, bli kjent med andre, bygge gode vennskap og kjenne at de hører til. Vi ønsker at K2Ung skal være et godt og trygt sted for ungdom å være, både i hverdagen og i den viktige tiden der mye er i endring.

Vi møtes annenhver fredag i oddetallsuker, fra kl. 19.30 til 22.30, på K2 våre barne- og ungdomslokaler.

Gjennom året ønsker vi å gjøre overgangen inn i ungdomsarbeidet så god som mulig. Fra høst til nyttår er K2Ung for 8. klasse og oppover, men fra januar åpner vi også for 7. klasse og oppover. Dette gjør vi fordi det er påvist at mange faller fra i overgangsperioder – og vi vil forebygge dette ved å invitere ungdom inn tidligere, slik at overgangen blir tryggere og mer naturlig.

På K2Ung handler det ikke bare om aktiviteter og moro, men også om å gi ungdom et sted der de kan vokse i tro og fellesskap. Vi har andakter, samtaler og undervisning der vi lærer mer om Jesus, og snakker sammen om livet, troen og det ungdom står i. Hos oss er det rom for spørsmål, refleksjon og ekte samtaler – i et trygt og godt miljø.

K2Ung holder til i lokaler med svært gode fasiliteter. Her er det mulighet for gaming (PS5), filmvisning, kreative aktiviteter og ulike hobbyaktiviteter, samt kaféfasiliteter. Like utenfor lokalet ligger Byparken som gir gode muligheter for uteaktiviteter.

Vårt arbeid er for alle ungdom, og vi ønsker at hver enkelt skal oppleve å bli sett, inkludert og tatt på alvor.

Farsund ungdomskor

Ungdomskoret er for ungdom i alderen fra 8. klasse til og med videregående skole, og ledes av Arne Marthinsen. Koret har eksistert i mer enn 50 år, og synger sanger med positive tekster, hit-låter, lovsanger og gospel. Sangene varierer mye i stil og rytmer. Koret har eget band med ungdommer og flere av medlemmene synger solo. Koret synger på gudstjenester og har egne konserter hvert halvår. Konfirmantene kan velge å være korkonfirmant, og er da medlem i FUK gjennom hele konfirmantåret.

Oversikt over aktiviteter for barn og unge innen kirkelig undervisning:

Dåpssamtale og dåp	0 år
Babysang	0-1 år
Småbarns-treff	1-3 år
Fryd barnekor	3-6 år
Utdeling av 4 årsbok	4 år
Høsttakkeverksted	4-5 år
4/5 årsklubben	4-5 år
Trosklubben	6 år
Utdeling av 6 årsbok	6 år
Sifa+ barnekor	6-12 år
Bursdagsfest-pinse	7 år
På vei til Betlehem - adventssamlinger 2.klasse	7 år
På vei til Jerusalem – fastetidssamlinger 2.klasse	7 år
På besøk i Egypt / Estland	8 år
JESUS - Hvem? Hva? Hvor? Hvorfor?	9 år
Tårnagent	9 år
Lyset overvinner mørket	9 år

K2Tweens	9-12 år
Tweensleir med Kode B	9-12 år
Utdeling av Bibel	10 år
Hav og himmel	10 år
LysVåken	11 år
Bibelsmugling	12 år
FRIHET- Nordberg fort	12 år
K2Ung	13-18 år
Farsund Ungdomskor	13-18 år
Konfirmasjon	15 år
Espeland barneforening (Spind)	1-12 år
Mandagsskolen (Herad)	1-12 år
Søndagsskolen Frelserens kirke	2-13 år

3.2.4 Voksenarbeid

Tirsdagstema

Tirsdagstema på Kirketorget er blitt en fast, månedlig samling som tar opp tråden etter tilsvarende samlinger for noen år siden. «Nye» Tirsdagstema tar opp ulike tema i skjæringspunktet mellom kirke og samfunn. Menighetsrådet har oppnevnt en egen arbeidsgruppe som planlegger og gjennomfører disse samlingen, som i snitt samlet omkring 100 personer hver gang i 2025. Kvelden har en fast ramme, med foredrag og spørsmål til foredraget i en drøy time, og deretter enkel kveldsmat. Av og til synges en fellessang, men som oftest er det i tillegg til foredragsholderen invitert en musiker som setter farge til foredraget. Programmet avsluttes med velsignelsen. Flere av kveldene arrangeres i samarbeid med Kulturbokhandelen Norli.

Det har vært et stort spenn i type tema, fra lokalhistoriske tema som fokus på lokale krigsseilere, til tema som overgrep i Guds navn, antisemittisme, pilegrimsvandring, å leve videre etter selvmord i familien, skapelse/vitenskap, krigen i Ukraina, de «uverdige» i samfunnet og mange flere. Foredragsholdere har vært lokale ressurspersoner så vel som eksterne navn som Stig Asplin, Per Arne Dahl, Henrik Syse, Sverre Holm, Tanja Michelet, Anne Louise Skoland, Palle Ydstebø med flere.

Smågrupper

I Farsund menighet finnes det i dag sju smågrupper: tre mannsgrupper/misjonsgrupper i samarbeid med NMS, to kvinnegrupper/misjonsgrupper i samarbeid med NMS, to bibelgrupper og en samtalegruppe (sovende). Gruppene består av til sammen 51 medlemmer. Manns- og kvinnegruppene samles i gjennomsnitt ca 10 ganger per år. Kjønnfordelingen mellom medlemmene er tilnærmet 50/50 menn og kvinner.

Det er ønskelig å satse på få i gang flere smågrupper slik at alle som ønsker det kan oppleve tilhørighet til kirka også gjennom et mindre fellesskap.

Koret Sela

Sela samler mange voksne til sang, fellesskap og spennende prosjekter, og ledes av Arne Marthinsen. Koret har en forholdsvis stabil medlemsmasse på i overkant av 30 medlemmer, selv om det er noe utskifting. I tillegg til å synges på en del gudstjenester i løpet av året, har koret egne konserter og konserter i samarbeid med Reflex. Som nevnt har koret også bidratt sterkt på spesielle gudstjenester med sanger av Anne Grete Preus og Ole Paus. Sela har også tilbudt disse gudstjenestene til andre menigheter. Når det først er lagt ned mye arbeid i å

utvikle dem, er det fint at de blir brukt flere steder. Til nå har de blitt brukt i Mandal, Flekkefjord og Hundvåg (Stavanger), og det er ønske om å komme flere steder. Sela har i flere år deltatt fast på de fleste høytidsgudstjenestene i Frelserens kirke. Det betyr svært mye, og bidrar på en veldig flott måte til innholdet i disse gudstjenestene.

Kirkeforeningen

Kirkeforeningen samles en gang i måneden og har som formål å samle inn penger til utstyr kirka trenger som ikke dekkes av Fellesrådet. I gjennomsnitt møtes ca 20-25 kvinner på samlingene, hvor både et åndelig og et sosialt fokus er viktig. Foreningen har blant annet bidratt til innkjøp av hjertestarter og kaffimaskin.

Mannsmøtene

Mannsmøtene møtes månedlig til andakt, sang, foredrag og mat. I gjennomsnitt møtes ca 25-30 menn, og et hovedfokus er å skape et godt kristent fellesskap for menn, kombinert med et interessant foredrag. Kollekten går til kirkas barne- og ungdomsarbeid.

3.2.5 Diakoni

Det er et bredt og levende diakonalt engasjement i Farsund menighet.

Diakoniutvalget er bestått av sju medlemmer med ulikt engasjement, det gir bredde og muligheter i arbeidet. I tillegg til diakoniutvalget, er det egne komiteer som ivaretar egne ansvarsområder. Disse komiteene er underordnet diakoniutvalget, og arbeidet de driver er forankret i diakoniplanen (nå: Vedtatte aktiviteter i Kirka vår).

Det er blant annet et team som har ekstra fokus på arbeid for mennesker i sorg (felles for Farsund og Lista). Vi gjennomførte ei sorggruppe i 2025, og starter opp ny så snart vi har nok påmeldte. Vi har nylig utarbeidet og trykket opp en brosjyre med informasjon om tilbudet vårt til etterlatte. I vår skal vi også arrangere en temakveld om planlegging av begravelse, festeavtaler m.m.

Høsten 2022 startet vi opp tilbud lagt til rette for mennesker med funksjonsnedsettelse. Dette hadde vært planlagt i et par år, men utsatt pga pandemien. Det er en egen komite som ivaretar HEL-arbeidet (også denne felles for Farsund og Lista). Vi arrangerer månedlig HEL-kveld, gudstjeneste og fellesskap. Gudstjenestene er i Frelserens kirke i høstsemesteret, og i Vestbygda i vårsemesteret. I tillegg er diakonen fast med i Sound of Happiness for å bygge og ivareta relasjoner.

Det opprettes egne komiteer/arbeidsgrupper som planlegger og gjennomfører aktuelle enkeltstående arrangement; temakvelder, dagstur, pilegrimsvandring m.m.

I tillegg er det et eget utvalg, Bærekraftutvalget, som ble opprettet i 2022. Dette utvalget er et underutvalg under diakoniutvalget. De har blant annet ansvar for å løfte fram miljøaspektet i ulike områder av menighetens virksomhet. De har bidratt til å innføre sortering av søppel i Frelserens kirke og de har arrangert Fiksedag flere ganger, for å nevne noe.

Diakoniplanen (nå implementert i Kirka vår) inneholder mange tilbud, rettet mot mennesker i ulik alder og ulike livssituasjoner. I tillegg til tilbud nevnt ovenfor kan nevnes: Tidebønn i Torgkapellet og Lunsj på K2 hver tirsdag, her er det også mulighet for språkopplæring for nye landsmenn. Humor på Parken har blitt arrangert månedlig gjennom flere år. På Omsorgssenteret er det andakt hver onsdag (Frelsesarmeen har ansvar en gang i måneden). Vi har ikke en organisert besøkstjeneste, men mange frivillige som går trofast på besøk.

Sentralt i det diakonale arbeidet er å legge til rette for gode møtesteder og relasjonsbygging, spesielt med tanke på mennesker med økt sårbarhet.

3.2.5.1 Lørdagskaféen – et diakonalt møtepunkt på K2

Farsund menighet har lenge ønsket å bruke kafefasilitetene på K2 som en åpen møteplass for lokalsamfunnet. Den tidligere kommersielle kafeen ble lagt ned i 2019 på grunn av at man ikke klarte å oppnå balanse i regnskapet.

I 2021 ble det tatt initiativ til å utvikle en ny, pop-up kafé med diakonalt fokus. Dette arbeidet førte til oppstarten av lørdagskaféen høsten 2022. Driften er basert på frivillig innsats, og ledes av Heidi K. J. Eilertsen.

Kaféen er et lavterskeltiltak som ønsker å være åpen og inkluderende for alle.

Den har siden åpningen vært åpen nesten hver lørdag og har blitt et fast samlingspunkt i lokalsamfunnet.

Kaféen legger til rette for møte mellom generasjoner gjennom aktiviteter for barn, ungdom og voksne. Tilbudet inkluderer kaffe av god kvalitet og enkel servering, uten at betaling er en forutsetning. Lørdagskaféen er i dag et sentralt diakonalt tiltak som uttrykker åpenhet, gjestfrihet og fellesskap.

3.2.6 Misjon/SMM (Samarbeid Menighet og Misjon)

Når takkofferlista legges, tilstrebes det en fordeling der halvdelen av takkoffrene gis internt og halvdelen eksternt. Av de eksterne ofrene går svært mange til ulike misjonsorganisasjoner.

Dette gjenspeiler et stort misjonsengasjement i menigheten.

Farsund menighet støtter særlig tre misjonsprosjekter, gjennom SMM-samarbeidet:

- Jesus-døtre i Jerusalem i samarbeid med Den norske Israelmisjon
- Stefanusbarna i Kairo i samarbeid med Stefanusalliansen
- Menighetsbyggingsprosjekt i Estland i samarbeid med NMS

Disse tre får et visst antall takkoffer hver i året, i tillegg til ekstrainnsamlinger ved særlige anledninger, som f.eks. den årlige aksjonen «Sammen som kirke i hele verden». Det forsøkes ulike tiltak for å samle inn penger, bl.a. misjonsløp, sykkelløp, maraton-stafett og annet.

Høsten 2025 reiste en nesten full buss med deltakere av gårde for å besøke misjonsprosjektet vårt i Tallinn, Estland. Det bidro til en nærhet til prosjektet og medarbeidere der som vil ha stor betydning framover. I tillegg betyr en slik tur mye sosialt og åndelig, og gir deltakerne en god opplevelse av tilhørighet til Farsund menighet og eierskap til prosjektet.

3.2.7 Givertjeneste

Takket være trofaste givere har vi kunnet videreføre det viktige arbeidet blant barn, unge og voksne i menigheten, år etter år. Givertjenesten bidrar blant annet til lønnsmidler innen diakoni, kirkelig undervisning og ungdomsarbeid. I tillegg har vi hatt en egen givertjeneste knyttet til nedbetaling av lån på de to menighetsbyggene. Disse er nå nedbetalt, men givertjenesten videreføres og er et viktig bidrag til å skaffe midler til nødvendig vedlikehold. Givertjenesten har de siste årene variert betydelig. Det første året under koronatiden var det året med høyest innsamlede midler, men det samlede givernivået lå likevel på omtrent samme nivå som i 2017. Fra 2024 ser vi heldigvis en tydelig stigende trend. Det er også gjennom giverengasjementet at vi i dag har to flotte bygg, Kirketorget og K2, som er tilholdssted for de aller fleste av menighetens aktiviteter. I 2025 utgjorde de samlede gaveinntektene fra givertjenesten 372 050 kroner.

3.2.8 Kirkemusikalsk virksomhet

Menigheten har et omfattende musikkarbeid som drives for det meste av frivillige krefter.

Det fins følgende musikalske aktiviteter og kor:

- **Babysang** - musikalsk aktivitet for mor og spedbarn
- **Fryd** - et kor for de minste barna fra 3 til 6 år.
- **Sifa** - kor for dem som går på barneskolen fra 1-7. klasse. Koret har eksistert i over 35 år
- **Farsund Ungdomskor** - for ungdom mellom 13 og 19 år. Koret har vært sammenhengende i drift i over 50 år.
- **Sela** - voksenkor.
- **Mandagsskolen** - i Herad med sang og skuespill til spesielle anledninger, som julaften.

De fire faste korene bidrar regelmessig i gudstjenestene, og har sine egne prosjekter og konserter utenom, hver for seg eller i samarbeid med andre.

Det må også nevnes at mange kor, korps og solister fra hele kommunen bidrar med flott musikk og sang i det som fra og med koronatiden har blitt en årviss digital, musikalsk adventskalender som sendes på menighetens Facebook side og YouTube-kanal. Daglig fra 1-24.desember ser i snitt 4100 personer mennesker dagens innslag, dvs totalt over 100.000 visninger årlig!

I den vedlagte årsmeldingen for 2024 (2025 er ikke ferdig enda) fins mer detaljert info om det store frivillige musikkarbeidet.

Kantor-organist Wim Treurniet har en 70% stilling og tar vare på kirkelige handlinger, de fleste gudstjenester i Farsund, Spind og Herad (delt med kantor-organisten Greetje van der Wal i Vanse/Vestbygda) og gir en cirka 4/5 konserter gjennom året med det flotte orgelet i Frelserens kirke fra 2004 som redskap.

3.2.9 Integrering av mennesker med spesielle behov og nye nordmenn.

Farsund menighet har i over tjue år vært engasjert i å inkludere nye landsmenn, både flyktninger i mottak og de som har fått oppholdstillatelse. Vi har kontinuerlig hatt tilbud om språkopplæring i forbindelse med Lunsj på K2. Lunsj på K2 er en videreføring av det vi tidligere kalte Åpent hus, som hadde enda tydeligere språkkafe-preg. Flere i menigheten har jevnlig kontakt med nye landsmenn, de har hjulpet dem praktisk og verdifulle vennskap og relasjoner har blitt knyttet. Det er få arrangement i menigheten uten at mennesker med ulik nasjonalitetsbakgrunn er til stede.

Sammenlignet med andre sogn, var vi seint ute med å starte opp arbeid som var spesielt tilrettelagt for mennesker med funksjonsnedsettelse, men når dette arbeidet først kom i gang, var det med solid engasjement og god oppslutning av den aktuelle målgruppen fra starten av.

Det vi likevel ser vi kan jobbe videre med, er to ting:

Det ene er å øke oppslutningen om HEL-gudstjenestene i Frelserens kirke. Her har det vært ganske «glissent» i kirkebenkene når prosesjonen går inn.

Det andre er å legge til rette slik at de som er engasjert i HEL-arbeidet, og som har en funksjonsnedsettelse, skal finne sin plass i gudstjenestefellesskapet på søndager. Flere har nå fått god trening i å gå i prosesjon, lese tekster og bønner, tenne lys osv. Neste steg blir å utfordre dem til å utføre disse oppgavene i ordinære gudstjenester.

3.2.10 Kultur, bla samarbeid med det alminnelige kulturliv

Farsund menighet samarbeider med flere eksterne aktører. Det være seg Farsund Folk Festival, korpsene i byen, ulike kor og andre naturlige samarbeidspartnere. Menigheten er representert i styret for Kaperuka AS, og menigheten bidrar aktivt i barne- og ungdomsarbeidet under festivalen. I tillegg driver menigheten vaffelbod med salg av kaffe, brus, is og vafler. Vaffelboden fungerer som et åpent treffpunkt og møtested for festivaldeltakere og publikum. Dette viser kirken vår frem på en flott og relevant måte. Det gjelder også den årlige gospelgudstjenesten på Torvet som avslutter Kaperuka. I tillegg arrangerer menigheten en åpen samtale- eller temasamling under kaperuka. Det har vært foredrag, politikersamtale, og en samtale mellom biskopen og en representant for HEF. Menigheten har også samarbeidet med Lindvirke (handelsstanden) og markedsgruppen for aktivitet i bykjernen, og har deltatt i forbindelse med ulike arrangementer og temadager. Menigheten opplever å være en ønsket og attraktiv samarbeidspartner, noe som settes pris på. Det har også vært samarbeid med Frivillighetssentralen knyttet til kartlegging av aktiviteter i høst- og vinterferier, samt etablering av ekstra ferietilbud i samarbeid med flere andre aktører. Menighetens barne- og ungdomsarbeid har i samarbeid med to banker arrangert gratis kino for barn i høst- og vinterferier. Tiltaket har vært en verdifull gave til byens familier, og et godt eksempel på samarbeid mellom menighet, næringsliv og lokalsamfunn.

3.2.11 Menighetsrådets arbeid – hvordan dette fungerer

Farsund Menighetsråd (MR) består av aktive og engasjerte medlemmer, som er representert i de forskjellige utvalgene i soknet. Farsund MR fungerer godt, det er mange aktiviteter i menigheten hvor MR bidrar, og det har vært en solid satsning på arbeid rettet mot barn, ungdom og unge familier i menigheten, både gjennom nye ansettelser og aktiviteter. Det jobbes aktivt med å samle inn midler for å styrke arbeidet i menigheten og for å støtte opp om strategiplanen. Et annet satsningsområde er musikk og kor, og vi er veldig heldig som har flere forskjellige musikkaktiviteter som babysang og kor som dekker alle aldersgrupper, i tillegg til mange fantastiske konserter. Vi skal være en menighet som ser på tvers av generasjoner og dette jobber vi målrettet mot.

3.2.12 Stabens arbeid – hvordan dette fungerer

Sammen dekker staben et bredt spekter av oppgaver som bidrar til helheten i menighetens arbeid. Det er over tid jobbet med at de ulike stillingene skal ha tydelige ansvarsområder, samtidig som flere arbeidsoppgaver naturlig krysser hverandre. Dette oppleves som en styrke, og gir rom for samarbeid og fleksibilitet i hverdagen. Vi opplever nå en arbeidsfordeling som fungerer godt og bidrar til et trygt og velfungerende arbeidsmiljø.

4. KIRKELIGE RÅD OG ANSATTE

4.1 Menighetsråd, navneliste

Menighetsrådet skal ha sin oppmerksomhet henvendt på alt som kan gjøres for å vekke og nære det kristelige liv i soknet, jfr kirkeordningen §12.

Menighetsrådet for perioden 2024-2027 består av:

- Hilde Rullestad (leder)
- Arild Dagfinn Tobiassen (nestleder)

- Henning Huseby Jansen (geistlig representant)
- Johannes Maubach
- Marit Salvesen
- Anders Numme
- Berit Velle Andreassen
- Marthe Beate Edvardsen
- Randi Lohndal Frestad
- Benth Erik Castberg
- Gunnar Fosslund
- Elin Spinnangr Lundegaard Salvesen (1. vara)
- Reidun Akersmyr Syvertsen (2. vara)
- Heidi Karine Josefine Eilertsen (3. vara)
- Thor Ullerø (4. vara)

I tillegg ble Joyce Nondo valgt inn i inneværende periode, men hun har søkt om og fått fritak på grunn av flytting.

Menighetsrådet møtes månedlig og bidrar aktivt til å legge til rette for et levende og inkluderende menighetsliv

Det er opprettet en rekke underutvalg ledet av aktive og engasjerte frivillige.

- **Arbeidsutvalget til Farsund menighetsråd**
Arild Dagfinn Tobiassen, Hilde Rullestad, Johannes Maubach, Henning Huseby og Mirjam Staddeland.
- **Heradutvalget**
Randi Lohndal Frestad, Ellen Jørgensen, og Eli Øxnevad
- **Spindsutvalget**
Anders Numme, Martha Salvesen, Hans Arne Rogn, Marit Salvesen.
- **Økonomikomiteen**
Arne Marthinsen, Heidi Karine Josefine Eilertsen, Henning Huseby Jansen og Mirjam Staddeland.
- **Gudstjenesteutvalget**
Svein Ween, Marit Oftebro, Inger Bergøy Ersland, Marthe Beate Edvardsen, Marit Salvesen (leder) og sokneprest Henning Huseby Jansen
- **Utvalget for kirkelig undervisning**
Johannes Maubach (leder), Berit Velle Andreassen, Heidi Karine Josefine Eilertsen, Henriette Ubostad og Irene Pedersen.
- **Diakoniutvalget**
Ellen Marit Jansen, Tove Marie Mikalsen, Marit Oftebro, Bjørg Aasland Reinertsen (leder), Marit Salvesen (fra MR), Reidun Akersmyr Syvertsen (fra MR), Signe Vegge og Astrid Mattingsdal Nøtland (diakon).
- **Bærekraftsutvalget**
Anders Numme, Marit Salvesen, Marte Beate, Asbjørg Ubostad, Ennie Hoven og Henriette Ubostad.
- **Arbeidsgruppa for Tirsdagstema**
Oddvar Sunde, Hilde Rullestad, Benth Castberg, Marit Oftebro og Henning Huseby Jansen.

4.2 Fellesråd, navneliste

Farsund kirkelige fellesråd har ansvar for kirkebygg, gravplasser, økonomi og arbeidsgiveroppgaver, og legge til rette for gode rammer for menighetens virksomhet.

Fellesrådet for perioden 2024-2027 består av:

- Arvid Frøsland (leder)
- Hilde Rullestad (nestleder)
- Henning Huseby Jansen (geistlig representant)
- Margrethe Østhassel (kommunens representant)
- Arild Dagfinn Tobiassen
- Leiv Jan Meberg

Vararepresentanter:

- Randi Lohndal Frestad (1.vara Farsund)
- Anders Numme (2.vara Farsund)
- Harry Danielsen (1.vara Lista)
- Børge Tjørn (2.vara Lista)
- Elisabeth Vea Fladstad (vara geistlig representant).

4.3 Ansatte, navneliste – stilling, stillingsstørrelse og arbeidssted

Farsund sokn betjenes av en stab bestående av både vigslede og øvrige ansatte, med ansvar for gudstjenesteliv, kirkelige handlinger, kirkelig undervisning, diakoni, kirkemusikk, administrasjon og praktisk drift. Staben arbeider i tett samarbeid med menighetsråd og frivillige, og legger vekt på godt samspill, tydelig rollefordeling og felles ansvar for menighetens samlede virksomhet.

Nedenfor følger en total oversikt over ansatte i Farsund kirkelige fellesråd med angivelse av stilling, stillingsstørrelse og arbeidssted. Totalt har fellesrådet 16 ansatte og om lag 11 årsverk. De som kun arbeider med en menighet, kommer frem under kolonnen *tilknytning*. Øvrige ansatte kan ha roller i begge menigheter.

Navn	Stilling	Stillings-størrelse	Tilknytning	Arbeidssted
Kristian Th Kjørkleiv	Kirkeverge	100		Lista/Farsund
Ellen C Jørgensen	Daglig leder	100	Lista sokn	Lista
Mirjam Staddeland	Daglig leder	100	Farsund sokn	Farsund
Karl Willem Treurniet	Organist	70	Farsund sokn	Farsund
Greetje Van der Wal	Organist	80	Lista sokn	Lista
Astrid M Nøtland	Diakon	100		Lista/Farsund
Anniken Bang-Olsen	Trosopplærer	50	Lista sokn	Lista
Irene Pedersen	Menighetsarbeider	70	Farsund sokn	Farsund
Henriette Ubostad	Ungdoms/- familiearbeider	100	Farsund sokn	Farsund
Terje Larsen	Kirketjener	30	Lista sokn	Lista/Farsund
Benjamin Strandberg	Kirketjener	22	Farsund sokn	Farsund
Monica Andreassen	Renholder	70		Lista/Farsund
Anita Bryne	Gravplasskoordinator	100		Lista/Farsund
Christine Sømme	Gravplassarbeider	80		Lista/Farsund
Martin Penne Pedersen	Konfirmantmedarbeider	10	Lista sokn	Lista
Vakant	Musikkmedarbeider	20	Lista sokn	Lista

Farsund sokn lønner 1,1 årsverk over innsamlede midler i soknet. Øvrige stillinger dekkes av fellesrådet.

I tillegg til ovennevnte stillinger administreres enkelte klokke- og kirketjenerstillinger av menighetsrådene etter en turnusordning av frivillige medarbeidere. I Farsund sokn utgjør dette en 4 % stilling og knyttes primært til Spind kirke.

5. KIRKEBYGG

5.1 Kirkene – kort beskrivelse og vurdering

Farsund sokn disponerer tre kirker som er i aktiv bruk og har stor betydning for menighetsliv og lokalsamfunn.

Freiserens kirke er hovedkirke og benyttes jevnlig til gudstjenester, kirkelige handlinger og større arrangementer. Kirken fremstår i dag som i god stand og dekker sammen med menighetshusene (K2 og Kirketorget), menighetens behov på en tilfredsstillende måte. K2 og Kirketorget er en integrert del av hovedkirken.

Herad kirke ansees som i god stand og det er ikke behov for større vedlikehold.

Når det gjelder **Spind kirke** er det imidlertid større behov for en gjennomgang. Det er derfor søkt midler fra kirkebevaringsfondet, og svar på søknaden forventes i mars. Utfallet av søknaden vil ha stor betydning for videre planlegging av tiltak og prioriteringer knyttet til denne kirken. I første omgang søkes midler til 1) en grundig tilstandsvurdering, deretter vil det søkes midler til å 2) utrede spesifikke prosjekter for så til selve 3) gjennomføringen. Spind kirke fyller 250 år i 2026, og jubileet markeres med ulike arrangementer gjennom hele året.

5.2 Andre bygg - kort beskrivelse av menighetshus og lignende

Kirketorget ligger i tilknytning til Freiserens kirke i sentrum av Farsund. Det fungerer som:

- Et åpent byrom og møteplass
- Samlingsted i forbindelse med gudstjenester og kirkelige handlinger (kirkekaffe etter gudstjenester, dåpsselskaper, temakvelder, minnesamvær etter begravelser samt andre arrangementer)
- Arena for markeringer og arrangementer

Kirketorget binder kirken og lokalsamfunnet sammen og er et rom der kirke og lokalsamfunn møtes til alle typer arrangementer – også utenfor gudstjenesten. Det er et eksempel på hvordan kirken bidrar til et levende sentrum og et konkret uttrykk for kirkens rolle i byrommet og som kultur- og møteplass.

Bygningen er i god stand, men etter 26 års drift melder det seg en del vedlikeholdsbehov.

K2 i Farsund er kirkens aktivitets- og samlingslokale ut mot Byparken – et flerbruksbygg som brukes til barne- og ungdomsarbeid, møter, kurs, samtalegrupper og ulike arrangementer. Lokalet er mer uformelt og fleksibelt enn selve kirkerommet og Kirketorget. K2 er et konkret uttrykk for kirkens satsning på åpne møteplasser og forebyggende arbeid blant barn og unge i sentrum av Farsund.

Også dette bygget fremstår i god stand og det er ikke behov for store vedlikeholds løft.

5.3 Kort beskrivelse av tiltak gjort siden forrige visitas

Det er utført malingsarbeid, taktekking av tårn i Frelserens kirke samt større vedlikeholdsarbeid på Spind kirke siden forrige visitas. Kirkene har også fått installert varmestyringssystem.

På menighetshusene er det i hovedsak gjort mindre vedlikeholdsarbeid, men på Kirketorget har det vært etpar større lekkasjer som har krevd en noe større intervensjon.

6. KOMMUNEN OG KIRKEN

6.1 Generelle vurderinger

Forholdet mellom Farsund kommune og Den norske kirke oppleves som godt og preget av ryddige samarbeidsformer. Det er meget god dialog mellom kirkelige organer og kommunen, og samarbeidet gir et stabilt grunnlag for kirkens virksomhet lokalt.

6.2 Kirken i kommuneplanene: Økonomi, helse, oppvekst, kultur mm

Kirken i Farsund er en betydelig aktør innen frivillighet, kultur, livsmestring og fellesskapsbygging. I kommunale planer omtales ofte sivilsamfunn og frivillighet som viktige resurser, kirkebyggene anerkjennes som viktige kulturminner og møteplasser, men kirken er ikke alltid like tydelig definert som samarbeidspartner i kommunale planer.

Kirken kommer tydelig frem i økonomiplanen, men skulle gjerne vært mer bevisst medregnet i kommunens arbeid innen folkehelse, oppvekst og kultur. Et tydeligere strategisk samspill kan styrke forebyggende arbeid, sosial bærekraft og lokal tilhørighet. Eksempelvis forvalter kirken de beste bygg for konserter i kommunen og et strategisk samarbeid innenfor de rammene kirken har, ville kunne løfte bruken av kirkene og kulturtilbud i kommunen.

På beredskap har kirken en sentral rolle, da begge sokneprestene sitter i kommunens kriseteam. Samarbeidet med Farsund omsorgssenter er godt med ukentlige besøk.

Samarbeidsforholdet er preget av gjensidig tillitt og kommunen har en åpen dør for kirken.

6.3 Eventuelle nye kommunale prosjekter/planer/saker

Kommunen har gitt tilskudd til et større vedlikeholdsprosjekt på Farsund gravkapell, hvor blant annet taket skal oppgraderes. I tillegg er det inngått intensjonsavtale med kommunen knyttet til søknad til kirkebevaringsfondet som gjelder Spind kirke. Dersom søknaden innvilges, vil kommunen måtte stille med egenandeler.

6.4 Samarbeid kirke - skole - barnehage

Det er et godt samarbeid mellom skole og kirke, selv om det foreløpig ikke er inngått en skriftlig avtale om skole-kirke-samarbeid.

Det er pr nå følgende samarbeidspunkter mellom kirka og Farsund barneskole: Julevandring med 1. og 2.klasse i adventstida og skolegudstjeneste nest siste skoledag før jul.

Det er pr nå følgende samarbeidspunkter mellom kirka og Farsund ungdomsskole: Lysmesse siste skoledag før jul der 8. og 9.klasse deltar aktivt og 10.klasse er til stede.

Vi har et mål om at noen fra staben skal ta kurset Bibelsporet, og tilby undervisning om bibelen til 4. el. 5.trinn på barneskolen.

Når det gjelder samarbeid med barnehager, har vi et fast tilbud om en forenklet julevandring som tilbys skolespirene i de tre barnehagene i byen: Bjørketun, Sunde og Espira Husebyparken. Alle barnehagene deltar årlig. Før pandemien kom Bjørketun barnehage til kirka på pinsesamling. Det håper vi å gjenoppta. Det er også et ønske fra kirkas side å kunne tilby påskevandring til barneskolen og barnehagene.

7. SAMARBEID MED ORGANISASJONER OG MENIGHETER

7.1 Samarbeid med kristne og humanitære organisasjoner/institusjoner.

Farsund menighet har et godt samarbeid med flere kristne og humanitære organisasjoner. Bl.a. deltar konfirmandene årlig i Kirkens Nødhjelp sin fasteaksjon, vi har et årlig samarbeid med Bibelselskapet om å arrangere lokal bibelhelg, og menigheten har et tett og etablert samarbeid med NMSU og Camp Åpta innenfor barne- og ungdomsarbeid. Vi er dessuten partnermenighet med NKSS Laget.

7.2 Samarbeid/forsøksordninger med andre sokn og fellesråd.

Farsund sokn har et etablert samarbeid med Lista sokn som blant annet omfatter fire fellesgudstjenester i sommerperioden, hvorav to gjennomføres i Farsund og to på Lista. Videre samarbeides det om flere undervisningsaktiviteter, herunder Tårnagentene, Lys Våken, Hav og himmel og Frihet. Utover dette forekommer det også samarbeid om enkelte andre arrangementer. Begge sokn uttrykker et ønske om å videreutvikle samarbeidet og identifisere flere områder for felles tiltak i tiden fremover.

Farsund og Lista sokn samarbeider også om å utgi Menighetsbladet. Det kommer fire ganger i året, og redaktør er Synnøve Johanne Rydningen. Bladet har høy kvalitet både med hensyn til innhold og layout. Layout og trykking skjer på Snartrykk i Farsund. For å spare utgifter, distribueres bladet til alle kommunens postkasser av frivillige bladbud. Selv om mye annonsering av arrangementer i dag foregår på nettsider og Facebook, har bladet fremdeles en viktig funksjon. Det er et bindeledd mellom kirka og kommunens innbyggere, en kvartalsvis påminnelse om det som skjer i kirkene våre, og en viktig kanal for å bringe evangeliet ut i kommunen. Bladet leses av svært mange.

Det er også et samarbeid med Lyngdal sokn om en årlig Tweensleir på Åpta og et årlig FØRST-seminar i samarbeid med Den norske Israelsmisjon.

7.3 Samarbeid med andre kirkesamfunn

Menigheten samarbeider med de to andre menighetene som er representert i soknet: Farsund Misjonskirke og Frelsesarmeen.

Den årvisse bibelhelgen var i mange år et samarbeidsprosjekt mellom alle tre menighetene, men Misjonskirken har de siste par årene dessverre trukket seg ut av dette samarbeidet. Samarbeidet med Frelsesarmeen fortsetter. Bibelhelgen består av et bibelseminar lørdag formiddag i Frelsesarmeens lokaler og felleskirkelig gudstjeneste i Frelserens kirke på søndagen.

Alle tre menighetene samarbeider om Kvinnenes internasjonale bønnedag, som går på rundgang i menighetene. Man samarbeider også om en årlig påskeinstallasjon på Varbak der man kan vandre gjennom hele påskebudskapet.

I fjor ble det for første gang arrangert en korsvandring Langfredag fra Torvet og opp til Varbak. Der hadde man en kort samling med fokus på påskens betydning. Korsvandringen vil bli arrangert også denne påsken.

Den tverrkirkelige FOKUS-gruppen består av representanter for alle tre menighetene, og arbeider mot seksuelle overgrep i kirkelige miljøer. Hver høst arrangerer FOKUS-gruppen et regionalt faglig seminar om temaet.

8. FREMTIDSPERSPEKTIV

Menighetens styrker er bred kontaktflate, høyt aktivitetsnivå og stor frivillig innsats. Vi er en ressurssterk menighet med stort engasjement fra mange mennesker både når det gjelder å gi av sin tid, bruke sine evner og gi av de pengene man har fått å forvalte, til kirkelig og humanitært arbeid lokalt og globalt. Vi når stadig nye mennesker med evangeliet, og nye innlemmes i fellesskapet. Vi er heldige å ha mange dedikerte medlemmer som bidrar med svært mye og som legger ned utallige timer til beste for andre og for menigheten. Det er vi veldig takknemlige for! Samtidig er det sårbart med frivillige. Hvis man av en eller annen grunn må tre ut av rollen, kan det være krevende å rekruttere nye frivillige. Kirka kan aldri klare seg med bare ansatte. Den kan heller ikke klare seg med bare frivillige. Det er derfor viktig at frivillige og ansatte drar i samme retning og jobber godt sammen. En viktig rolle for de ansatte, er å skape rom for at flere frivillige medarbeidere kan bidra, og lete etter nye frivillige.

Utfordringer fremover er rekruttering av yngre krefter og økt deltakelse på ordinære gudstjenester. Vi må jobbe målrettet utfra strategien som er lagt. Vi trenger å videreutvikle lagfølelsen i menigheten. Og vi trenger å lage en strategi for å beholde det store og varierte korarbeidet vi har i dag. Vi må legge til rette for flere smågrupper, og vi må styrke bibelundervisning slik at mennesker kan få godt rotfeste i troen.

Hovedmålet for alt vi gjør, må hele tiden være at Farsund menighet skal vokse i bredde og dybde, og at enkeltmennesker skal komme til tro, og vokse og modnes i troen i et trygt og ærlig fellesskap med rom for alle.

Visitasmeldingen har følgende vedlegg:

- Strategiplanen for Farsund menighet rev 2023
- Diakoniplan
- Plan for kirkemusikk
- Siste årsmelding
- Siste årsstatistikk

DEN NORSKE KIRKE

Lista sokn

VISITASMELDING 2026.

Dato: 10- 15.Mars 2026

Bispevisitas Lista sokn
Agder og Telemark bispedømme

Innhold

1. INNLEDNING	4
1.1 Historie	4
2. SOKNET	4
2.1 Grenser, folketall, kirkemedlemskap	4
2.2 Demografi, sosiologisk beskrivelse (levetårutfordringer, tros- og livssynsmangfold).....	4
2.2 Lokalsamfunnet- kultur- og samfunnsliv	5
3. ARBEIDET I MENIGHETENE	5
3.1 Menighetens strategi og visjon.....	5
3.2 Generell vurdering av menighetslivet/menighetens åndelige situasjon	5
3.2.1 Gudstjenester: Utvikling av gudstjenestelivet og gudstjenestedeltakelse	6
3.2.2 Kirkelige handlinger.....	7
3.2.3 Trosopplæring og annet barne- og ungdomsarbeid.....	7
3.2.4 Voksenarbeid.....	8
3.2.5 Diakoni	8
3.2.6 Misjon/SMM (Samarbeid Menighet og Misjon).....	9
3.2.7 Givertjeneste.....	9
3.2.8 Kirkemusikalsk virksomhet.....	9
3.2.9 Integrering av mennesker med spesielle behov og nye nordmenn.....	10
3.2.10 Kultur, bla samarbeid med det alminnelige kulturliv	11
3.2.11 Menighetsrådets arbeid – hvordan dette fungerer	11
3.2.12 Stabens arbeid – hvordan dette fungerer	11
4. KIRKELIGE RÅD OG ANSATTE	11
4.1 Menighetsråd, navneliste.....	11
4.2 Fellesråd, navneliste	12
4.3 Ansatte, navneliste – stilling, stillingsstørrelse og arbeidssted	12
5. KIRKEBYGG	13
5.1 Kirkene – kort beskrivelse og vurdering	13
Vanse kirke ligger i sentrum av Vanse og en av landets eldste middelalderkirker. Kirken benyttes til gudstjenester og i stor grad til andre kirkelige handlinger som bryllup og gravferd. Bygget er også kommunens beste og største konsertarena. Bygget er nylig renovert. Det vil si kalket/malt og råteskadet kledning er skiftet ut både innvendig og utvendig.....	14
5.2 Andre bygg - kort beskrivelse av menighetshus og lignende.....	14
5.3 Kort beskrivelse av tiltak gjort siden forrige visitas	14
6. KOMMUNEN OG KIRKEN	15
6.1 Generelle vurderinger.....	15
6.2 Kirken i kommuneplanene: Økonomi, helse, oppvekst, kultur mm.....	15

6.3 Eventuelle nye kommunale prosjekter/planer/saker Det er inngått intensjonsavtale med kommunen knyttet til søknad til kirkebevaringsfondet som gjelder Vanse kirke. Dersom søknaden innvilges, vil kommunen måtte stille med egenandeler.	15
6.4 Samarbeid kirke - skole – barnehage	15
7. SAMARBEID MED ORGANISASJONER OG MENIGHETER	16
7.1 Samarbeid med kristne og humanitære organisasjoner/institusjoner	16
7.2 Samarbeid/forsøksordninger med andre sokn og fellesråd	16
7.3 Samarbeid med andre kirkesamfunn	16
8. FREMTIDSPERSPEKTIV	16

1. INNLEDNING

Uke 11 2026 er satt av til Biskop Stein Reinertsens visitas i Lista sokn, sammen med Farsund Sokn. Begge soknene er organisert under Farsund kirkelige fellelråd. Fellesområdet består av Spind kirke, Frelserens kirke, Herad kirke, Vanse kirke, Vestbygda kapell og Farsund gravkapell.

1.1 Historie

Siden forrige bispevisitas har Lista sokn arbeidet målrettet med videreutvikling av gudstjenesteliv, trosopplæring og frivillighet. Sognegrensene har tidligere vært i overensstemmelse med skolegrensene. Vi opplever verdien av å samarbeide på tvers av disse grensene er verdifulle, og er utviklende både for stab og menighetslivet.

2. SOKNET

2.1 Grenser, folketall, kirkemedlemskap

Lista sokn ligger i Farsund kommune og omfatter både by- og bygdeområder. Soknet betjener Vanse kirke og Vestbygda kapell, som hver har sin naturlige tilknytning til lokalsamfunnet de ligger i.

Per 2025 har Lista sokn om lag 4 000 medlemmer i Den norske kirke. Medlemsandelen er relativt stabil, og kirken har fortsatt en tydelig tilstedeværelse i befolkningen. Livsritene er fortsatt en viktig del av både kulturarv og menighetstilhørighet. Dersom en tar med medlemstall fra Farsund Sokn (om lag 3 000), fremkommer at om lag 70% av kommunens innbyggere er medlemmer av Den norske kirke.

2.2 Demografi, sosiologisk beskrivelse (levetårutfordringer, tros- og livssynsmangfold)

Farsund kommune har i underkant av 10 000 innbyggere og preges av en gradvis aldrende befolkning, med relativt færre barn og unge enn tidligere. Dette påvirker både lokalsamfunn og menighetsliv, særlig når det gjelder rekruttering av yngre deltakere og frivillige.

Bosettingsmønsteret er sammensatt, med både tettsteder og spredtbygde områder. Mange innbyggere har sterk lokal tilknytning, og kirken har fortsatt en viktig rolle ved høytider, livsriter og felles markeringer.

Om lag 2/3 av befolkningen bor i tettsteder (Farsund by, Vanse og Vestbygda), mens resten er spredt i landlige områder. Kommunen har både bymessige og rurale karaktertrekk, med sjøområder og jordbrukslandskap som preger livsstilen.

Kommunen har enkelte levetårutfordringer knyttet til lavinntekt, barnefattigdom og uførhet, samtidig som arbeidsledigheten er relativt lav og næringslivet variert. Lokalt næringsliv inkluderer industri (blant annet aluminiumsindustri, landbruk og service) som gir et bredt arbeidsgrunnlag. Farsund har tradisjonelt hatt et relativt homogent tros- og livssynsbilde, men

opplever i økende grad et visst kulturelt og religiøst mangfold, som understreker behovet for inkluderende fellesskap og åpen dialog.

Farsund har en andel eldre over landsgjennomsnittet, og folkehelse retter fokus mot å legge til rette for aktive eldre og sosial deltakelse.

2.2 Lokalsamfunnet- kultur- og samfunnsliv

Farsund kommune har et aktivt og variert kultur- og samfunnsliv, preget av frivillighet, lokale lag og foreninger. Idrett, musikk, korps, kor og andre kulturtilbud spiller en viktig rolle i lokalsamfunnene, og bidrar til fellesskap og tilhørighet på tvers av alder og bakgrunn.

Kirkene i soknet inngår som naturlige og viktige møteplasser i dette bildet. De brukes både til gudstjenester og kirkelige handlinger, men også til konserter, kulturarrangementer, ulike aktiviteter og felles markeringer. Kirken har dermed en tydelig rolle både som trosfellesskap og som del av det bredere samfunns- og kulturellevet i kommunen.

3. ARBEIDET I MENIGHETENE

3.1 Menighetens strategi og visjon

Menighetens visjon: «Mer himmel på jord» er menighetens overordnede mål.

Menigheten ønsker å ta vare på mennesker på Lista i stort og smått.

I visitsmeldingen fra 2017 er det skrevet at gjennom å utarbeide ledermanual for menigheten og ulike kommunikasjonsmateriell kan dette tydeliggjøres. Vi har fortsatt en jobb å gjøre her. Selv om små steg er blitt gjort. Vi ser potensiale med å sette oss ned sammen som stab og team for å videreutvikle og tydeliggjøre menighetsarbeidet her på Lista.

3.2 Generell vurdering av menighetslivet/menighetens åndelige situasjon

Mennesker trives på Listalandet, og det oppleves stort sett godt samarbeid pr. dags dato.

De store uenighetene av teologiske karakter oppleves mindre og har i mindre grad fokus.

Samtidig kan det bli latent for noen om man opplever at man står ulikt i syn.

Åpenhet og romslighet ovenfor hverandre og Gud – bør være fundamentet. Det bør være rom for alle mennesker med sine liv, tro, tvil og tilhørighet. Alle er like verdifulle og elsket. Vårt håp er at alle som ønsker skal finne sin plass i Lista menighet.

Vanse kirke kan romme mye folk, og store kulturarrangementer. Alle gravferder forgår fra Vanse kirke – og kirken har et stort samfunnsansvar for sine medlemmer. Kirken er etterspurt for konserter, og har en unik akustikk. Om sommeren er det Åpen kirke for turister alle hverdager i juli og ved aktuelle anledninger.

Vestbygda har sitt særpreg med et stort engasjement fra lokalbefolkningen og onsdagskveldene som arrangeres samler mye folk.

Gudstjenestedeltakelsene her er i vekst, og det flere som deltar i Gudstjenesten.

Bygget er lett tilgjengelig og tilrettelagt for ulike brukergrupper. Det rommer både det høytidelige, sosiale og bygget blir også utleid til selskapeligheter til glede for mange.

3.2.1 Gudstjenester: Utvikling av gudstjenestelivet og gudstjenestedeltakelse

Vanse Kirke som bygg er attraktiv i forhold til konserter både lokalt, men også nasjonalt, og har flere forespørsler fra kommersiell virksomhet.

For å bevare Vanse kirkes særpreg som konsertarena, samtidig som det opprettholdes et gudstjenestelig preg, har det vært stor suksess å arrangere «Sunday evening service». Her bidrar organist, prest og innleide musikere – det er et gratis arrangement og frivillige medarbeiderne gjør en unik jobb med å skaffe aktører, annonsering og økonomisk støtte. Hver gang taes det opp offer, og overskuddet har i stor grad gått til Langhuset. Dette arrangeres flere ganger i løpet av året (3 – 4 ganger).

I adventstiden toppes det med fullsatt kirke til en stor julekonsert, med lokale aktører og innleide musikere og et høyt antall frivillige medarbeidere for å gjennomføre konserten.

Gudstjenestedeltakelse på vanlige søndagsgudstjenestene er synkende, og høytidsgudstjenestene har en lavere andel fremmøtte. Forsamlingen har i stor grad høynet gjennomsnittsalder.

Dessverre oppleves det at det har blitt færre frivillige medarbeidere av ulike årsaker, noe som merkes i det daglige gudstjenestelivet. Det er utfordrende med stort kirkerom, ikke tilrettelagt for universell tilrettelegging, og lite boltreplass til sosial kirkekaffe.

De fleste som deltar på Gudstjenesten kommer til nattverd, og det blir gitt uttrykk for at variasjon med intinksjon og knefall er verdifullt.

I den grad det blir lagt opp Gudstjenester i forhold til trosopplæringstiltak er andelen fremmøtte større, her fins det potensiale. Det finns også potensiale med å involvere flere barn og unge i Gudstjenestene, planlegging og gjennomføringen sammen med frivillige medarbeidere.

Vestbygda kapell har en gledelig vekst, her er søndagsskolen igjen startet opp av frivillige medarbeidere. Den arrangeres hver søndag det er gudstjeneste. Barna er sammen i gudstjenestefelleskapet fra starten, før de går til Framtidsbygget og har søndagsskole. Er det nattverd kommer de tilbake og deltar. Flere ganger i året arrangeres det familiegudstjenester med ulikt tema, det inviteres til kirkekaffe i etterkant av hver gudstjeneste.

Julaftensgudstjenestene samler to fulle gudstjenester med lokale aktører til julespill ledet av frivillige. Engasjementet er stort og eierforholdet stort til bygda, kapellet og framtidsbygget.

Dåpsdeltakelsen er høy, og ofte er det flere med i dåpsfølge – folkekirken står sterkt i Lista sokn, noe som er svært gledelig. Hvert år er det også dåp av flere konfirmanter.

Den forordnede gudstjenesteplanen er fra 2016, mye er endret siden den gang, og vi bør igjen sette denne på agendaen.

Det har blitt gjort endring med samarbeid med Farsund gjennom sommerens ferieavvikling. I tillegg til forordnede gudstjenester er det gudstjenester på institusjon og pubgudstjenester. Det er det også skolegudstjenester og barnehagegudstjenester, samt solidaritetsgudstjeneste som en del av konfirmantarbeidet.

3.2.2 Kirkelige handlinger

I tidsrommet 2023 - 2025 er dette data for Lista sokn. Tallene på dåp og gravferd er kun de handlinger som gjelder de som er/var bosatt i soknet.

Årstall	Dåp	Konfirmanter	Gravferd
2023	29	57	45
2024	37	44	42
2025	33	48	32

3.2.3 Trosopplæring og annet barne- og ungdomsarbeid

Trosopplæring er et viktig arbeid i menighetslivet. Oppslutningen er varierende, men alle døpte får invitasjon og det jobbes godt ut ifra de ressursene vi har.

Menighetspedagog er ansatt i 50% stilling og har ansvar for:

Babysang

4 års bok

6 års bok

Småbarnstreff

Drømmeverksted

I samarbeid med Farsund menighet arrangeres det **Tårnagent, Lys våken og Hav og himmel** for ulike aldersgrupper.

Afterschool

Hver onsdag inviteres 7.klasse rett etter skoletid til lunsj og sosialt i Langhuset på Vanse – og har blitt svært populært, og drives av frivillige medarbeidere.

Konfirmantarbeidet

Menigheten har ansatt en 10 % stilling som konfirmant leder i tillegg til sogneprest. Sogneprest har tetttest oppfølging mellom konfirmantene og foresatte, hovedansvar for undervisning og tilrettelegging.

Konfirmantgruppen er sammensatt og det merkes store variasjoner i modenhet, behov og forutsetninger. Dette medfører et betydelig behov for differensiert og tilrettelagt oppfølging, noe som oppleves er utforende å få til. Dagens bemanning opplever at det ikke er tilstrekkelig nok til å ivareta gruppen på best mulig måte, og antallet voksne i undervisnings- og oppfølgingsituasjoner oppleves noe krevende i forhold til omfanget av behov, både for konfirmantene og ansatte.

Frivillige bidrar på en verdifull måte, spesielt sofagrupper som er hjemme hos noen fra menigheten. Til leiren er flere foresatte i sving for å gjennomføre leiren. Mens overnattingsturen tidlig høst ble avlyst pga ressursmangel.

Sognepresten har ansvar for undervisningen, og baseres i hovedsak på ulike temaer. Diakonen

har hatt noen temakvelder – og det oppleves fint.

Opplevelsen av at konfirmanter har behov for tettere oppfølging for å kunne delta aktivt, oppleve mestring og kjenne tilhørighet er påfallende. I en hektisk prestehverdag er dette en utfordring å klare å prioritere. Det er svært etterlengtet og ønsket en økt stillingsressurs rettet særlig mot konfirmentarbeidet. For at konfirmentene i større grad skal bli sett og ivaretatt, og gi bedre forutsetninger for inkludering, læring og videre engasjement i menighetslivet.

Konfirmentarbeidet er stort, de fleste konfirmeres i kirken og vi har hvert år dåp av konfirmanter.

3.2.4 Voksenarbeid

Det finnes et bredt spekter av tilbud innen voksenarbeid. Arbeidet skjer i samarbeid mellom både frivillige medarbeidere og ansatte. Noe foregår i menigheten, noe skjer i økumenisk samarbeid, og noe er basert på frivillig engasjement i menigheten.

UngVoksen

Andakter på Listaheimen

Formiddagstreff

Kvinnenes internasjonale bønnedag

Pilgrimsvandring

Menighetsweeend

Onsdag i framtidsbygget

Pub gudstjenester

Temakvelder

3.2.5 Diakoni

Det er et bredt og levende diakonalt engasjement i Lista menighet. Vi har gode relasjoner og mange gode aktører å spille på i bygda.

Diakoniutvalget består av seks medlemmer. I tillegg til diakoniutvalget, er det egne komiteer som ivaretar egne ansvarsområder. Disse komiteene er underordnet diakoniutvalget, og arbeidet de driver er forankret i diakoniplanen (nå: Vedtatte aktiviteter i Kirka vår). Det er et team som har ekstra fokus på arbeid for mennesker i sorg (felles for Farsund og Lista). Vi gjennomførte ei sorggruppe i 2025, og starter opp ny så snart vi har nok påmeldte. Vi har nylig utarbeidet og trykket opp en brosjyre med informasjon om tilbudet vårt til etterlatte. I vår skal vi også arrangere en temakveld om planlegging av begravelse, festeavtaler m.m.

Høsten 2022 startet vi opp tilbud lagt til rette for mennesker med funksjonsnedsettelse. Dette hadde vært planlagt i et par år, men utsatt pga pandemien. Det er en egen komite som ivaretar HEL-arbeidet (også denne felles for Farsund og Lista). Vi arrangerer månedlig HEL-kveld, gudstjeneste og fellesskap. Gudstjenestene er i Frelserens kirke i høstsemesteret, og i Vestbygda i vårsemesteret. I tillegg er diakonen fast med i Sound of Happiness for å bygge og ivareta relasjoner.

Det opprettes egne komiteer/arbeidsgrupper som planlegger og gjennomfører aktuelle enkeltstående arrangement; temakvelder, dagstur, pilegrimsvandring m.m.

Diakoniplanen inneholder mange tilbud, rettet mot mennesker i ulike alder og ulike livssituasjoner. I tillegg til tilbud nevnt ovenfor kan nevnes: Formiddagstreff i Langhuset, UngVoksen og gudstjenester på pub; 8th Heaven, alt månedlige tilbud. På Listaheimen er det andakt hver tirsdag (Misjonskirka har ansvar en gang i måneden). Vi har ikke en organisert besøkstjeneste, men mange frivillige som går trofast på besøk.

Sentralt i det diakonale arbeidet er å legge til rette for gode møtesteder og relasjonsbygging, spesielt med tanke på mennesker med økt sårbarhet.

Vi har pr i dag ikke noen aktiviteter eller tilbud beregnet spesielt på nye landsmenn. Da krigen brøt ut i Ukraina, ble det åpnet akuttmottak på flyplassen på Lista ganske kort tid etter. Dette ble stengt våren 2025. Vi hadde noe samarbeid med mottaket: Diakonen besøkte mottaket noen ganger, menn med «brakkesyke» ble sporadisk invitert til fellesskap i Langhuset og vi hadde ei «Hjemme hos Eva-gruppe» våren 2025 for kvinner bosatt i kommunen eller på mottaket. Høsten 2025 åpnet mottaket igjen, men vi har foreløpig ikke noen tiltak rettet mot beboere der.

3.2.6 Misjon/SMM (Samarbeid Menighet og Misjon)

Misjon skal være en viktig del av menighetens liv. Et ønske har vært, og er, at misjonstanken, også utover Lista menighet og vårt lokalmiljø, skal prege menigheten. Evangeliet skal deles, og vi er en del av den verdensvide kirke.

Lista menighet har hatt flere misjonsavtaler med NMS i årenes løp. Siden forrige bispevisitas har vi hatt misjonsprosjekt i Madagaskar og i 2024 tegnet vi ny 4-års kontrakt, denne gangen for å støtte arbeidet i Mali, der NMS er engasjert i menighetsbygging blant fulanifolket, bibeloversettelse og landsbyutvikling. Vi når innsamlingsmålet vårt på kr. 50.000 i året ved at vi arrangerer misjonskvelder og basarer i tillegg til ofringer på flere gudstjenester i begge kirkene våre, bl.a. på julaften.

3.2.7 Givertjeneste

Lista menighet har tidligere hatt en omfattende givertjeneste og har på det meste fått inn i underkant av kr. 500.000 i året fordelt på flere formål, bl.a. delfinansiering av trosopplærer stilling og nedbetaling av lånet til Framtidsbygget. Ny trosopplærer i mindre stilling samt innfrielse av ovennevnte lån har gjort at det finansielle behovet har sunket slik at vi i 2025 hadde ca. kr. 70.000 i givertjeneste.

Det bør jobbes aktivt med å øke denne igjen i tråd med menighetens fremtidige planer.

3.2.8 Kirkemusikalsk virksomhet

Kirkemusikken har en sentral plass i menighetslivet.

Kirkemusikalsk virksomhet er en veldig viktig del av kirkens liv og uttrykk. Gjennom musikk bidrar kirken til å formidle tro, tradisjon og fellesskap.

I musikkplanen for Lista menighet nevner vi 3 overordnede mål:

- Kirkemusikken forener et åndelig og et musikalsk siktemål
- Kirkemusikken tolker og formidler kristen tro
- Kirkemusikken er menighetens svar på Guds tale til oss, og støtter og gir næring til det åndelige livet i menigheten.

Lista menighet har en kantor organist (80% stilling).

Hovedoppgaven er å spille orgel ved gudstjenester og kirkelige handlinger i Vanse kirke, Vestbygda kapell og Herad kirke.

Det jobbes bevisst med at musikken ikke bare er et musikalsk innslag, men organistens intensjon er blant annet å tolke kirkeåret og bibeltekstene. Det er en integrert og viktig del av gudstjenestens helhet.

I stillingen inngår det fire konserter/musikkandakter/salmekvelder som organisten har ansvar for.

Samarbeid med diverse solister er også en viktig del av virksomheten, spesielt ved begravelser og vielser. Noen ganger er det lokale krefter som bidrar med sang og musikk, andre ganger er det noen andre som synger/spiller og det er også mulig å bruke musikkanlegget i kirken og bruker Spotify.

Det er for tiden ingen kor tilknyttet menigheten, men barnekoret Fyrlyset (aldersgruppe 3-12) stiller opp og synger ved behov, for eksempel når det er familiegudstjeneste.

Vi har babysang (aldersgruppe 0) for de aller minste, som er et lavterskeltilbud åpent for alle som ønsker å ha en relasjon til menigheten.

I Vestbygda kapell er pianist Dag Sandnes en primus motor. Han tar initiativ til å samle barn i kirken for å syng og spille sammen. Aktiviteten gir barna erfaring med kirkemusikk og gudstjenesteliv.

Vi har samarbeid med skolen når barn kommer til kirken ifm påske og jul. Men også når det inviteres til Tårnagenter eller Lys våken. Barn og unge får da mulighet til å bli kjent med orgelet og kirkens sang- og musikktradisjoner.

Ukentlig har vi to andaktsstunder på Listaheimen. Programmet består av andakt, bønn, fellessang og pianomusikk. Beboerne får her profesjonell kunstformidling, noe som også er i tråd med Den kulturelle Spaserstokken.

Et nytt initiativ er Sunday evening service, ofte lagt til en søndagskveld. Det er en stemningsfull kveldsgudstjeneste med rolig preg og rom for ettertanke. Hver gang er det en hovedartist som har en sentral rolle i det musikalske uttrykket gjennom sang og spill. Sammen med tekstlesing, kort andakt, fellessang og orgelspill er det en fin avslutning på søndagen.

Vi har et godt samarbeid med korps og kor i bygda og de deltar i kirkens virksomhet og gudstjenesteliv.

Vanse kirke er en ettertraktet konsertarena på grunn av sin størrelse og gode akustikk. Kirken brukes derfor jevnlig til konserter og musikalske arrangementer.

Vestbygda kapell har et Steinway flygel og kapellet fungerer som en viktig møteplass for kunst og kultur. Orgelet i Vanse kirke har en tung og seig spilleart, noe som påvirker både spilleteknikk og musikalsk uttrykk.

Orgelbyggeren Reil, som for øvrig har utført vedlikeholdsarbeid av kommunens kirkeorgler siden 2004 (unntatt Vestbygda kapell), har kommet med et tilbud for gjennomføring av nødvendige forbedringer.

3.2.9 Integrering av mennesker med spesielle behov og nye nordmenn.

HEL- kveld er et mangfoldig og rikt arbeid. En gang i mnd. samles vi til Gudstjeneste og sosialt felleskap, og er en del av det diakonale arbeidet. Det er en god rytme på arbeidet hvor både frivillige og ansatte deltar i arbeidet.

Vi har pr i dag ingen aktiviteter eller tilbud som er rettet spesielt mot nye nordmenn (viser til siste avsnitt under 3.2.5).

3.2.10 Kultur, bla samarbeid med det alminnelige kulturliv

Vi har et godt samarbeid med American festival. Det har blitt invitert til Kick off konsert i Vanse kirke og Gospel brunsj på søndagen i Vanse sentrum. Et stort antall frivillige fra menigheten har vært med på dugnadsarbeid med nedrigg av festivalen søndagen.

Vanse Brass har et godt samarbeid med kirken. Unders korpssets høsttakkefest i Vanse sentrum holder soknepresten appell, og til julekonserten i Vanse kirke blir presten invitert med på festmiddag etter konserten, og holder takketale.

Vanse brass deltar på 17.mai Gudstjenesten og under julaftengudstjeneste i Vanse kirke. Borhaug musikkorps spiller på Julaftengudstjeneste i Vestbygda kapell hvert år.

3.2.11 Menighetsrådets arbeid – hvordan dette fungerer

Menighetsrådet vårt arbeider aktivt mot målsetningene.

Frammøte til gudstjenester er «navet» vårt. I samarbeid med staben har vi ulike former og steder vi feirer gudstjenestene. Musikk og bildende kunst innlemmes i arbeidet vårt. Rådet samarbeider med ulike grupper i menigheten, som kunstnere, handelsstand, interesseorganisasjoner og bygdas store festival f.eks. For tida opptar et byggeprosjekt mye av tida vår. Tre årlige markeder skaper stort engasjement for dette i bygda og bidrar som betydelig inntekt. Menighetsrådet er aktivt, og arbeidet foregår delegert og entusiastisk for tida i et nært samarbeid med stab, ulike utvalg og opprettede grupper.

3.2.12 Stabens arbeid – hvordan dette fungerer

Sammen dekker staben et bredt spekter av oppgaver som bidrar til helheten i menighetens arbeid. Det er arbeidet mye med rolleavklaringer og tydeliggjøring av ansvarsområder og gode prosesser. Vi opplever nå en arbeidsfordeling som fungerer godt og bidrar til et trygt og velfungerende arbeidsmiljø internt i staben, men også mellom de ulike rådsstrukturene.

4. KIRKELIGE RÅD OG ANSATTE

4.1 Menighetsråd, navneliste

Lista menighetsråd består av valgte representanter fra soknet, samt geistlig representant. Rådets leder er menighetsrådsleder og arbeider i tett samarbeid med stab og frivillige. Menighetsrådet har et aktivt engasjement for soknets gudstjenesteliv, trosopplæring, diakoni og øvrige virksomhet. Rådet legger vekt på god dialog, strategisk arbeid og ansvarlig forvaltning av menighetens oppgaver.

Det er opprettet utvalg ledet av aktive og engasjerte frivillige i samarbeid med stab.

Menighetsrådet for perioden 2024-2027 består av:

Leder: Liv Torun Stave

Nestleder: Kjetil Andreassen

Øvrige medlemmer:

Elisabeth Vea Fladstad (sokneprest)

Harry Danielsen

Arvid Frøsland

Sissel Østensen

Leiv Jan Meberg

Katrina Emelie Ellingsgaard

Ellen Cathrine Jørgensen

Varamedlemmer:

Steinar Helge Østhassel

Asbjørn Skøien

Margaret Helen Johnsen Bouwman

Siri Marte Moseid

Menighetsrådet møter regelmessig og bidrar aktivt til å legge til rette for et levende og inkluderende menighetsliv i Lista sokn.

4.2 Fellesråd, navneliste

Farsund kirkelige fellesråd har ansvar for kirkebygg, gravplasser, økonomi og arbeidsgiveroppgaver, og legge til rette for gode rammer for menighetens virksomhet.

Fellesrådet for perioden 2024-2027 består av:

- Arvid Frøsland (leder)
- Hilde Rullestad (nestleder)
- Henning Huseby Jansen (geistlig representant)
- Margrethe Østhassel (kommunens representant)
- Arild Dagfinn Tobiassen
- Leiv Jan Meberg

Vararepresentanter:

- Randi Lohndal Frestad (1.vara Farsund)
- Anders Numme (2.vara Farsund)
- Harry Danielsen (1.vara Lista)
- Børge Tjørn (2.vara Lista)
- Elisabeth Vea Fladstad (vara geistlig representant).

4.3 Ansatte, navneliste – stilling, stillingsstørrelse og arbeidssted

Lista sokn betjenes av en stab bestående av både vigslede og øvrige ansatte, med ansvar for gudstjenesteliv, kirkelige handlinger, trosopplæring, diakoni, kirkemusikk, administrasjon og praktisk drift. Staben arbeider i tett samarbeid med menighetsråd og frivillige, og legger vekt på godt samspill, tydelige rollefordeling og felles ansvar for menighetens samlede virksomhet.

Nedenfor følger en total oversikt over ansatte i Farsund kirkelige fellesråd med angivelse av stilling, stillingsstørrelse og arbeidssted. Totalt har fellesrådet 16 ansatte og om lag 11 årsverk. De som kun arbeider med en menighet, kommer frem under kolonnen *tilknytning*. Øvrige ansatte kan ha roller i begge menigheter.

Navn	Stilling	Stillingsstørrelse	Tilknytning	Arbeidssted
Kristian Th Kjørkleiv	Kirkeverge	100		Lista/Farsund
Ellen C Jørgensen	Daglig leder	100	Lista sokn	Lista
Mirjam Staddeland	Daglig leder	100	Farsund sokn	Farsund
Karl Willem Treurniet	Organist	70	Farsund sokn	Farsund
Greetje Van der Wal	Organist	80	Lista sokn	Lista
Astrid M Nøtland	Diakon	100		Lista/Farsund
Anniken Bang-Olsen	Trosopplærer	50	Lista sokn	Lista
Irene Pedersen	Menighetsarbeider	70	Farsund sokn	Farsund
Henriette Ubostad	Ungdoms/-familiemedarbeider	100	Farsund sokn	Farsund
Terje Larsen	Kirketjener	30	Lista sokn	Lista/Farsund
Benjamin Strandberg	Kirketjener	22	Farsund sokn	Farsund
Monica Andreassen	Renholder	70		Lista/Farsund
Anita Bryne	Gravplasskoordinator	100		Lista/Farsund
Christine Sømme	Gravplassarbeider	80		Lista/Farsund
Martin Penne Pedersen	Konfirmantmedarbeider	10	Lista sokn	Lista
Vakant	Musikkmedarbeider	20	Lista sokn	Lista

5. KIRKEBYGG

5.1 Kirkene – kort beskrivelse og vurdering

Lista sokn disponerer to kirker som er i aktiv bruk og har stor betydning for menighetsliv og lokalsamfunn. Vestbygda kapell har størst aktivitet og er et viktig bygg i lokalsamfunnet. Bygget benyttes aktivt til gudstjenester, mindre konserter og andre aktiviteter. Sammen med

Framtidsbygget som er en integrert del av kapellet, dekkes menighetens behov tilfredsstillende. Bygget ansees å være i god stand.

Vanse kirke ligger i sentrum av Vanse og en av landets eldste middelalderkirker. Kirken benyttes til gudstjenester og i stor grad til andre kirkelige handlinger som bryllup og gravferd. Bygget er også kommunens beste og største konsertarena. Bygget er nylig renovert. Det vil si kalket/malt og råteskadet kledning er skiftet ut både innvendig og utvendig.

Det er imidlertid store utfordringer knyttet til fukt og oppvarming av kirken. Dette gir et uheldig innklima og økt vedlikeholdsbehov både utvendig og innvendig. Det er derfor søkt midler fra kirkebevaringsfondet, og svar på søknaden forventes i mars. Utfallet av søknaden vil ha stor betydning for videre planlegging av tiltak og prioriteringer knyttet til denne kirken. I første omgang søkes midler til 1) en grundig tilstandsvurdering, deretter vil det søkes midler til å 2) utrede spesifikke prosjekter for så til selve 3) gjennomføringen.

Det er i tillegg søkt midler til konservering av Lammers albertavle i kirken som bærer preg av et uheldig innklima. Svar forventes i løpet av mars.

5.2 Andre bygg - kort beskrivelse av menighetshus og lignende

Vegg i vegg med Vestbygda kapell ligger Framtidsbygget som ble innviet i 2013. Dette bygget har en vesentlig funksjon i forbindelse med kappellets arrangementer, det inneholder to storstuer og et velutstyrt kjøkken, funksjonelt og lett fremkommelig. Her servers kirkekaffe, det er konfirmantundervisning, søndagsskole, onsdagssamling, komitemøter, trosopplæringsamlinger og er et viktig bygg for menighetsarbeidet. Når det ikke er i bruk av menigheten, kan det leies ut til private arrangementer.

Menighetssenteret ligger mellom Vanse kirke og prestegården. Bygget er fra 1980 tallet, noe som interiøret bærer preg av. Bygget blir i dag brukt til Afterschool, Formiddagstreff, UngVoksen samlinger, språkundervisning for flykninger og Drømmeverksted, Småbarnstreff, komiteemøter og et par ganger i kvartalet er det et stort marked her «Prestegårdmarked». Langhusets fasade er dessverre i dårlig forfatning, her trengs det en betydelig oppgradering til da taket pr. 2025 er kondemnert. Dette er noe MR og styret for Langhuset arbeider med i samarbeid med KV.

5.3 Kort beskrivelse av tiltak gjort siden forrige visitas

Det er gjennomført et større vedlikeholdsarbeid på Vanse kirke. Råteskader er utbedret, yttervegger er kalket/malt og det er foretatt innvendig vedlikeholdsarbeider.

Med tanke på Vestbygda kapell så er det lagt nytt tak, råteskader er utbedret og innvendig er alle kirkebenker og enkelte dører oppmalt. Det er også installert varmepumper og varmestyringsanlegg siden forrige visitas.

På menighetshusene er det ikke gjort annet enn mindre vedlikeholdsarbeid, men menighetssenteret i Vanse har betydelige behov for vedlikeholdsarbeider.

6. KOMMUNEN OG KIRKEN

6.1 Generelle vurderinger

Forholdet mellom Farsund kommune og Den norske kirke oppleves som godt og preget av ryddige samarbeidsformer. Det er meget god dialog mellom kirkelige organer og kommunen, og samarbeidet gir et stabilt grunnlag for kirkens virksomhet lokalt.

6.2 Kirken i kommuneplanene: Økonomi, helse, oppvekst, kultur mm

Kirken er synlig i kommunens overordnede planer. Kirkebyggene anerkjennes som viktige kulturminner og møteplasser, og kirkens rolle i lokalsamfunnet er ivaretatt i planverk og samarbeid.

Kirken kommer tydelig frem i økonomiplanen, men skulle gjerne vært mer bevisst medregnet i kommunens arbeid innen folkehelse, oppvekst og kultur. Et tydeligere strategisk samspill kan styrke forebyggende arbeid, sosial bærekraft, lokal tilhørighet og kulturtilbud.

Menigheten har et sterkt ønske om at kirka skal være en arena for musikk og bildende kunst. Vanse kirke er i en særstilling knyttet til dette. Kirken egner seg til store arrangementer og er et av de best egnede byggene i kommunen for større konserter. Et strategisk samarbeid innenfor de rammene kirken har, ville kunne løfte bruken av kirkene og kulturtilbud i kommunen.

På beredskap har kirken en sentral rolle, da begge sokneprester sitter i kommunens kriseteam. Samarbeid med helseinstitusjoner er godt med ukentlige besøk.

Samarbeidsforholdet er preget av gjensidig tillitt og kommunen har en åpen dør for kirken.

6.3 Eventuelle nye kommunale prosjekter/planer/saker

Det er inngått intensjonsavtale med kommunen knyttet til søknad til kirkebevaringsfondet som gjelder Vanse kirke. Dersom søknaden innvilges, vil kommunen måtte stille med egenandeler.

6.4 Samarbeid kirke - skole – barnehage

Hvert år samarbeides det om Skolegudstjenester på de ulike stedene. Det er et tett og godt samarbeid.

Lista ungdomsskole: 8. – 10. trinn, har julegudstjeneste i Vanse kirke.

Borhaug skole: 1. – 7. trinn, forberedelse og gjennomføring av julegudstjeneste i Vestbygda kapell. Det inviteres også til julevandring for 1.klasse i kirkerommet.

Vanse skole: 1. – 7. trinn, forberedelse og gjennomføring av julegudstjeneste i Vanse kirke. Julevandring for 1.klasse.

Kirke – barnehage

Barnehagene blir invitert til Barnehagegudstjeneste i Vestbygda kapell og i Vanse kirke.

Samarbeidene er med Sogneprest, diakon, kirketjener, organist og frivillige medarbeidere.

Utstillinger i Vestbygda kapell i samarbeid med lokal kunstner.

7. SAMARBEID MED ORGANISASJONER OG MENIGHETER

7.1 Samarbeid med kristne og humanitære organisasjoner/institusjoner.

Lista menighet har et godt samarbeid med flere kristne og humanitære organisasjoner. Bla a deltar konfirmantene årlig i Kirkens Nødhjelp sin fasteaksjon.

7.2 Samarbeid/forsøksordninger med andre sokn og fellesråd

Lista sokn har et etablert samarbeid med Farsund sokn som blant annet omfatter fire fellesgudstjenester i sommerperioden, hvorav to gjennomføres i Farsund og to på Lista. Videre samarbeides det om flere undervisningsaktiviteter, herunder Tårnagentene, Lys Våken, Hav og himmel og Frihet. Utover dette forekommer det også samarbeid om enkelte andre arrangementer. Begge sokn uttrykker et ønske om å videreutvikle samarbeidet og identifisere flere områder for felles tiltak i tiden fremover.

7.3 Samarbeid med andre kirkesamfunn

Menigheten samarbeider med relevante organisasjoner der dette er naturlig, og opplever et godt felleskap med Misjonskirken på Langåker. Pastor i Misjonskirka har en andakt i måneden på Listaheimen, inngår i vår turnus. Vi samarbeider om Kvinnenes internasjonale bønnedag også sammen med Betlehem Brekne.

8. FREMTIDSPERSPEKTIV

Hovedmålet med alt vi gjør, er at Lista menighet skal vokse – både i omfang og i åndelig dybde. At menneskene som har sin tilhørighet til menigheten skal få et eieforhold og at troen skal få vokse og modnes. Dette kan igjen gi et trygt og åpent fellesskap, der det er plass til alle.

Menighetens styrker er relativt høyt aktivitetsnivå og stor frivillig innsats.

Utfordringene fremover er å klare å rekruttere yngre krefter og økt deltakelse på ordinære gudstjenester.

Teamarbeid på tvers av yrkesgrupper og økt bemanning til undervisning/konfirmantarbeid for å styrke det allerede eksisterende arbeid.

Ta vare på frivillige medarbeidere og utruste nye.

Skape engasjement og eierforhold til kirka og menigheten.

Givertjeneste.

Utarbeide strategiplan for menigheten.

Se muligheter for Vanse kirke fremtid med universell tilrettelegging og utarbeide en plan for å få dette til.

Få på plass en fast prestedtjeneste i spesialprest stillingen, både med tanke på relasjon, menighetsbygging og personale. Det har vært krevende år for begge arbeidslinjer. Det har gjort utslag i endel sykefravær og det kan gjenspeiles i slitasje over lang tid, manglende ressurser og forutsigbarhet.

Rapport fra kirkene i Farsund og Lista

6. februar 2026

Foto: Frostroser på vindu i Vanse kirke

Om befaringen og gjennomgang

Befaringen i Vanse kirke fant sted 6. februar 2026. Rapportering i Digitalt skjema for Vanse og Farsund kirker ble gjort av Kristian Kjørklev og Geir Myre via Teams 27. februar. Rapportering av de andre tre kirkene (Spind, Herad og Vestbygda) ble gjort via Teams 3. mars. Med på befaringen i Vanse var Kristian Kjørklev, kirkeverge, Geir Myre, rådgiver kirkefag fra biskopens kontor.

Befaringsrapport utgjør sammen med visitasmeldingen inventarlistene fra Ordna Eiendom og bilder tatt under befaringer, rapporteringen til biskopen om kirkebyggene før visitasen.

Sist visitas i var i 2017 og det foreligger befaringsrapport for kirkene fra denne gang.

Fokus på universell utforming

Etter Lov om likestilling og forbud mot diskriminering kapittel 3 har offentlige og private virksomheter rettet mot allmennheten, plikt til universell utforming av virksomhetens alminnelige funksjoner. Kirkemøtet har i [sak 7/23](#) satt et økt fokus på likeverdig tilgjengelighet og tilhørighet - universell utforming av kirken.

Med universell utforming menes utforming eller tilrettelegging av hovedløsningen i de fysiske forholdene, inkludert informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT), slik at virksomhetens alminnelige funksjoner kan benyttes av flest mulig, uavhengig av funksjonsnedsettelse.

Det finnes byggetekniske standarder som definerer universell utforming. Byggets antikvariske verdi vil kunne gjøre at man i arbeidet med tilpasning i enkelte tilfeller må dispensere fra kravene.

Der det er gjort endringer eller fakta ikke lenger stemmer med kirkebyggdatabasen, må dette oppdateres. Opplysninger om tilgjengelighet hentet fra kirkebyggdatabasen gjøres også tilgjengelig i publikumsdatabasen «Kirkesøk».

Fokus på inventarregistrering og oppdateringer i kirkebyggdatabasen

Etter § 20, 4. ledd i Kirkeordning for Den norske kirke, skal menigheten føre register over kirkens inventar. Dette er utdypet i Regler for inventar og utstyr (Fastsatt av Kirkemøtet 15 april 2015) Kap. 7 § 29: «Menighetsrådet har ansvar for at alt permanent og kirkelig inventar og utstyr registreres i et nasjonalt register. Ved visitas og prostebesøk gis det rapport om registreringen. Jfr. følgende § 30 skal registeret oppdateres med anskaffelser, endringer, avhendinger og større reparasjoner.»

Vi viser videre til Rundskriv om forvaltning og registrering av kirkeinventar (Rundskriv P-2/2010 fra Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet). Her omtales bl.a. bruken av Kirkebyggdatabasen som kirkens offisielle verktøy for registrering i nasjonalt inventarregister.

For kirkekunst og kirketekstiler bør minimum årstall og navn på billedkunstner/ håndverker/ tekstilkunstner bør legges inn der dette fortsatt er kjent. Dette er kunnskap som lett kan gå tapt. Det er viktig at inventardatabasen oppdateres ved nyanskaffelser, avhendinger og tap. Gjenstander tilhørende nåværende eller tidligere kirke som er donert eller utlånt til museer eller som man har kunnskap om finnes andre steder, bør føres inn inventarlisten med anmerkning om hvor det er oppbevart/donert.

Der antall sitteplasser eller forhold angående universell utforming ikke lenger stemmer med kirkebyggdatabasen bør dette oppdateres.

Bygg

Farsund kirkelige fellesråd forvalter 5 kirkebyggbygg med status som kirkebygg etter kirkeordningen § 19. Videre et gravkapell i Farsund. Én kirke (Vanse) er fredet, to kirker har status som listeført (Spind og Farsund) og to kirker/kapell har ingen vernestatus. Gravkapellet har heller ingen vernestatus. I tillegg har menigheten et kontorbygg og menighetssal i bygninger tilknyttet den gamle prestegården i Vanse. Vestbygda og Farsund har menighetstilbygg.

Generelt om status for vedlikehold

Tallene fra kirkeundersøkelsen 2025 var ikke kommet til bispedømmekontoret da rapporten ble skrevet.

Om søknader etter midler fra Bevaringsprogrammet

Det er søkt om og innvilget midler til Vanse kirke gjennom kirkebevaringsfondet. Det er omsøkt midler til overordnet forprosjekt i Vanse og Spind.

Frelserens kirke, Farsund

Frelserens kirke, Farsund er bygget i 1905 og er den Dette er den andre kjente kirke på stedet. Kirken har status som *kirke etter kirkeordningen (§19)* og Kirken har ikke vernestatus.

Hverken kirketomt eller kirkegård er fredet. Kirken har 380 sitteplasser.

Kirkens konstruksjon, tilstand og opplysninger om vedlikehold

Kirken er murt med naturstein og er pusset med murpuss.

Eventuell kommentarer som gjelder kirkens tilstand: Liten lekkasje oppdaget.

Universell utforming

Fysiske tilpasninger for folk i rullestol:

Rullestolbrukere kan komme inn sideinngang eller annen sekundær inngang. Det er naturlig flatt terreng foran denne inngangen. De kan også komme inn hovedinngang, men dette er noe mer tungvint i forhold til parkering. Rullestolbrukere er avhengig av at andre åpner døren for dem. Kirken har faste plasser tilpasset rullestol i kirkerommet. Koret og alterringen er tilgjengelig for rullestolbrukere. Det er rullestolrampe fra skipet opp til koret. Kirken har fungerende teleslynge.

Det er toaletter (også HC toalett) i tilbygget til kirken. Det er avmerket HC parkering ved inngang til kirkens tilbygg.

Oppvarming og energibruk

Kirkens totale volum er på: 598. Det er montert digital varmestyring som er klarert for fjernstyring, som pr i dag styres lokalt.

Kirkerommet oppvarmes hovedsakelig med ESVA varme i benk. I tillegg er det panelovner på vegg.

Inventar

Orgel

Hovedorgelet er et Pipeorgel og ble installert i 2004. Det rapporteres at det fungerer svært bra.

Kirkerommet har i tillegg et Digitalt piano.

Inventarliste

Inventar er fylt inn med noe utfyllende tekst og bilder. Det planlegges å ha innholdet ferdig ført inn i løpet av 2026.

Messehagler

Messehagler finnes i alle liturgiske farger. Messehaglene oppbevares på godkjente (brede) hengere. Det er gjennomført lysskjemende tiltak for å bevare tekstiler fra falming.

Er det laget restverdiskjema? Nei

Liturgisk inventar

Døpefont er i tre og er fra 1785. Den ble reddet ut av brannen i 1901.

Altertavle er laget av Hugo Lous Mohr 1957.

Glassvindu og tårnur

Kirketårnet har mekanisk tårnur og manuelt opptrekk av lodd. Sist tilsyn av stururmaker var i 2025.

Ringeanlegg

Klokker ringes manuelt. Kirken har to klokker.

Kirkens egnethet

Kirkens lokaler oppleves svært godt egnet for vanlige gudstjenester. Kirkens lokaler er godt egnet for gjennomføring av familiegudstjenester, HEL gudstjenester, ungdomsgudstjenester etc.

Andre kommentarer

Det er ønske om rekkverk opp til galleriet.

Frelserens kirke Farsund

17/06288 Frelserens kirke i Farsund sokn, lister prosti - vedlikehold

20/04651 Restaurering av dåpsfat

25/03672 Restaurering av lysekrone

Vanse kirke

Vanse kirke er bygget i 1037 og er den Det er ikke kjent at det har vært andre kirker på stedet tidligere. Kirken har status som *kirke etter kirkeordningen (§19)* og har vernestatus som *fredet etter kulturminneloven*. Kirketomt og deler av kirkegård er fredet.

Kirken har 850 sitteplasser.

Kirkens konstruksjon, tilstand og opplysninger om vedlikehold

Kirken er murt med naturstein og er pusset med kalk. Sist overflatebehandling var i 2025.

Det er pr i dag ikke oppdaget råteskade som ikke er utbedret eller sopp eller muggproblem som ikke er behandlet. Kirken er i løpet av de siste fire årene gjennomgått med byggfaglig kompetanse.

Eventuell kommentarer som gjelder kirkens tilstand: Bra, men store fuktproblemer.

Universell utforming

Fysiske tilpasninger for folk i rullestol:

Rullestolbrukere kan komme inn hovedinngang. Det er det er naturlig flatt terreng til hoveddøren. Rullestolbrukere er avhengig av at andre åpner døren for dem. Kirken har ikke faste plasser til rullestol i kirkerommet. Koret og alterringen er ikke tilgjengelig for rullestolbrukere. Kirken har fungerende teleslynge eller andre løsninger for hørselshemmede.

Det er toalett i nærliggende bygg. Her er det også HC toalett. Det er ikke avmerket HC parkering ved kirken.

Oppvarming og energibruk

Kirkens totale volum er på: 785. Det er montert digital varmestyring som er klarert for fjernstyring, som pr i dag styres lokalt. Kirkerommet oppvarmes hovedsakelig med rørovn på gulv under benk.

Kirkerommet har enkle vinduer ytterst med koblede vinduer på innsiden. Grunnet fuktig luft i kirken, kondenseres vann på innsiden av ytterglasset.

Inventar

Orgel

Hovedorgelet er et Pipeorgel produsert av Åkerman & Lund, Knivsta, Sverige og ble installert i 2001. Det rapporteres at det er enda i bruk, men fungerer dårlig. Kirkerommet har i tillegg et Flygel.

Inventarliste

Inventar er fylt inn med noe utfyllende tekst og bilder. Det planlegges å ha innholdet ferdig ført inn i løpet av 2026.

Messehagler

Messehagler finnes i alle liturgiske farger. Messehaglene oppbevares på godkjente (brede) hengere.

Kirkekunst er vurdert av konservator. De finnes tilstandsrapport fra gjennomgangen.

Liturgisk inventar

Altertavle er laget av G. A. Lammers i 1866. Maleri som i perioder brukes utenpå er av Alfred Vågs vold.

Har kirken glassmalerier: Ja. Er det foretatt tilstandsvurdering av glassmaleriene? Nei.

Ringeanlegg

Hovedklokke ringes manuelt. Kirken har bare én klokke.

Kirkens egnethet

Kirkens lokaler oppleves noe begrenset til enkelte gudstjenester (2). Kirkens lokaler ikke godt egnet for gjennomføring av familiegudstjenester, HEL-gudstjenester, ungdomsgudstjenester etc.

Andre kommentarer

Kaldt. Lite universelt utformet. Lite plass for kirkekaffe. Mangler siderom.

Høy luftfuktighet er en stor utfordring.

Vanse

18/01607	Vedlikeholdsarbeid
25/02097	Nytt lydanlegg
25/03671	Restaurering av alterstaker
25/03673	Blått skilt fra fortidsminneforeningen
26/00615	Konservering av Lammers altertavle

Spind kirke

Spind kirke er bygget i 1776 og er den andre kjente kirke på stedet. Kirken har status som *kirke etter kirkeordningen (§19)* og har vernestatus som *automatisk listeført (1650 – 1850.)* Kirketomt og deler av kirkegård er fredet.

Kirken har 500 sitteplasser.

Kirkens konstruksjon, tilstand og opplysninger om vedlikehold

Kirken er laftet av tømmer og er kledd med malt trepanel. Sist overflatebehandling var i 2019. Kirken ble sist vasket for svartsopp.

Det er pr i dag ikke oppdaget råteskade som ikke er utbedret. Det er pr i dag ikke oppdaget sopp eller muggproblem som ikke er behandlet.

Kirken er i løpet av de siste fire årene gjennomgått med byggfaglig kompetanse.

Eventuell kommentarer som gjelder kirkens tilstand: Behov for både utvendig og innvendig vedlikehold. Avflassing inne - benker og marmorsøyle. Kirketeppe i ferd med å gå i oppløsning. Utrede tidligere vannskade i takmaleri. Eventuelt fukt under kirkegulv utredes.

Universell utforming

Fysiske tilpasninger for folk i rullestol:

Rullestolbrukere kan komme inn sideinngang. Det legges flyttbar rampe opp ett trinn.

Rullestolbrukere er avhengig av at andre åpner døren for dem. Kirken har ikke faste plasser til

rullestol i kirkerommet. Koret og alterringen er tilgjengelig for rullestolbrukere. Kirken har fungerende teleslynge eller andre løsninger for hørselshemmede.

Andre tilpasninger for folk med nedsatt hørsel, dårlig syn etc:

Skipet og koret er på samme gulvplan.

Det er toalett i nærliggende bygg. Det er avmerket HC parkering ved kirken.

Oppvarming og energibruk

Kirkens totale volum er på: 219. Det er montert digital varmestyring som kan fjernstyres.

Kirkerommet oppvarmes hovedsakelig med rørovn på gulv under benk.

Vinduer: Kirkerommet har kun enkle vinduer.

Inventar

Orgel

Hovedorgelet er et Pipeorgel. Det rapporteres at det fungerer bra. Kirkerommet har i tillegg et Digitalt piano.

Inventarliste

Inventar er fylt inn med noe utfyllende tekst og bilder. Det planlegges å ha innholdet ferdig ført inn i løpet av 2026.

Messehagler

Messehagler finnes i grønt og hvitt.

Ringeanlegg

Hovedklokke ringes manuelt. Kirken har bare én klokke.

Kirkens egnethet

Kirkens lokaler oppleves godt egnet for vanlige gudstjenester. Kirkens lokaler ikke godt egnet for gjennomføring av familiegudstjenester, HEL-gudstjenester, ungdomsgudstjenester etc.

Universell tilgjengelighet er begrenset. Generelt behov for vedlikehold. Det er søkt om midler til overordnet forprosjekt.

Spind

18/01608	Vedlikehold
18/04128	Søkand om skap i sakristi
20/03415	Informasjonstavle

Herad kirke, Farsund

Herad kirke, Farsund er bygget i 1957 og er den tredje kjente kirke på stedet. Kirken som brant i 1948 var bare litt over hundre år og erstattet en kirke bygd ca 1570. Kirken har status som *kirke etter kirkeordningen (§19)* og har vernestatus som *ikke vernet*. Da tidligere kirke lå noe nord for dagens kirke, er ikke kirketomt fredet, men en del av kirkegården er fredet (KMLID 84555-4).

Kirken har 170 sitteplasser.

Kirkens konstruksjon, tilstand og opplysninger om vedlikehold

Kirken er støpt i betong og er kledd med malt trepanel.

Kirkens tilstand karakteriseres som bra.

Universell utforming

Fysiske tilpasninger for folk i rullestol:

Rullestolbrukere kan komme inn hovedinngang. Det er naturlig flatt terreng til hoveddøren. Rullestolbrukere er avhengig av at andre åpner døren for dem. Kirken har løse stoler i kirkerommet som rigges ved behov. Koret og alterringen er ikke tilgjengelig for rullestolbrukere. Det er ikke rampe fra skipet opp til koret. Kirken har fungerende teleslynge eller andre løsninger for hørselshemmede.

Det er toaletter (også HC toalett) i kirkebygget. Det er ikke avmerket HC parkering ved kirken.

Oppvarming og energibruk

Kirkens totale volum er på: 247. Det er montert digital varmestyring som kan fjernstyres.

Kirkerommet oppvarmes hovedsakelig med varmepumpe. I tillegg er det panelovner på vegg.

Energiøkonomisering: luft til luft (Varmepumpe).

Vinduer: Kirkerommet har isolasjonsvindu.

Inventar

Orgel

Hovedorgelet er et Pipeorgel. Det rapporteres at det fungerer bra.

Kirkerommet har i tillegg et Akustisk piano.

Inventarliste

Inventar er fylt inn med noe utfyllende tekst og bilder. Det planlegges å ha innholdet ferdig ført inn i løpet av 2026.

Messehagler

Messehagler finnes i grønt og rødt. Messehaglene oppbevares på godkjente (brede) hengere.

Ringeanlegg

Hovedklokke ringes manuelt. Kirken har bare én klokke.

Kirkens egnethet

Kirkens lokaler oppleves svært godt egnet for vanlige gudstjenester. Kirkens lokaler er godt egnet for gjennomføring av familiegudstjenester, HEL-gudstjenester, ungdomsgudstjenester etc.

Siden sist

Herad kirke

22/02166 Installasjon av ny varmepumpe

Vestbygda kapell, Farsund

Vestbygda kapell, Farsund er bygget i 1909. Det er ikke kjent at det har vært andre kirker på stedet tidligere. Kirken har status som *kirke etter kirkeordningen (§19)* og har vernestatus som *ikke vernet*. Hverken kirketomt eller kirkegård er fredet.

Kirken har 320 sitteplasser.

[Kirkens konstruksjon, tilstand og opplysninger om vedlikehold](#)

Kirken er bygd som trekirke av reisverk og er kledd med malt trepanel.

Eventuell kommentarer som gjelder kirkens tilstand: Råteskader på vindu og dør vendt mot havet.

Universell utforming

Fysiske tilpasninger for folk i rullestol:

Rullestolbrukere kan komme inn hovedinngang. Det er naturlig flatt terreng til hoveddøren eller via tilbygget. Rullestolbrukere er avhengig av at andre åpner døren for dem. Kirken har ikke faste plasser til rullestol i kirkerommet. Koret og alterringen er ikke tilgjengelig for rullestolbrukere. Det er ikke rampe fra skipet opp til koret. Kirken har fungerende teleslynge eller andre løsninger for hørselshemmede.

Det er toaletter (også HC toalett) i kirkebyggets tilbygg. I tilbygget er det heis opp til andre etasje. Det er avmerket HC parkering ved kirken.

Oppvarming og energibruk

Kirkens totale volum er på: 254. Det er montert digital varmestyring som kan fjernstyres.

Kirkerommet oppvarmes hovedsakelig med varmepumpe I tillegg er det panelovner på vegg.

Energiøkonomisering: luft til luft (Varmepumpe).

Vinduer: Kirkerommet har enkle vinduer ytterst med koblede vinduer på innsiden.

Inventar

Orgel

Hovedorgelet er et Pipeorgel. Det rapporteres at det fungerer bra. Kirkerommet har i tillegg et Flygel.

Inventarliste

Inventar er fylt inn med noe utfyllende tekst og bilder. Det planlegges å ha innholdet ferdig ført inn i løpet av 2026.

Messehagler

Messehagel finnes i rødt. Messehagel oppbevares på godkjent (bred) henger.

Ringeanlegg

Hovedklokke ringes manuelt. Kirken har bare én klokke.

Kirkens egnethet

Kirkens lokaler oppleves svært godt egnet for vanlige gudstjenester. Kirkens lokaler er godt egnet for gjennomføring av familiegudstjenester, HEL-gudstjenester, ungdomsgudstjenester etc.

Siden sist

Vestbygda kapell

17/03302, Kunstutstilling

20/03596, Kunst i Vestbygda kapell

22/02165, Oppgradering av varmepumpe

Litteratur

Farsund kirke

- En by og en bank: Farsunds historie og Farsunds sparebanks 100 års historie. Avsnitt s82-96 samt noe under avsnittet om Otto tiden (1942)
- Ceremonierne og hans høiædle Høiærværdigheds - Dr. Eiler Hagerups Tale ved Farsunds Kirkes Indvielse (1785)

Spind kirke

- Spind: en bygdebok S 25-57 (1966)

STRATEGIPLAN FOR FARSUND MENIGHET FOR PERIODEN 2024- 2028

VÅRE VERDIER:

Våre verdier i Farsund menighet er basert på et ønske om å bygge en menighet etter Guds hjerte.

- Raus
- Omsorgsfull
- Levende
- For alle

Strategiplanen skal være et verktøy for at menigheten skal utvikle seg i retning av de mål som visjonen gir oss.

MENIGHETENS VISJON: *En menighet som ser - på tvers av generasjoner.*

Farsund menighet ønsker:

- At du skal bli sett ,inkludert og føle deg velkommen.
- At du skal se Jesus, og bli sett av Ham.
- At du skal oppleve gleden i et levende og inkluderende fellesskap.

FORMÅL: Farsund menighet skal være en god plass å være som omfavner alle.

Kort organisatorisk beskrivelse av Farsund menighet

Farsund menighet er én av to menigheter innenfor Farsund kirkelige fellesråd.

Menigheten har tre kirker. Hovedkirka er Frelserens kirke, med annekskirkene Spind og Herad. Innbyggertallet i soknet er 4355 og av disse er 2977 medlemmer av Den norske kirke (68,4 %).

Menigheten har ca.135 frivillige registrert i ulike små og store oppgaver, i tillegg til 9 ansatte (organist 70%, trosopplærer 100%, familie og ungdomsarbeider 100%, kirketjener 30%, renholder 40%, diakon 50%, administrasjonsleder 80%, spesialprest 50% og sokneprest 100%).

Menigheten har et variert aktivitetstilbud for ulike aldersgrupper med kor, barneklubber, ungdomsklubb, misjonsgrupper, trosopplæringstiltak, diakonale møteplasser, bibelgrupper, og andre grupper. Menighetsrådet består av ti valgte medlemmer samt soknepresten, og fem varamedlemmer. Det er utvalg for trosopplæring, økonomi, gudstjeneste, ungdomsarbeid, diakoni og bærekraft.

ARBEIDET MED STRATEGIPLANEN: Menighetsrådet vedtok planen i 2021. Nåværende MR har valgt å revidere planen. Utvalget består av: Gunnar Fosslund, Berit Velle Andreassen, Elin Haugland, Henning Huseby Jansen og Arild Tobiassen. Målet med strategiplanen er å få et styringsdokument som skal være retningsgivende for arbeidet for denne arbeidsperioden (dette menighetsrådets periode) og følges opp av menighetsrådet årlig, før menighetens årsmøte.

Strategiplanen er delt inn i 5 hovedområder:

- A. Barne- og ungdomsarbeid**
- B. Diakoni**
- C. Smågruppfellesskap**
- D. Gudstjeneste**
- E. Frivillighet**

A: BARNE- OG UNGDOMSARBEID

MÅL: Farsund menighet ønsker at barn og unge skal bli kjent med Jesus og bli inkludert i fellesskapet.

Tiltak:

1. Sikre tiltak for alle aldersgrupper fra 0-18 år og anerkjenne og videreføre de gode kontinuerlige tiltakene som finnes.
2. Evaluere og videreutvikle trosopplæringstiltakene samt styrke samarbeidet mellom disse og de kontinuerlige tiltakene.
3. Arbeide for at familiegudstjenestene og andre gudstjenester skal oppleves trosstyrkende, og som et godt sted å være.
4. Tilrettelegge lokalene slik at det blir enklere for foreldre å ta med barn på gudstjenester.
5. Videreføre den gode aktiviteten av barne- og ungdomsarbeid på K2, samt sikre overgang mellom alderstrinnene.

B. DIAKONI

MÅL: Farsund menighet ønsker at enkeltmennesker skal kjenne seg sett og møtt gjennom ulike faser og alle slags dager i livet.

Tiltak:

1. Fellesskapsbyggende arbeid skal gjenkjennes i alle arrangementer ved at vi hjelper nye inn og gir rom for flere.
2. Drive oppsøkende arbeid for dem som av ulike grunner ikke har mulighet til å delta på menighetens arrangementer.
3. Møte mennesker i alle livets faser fra ung til gammel, og gi et tilbud for mennesker som har erfart ulike former for tap og sorg.
4. Hjelp mennesker til å finne og oppdage verdien av den gode stillheten.
5. Sette søkelys på bærekraft i alt vårt arbeid

C. SMÅGRUPPEFELLESKAP

MÅL: Alle som ønsker det skal få tilbud om å være med i smågruppefellesskap.

Tiltak:

1. Arbeide for å få en koordinator som kan lede smågruppearbeidet i menigheten.
2. Alpha kurs
3. Lage enkelt informasjonsmaterieill til utdeling på gudstjenester (kirkevert), ved dåps-samtaler (prest), til konfirmantforeldre og andre foreldre knyttet til trosopplærings-tiltak (trosopplærer, prest) og andre vi kommer i kontakt med (alle).
4. Gi tydelig informasjon på sosiale medier og nettside.
5. Informere på storskjerm før og etter gudstjenesten samt i kunngjøringer.
6. Skrive om smågruppene i Menighetsbladet.

Styringsgruppen ønsker at smågruppefellesskap skal prege alt arbeidet i menigheten.

D. GUDSTJENESTE

MÅL: Farsund menighet vil arbeide for at alle generasjoner kommer til gudstjeneste, skal føle seg velkommen og oppleve et inkluderende fellesskap. Flere blir døpt og nye kommer til tro.

Tiltak:

1. Gudstjenesten skal være forståelig.
2. Det skal være ordinære og familiegudstjenester hver måned .
3. Det skal være variasjon i det musikalske uttrykket.
4. Alle har et ansvar for å inkludere andre (smile, snakke med, si hei etc).
5. Etter hver gudstjenesten skal det være kirkekaffe, eller noe annet sosialt for å bygge relasjo-ner.
6. Kirkeverter har en viktig sosial funksjon og må også rekrutteres fra yngre aldersgrupper.

E. FRIVILLIGHET

MÅL: Frivillighetsarbeidet i Farsund menighet er viktig og det er et mål å få flest mulig med.

Tiltak:

1. Arbeide for å få en frivillighetskoordinator.
2. Framsnakke og anerkjenne frivillighet slik at det oppleves meningsfullt.

3. Arbeide for å få flere frivillige både ved direkte kontakt, ved hjelp av informasjonsmateriell og sosiale medier
4. Gjøre det lett for frivillige å bruke sine talenter/ressurser/evner i Farsund menighet.
5. Frivillighetsarbeidets omfang og varighet kan være avklart på forhånd.

DEN NORSKE KYRKJA

Agder og Telemark biskop

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Dato: 29.04.2026

Vår ref: 24/02193-3 THS

Dykkar ref:

Visitasprotokoll Kviteseid 2026

Biskopen takkar igjen for flotte visitasdagar i Kviteseid sokn.

Her er visitasprotokoll som inneheld:

- Visitasforedrag frå biskop
- Kyrkjebyggrapport
- Visitasprogram
- Kyrkjelyden si årsmelding 2024

Med helsing

Stein Reinertsen
Biskop

Trine H Syvertsen
Kyrkjefagsjef

Dokumentet er elektronisk godkjend og har difor ingen signatur.

Vedlegg:

Kirkebyggrapport Kviteseid 2024
Visitasforedrag Kviteseid 2026
Visitasprogram Kviteseid 2026
årsmelding 2024

Kopi til:

Agder og Telemark bispedømmeråd

Postboks 208

4662
KRISTIANSAND S

Mottakarar:

Postadresse:	E-post: agder.biskop@kirken.no	Telefon: +47 38 10 51	Sakshandsamar
Postboks 208	Web:	20	
4662 KRISTIANSAND S	Org.nr.:818 066 872	Telefaks:	Trine H Syvertsen

Prosten i Øvre Telemark prosti	Seljord	3840 SELJORD
	kyrkjekontorBrøløsvn	
	13 a	
Kviteseid sokneråd	Kviteseidgata 13	3850 KVITeseID
Soknepresten i Kviteseid sokn	Kviteseidgata 13	3850 KVITeseID
Kviteseid kommune	Kviteseidgata 13	3850 KVITeseID

Rapport fra befaring av kirkebygg før visitas i Kviteseid – 2024

19. september 2024

Om befaringen

Om befaringen og befaringsrapporten

Befaringen fant sted **19.september 2024**. Med på befaringen var Kristen Salmelid, kirkeverge i Kviteseid, Håkon Heggtveit, kirkegårdsarbeider/ kirketjener, Tone Klev Furnes, seniorrådgiver kultur og Geir Myre, rådgiver kirkefag fra biskopens kontor. Vi hilste også på sokneprest Sigrun Lønning Solvang under lunsj.

Befaringsrapport utgjør sammen med visitasmeldingens del om kirkebygg, inventarlistene fra kirkebyggdatabasen og bilder tatt under befaringen, og registrering før visitasen. Kontoret har også hatt en gjennomgang av menighetenes årsmeldinger siden 2016 som har gode beskrivelser av tiltak gjort de enkelte år. Sist visitas i var i 2016 og det foreligger befaringsrapport for kirkene fra denne gang.

Fokus på universell utforming

Etter *Lov om likestilling og forbud mot diskriminering kapittel 3* har offentlige og private virksomheter rettet mot allmennheten, plikt til universell utforming av virksomhetens alminnelige funksjoner. Kirkemøtet har i [sak 7/23](#) satt et økt fokus på likeverdig tilgjengelighet og tilhørighet - universell utforming av kirken.

Med universell utforming menes utforming eller tilrettelegging av hovedløsningen i de fysiske forholdene, inkludert informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT), slik at virksomhetens alminnelige funksjoner kan benyttes av flest mulig, uavhengig av funksjonsnedsettelse.

Det finnes byggetekniske standarder som definerer universell utforming. Byggets antikvariske verdi vil kunne gjøre at man i arbeidet med tilpasning i enkelte tilfeller må dispensere fra kravene.

Der det er gjort endringer eller fakta ikke lenger stemmer med kirkebyggdatabasen, må dette oppdateres. Opplysninger om tilgjengelighet hentet fra kirkebyggdatabasen gjøres også tilgjengelig i publikumsdatabasen «Kirkesøk».

Fokus på inventarregistrering og oppdateringer i kirkebyggdatabasen

Etter § 20, 4. ledd i *Kirkeordning for Den norske kirke*, skal menigheten føre register over kirkens inventar. Dette er utdypet i *Regler for inventar og utstyr* (Fastsatt av Kirkemøtet 15 april 2015) Kap. 7 § 29: «Menighetsrådet har ansvar for at alt permanent og kirkelig inventar og utstyr registreres i et nasjonalt register. Ved visitas og prostebesøk gis det rapport om registreringen. Jfr. følgende § 30 skal registeret oppdateres med anskaffelser, endringer, avhendinger og større reparasjoner.»

Vi viser videre til Rundskriv om forvaltning og registrering av kirkeinventar (Rundskriv P-2/2010 fra Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet). Her omtales bl.a. bruken av Kirkebyggdatabasen som kirkens offisielle verktøy for registrering i nasjonalt inventarregister.

For kirkekunst og kirketekstiler bør minimum årstall og navn på billedkunstner/ håndverker/ tekstilkunstner legges inn der dette fortsatt er kjent. Dette er kunnskap som ellers lett kan gå tapt.

Det er viktig at inventardatabasen oppdateres ved nyanskaffelser, avhendinger og tap. Gjenstander tilhørende nåværende eller tidligere kirke som er donert eller utlånt til museér eller som man har

kunnskap om finnes andre steder, bør føres inn inventarlisten med anmerkning om hvor det er oppbevart/donert.

Der antall sitteplasser eller forhold angående universell utforming ikke lenger stemmer med kirkebygdatabasen bør dette oppdateres.

Inventarlister

Inventar er fylt inn med noe utfyllende tekst og bilder. Det forventes å ha innholdet ferdig ført inn i løpet av primo 2025.

Bygg

Kviteseid kirkelige fellesråd forvalter 6 kirkebygg. Det er enkle servicebygg for gravplass ved Kilen, Vrådal og Brunkeberg og et kombinert menighetslokale og servicebygg ved Kviteseid kyrkje.

Generelt om status for vedlikehold

Oppsummerte verdier for kirker(r) i KA sin kirkeundersøkelse 2021

Radetiketter	Summer av Yttervegger	Summer av Yttertak og tårn	Summer av Grunn og fundamenter	Summer av Interiør og inventar	Summer av Sikring av verdigjenstander	Summer av Orgel	Summer av Brann- og tyverisikring	Summer av Tekniske inst og innklima	Summer av Utendørs	Summer av Tilgjengelighet	Summer av Funksjonalitet
Brunkeberg kyrkje	0	1	1	1	0	0	1	1	0	1	0
Fjågesund kyrkje	0	0	0	0	2	3	0	1	1	1	1
Kilen kapell	1	0	1	1	1	3	1	1	1	2	1
Kviteseid gamle kyrkje	2	1	1	1	1	1	0	0	1	3	1
Kviteseid kyrkje	0	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0
Vrådal kyrkje	1	2	1	1	0	1	0	1	1	0	0

Overflatebehandling

I rundskriv Q06/2020 - Forvaltning av kirke, gravplass og kirkens omgivelser som kulturminne og kulturmiljø (kirkerundskrivet) vises det under punkt 2.5 til at «Innvendig og utvendig overflatebehandling på fredete kirker er søknadspliktig etter kulturminneloven»

Når det gjelder listeførte kirker står det i punkt 2.3.4: «Mindre utvendige og innvendige arbeider kan utføres uten å konsultere Riksantikvaren, dersom de går ut på å videreføre eksisterende overflatebehandling i form av malingstyper og farge etc.» Å videreføre eksisterende overflatebehandling viser da til den typen maling som er brukt tradisjonelt. I praksis vil dette på

listeførte kirker med malt trepanel at man viderefører tradisjonell overflatebehandling med linoljemaling. Vi viser her til Riksantikvarens artikkel om bruk av linoljemaling på deres hjemmeside.

Bevaringsprogram

Det er pr i dag ikke søkt om midler fra bevaringsfondet. Vrådal kirke kan f.eks. være en kandidat til søknad om midler i forbindelse med reparasjon av tak. Ellers er det viktig at man har eller skaffer seg gode oversikter gjennom overordnede forprosjekter.

Vrådal kirke

Nåværende Vrådal kirke står på (gnr. 13/4) Sanden, et bruk av (13) Nordbø, dit kirkestedet ble flyttet i 1886. Kirken stod ferdig bygget i 1887. Listeført langkirke i tre. Bygget etter Grosch Chr. H. Tegninger

Det tidligere kirkestedet ligger en drøy kilometer mot øst på Roholt. Vrådal stavkirke 1 og Vrådal kirke 2 sto på Vrådal gamle kirkested og er datert tilbake til før 1395 og 1686. Det gamle kirkestedet er opparbeidet med rydding av busker og kvist i senere år.

Kirkens konstruksjon, tilstand og opplysninger om vedlikehold

Kirken er laftet av tømmer og er kledd med malt trepanel. Sist overflatebehandling var i 2016. Da benyttet man linoljemaling. Kirken ble sist vasket for svartsopp Før sist maling

Det er pr i dag ikke oppdaget råteskade som ikke er utbedret. Det er pr i dag ikke oppdaget sopp eller muggproblem som ikke er behandlet.

Kirken har ikke vært gjennomgått av noen med byggfaglig kompetanse de siste fire årene.

Eventuell kommentarer som gjelder kirkens tilstand:

Våpenhus har gjennomgått en stor oppussing. Gulv i sakristi er skiftet ut og gjort muse-tett og er isolert. Utgangsdør fra sakristi er skiftet ut.

Universell utforming

Fysiske tilpasninger for folk i rullestol:

Rullestolbrukere kan komme inn hovedinngang. Det er permanent rampe som fører til hoveddør. Rullestolbrukere er avhengig av at andre åpner døren for dem. Kikren har ikke faste plasser til rullestol i kirkerommet. Koret og alterringen er ikke tilgjengelig for rullestolbrukere. Det er tre trinn opp til koret.

Det er toalett i nærliggende servicebygg men man må krysse hovedveg for å komme dit.

Det er ikke avmerket HC parkering ved kirken.

Oppvarming og energibruk

Kirkens totale areal er på: 212 m². Det er montert digital varmestyring som kan fjernstyres.

Kirkerommet oppvarmes hovedsakelig med ovner på underside av benk. Det er to typer ovner.

Energiøkonomisering:

Vinduer: Kirkerommet har enkle vinduer ytterst med koblede vinduer på innsiden.

Orgel

Orgelet (på vestgalleriet) er et pipeorgel, har ti stemmer og ble bygget av Norsk Orgel- og Harmoniumfabrikk i 1962. Det rapporteres å fungere bra. Verneverdi ikke vurdert.

I 2020 ble pianoet ødelagt av mus, og derfor avhendet i 2021. Pianoet ble ikke erstattet, i stedet brukes i dag et medbrakt el- piano siden det uansett er lite plass i koret. Det ble kjøpt i 2022 for å ha inne i Vrådal kirke og på utegudstjenester.

Kunst og inventar

Messehagler

Også en grønn messehagel ble ødelagt av mus i 2020. Messehagelen var et elevarbeid fra en skole (Lunde videregående skole 1994) og kunne ikke repareres. En dyktig syerske i bygda sydde ny grønn messehagel. (Endringer føres inn i databasen/ Ordna eiendom). Messehagler finnes i dag i grønn (ny), en rød med gullfarget kors og en rød/hvit vendbar fra Husfliden.

Altertavle

Kirkeleksikonet oppgir at alteret er bord fra senrenessanse og stammer fra 1686 (altså overført fra gamlekirken), men det er mulig at dette gjelder altertavlen. I kirkebyggdatabasen er oppført at alterbordet antakelig stammer fra stavkirken og ble brukt i neste kirke på Roholdt.

Det gamle alterbordet fra stavkirken sies å stå i sakristiet. (norske-kirker.net).

På befaringen blir det opplyst at bunnen av alteret (bordet) er fra den gamle middelalderkirken.

Krusifiks datert senmiddelalder henger på korets fondvegg og har inskripsjon på baksiden:

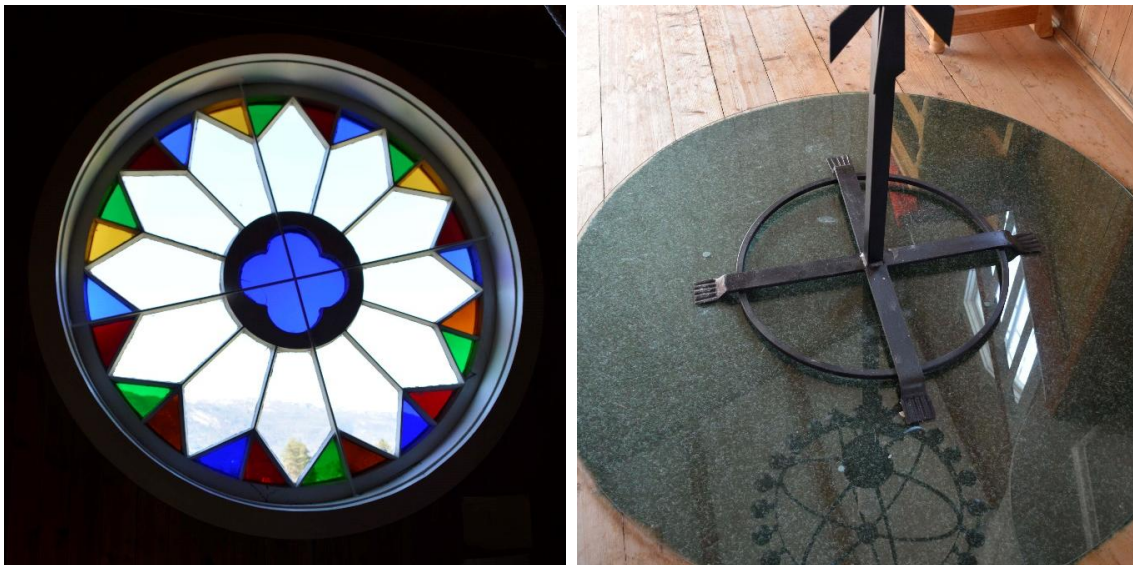
”Skjænket til Vrådals Kirke ved Olav Bykstuen 1719”. Brudestoler fra 1989 i gyllenlær.

Ikonbilder

På fondveggen henger fire ikonbilder, to på hver side av altertavlen. Det ble tidligere gitt tillatelse til at de kunne henge midlertidig i inntil to år. Det planlegges nå søknad om godkjenning som permanent plassering.

Rosevinduet og prekestol

Rosevinduet. Ved forrige vistas ble det notert sprekker i den innerste blå rosen i rosevinduet og med tilråding om sikring og restaurering. Det er ikke gjort noe med dette, og der er behov for tiltak. Det er ønsket om installering av belysning slik at vinduet kan ses utenfra. Fra bispedømmet er der liknende eksempler der rosevinduet er belyst innenfra, til glede for forbigående og lokal befolkningen. Ta gjerne kontakt med rådgivere på bispedømmekontoret for råd om sikringstiltak og belysning.

Lysglobe er satt opp på en polert steinskive som beskytter mot brann om et lys skulle falle i gulvet.

Prekestolen i tre står inntil sørveggen og har oppgang fra koret.

Døpefont og annet liturgisk inventar

Døpefonten er kvadratisk, kalkformet og har lokk. Prosesjonskors laget av Hæge Aasmundtveit (2009).

Ringeanlegg

Hovedklokke ringes manuelt. Kirken har bare én klokke. Det er relativt grei trapp til klokken med gelender på ene siden. Det er strukket tau ned til etasjen under slik at ringingen kan skje derfra. Det er ikke montert manuell hammer med tau slik at enkeltslag kan gjøres fra etasjen under.

Siden sist:

- Skiftet til LED basert belysning ute
- Flaggstengene kom på plass i 2019, vedlikeholdes og (flagges) av frivillige
- Tilstandsrapporter på taket i flere av kirkene (Vrådal 2017)
- 2018: Maling utvendig, brannslanger
- Kjøkkenet er oppgardert ved snekker.
- Sakristiet har fått nytt gulv og bjelkelag for å få det musetett. Ny dør til sakristiet.

Utfordringer drøftet under befaring:

- Hoved parkering på andre side av veien.

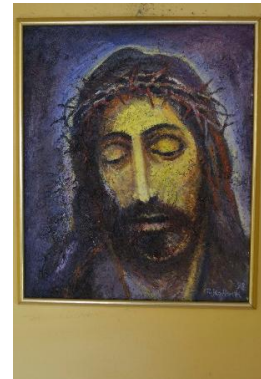

- Teppet i våpenhuset er i grønn nålefilt og vanskelig å rengjøre. Det planlegges ny løper i kirkerommet. Gulvet er slitt og det vurderes å slipe og male det før anskaffelse av ny

løper. Det er søknadspliktige tiltak. Ta gjerne kontakt med rådgiver på bispedømmekontoret for veiledning i søknadsprosessen.

Hoveddør til kirken er sprukket og det er behov for tiltak. Da det også er ønske om ny dør og mulige endringer av konstruksjon er ut over vanlig vedlikehold og krever søknadsprosess.

- Døren fra kirkerommet til våpenhuset stenger for nedgang fra galleriet. Dette er en praktisk utfordring.
- Det er behov for etter hvert å renovere tak. Bl.a. er det råte i de små spirene.
- Bårerommet er noe preget av fuktflekker, og det er en soppvekst i dørkarmen.
- Reidar Kolbreks (f. 1939) maleri, et Kristusansikt fra 1999, er utsatt for fukt, og det bør flyttes inntil klima forhold i bårerommet er utbedret. Det er behov for tiltak. Et firma kan gjerne konsulteres for råd og videre gang.

Kirkens egnethet

Kirkens funksjonalitet er satt til verdi 0 (Ingenting å utsette) i kirkeundersøkelsen i 2021. Kirkerommet er lyst og trivelig, og med nytt sakristi og oppusset dåpssakristi har kirken brukbare fasiliteter. Toalettfasilitetene er tungvinte ved at veien må krysses og man må inn i annet bygg.

Uteområde

Kirkelig fellestråd fikk i 2022 satt opp et skur for renovasjonshåndtering og for lagring til kirkegård. Det ble også satt opp nytt gjerde mellom kirkegård og parkeringsplass.

Kirkeport i smijern

Kviteseid gamle kirke

Kviteseid gamle kirke er bygget i 1150 i romansk stil, bygget av stein. Det er ikke kjent at det har vært andre kirker på stedet tidligere. Kirken har status som kirke etter kirkeordningen (§19) og har vernestatus som fredet etter kulturminneloven. Kirketomt er fredet. Kirken kan være den eldste kirken i Telemark. Rektangulært skip med samlere kor og absis. Inngang fra sørportal og østportal.

Kirken har 150 sitteplasser. (I kirkebyggdatabasen står også oppgitt 150.)

Kirkene ble restaurert 1929 og 1969. I forbindelse med at ene sidevegg falt ned og måtte bygges opp igjen, ble det satt inn noe større vinduer.

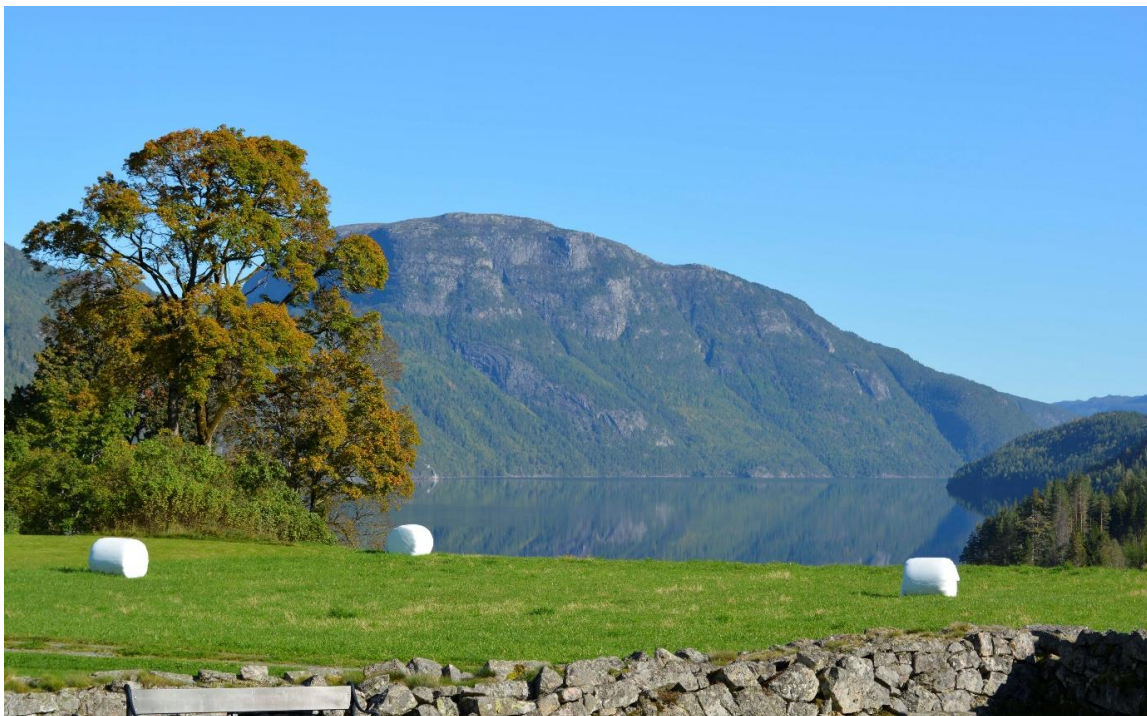
Kirkens konstruksjon, tilstand og opplysninger om vedlikehold

Det ble laget en tilstandsrapport for kirken i 2017. I 2018 ble det startet produksjon av ny spon til taket på apsisen, for hånd med øks. Det var vanskelig å finne godt nok virke (malm fra furu). I 2019 var alle 8000 spon ferdiglagd og ble lagt på taket. Det ble tjæremalt først i 2023 grunnet problem med å skaffe nok tjære.

- Større arbeid og reparasjon av tak samt nye takrenner (2020).
- Reparasjon av kyrkjeklokke og «våpenhus». Bra stand 2024. Problem med svaler i våpenhus.
- Kirkegulvet ble slipt i forbindelse med et privat bryllup.

Gamle Kviteseid kirke ligger vakkert til med utsikt ut over Kviteseidvatnet.

Universell utforming

Rullestolbrukere kan komme inn hovedinngang når det legges ut midlertidige ramper. Kirken har ikke faste plasser til rullestol i kirkerommet. Det er to trinn opp til koret og alterringen.

Oppvarming og energibruk

Kirkerommet oppvarmes hovedsakelig med rørovn på gulv under benk.

Orgel

Kirken har et pipeorgel av type Olsen & Jørgensen, Kristiania 1922. Stemmetall er 6, og det har 1 manual og anhangspedal. Tidligere oppstillingssted var Flatdal kirke. Orgelet ble installert i 2008/2009 etter tilsyn/reparasjon ved Henrik Brinch Hansen og ombygging/installering ved Dagfinn Köhn. Orgelet erstattet et harmonium av ukjent fabrikat og ukjent årstall. Orgelet rapporteres å fungere bra. Høy verneverdi.

Kunst og inventar

Altertavle

Altertavlen dateres til 1732. Tavlen har søylepar i to etasjer og rundbue øverst. Motivet i nederste felt er nattverden, det midterste feltet fremstiller korsfestelsen og motivet i rundbuen øverst viser kvinnene ved graven. På toppunktet av rundbuen øverst er en figur av den oppstandne Kristus. På tverrbjelken bak altertavlen står evangelistfigurene Matteus, Markus, Lukas og Johannes med attributter og fargerike kapper. Evangelistene er fremstilt gjennom fine utskjæringer, og det er plassert to på hver side av altertavlen.

Alterpartiet har tre repositoria.

Messehagler

Rød med hvitt kors og hvit bord med gullbroderi

Kalkmalerier

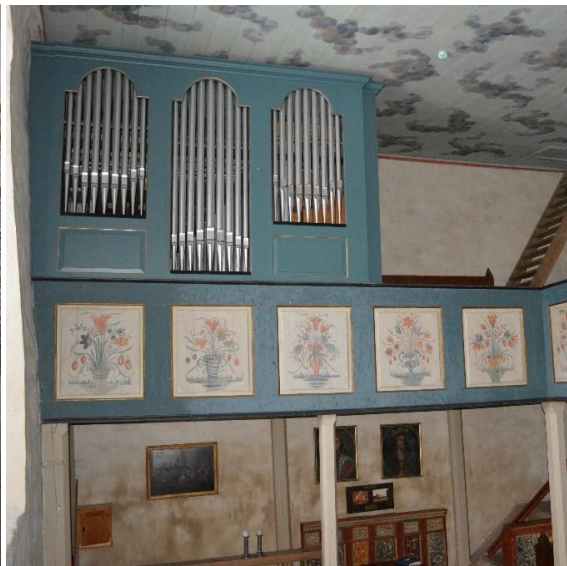
I koret er det avdekt innvielseskors fra 1200-tallet og kalkmalerier av dyr, skip, en soldat og inskripsjoner, antagelig fra 1500-1600-tallet. I 1713-14 dekorerte Thomas Blixius himlingen i koret med bladverk og gallerifronten med blomsterranker.

Kirken ble restaurert i 1929. Den gråhvite kalken som var malt over himling og panel, ble fjernet. Dermed kom den fargerike rosemalingen fra 1700-tallet igjen til sin rett. Den innvendige restaureringen ble ført videre og fullført i 1969. Kalken på veggene i koret og absis ble da fjernet og mange gamle tegninger kom fram. (Kalkmalerier og inskripsjoner fra 1500- og 1600-tallet). Inngangsportalen til kirken er svært sjelden. En utskåren bue av tre er lagt inn i muren over døra og med to drager flettet inn i hverandre i strid. (Sauherad kirke og Fjære kirke har liknende motiv).

Den enkle, og monumentale korbuen skal være uendret siden slutten av 1100-tallet. På hver side av korbuen er nisjer til sidealtre. Korgulvet er hevet et par trinn over skipets gulv.

Rosemaling er en form for dekorativ maling med røtter i norsk folkekunst og i hovedsak utført i bygdene under 1700- og 1800-tallet. Stilen har ofte et lokalt preg, men tidvis sterkt regionalt særpreg. Hallingdal og Telemark er for eksempel regioner med sterkt særpreg i utførelse og motiv. Mest fremtredende dekorelementer er akantusranker, rocailler, og blomster av ulike slag. Det er med inspirasjon fra denne dekorative kunsten at Thomas Blix (Thomas Olsen Blix, 1676 - 1729) i 1714 dekorerte Kviteseid kirke.

Han dekorerte himlingen over koret (se forside) og den gamle paneleringen innenfor inngangsdøra med akantuselementer, samt galleribrystningen med blomstermotiv.

Skymalingen i skipets tak er fra restaureringen i 1929, mens taket i våpenhuset har skymaling fra 1700-tallet.

Den timeglass-formede døpefonten er av tre med utskårne ornamenter er fra 1600-tallet.

Den eldste døpefonten er ikke registrert, men under restaureringen i 1929 ble det funnet en som sto skjult, som en stolpe under prekestolen. Denne ble pusset opp og står i dag inne i koret. Den er utskåret i tre, formet som et timeglass og dekorert i sterke farger med

renessanseornamenter (Finn Kraft-Restaureringen av Kviteseid kirke, sommeren 1929). I Kirkebyggdatabasen gitt dateringen ca. 1500- tallet. En annen døpefont med lokk, med senere datering, er holdt i nøytrale farger av hvitt og blått, og har en ren og klar stil.

Prekestolen er enkel og tønneformet, og malt i blå farge.

Lesepult er ny - Lysekronen i skipet er restaurert av gjørtler.

Maleriet som henger over nisjen ved prekestolen, er motivet Jesu lidelse og fremstiller nedtakelse fra korset. Maleriet ble gitt som gave til kirken i 1714.

I boken for kirkens 750- års jubileum i 2010 er kirkens historie, eksteriør og interiør beskrevet. Blant annet kan vi lese om den såkalte brødsteinen eller "tårestein". Steinen er avlang, måler 37 x 32 cm, og er av mineralet serpentin. Steinens form kan likne på et brød, og den er grønn med svarte prikker. Finn Kraft skriver at steinen hører til de hellige steiner som vi kjenner fra folkevandringstiden. I hedensk tid ble den dyrket av forfedrene våre i den tro at den gav vekst og grøde. Da kristendommen kom, mistet ikke folk troen på den hellige steinen, men flyttet den inn i kirken, forteller Finn Kraft. (Kviteseid gamle kyrkje 750 år, s. 80).

Den ovale steinen ligger i dag i et repositorium i venstre korvegg. I et dokument fra en inspeksjon i 1730 går det fram at steinen da var plassert på alteret; *1 oval mørkegrøn Indsprenget Steen udi skikkelse som it brød, hvilken som en Antiquitet udi mange aar stedse har ligget på Alteret.* (Kviteseid gamle kyrkje 750 år, s 36, note 28).

Oldenburger-maleriene

De 11 malte portrettene *De første Oldenburger- kongene* ca. 1750 ble gitt i gave til kirken av prost Hans Jacob Bloch (d.1754). Både portrettene og maleriet ved prekestolen er tilstandsvurdert av restaureringsverksted i Oslo. Tilstandsrapporten danner utgangspunkt for søknad til Riksantikvaren om tilskudd til restaurering. Når eventuelt tilsagn foreligger, skal det søkes biskop om formell godkjenning av tiltaket.

Ringeanlegg

Klokkeoppheget ble fornyet i 2020. Da ble også klokken flyttet noe. Den betjenes manuelt. Det er en relativ kronglete vei til ringested. Det kan gjerne vurderes noe mer rekkverk/HMS tiltak langs ruten fra galleri til ringested. Likedan kunne det vært søkt biskop og RA om å montere manuell hammer for å kunne håndtere enkeltslag via tau og trinser.

Konserter og kulturarrangementer

Det er Kviteseid nye kirke som oftest nyttes til konserter og kulturarrangementer. Kirken har god romklang med god plass.

Uteområdet

Det har blitt ryddet ugress ved de gamle gravene i skråningen bak kirken.

Kirkens egnethet

Kirken er ikke hovedkirke og bruken kan derfor i stor grad tilpasses bygget. Kirken har stor verdi som kulturminne og kan ha en annen appell enn dagens kirke i sentrum.

Kirken, prestegården og bygdemuseet utgjør et vakkert kulturmiljø. Det er godt samarbeid mellom kirken og bygdemuseet, blant annet ved en gudstjeneste i anledning Kviteseid dagen, Olsokgudstjeneste og høymesse i oktober/november.

Bygdemuseet har og ansvar for omvisninger i kirken fra medio juni til medio august.

Kviteseid kirke

Kviteseid kyrkje er bygget i stein i 1915. Arkitekt H. Børve og er den første sikre kirken på dette stedet. Men det er antydnet at det kan ha stått en tidligere kirke på samme sted. (Askeladden)

Kirken har status som kirke etter kirkeordningen (§19) og har vernestatus som listeført (etter 1850) Hverken kirketomt eller kirkegård er fredet. Kirken har 320 sitteplasser. (I kirkebyggdatabasen står oppgitt 320.)

Kirkens konstruksjon, tilstand og opplysninger om vedlikehold

Kviteseid nye kirke er en langkirke som er forblendet med rød granitt (fra et steinbrudd ved Sundet), men inni er det tegl som er kalket og malt. Kviteseid nye kirke omtales iblant som Vest-Telemarks vakreste kirke. Den er Vest-Telemarks eneste steinkirke fra nyere tid.

Universell utforming

Det er plass til rullestoler bakerst i venstre sideskip, fem benker bakfra. Rullestolrampen til hovedinngang på kirken er litt smal. Det er HC toalett i nybygget og det er laget ny god og overbygget rampe til den nye kirkestua.

Oppvarming og energibruk

Kirkens totale areal er på: 404m². Det er montert digital varmestyring som kan fjernstyres. Kirkerommet oppvarmes hovedsakelig med infrarøde ovner på underside av benk. I tillegg er det montert IR panel i koret.

Vi viser til vår godkjenning av søknad om nye ovner, våre kommentarer på stedet og omtalen av apsis-maleriet vedrørende montering av ovner i korets apsis. Løsningen med kontakt og luke i gulv på noen benker gir høy grad av fleksibilitet i forhold til benkeplassering. Med bakgrunn i erfaringene som er gjort etter at flere kirker fikk montert denne typen ovner ser vi at fronten på ovner på benker uten andre benker foran, bør males i front siden de er mer synlige enn andre.

Orgel

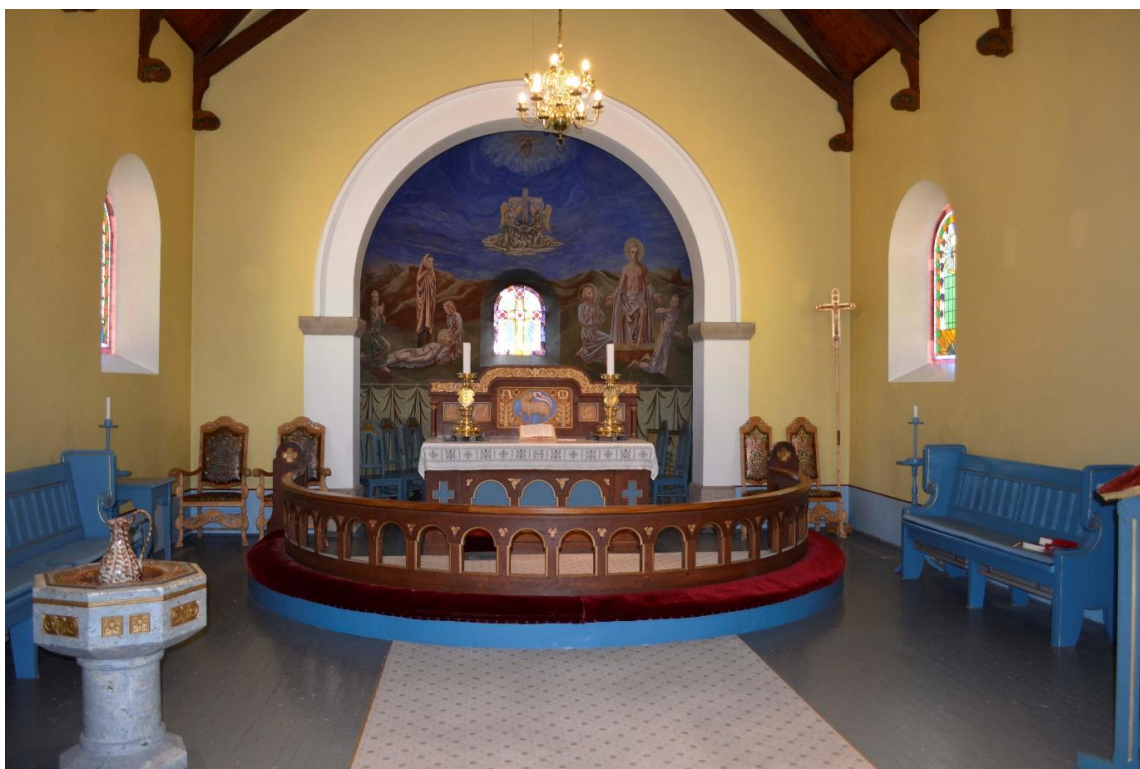
Kirkens orgel fra Olsen & Jørgensen er fra 1916. Ifølge kirkeleksikonet ble dette ombygget i 1983 og hadde da 12 stemmer, mens kommunen forteller at det i 1997 ble utvidet med fire stemmer til 17 stemmer. Ifølge orgelregisteret har orgelet åtte stemmer og ble ombygget i 1987. Orgelet rapporteres å fungere bra. Kirken har i tillegg et flygel.

Kunst og inventar

Messehagler

Rød/hvit, grønn/hvit, to i rød fløyel med kors i gullfarge, den ene hører hjemme i Brunkeberg. Skisser til ny hvit messehagel nevnes i rapport forrige gang.

Altertavle

Rolf Klemetsrud (1900-1956) malte apsisveggen rundt vinduet med motiver fra Jesu død og oppstandelse i 1937-38. (Har også vært datert til 1936-37). Under vinduet er en altertavle (fra 1916) med treskurd som viser Guds lam.

Murmaleriet i apsis dekker flaten helt ned til gulvet. Ovner er montert i veggen og dermed i selve verket. Dette ligger utenfor intensjonene slik godkjenning ble gitt for plassering i koret. Ta kontakt med biskopens rådgivere ved bispedømmekontoret for videre råd.

Når man nå ha flyttet søndagsskolen ut i det nye bygget, kan en gjerne heller lagre ting som nå er lagret foran maleriet i det gamle søndagsskolerommet.

Kirkeportene

I brosjyren for *Kviteseid kirke 75 år* kan vi lese om de fine portene ved Kviteseid kirke. Rolf Kilen utførte arbeidet med porten i sør i 1951 og den i nord, i 1953, etter tegninger fra daværende

prest Olav Bjørgum. Motivet til den sørlige porten er vinranker og kornet og Kristusmonogrammet. Den nordlige porten har hentet motivet fra “Møsasida”, på sørsiden av Sundkilen, og landskapet der. I begge portene er korset plassert øverst og fungerer som et håndtak; tar du korset opp, vil også porten være grei å åpne. Symbolikken viser til at om vi tar korset opp og følger etter Kristus, da vil også himmelveien åpne seg. Men den går alltid om Kristi forsoningsverk.

Glassmalerier

Ved siste visitas ble det notert at glassmaleriene laget av G. A. Larsen måtte forsterkes ved restaurering. Glassvinduet på siden mot vannet er restaurert; først beskyttelses glass, så skifting av blyet. (Blyet må byttes/reuses etter 100 år). Restaurering av glassmaleriene fortsetter, og det er glassmaleriet i front (i vinduet opp til galleriet), samt små vinduer, som nå står for tur. Det er person med lokal fagkompetanse som står bak restaureringen av glassmaleriene, både i Fjågesund kirke og Kviteseid kirke.

Det er satt beskyttelsesglass på utsiden av glassmaleriene. Flere av glassmaleriene er nå renoveret.

Det var glassmester Larsen i Oslo som laget glassmaleriene til Kviteseid kirke. Gustav Adolf Larsen, også kjent som G. A. Larsen (1866 - 1951) var glassmester og landets første kunstglassmester.

I september 1915 hadde Aftenposten en reportasje fra virksomheten til G. A. Larsen i Oslo. Byggearbeidene med Kviteseid kirke foregikk for fullt. Under overskriften “Glasmalerier paa Landsbygden” kunne man lese at det var blitt mer og mer vanlig at også “landskirker” nå ble smykket ut med glassmalerier, noe som ikke hadde vært så vanlig tidligere. Videre het det i

Aftenposten:

Hos Glasmester G.A. Larsen her i byen er der saaledes nu under arbeide en række glasmalerier til Fjaagesund kapel og Kviteseid kirke i Telemarken. Disse glasmalerier, som er af udelukkende dekorativ art, er udført efter tegning af en arkitekt; det bliver forøvrigt nu mere almindeligt, at selv mindre kirker lader sine glasmalerier udføre af kunstnere, som er specialister i faget”.

Ringeanlegg

Kirken har to klokker. Begge ringes elektrisk. Nytt ringeanlegg i 2019. Den største har kimehammer.

Kirkens egnethet

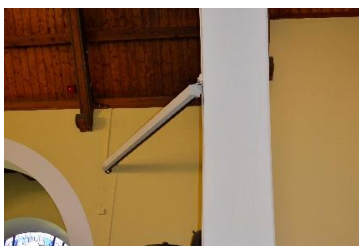
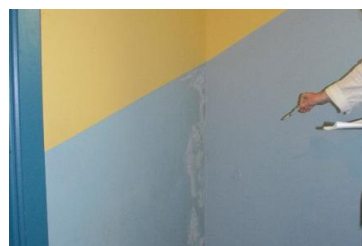
Kviteseid kirke er nok den kirken som er mest fleksibel i bruk. Driftsbygningen ved kirken har blitt utvidet ved to anledninger, først i form av garasje plass til gravplassens maskiner i forlengelse av underetasje i 2020 og nytt tilbygg i første etasje i 2023. Menigheten fikk med dette etablert ny kirkestue/undervisningslokaler. Med den nye kirkestua har den fått gode lokaler nær kirken som øker bruksområdet til kirken.

Siden sist og nye utfordringer

- Dåpssakristiet er pusset opp og malt i gult og blått.
- Bakerst er det frigjort plass til miksepult, og arealet brukes også til kirkekaffe.
- Noen benker foran er fjernet og de som ikke er montert flyttes midlertidig ved behov som ved konserter.
- Det er gått til anskaffelse av klappstoler til større arrangementer. Disse er plasseffektive i forhold til lagring.
- Gallerihøyde er 77 cm og det opplever kormedlemmer som står i fremste rekke som ubehagelig. Det oppleves for lavt, og man planlegger derfor en heving til 90 cm som er anbefaling. Forslag til tiltak er at det lages et forslag av bygg- snekker kyndig/firma og deretter søke biskop om godkjenning.

- Kirken har noe gjennomtrekk som skaper fuktproblematikk. Dette ses blant annet i trappeveggen opp til galleriet der maling flasser.
- Ny kirkestue brukes til konfirmanter, komiteer og møter. Flott kjøkken. Toalett er oppgradert. Eksteriørfarge i svak rosa står i stil til kirkens granittfarge. Under kirkestua er det anlagt oppstillingsplass for biler og anleggsmaskiner. Slik skjermes nær området rundt selve kirken for parkering. Gulvet mangler isolasjon, og det kan derfor bli kaldt i kirkestua vinterstid.
- Lerret og videokanoner er montert i begge hjørner mot koret fremme. Disse bør males i samme gulfarge som vegg.
- Ny projektor er montert bak vegg på galleriet slik at prest kan følge med på teksten som vises for menigheten fremme. Denne viser rett på murvegg bak. Det ble avtalt under tidligere befaring at dette kunne gjøres som en mindre vesentlig endring.

Brunkeberg kirke

Brunkeberg kyrkje er bygget som laftet tømmerkirke i 1790 og er den andre kjente kirke på stedet. Stavkirke på stedet fram til 1790. Kirken har status som *kirke etter kirkeordningen (§19)* og har vernestatus som *automatisk listeført (1650 - 1850)* Kirketomt og deler av kirkegård er fredet. Restaurert av kunstmaler Ulrik Henriksen i 1939/40. Trolig en stavkirke fram til ny ble bygget. I boken «Beskrivelse over Bratsberg amt (s. 108) skrevet av Bartholomæus Herman von Løvenskiold i 1783 står den gamle Brunkeberg-kirken omtalt som en «plankekirke og over kirkedøren står oppført årstallet 1685, tidspunktet da den antas å ha vært forlenget». (Oversettelse av Kristian Bogen 1998). Kirken var tidligere annekskirke under Kviteseid hovedkirke (Jfr skjøte 1728).

Sakristi med kjeller ble bygd som tilbygg i 1997. Det ble tegnet av arkitekt Ådne T. Naper, fra Vrådal.

Kirken har 256 sitteplasser. (I kirkebyggdatabasen står oppgitt 303.)

Kirketomt og deler av kirkegård er fredet.

Kirkens konstruksjon, tilstand og opplysninger om vedlikehold

Kirken er laftet av tømmer og er kledd med malt trepanel. Sist overflatebehandling var i 2017. Kirken ble sist vasket for svartsopp før sist maling.

Det ble i 2020 oppdaget råteskader i laftehjørnene som hadde mye å si for kirkens bæreevne. Det ble derfor satt i gang en utredning av metode for å reparere kirken i 2021. Oppe på loftet ble det konstruert en rigg som omfordeler noe av tyngden som hviler på hjørnene. Utenpå veggene ble det lagt på vertikale forsterkninger som avlaster hjørnene.

Kirken er i forbindelse med dette arbeidet gjennomgått av noen med byggfaglig kompetanse.

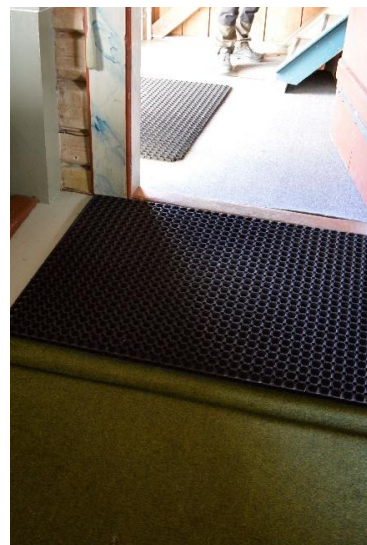
I 2017 ble det avdekket råteskader i gulv Utbedringer i kjeller i nybygg. Dett er utbedret og nytt pumpesystem er installert for å ta seg av høyt grunnvann. Kjeller brukes til dåpsselskap, sorggrupper, soknerådsmøter med videre. Et rom i kjeller er murt opp – var før et lager.

Takrenner er lagt i rør for å lede vannet bort.

Det er lag nytt spontak på tårnet i 2020. Sponen ble produsert i 2018. Det er lagt nytt kjøleaggregat i bårhuset.

Under befaring så vi på at der er en del kabler i våpenhuset. For å skjule disse: feste et bord foran. Riksantikvaren sier det er ok. Bør være et bord som er lett å ta bort for å kunne håndtere kablene når man må. Bordet males i samme farge som bakgrunn.

Universell utforming

Det er en støpt hellebelagt rampe med dreneringsrist foran dør. Men det er noe høy terskel for en rullestol. Forslag drøftet under befarings: Få en kyndig person til å erstatte dagens dreneringsrist med en tilsvarende rampe i strekkstål e.l. over dreneringsrenne som når lenger opp mot dørsvillen. Fra våpenhus og inn til kirkerommet er terskelen ganske lav og ser ut til, uten å ha tatt mål, å kunne forseres med rullestol. Kravet er 25 mm, men rullestol forserer normalt opp mot 35 mm.

Det er ikke faste plasser til rullestol i kirkerommet. Koret og alterringen er ikke tilgjengelig for rullestolbrukere. Det er to trinn opp. En løsning etter modell av løsningen i Bakke kirke ville kunne muligens vært prosjektert. Kirken har fungerende teleslynge

Oppvarming og energibruk

Kirkens totale areal er på: 232 m². Det er ikke montert digital varmestyring.

Kirkerommet oppvarmes hovedsakelig med rørovn på gulv under benk.

Energioptimalisering:

Vinduer: Kirkerommet har enkle vinduer ytterst med koblede vinduer på innsiden.

Orgel

Orgelet har åtte stemmer og ble bygget av Norsk Orgel - og Harmoniumfabrikk i 1975. Orgelet rapporteres å fungere bra. Høy verneverdi.

Kunst og inventar

Messehagler

Rød, grønn og hvit messehagel. Den hvite messehagelen er lånt ut til Kviteid nye kirke. Kirkebyggdatabasen oppgir to røde, to hvite og en grønn messehagel.

Altertavle

En altertavle fra 1920 ble ved restaureringen byttet ut med et kors fra 1860-tallet. Senere er et gammelt krusifiks festet oppå dette.

Kunst og inventar

I himlingen er det malt bibelmotiver som altså var overmalt, men kom frem ved restaureringen av kirken

Prekestolen er ved hjørnet mellom koret og søndre korsarm og har oppgang fra koret.

Kirken har to døpefonter: En dåpsengel (der engelen holder dåpsfatet) er laget av Olav Fjødde og ble pusset opp ved restaureringen. Den henger ned fra taket og kan fires ned. Den var i 1846 blitt erstattet med en font laget av Aasmund Saamundsen Nordgaard (sønn av Saamund Gjersund).

Fine sølvkranser med inskripsjon henger i våpenhuset. De har tilhørt rike bygdefolk. En krans er pusset opp hos sølvsmed og henger i dag på kirkekontoret.

I trappa opp til loftet er det trearbeider som kommer fra den gamle kirken.

Fine stoler i rødt og hvitt stoff, stå bak alteret. De er gitt i gave til kirken.

Messehagel fra middelalderen er oppbevart i egen glassmonter. Det er grunn til å tro at den er sydd av nonnene på Gimsøy kloster ved Skien ca. 1200. Den er laget av lett, mykt og varig materiale med god lengde og bredde. Denne messehagelen i Brunkeberg kirke er brodert med fremstilling av St. Olav, Maria og barnet, og Kristus på korset, overført på sort fløyel med gullrammer fra slutten av 1700- årene. Messehagelen er for lenge siden overført på tykk håndvevd silke og ble brukt i høytidsmesse som jul, påske og pinse helt frem til nokså nylig tid. (Katalog s.136 i boken «Sola Gratia. Kunst og kirke i 500 år»)

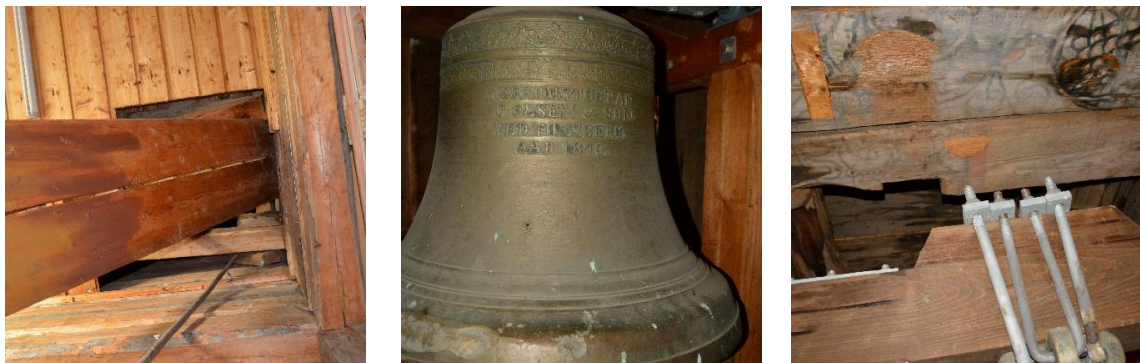
Ringeanlegg

Hovedklokke ringes manuelt. Kirken har bare én klokke.

1870 omstøpt av O. Olsen & Søn No 6. Jeg, Fryd! Min Lyd kalder Folk i kirken ind at høre ord fra Gud. Halleluja!

Det ringes for hånd. Det er en bratt trapp opp til selve ringestedet. Man bør vurdere å søke HMS tiltak. Gelender og plassering av ringested ved hjelp av lengre tau og trinser kan nok gjøre arbeidet mer sikkert.

Over klokken kan man se gjenbrukte materialer fra den gamle kirken.

Kirkens egnethet

Det er godt samarbeid med Normisjonen og pinsemenighet. Større konserter og familiemøter er i kirken eller på Misjonshuset. Kirken er ikke så godt egnet for familiegudstjenester.

Utfordringer

Løperen er noe tynn og ligger ustødig. Når det søkes om ny løper, bør man velge en spesialvevd løper. Det er i dag bare ett veveri i Norge som lager løpere til kirker.

Fjågesund kirke

Kirke etter kirkeordningens § 19. Soknekirke fra 1997. Tidligere kapell. Bygget i 1916 i dragestil (stavkirkeinspirert) med H. Børve som arkitekt. Listeført. Innvendig utsmykning og detaljrikdom fra arkitekten.

Kirkens konstruksjon, tilstand og opplysninger om vedlikehold

Kirken er bygd som trekirke av reisverk og er kledd med imprignert/beiset trepanel. Sist overflatebehandling var i 2016.

Takrenna er lagt i rør. Det øverste rosevinduet er lagt i plexiglass (for 50 år siden).

Kirken ble forsøkt påtent i 2020. Brannen ble heldigvis oppdaget før den fikk antent kirken og takket være god innsats fra brannvesen ble kirken reddet. Man måtte da bryte opp noe gulv for å komme seg ned under gulvet. Ved reparasjon ble det laget ny luke slik at det er lettere å inspisere krypkjeller.

Det er montert brann- og lynvern anlegg siden sist visitas.

Utfordringer

Koret har dårlig belysning. Det lyses opp gjennom spotlys på høyre og venstre side i koret. Forslag til tiltak er at det lages en belysningsplan som sendes som søknad til biskop for godkjenning.

En del elektrisk utstyr på galleriet som er plassert i et skap.

Universell utforming

Kirken har tre trinn opp hovedtrappen. Det er ikke laget noe permanent rampeløsning. Rullestolbrukere er avhengig av at andre åpner døren for dem. Under sist vistas ble det drøftet om det var mulig å få til en løsning med rampe eller heis, men man har ikke funnet en mulig løsning.

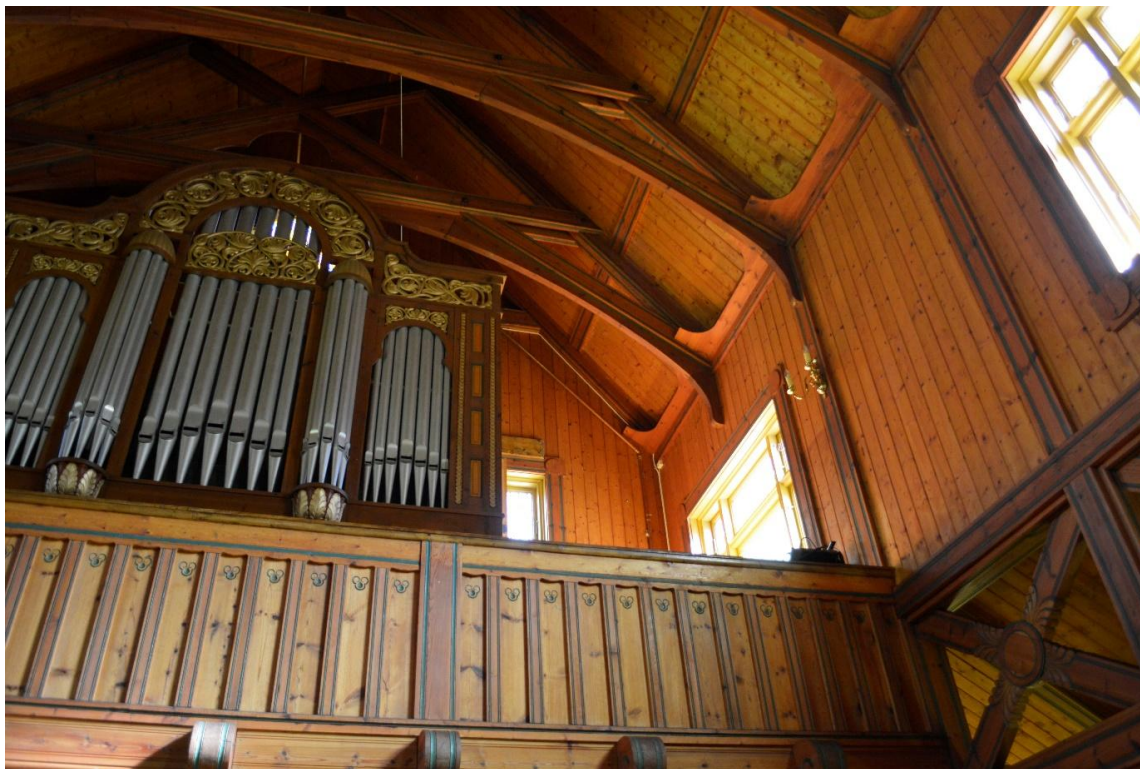
Kirken har ikke faste plasser til rullestol i kirkerommet. Det er ett trinn til koret og alterringen. Det er montert digitalt teleslyngeanlegg.

Oppvarming og energibruk

Kirkens totale areal er på: 175m². Det er ikke montert digital varmestyring.

Kirkerommet oppvarmes hovedsakelig med rørovn på gulv under benk.

Orgel

Orgelet har fem stemmers Olsen & Jørgensen-orgel fra 1917. Det fikk ny orgelmotor i 1996.

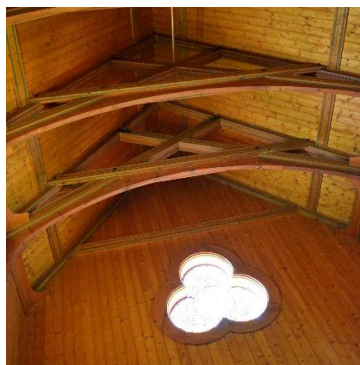
Orgelet i Fjågesund totalrenovert etter et branntilløp høsten 2021 og fungerer nå bedre enn noen gang («i moderne tid») ifølge kantor. Høy verneverdi.

Kunst og inventar

Messehagler

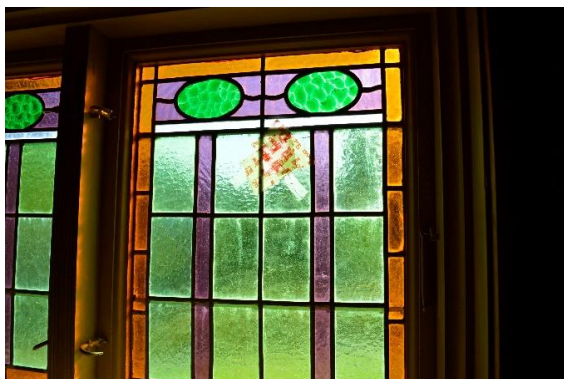
En rød, gammel.

Altertavle og utskjæringer

På fondveggen bak alteret er et sammensatt alterbilde med et stort kors, Guds lam, alfa og omega. Lenger opp på korveggen er et kløverformet vindu med glassmaleri. Dette er på alder med kirken.

Glassmalerier

Glassmaleriene er stadig til reparasjon. En person i bygda har tatt utdanning i faget og har derfor kompetanse på glassmaleri og blyglass. Kunstglassmester G. A. Larsen i Oslo laget glassmalerier til både Kviteseid og Fjågesund jfr. Aftenpostens artikkel fra 1915.

Som fond utsmykningen er også prekestol og døpefont på alder med kirken. Døpefonten er av marmor, og prekestolen er laget av Halvor Østenå, ifølge kirkeleksikonet.

Konsserter og kulturarrangementer

Nye Kviteseid kirke er mest brukt til konserter og kulturarrangementer, men noen arrangementer og konserter har vært holdt i Brunkeberg. Felles adventskonsert med Kviteseid kirke.

Utfordringer

Parkeringsplass, se siste rapport.

De har overtatt ansvar for brøyting av veg.

Kilen kapell

1958 Kirke etter kirkeordningen §19. 88 Sitteplasser. Tegnet av T. Bjåen, Horten (Fjellgarden kyrkje). Som altertavle fungerer et stort krusifiks som ble laget av Marit Andersen fra Brunkeberg da hun var bare femten år. Endre Sandland har laget prekestol og døpefont av en 4–500 år gammel eik som stod som tuntre på Ormtveit i Brunkeberg. Kubber som bærer alterbordet, er tatt fra samme tre.

Kirkens konstruksjon, tilstand og opplysninger om vedlikehold

Kapellet ble vasket og malt for 2-3 år siden. Taket ble istandsatt for noen år siden. Trappa er reparert.

Bårehuset ble malt for 2-3 år siden.

Universell utforming

Man er ikke helt tilfreds med reparasjonene av kirketrappa. Under befaring så vi på muligheter for at det kan lages en rampe med å utnytte terrenget.

Bygget ellers har ingen større hindringer for rullestol, og har løse stoler. Det er ikke trinn opp til koret.

Oppvarming og energibruk

Kirkens totale areal er på: 100m². Kirkerommet oppvarmes hovedsakelig med panelovner på vegg.

Energiøkonomisering:

Vinduer: Kirkerommet har enkle vinduer ytterst med koblede vinduer på innsiden

Orgel

Kapellet har et harmonium av merket Hamilton og det er fra da kapellet var nytt. Det rapporteres å fungere bra.

Kunst og inventar

Messehagler

Kapellet har ikke egne messehagler. Presten tar med messehagel fra en annen kirke til den enkelte gudstjeneste.

Altertavle

Altertavlen er et stort krusifiks som ble laget av Marit Andersen fra Brunkeberg da hun var bare femten år.

Kirkeskip

Kirkeskipet var en gave til 50-års jubileet i 2008. Det ble søkt om å plassere dette på en hylle

Endre Sandland har laget prekestol og døpefont av en 4–500 år gammel eik som stod som tuntre på Ormtveit i Brunkeberg. Kubber som bærer alterbordet, er tatt fra samme tre.

Kirkens egnethet

Det er to gudstjenester i året, en om sommeren i samarbeid med Lunde menighet, og en i samarbeid med eier av campingplassen – som julebord inne i kapellet. Kapellet er godt egnet til dette bruk.

Siden sist

- Kilen fekk reparert vannledning (2018)
- Kyrkjeskip i Kilen ble hengt opp i kirkerommet. (2018)
- Overdraging av kirkegård og kirketomt (2019)
- Helvask ute, og noe maling. (2019)
- Fjerning av mose fra taket (2021)
- Kilen kapell ble malt. (2022)
- Trapp forsøkt renovert. (2022)
- Maling av tårnet (2023)

Litteratur og kilder

Alle kirker

Våre kirker: Norsk kirkeleksikon, Alf Henry Rasmussen, 1993 (*□).

Kirker i Telemark, Herman Henriksen & Halvor Tveraaen, 1986 (*□)

Brunkeberg kirke

Brunkeberg kyrkje 200 år Hefte/optrykk, Tor J. Skarprud, 1990(*□)

Kviteseid gamle kirke

Kviteseid gamle kyrkje 750 år, Olav Mosdøl, 2010(*□)

Kviteseid gamle kyrkje, Olav Bakken, Bok · Bokmål · 1962

Kviteseid kirke/Fjågesund kirke

Kyrkja - Kviteseid - Kanalen : jubileumsbok : Kviteseid kyrkje 100 år : Fjågesund kyrkje 100 år - Jubileum 2016 – Olav Mostøl og Gunnar Ruud(*□)

Kviteseid kirke 75 år (hefte), Menighetsrådet, 1991 (□)

Kviteseid Gamle Kyrkje (hefte)

Vrådal kirke

Kort beskrivelse av gammel steinkirke i "Beskrivelse over Bratsberg amt", Bartholomæus Herman von Løvenskiold, Utgitt på norsk 1998, originalt utgitt 1784 . Her er også de andre kirkene i Kviteseid omtalt. *

Fjågesund

70 årsjubileum for Fjågesund kapell søndag 15. Juni 1986 – Maskinskrevet manuskript(☒)

Kilen kapell

Kilen kapell 50 år 1958-2008 (hefte), Svein Holberg, 2008 (☒)

*Finnes digitalt i Nasjonalbiblioteket

☒Finnes i bispekontorets bibliotek

Tekst & foto: Tone K Furnes og Geir Myre

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark biskop

Visitastforedrag ved bispevisitasen i Kviteseid sokn 21. – 26.4 2026

Kjære menighet!

Nåde være med dykk og fred frå Gud vår Far og Herren Jesus Kristus.

Det har vært godt og meningsfylt å være sammen med dere i Kviteseid under denne visitasen. Møter preget av mennesker i ulike alder, av samtaler om tro, håp og hverdag, og av tydelige uttrykk for ansvar, engasjement og tilhørighet. Jeg er takknemlig for alt som skjer, for alle som finner sin plass i menigheten, og for at dere har som mål å vekke og nære det kristelige liv i Kviteseid!

Vi har vært igjennom et innholdsrikt og spennende visitasprogram. Dere har latt meg få se menighetene slik de er – ikke bare i planer og dokumenter, men i levd liv, i praksis og i relasjoner.

Det ligger mye planlegging bak en visitasuke. Prost Asgeir Sele har ledet prosessen sammen med ansatte og sokneråd. Dere har laget et program for denne uka som viser mye av bredden i menighetslivet og kontaktpunktene dere har ut i lokalsamfunnet.

Selve visitasuken startet med møte med stab, leder av sokneråd og fellesråd. Sammen gjennomgikk vi program for visitasuken.

Jeg møter alltid kommunens ledelse når jeg er på visitas, fordi det er viktig at Den norske Kirke har gode relasjoner til kommunens ledelse.

I og med at kirkens kontorlokaler ligger i kommunebygget er det kort vei til å treffes. Det ble et både hyggelig og nyttig møte med kommunen representert ved blant annet kommunedirektør og ordfører. Samtalen vår handler om mange av områdene hvor kirken kan bidra. Vi snakket blant annet om beredskap, om samarbeid mellom kirke og skole, om viktigheten av å ha gode møteplasser der folk kan treffes; som dere har mange av. Kirkebevaringsfondet var vi også innom, og de mulighetene som ligger i å søke på dette.

Å få en god regnskapsoversikt var også et tema, og jeg skjønner at dette er noe som vil komme på plass.

Det ble en fin stund sammen med konfirmanter, der vi spiste sammen før sokneprest Sigrun intervjuet meg om det å være biskop. Bispekåpa hadde jeg med og viste den. I det nydelige været var det fint å avslutte konfirmanntimen med lek og konkurranser ute, før bønn og velsignelse.

Der røk jeg for øvrig ut på bibelspørsmål og måtte se meg slått av en av konfirmantene. På spørsmålet: Står det noe i bibelen om apekatter?

I **1. Kongebok 10,22** og **2. Krønikebok 9,21** fortelles det om kong Salomos handelsflåte. I Bibel 2011 (bokmål) står det blant annet:

«For kongen hadde Tarsis-flåten ute på havet sammen med Hiram's flåte. Hvert tredje år kom Tarsis-flåten tilbake med gull og sølv, elfenben, apekatter og påfugler.»
(1. Kongebok 10,22)

I Kviteseid er det mange nasjonaliteter samlet, og særlig har det den siste tiden kommet mange fra Ukraina. Jeg er så glad for at dere driver en språkkafé der man kan knytte kontakter og lære det norske språket, og det var en veldig fin opplevelse å få være med der. Jeg fikk også lov til å komme med en liten hilsen til et folk som har lidd mye de siste årene på grunn av den grusomme krigen. Takk til dere som driver dette svært viktige diakonale arbeidet.

Når jeg er på visitas så har jeg alltid samtaler med ansatte, og det var hyggelig at vi fikk til så mange samtaler i løpet av visitasen! Både enkeltsamtalene og den store fellessamtalen sammen med soknerådet rundt Marits gode suppe, satte jeg stor pris på!

Her er det en stab som er dedikert til arbeidet sitt, og jeg håper at dere i menigheten viser at dere setter pris på det de gjør.

Takk også til soknerådet for at dere har sagt dere villige til å gå inn i denne viktige tjenesten. Det var så fint å høre dere fortelle om opplevelsene dere har av å være med i soknerådet, og det fellesskapet som dere opplever i å jobbe sammen. Jeg liker også å høre et sokneråd som vil noe mer, blant annet at dere ønsker flere gudstjenester enn det dere allerede har.

Så registrerer jeg at det er ikke nok med å sitte i soknerådet for dere: Dere har veldig mange utvalg for de forskjellige kirkene, et kulturutvalg, diakoniutvalg, trosopplæringsutvalg – og det kan godt hende dere har enda mer som jeg ikke har fått med meg! Dette viser en menighet med et stort engasjement på mange områder.

Fra det fine møtet med sokneråd og stab på Misjonshuset gikk kvelden rett over i kveldsmøte på Misjonshuset der jeg fikk tale til forsamlingen. Det var også godt å være der og få kjenne på det gode kristne fellesskapet.

Når jeg er på visitas er det viktig for meg å møte ledere fra andre kirkesamfunn i området, og snakke om hva man kan være felles om. Kvelden ble avsluttet med en samtale med representanter for forsamlingen på Misjonshuset, Fredheim pinsemenighet og Kviteseid Misjonskirke i tillegg til Den norske Kirke. Det er fint å møtes slik på tvers, og dere har gjennom fellesmøtekomiteen et utstrakt samarbeid gjennom året.

Onsdag startet dagen med skolebesøk. Det var 10.klasse jeg møtte, og der fortalte jeg om hva en biskop er og gjør. Jeg viste også frem bispekåpa og forklarte litt om denne – så dere som kjenner en 10.klassing på skolen kan jo høre med dem om hva jeg sa om dette fine plagget!

Når det er visitas så skal jeg også høre presten forkynne, og det fikk jeg høre så fint både på KOS og på Midtsundtoppen. Mye sang ble det også begge steder, og på Midtsundtoppen var det stelt i stand med velsmakende lunsj av det allestedsnærværende diakoniutvalget.

Deretter ble det en tur til Kvitsund Gymnas, og der møtte jeg 1. og 2.klasse. Det ble et flott møte med elevene der de stilte svært gode spørsmål til meg, som viser hvordan de på en god måte reflekterer rundt vanskelige spørsmål om tro og livet. Kvitsund skole har i flere generasjoner vært viktig for det kristelige arbeidet i kommunen, og det er viktig at kirka har god dialog med skolen.

På bygdemiddag i Vrådal vrimlet det av folk i alle aldre, og den fine kjøkkengjengen hadde det travelt med å servere mat. Dette er et flott tiltak som idrettslaget, sanitetsforeningen og kirka står sammen om, og som på en god måte viser hva man kan gjøre sammen som gir gode møteplasser.

Denne dagen ble avsluttet i Kviteseid kyrkje med en av de flotteste kulturkveldene jeg har opplevd. Her var det dikt, stev og musikk på et høyt nivå. Jeg kan ikke ramse opp alle som bidro til denne flotte kvelden, men stor takk til dere alle for denne fine opplevelsen. Dette er noe jeg vil huske lenge!

Utfordringer og veien videre

En visitas er ikke over når jeg drar, på en måte er det nå det begynner. Alt forarbeidet, møtene og samtalene peker ut en retning for veien videre. En retning for arbeidet med å vekke og nære det kristne liv i menigheten. Jeg har derfor behov både for å bekrefte alt dere får til og oppmuntre til videre arbeid:

- Jeg har allerede nevnt at dere har mange utvalg som gjør en viktig innsats på ulike områder. Takk til dere som sitter i disse utvalgene, og for det engasjementet dere har! På denne visitasen har jeg særlig merket hvordan det diakonale arbeidet er en stor del av det som dere gjør i Kviteseid, og med et diakoniutvalg som det virker som har en finger med i det meste.
- Det gleder meg at dere har fått på plass ny ansatt for kirkelig undervisning. Ta godt imot henne, og pass på at hun ikke sliter seg ut! Jeg er glad for at soknerådet har sagt noe om at for å lykkes med kirkelig undervisning og læring for den oppvoksende slekt, så må hele menigheten støtte opp om dette, både frivillige og ansatte.
- Det er mye jeg ikke får sett under en visitas, men jeg vet blant annet at dere har et flott menighetsblad, dere har mange felles arrangement mellom de ulike menighetene i kommunen, dere har flotte kirkebygg som dere jobber godt med å vedlikeholde – for å nevne noe.

Da jeg visiterte Kviteseid i 2016 gav jeg dere noen utfordringer. Det gjør jeg også denne gangen:

1. Fortsett med å ha gode relasjoner mellom kommuneledelse og menighet, og jobb med å styrke beredskapsarbeidet sammen. Kirken har kompetanse på områder som kan være gode inn i kommunens beredskapsarbeid.
2. I 2016 utfordret jeg skoleledelse, ansatte i kirka og soknerådet til å utarbeide en plan for skole – kirkesamarbeid. Utfordringen gjelder fortsatt; at dere setter det dere allerede har i et system.

3. Dere driver et utstrakt diakoniarbeid som er imponerende. Dere har imidlertid selv satt ord på utfordringen med å rekruttere nye inn i dette svært viktige arbeidet. Jeg utfordrer dere til å jobbe med nettopp dette fremover: Rekruttering av nye som kan bidra inn i noe av alt det diakonale arbeidet dere gjør. Kirkens diakonale arbeid kommer til å bli mer og mer viktig fremover.
4. Ved forrige visitas snakket jeg om at nye landsmenn er en kilde til berikelse for en menighet. Takk til dere som driver språkkafeen; dette er et arbeid som dere har lykkes bra med! Jobb gjerne med hvordan dere kan innlemme dem i mer av kirkens arbeid, enten det er gudstjenester eller andre ting.

Jeg drar fra visitasen i Kviteseid sokn fylt med takk, og jeg hilser dere med Paulus sine ord til menigheten i Tessaloniki: *Vi takker alltid Gud for dere alle når vi husker på dere i våre bønner. For vår Gud og Fars ansikt husker vi stadig på hvordan dere er virksomme i tro, arbeider i kjærlighet og holder ut i håp til vår Herre Jesus Kristus.*

Agder og Telemark bispestol 26.april 2026
Stein Reinertsen, biskop

VISITAS AGDER OG TELEMAR BISPEDØMME

Program for bispevisitasen i Kviteseid 2026

Versjon 3, 9.04.2026

Tysdag 21.04.2026

Start	Slutt	Programpost	Stad	Tale/ emne	Ansvar	Andre innslag/merknader	Medverkande	Kva vil me oppnå?	Biskopen si oppgåve
10.00	10.45	Oppstartsmøte	Kyrkjestoga		Prost		Alle tilsette		
11.00	12.30	Arbeidslunsj med kommuneleiinga	Kommunehuset		Kyrkjeverje		*	Styrkje relasjonen	
12.30	13.15	Samtale med fellesrådstilsette	Kontoret		Biskopen				
13.15	13.50	Samtale med kyrkjeverje	Kontoret		Biskopen				
14.00	15.30	Konfirmanttime	Kyrkjestoga		Soknepresten		*		Kort intervju
16.00		Språkkafé	Misjonshuset		Marit Sørby		*		Delta
17.00		Middag med sokneråd og stab	Kyrkjestoga	Samtale om arbeidet	Soknerådsleiaren og prosten		Sokneråd, stab og *		Leie samtalen
19.30		Bedehusmøte	Misjonshuset		Soknepresten		*		Tale over fritt emne
20.30		Økumenisk leiarsamling	Misjonshuset		Soknepresten		*		Delta i samtalen

VISITAS AGDER OG TELEMARK BISPEDØMME

Onsdag 22.04.2026

Start	Slutt	Programpost	Stad	Tale/ emne	Ansvar	Andre innslag/merknader	Medverkande	Kva vil me oppnå?	Biskopen si oppgåve
09.00	10.00	Skulebesøk	Kviteid skule	Møte med mellomtrinnet	Sokneprest		*		Svare på spørsmål
10.10	10.50	Samtale med diakonen	Kontoret		Biskopen				
11.00	11.50	Sjukesheimsandakt	KOS	Soknepresten held andakt	Soknepresten		*		Helsing og velsigning
12.00		Andakt på dagsenter	Midtsund-toppen	Soknepresten held andakt	Soknepresten		*		Helsing og velsigning
14.00	15.30	Skulebesøk vgs	Kvitsund gymnas		Soknepresten og prostidiakonen		*		Intervju og spørsmål
16.00	17.00	Bygdemiddag	Vrådal		Soknepresten		*		Delta
17.20		Samtale med soknerådsleiar Marit	Kontoret		Soknepresten				
17.50	18.50	Samtale med sokneprest	Misjonshuset		Soknepresten				
19.00	20.30	Kulturkveld	Kviteid kyrkje		Soknepresten og ev. organisten		*		Kort helsing til slutt

Søndag 26.04.2026

Start	Slutt	Programpost	Stad	Tale/ emne	Ansvar	Andre innslag/merknader	Medverkande	Kva vil me oppnå?	Biskopen si oppgåve
11.00	12.30	Visitagudsteneste og visitasforedrag	Kviteid kyrkje		Sokneprest og organist		*		Preike Nattverd Velsigninga
12.40	14.00	Kyrkjelydsfest	Misjonshuset		Soknerådsleiar		*		

* = Biskop, prost, kyrkjefagsjef, kyrkjeverje, sokneprest, prostidiakon, soknerådsleiar og soknerådsnestleiar.

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Aslak Wegge	421	23/03959-50	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
22/26	Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	02.06.2026

Orienteringssaker 02.06.26

Saksorientering

Faste orienteringer;

- Orientering fra biskop
- Orientering fra bispedømmerådets medlemmer
- Orienteringer fra stiftsdirektør

Forslag til vedtak

Sakene tas til orientering